

JAARVERSLAG 2020

SBZ Pensioen

Jaarverslag 2020

colofon

Dit jaarverslag is een uitgave van
SBZ Pensioen (SBZ Pensioen is een handelsnaam van
Stichting Bedrijfstakpensioenfonds Zorgverzekeraars)

Statutair gevestigd in Zeist en ingeschreven in het
handelsregister van de KvK onder nummer 41178751

Postbus 20005, 7302 HA Apeldoorn
telefoon: (030) 245 3001

Datum 21 juni 2021

Inhoud

Inhoud	2
Bestuursverslag	4
1. Voorwoord	5
2. Kerncijfers en kengetallen	7
2.1. Meerjarenoverzicht	7
2.2. Dashboard	8
3. Profiel van het pensioenfonds	12
3.1. Over het pensioenfonds	12
3.2. Missie, visie en strategie	12
3.3. Governance en compliance	13
4. Toezicht en verantwoording	23
4.1. Intern toezicht	23
4.2. Verantwoording	28
4.3. Opvolging aanbevelingen vorig boekjaar	33
5. Pensioenparagraaf	34
5.1. Kenmerken pensioenregeling	34
5.2. Aanpassingen pensioenreglement en uitvoeringsovereenkomst	36
5.3. Toeslagverlening	37
5.4. Communicatie	38
6. Financiële paragraaf	42
6.1. Financiële positie	42
6.2. Herstelplan	44
6.3. Premiebeleid	45
6.4. Kosten	47
7. Beleggingsparagraaf	53
7.1. Risicohouding	53
7.2. Beleggingsbeleid	55
7.3. Performance	64
7.4. Beleggingsbeleid 2021	65
8. Risicoparagraaf	68
8.1. Risicobeleid	68
8.2. Governance	68
8.3. Risicomanagementraamwerk	68
8.4. Risicobeoordeling	69
9. Verslag over het boekjaar	77
9.1. Belangrijkste ontwikkelingen binnen het pensioenfonds	77
9.2. Belangrijke gebeurtenissen na balansdatum	80
10. Ondertekening bestuur	82
Jaarrekening	83

Overige gegevens	133
Actuariële verklaring	133
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	135
Bijlagen	138
Bijlage 1 Overzicht naleving Code pensioenfondsen	138
Bijlage 2 Personalía	140
Bijlage 3 Aangesloten organisaties	144
Bijlage 4 Mutatieoverzicht van deelnemers	145
Bijlage 5 Begrippenlijst	146

Bestuursverslag

1. Voorwoord

Het maken van een jaarverslag nodigt altijd uit tot reflecteren. Op het afgelopen jaar en de wereld om ons heen. Ik denk dat we met recht kunnen zeggen dat 2020 een jaar is dat we niet snel zullen vergeten. Het coronavirus deed zijn intrede en veranderde de wereld zoals wij die kenden ingrijpend. Noodzakelijke maatregelen waren maatschappij-ontwrichtend, steunmaatregelen door overheden ongekend omvangrijk. Ook de financiële wereld bleef niet buiten schot. Daarmee had het ook gevolgen voor ons als pensioenfonds, al zagen we dat uiteindelijk gelukkig niet terug in de rendementen over het verslagjaar. De komende jaren zullen we echter nog te maken krijgen met de economische naweeën en de tijd zal leren hoe ernstig die zullen zijn. We houden daar de vinger aan de pols; het bestuur houdt de ontwikkelingen nauwgezet in de gaten, samen met alle adviseurs waarmee we ons hebben omringd. De coronacrisis heeft gelukkig ook aangetoond dat we als pensioenfonds snel en flexibel kunnen reageren op onverwachte gebeurtenissen. Ons crisisplan bleek uitstekend te werken.

Andere ontwikkelingen hadden minstens even ingrijpende gevolgen of zullen die nog hebben. We hebben sinds 2019 een Pensioenakkoord op hoofdlijnen en dat moet uitgewerkt worden. Binnen het nieuwe pensioenstelsel dat nu in de steigers staat, krijgen deelnemers een persoonlijk pensioenpotje. De Wet verbeterde premieregeling, die in 2016 in werking is getreden, biedt daarnaast deelnemers in premie- of kapitaalregelingen de mogelijkheid om te kiezen voor een variabel pensioen als alternatief voor de vaste uitkering. SBZ Pensioen heeft met zijn premieregelingen én het Collectief Variabel Pensioen (CVP) goed ingespeeld op deze ontwikkelingen. Dat blijkt ook uit de prijzen die we in 2020 voor ons CVP-product hebben gewonnen. We werden op grond van het ingenieuze ontwerp van CVP door het gezaghebbende Investments & Pensions Europe (IPE) uitgeroepen tot beste pensioenfonds van Nederland. Daarnaast eindigden we als tweede bij de wereldwijd georganiseerde Innovation Awards van het Amerikaanse vakblad Pensions & Investments en waren genomineerd voor de PensioenPro Innovatie Award. De jury's zagen het CVP als "voorbeeld voor de invulling van het nieuwe pensioenstelsel" en "een pensioen dat zijn tijd vooruit is". Mooie complimenten waar wij bijzonder trots op zijn!

Maatschappelijke ontwikkelingen, het nieuwe pensioenakkoord en de Wet verbeterde premieregeling zorgen voor een verschuiving van regelingen met een pensioentoezegging – veelal middelloonregelingen - naar premieregelingen. Deze verandering in de markt voor collectieve pensioenregelingen stimuleerde ook een ontwikkeling aan de aanbodzijde. Zo zien we vermogensbeheerders die premieregelingen uitvoeren vanuit een Premie Pensioen Instelling (PPI). Daarnaast kunnen werkgevers ervoor kiezen hun pensioenregeling onder te brengen in een Algemeen Pensioenfonds (APF). Er valt dus wat te kiezen.

Veel aangesloten werkgevers hebben interesse in onze Beschikbarepremieregeling en een toenemend aantal maakt daadwerkelijk de overstap. Een ontwikkeling die wij toejuichen, omdat wij van mening zijn dat onze regeling het beste aansluit bij de behoeften van de deelnemers en pensioentrekkenden in onze sector. Het gaat daarbij om het realiseren van een zo goed mogelijk pensioenresultaat, of uitzicht daarop. Daarnaast onderscheidt CVP zich door eenvoud en transparantie. Ook in 2020 hebben wij daarom geïnvesteerd in de verdere ontwikkeling van onze regelingen en de administratie daarvan en dat blijven we doen. De wensen van onze klanten blijven daarbij leidend. Door goed naar onze klanten te luisteren waren we eerder in staat om een regeling te ontwikkelen die maximaal aansluit bij hun wensen.

Toekomst zien wij ook in groei. SBZ Pensioen wil groeien. Door groei ontstaat schaalgrootte die ons in staat stelt om onze regelingen verder te verfijnen en de kosten per deelnemer – nu al op een aanvaardbaar niveau – verder omlaag te brengen.

Eén van de ontwikkelingen die wij nauwlettend volgen is de aandacht voor maatschappelijk verantwoord beleggen (MVB). Wij hebben daarin als SBZ Pensioen een verantwoordelijkheid, en we zijn ervan overtuigd dat die prima samengaat met het maken van rendement. Daarom is er ook in 2020 veel aandacht geweest voor dit onderwerp. U leest er meer over in dit jaarverslag. Dat MVB en rendement maken prima samengaan blijkt wel uit onze outperformance in het verslagjaar. In 2020 was het rendement op onze beleggingen 14%, waarmee we beter presteerden dan de benchmark. Ook daar zijn wij trots op.

Onze omgeving verandert en SBZ Pensioen verandert mee. Daarbij nemen we liever initiatief dan dat we volgen. Dat zullen we ook in de toekomst blijven doen. Voor nu leggen we met dit jaarverslag verantwoording af over ons beleid in het afgelopen jaar. Het bestuur bedankt iedereen die zich in 2020 voor het pensioenfonds heeft ingezet. We zijn erkentelijk voor het gevoel van verantwoordelijkheid en de toewijding van alle betrokkenen, en vertrouwen erop dat we ook in 2021 een beroep op hen kunnen blijven doen. In het bijzonder bedanken wij Jobert Koomans, Hennie Limberger, Erik Kemper, Peter van Gemst en Rijk Jan Copier. Jobert, Hennie en Rijk Jan zijn sinds kort niet meer bij SBZ betrokken, terwijl Peter in een andere rol aan het fonds verbonden blijft. Zij allen hebben de afgelopen jaren bijgedragen aan de sterke positie die ons fonds momenteel bekleedt.

Namens het bestuur van SBZ Pensioen,

Ties Tiessen,
voorzitter

Utrecht, 21 juni 2021

2. Kerncijfers en kengetallen

2.1. Meerjarenoverzicht

	2020	2019	2018	2017	2016
Aantallen					
Aangesloten organisaties	50	58	48	49	33
Deelnemers	10.260	10.984	10.378	11.046	11.126
Arbeidsongeschikte deelnemers vrijgesteld van premiebetaling	652	731	788	784	777
Gewezen deelnemers	26.386	25.172	24.734	24.016	23.793
Pensioengerechtigden	7.852	7.429	7.982	7.781	7.797
Totaal	45.150	44.316	43.094	42.843	42.712
Toeslagverlening per 1 januari komend boekjaar					
Deelnemers met toeslagreserve	0,0%	0,32%	1,28%	0,93%	0,91%
Deelnemers zonder toeslagreserve, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden	0,0%	0,0%	0,4%	0,1%	0,00%
Financiële gegevens (bedragen x EUR 1.000)/Procenten					
Kostendekkende premie	178.427	148.714	143.633	147.590	127.033
Gedempte premie	114.557	104.259	105.358	104.716	102.316
Feitelijke premie	114.745	104.527	103.785	105.407	105.168
Pensioenuitkeringen	108.201	104.445	101.275	98.057	97.403
Portefeuillewaarde en positieve derivaten	7.128.927	6.390.059	5.711.829	5.783.966	5.555.184
Negatieve derivaten	-16.427	-130.840	-303.058	-321.605	-299.315
Belegd vermogen	7.112.500	6.259.219	5.408.771	5.462.361	5.255.869
Beleggingsopbrengsten	851.094	863.770	-39.536	200.534	524.536
Jaarrendement op beleggingen	14,0%	16,2%	-0,3%	4,2%	11,4%
Vijfjaarsgemiddelde	8,9%	6,0%	7,7%	7,8%	9,9%
Tienjaarsgemiddelde	9,1%	9,1%	9,1%	7,7%	7,8%
Rendement van actief beheer (vóór kosten)	1,85%	1,20%	-0,20%	0,85%	1,75%
Technische voorziening totaal	6.678.359	5.930.837	5.010.681	4.821.626	4.890.175
Technische voorzieningen risico fonds	6.675.196	5.928.282	5.010.681	4.821.826	4.890.175
Technische voorzieningen risico deelnemers	3.163	2.555	-	-	-
Vrij vermogen	-525.747	-607.571	0	-169.679	-443.800
Reserve beleggingsrisico's	986.000	942.597	836.583	831.147	823.107
Dekkingsgraad o.b.v. marktrente	99,6%	100,3%	105,3%	110%	102%
Beleidsdekkingsgraad o.b.v. UFR	101,7%	106,0%	112,5%	112%	105%
Actuele dekkingsgraad o.b.v. UFR	106,9%	105,9%	108,2%	114%	108%
Vereiste dekkingsgraad	114,8%	116,2%	116,7%	117%	117%
Minimaal vereiste dekkingsgraad	104,4%	104,4%	104,4%	104%	104%
Resultaat	108.386	-59.463	-240.764	272.712	39.638
Duratie verplichtingen	22,2	21,8	20,8	20,5	21,2

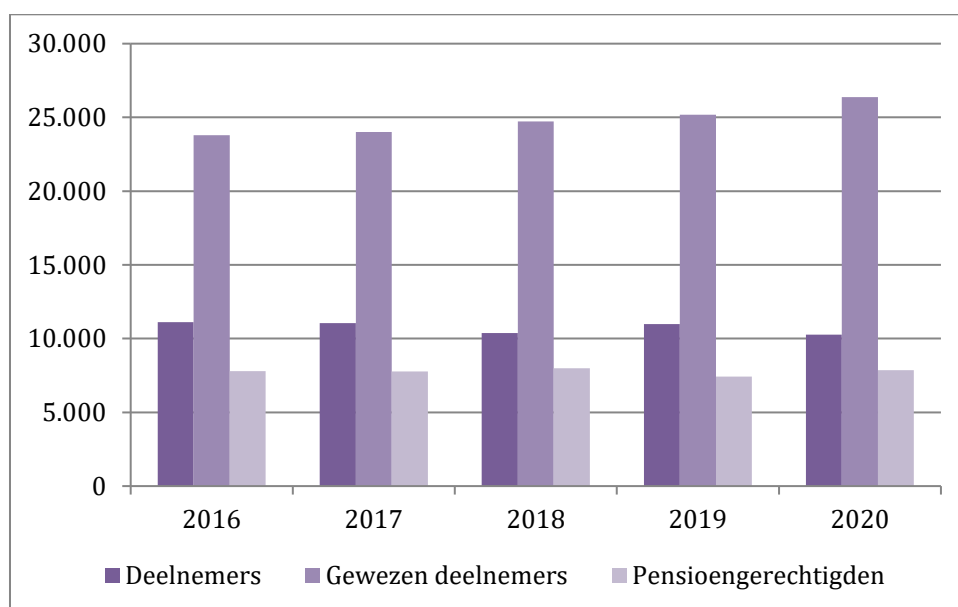
Kostenratio's

Pensioenbeheerkosten per deelnemer in €	211	192	177	187	185
Kosten vermogensbeheer in % van het gemiddeld belegd vermogen	0,601%	0,603%	0,606%	0,699%	0,592%
Transactiekosten in % van het gemiddeld belegd vermogen	0,298%	0,198%	0,228%	0,132%	0,148%
Kosten vermogensbeheer incl. transactiekosten	0,900%	0,801%	0,834%	0,831%	0,740%

2.2. Dashboard

2.2.1. Aantal en verloop aangesloten ondernemingen, deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden

Er waren eind 2020 50 aangesloten ondernemingen en 10.260 deelnemers, 26.386 gewezen deelnemers/slapers en 7.852 pensioengerechtigden. Het pensioenvermogen bedroeg eind 2020 7.138.612 duizend euro.

Het aantal deelnemers, gewezen deelnemers, arbeidsongeschikten en pensioengerechtigden, gesplitst naar categorie bedroeg ultimo verslagjaar:

		2020	2019	2018
Deelnemers	mannen	4.244	4.459	4.217
	vrouwen	6.668	6.525	6.949
Gewezen deelnemers	mannen	9.043	8.528	8.388
	vrouwen	17.343	16.644	16.346
Arbeidsongeschiktheidspensioenen	mannen	130	146	157
	vrouwen	522	585	631
Ouderdomspensioenen	mannen	3.045	2.914	2.842
	vrouwen	2.967	2.722	2.583
Partnerpensioenen	mannen	376	350	330
	vrouwen	1.304	1.284	1.279
Wezenpensioenen		160	159	160

2.2.2. Verloop dekkingsgraad

Verloop dekkingsgraad per einde kalenderjaar over afgelopen vijf jaar

	2020	2019	2018	2017	2016
Dekkingsgraad primo boekjaar	105,9	108,2	113,5	107,8	107,7
M1: premie	-0,8	-0,7	-0,7	-0,7	-0,1
M2: uitkeringen	0,1	0,2	0,3	0,2	0,2
M3: toeslagen	0,0	0,0	-0,5	-0,1	0,0
M4: rentetermijnstructuur	-13,8	-16,4	-5,2	1,6	-10,2
M5: rendement	14,7	17,5	-0,5	4,3	12,0
M6: overige	0,8	-2,9	1,3	0,4	-1,8
Dekkingsgraad ultimo boekjaar	106,9%	105,9%	108,2%	113,5%	107,8%

2.2.3. Samenstelling beleggingsportefeuille

Portefeuillesamenstelling Middelloonregeling

In onderstaande tabel vindt u de marktwaarde van de portefeuille (beleggingen voor risico van het fonds) en de verdeling van het vermogen over de verschillende deelpartefeuilles. In de jaarrekening worden de beleggingen weergegeven naar beleggingscategorie inclusief cash, vorderingen en schulden per beleggingscategorie.

Bedragen (x € 1.000):	Marktwaarde per 31 december 2020			Marktwaarde per 31 december 2019		
	Bedrag	Percentage	Norm-%	Bedrag	Percentage	Norm-%
Aandelen	1.592.978	22,4	22,0	1.516.886	24,2	22,0
Vastrentende waarden	4.576.005	64,3	65,5	4.266.426	68,2	65,5
Liquide portefeuille	6.168.983	86,7	87,5	5.783.312	92,4	87,5
Vastgoed	362.337	5,1	6,0	330.676	5,3	6,0
Infrastructuur	61.038	0,9	1,5	73.251	1,2	1,5
Impact beleggen	36.041	0,5	2,0	21.453	0,3	2,0
Private Equity	103.925	1,5	2,0	100.047	1,6	2,0
Sub-totaal	6.732.324	94,7	99,0	6.308.739	100,8	99,0
Overlays	353.876	5,0	0,0	-62.094	-1,0	0,0
Liquide middelen	26.300	0,3	1,0	12.574	0,2	1,0
Totaal portefeuilles	7.112.500	100,0	100,0	6.259.219	100,0	100,0

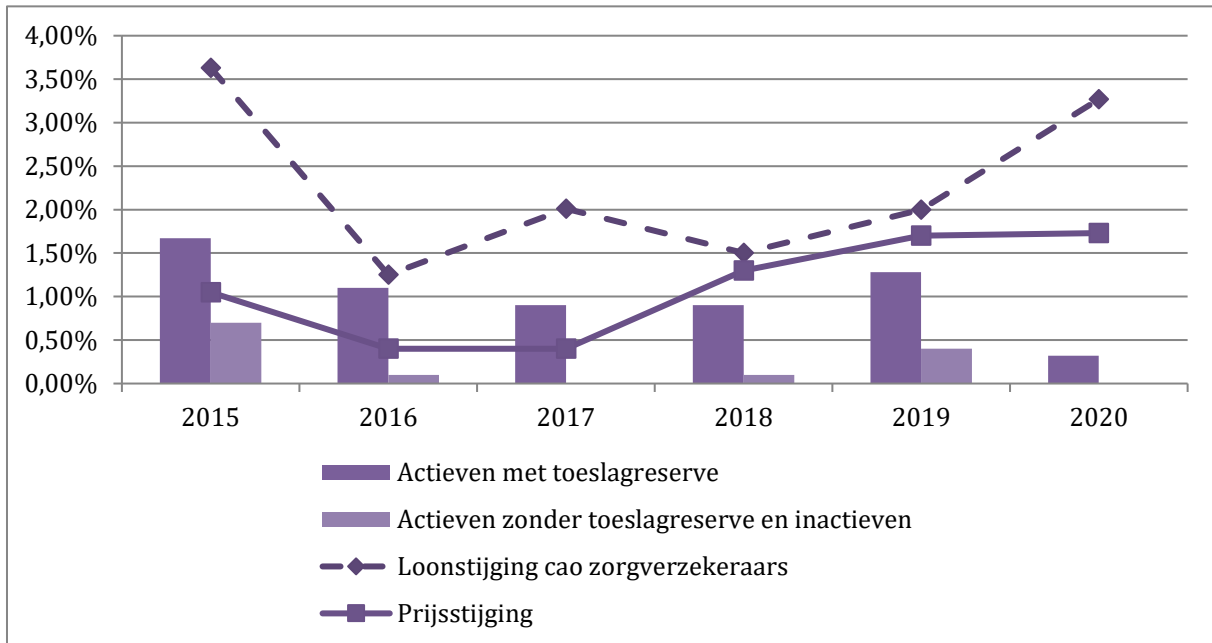
De werkelijke portefeuille wijkt geregeld, binnen bandbreedtes, af van de strategische normportefeuille. Dit komt door verschillen in waardeontwikkeling, verminderde liquiditeit of toegankelijkheid van de betreffende beleggingstitels (zoals vastgoed, infrastructuur en private equity), of door dynamisch beleid.

Portefeuillesamenstelling Nettopensioenregeling

In onderstaande tabel vindt u de marktwaarde van de portefeuille (beleggingen voor risico van de deelnemers) en de verdeling van het vermogen over de verschillende modules.

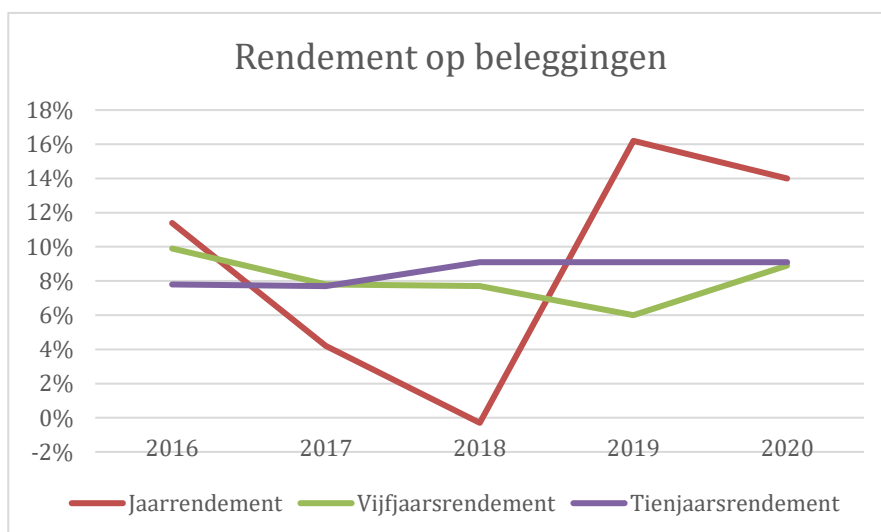
	Marktwaaarde 31 december 2020		Marktwaaarde 31 december 2019	
	Omvang x € 1.000	Percentage	Omvang x € 1.000	Percentage
Module Rendement	1.809	57,2	1.612	63,1
Module Rente	1.035	32,7	735	28,8
Module Matching	316	10,0	207	8,1
Liquide middelen	3	0,1	1	0,0
Totale portefeuille	3.163	100,0	2.555	100,0

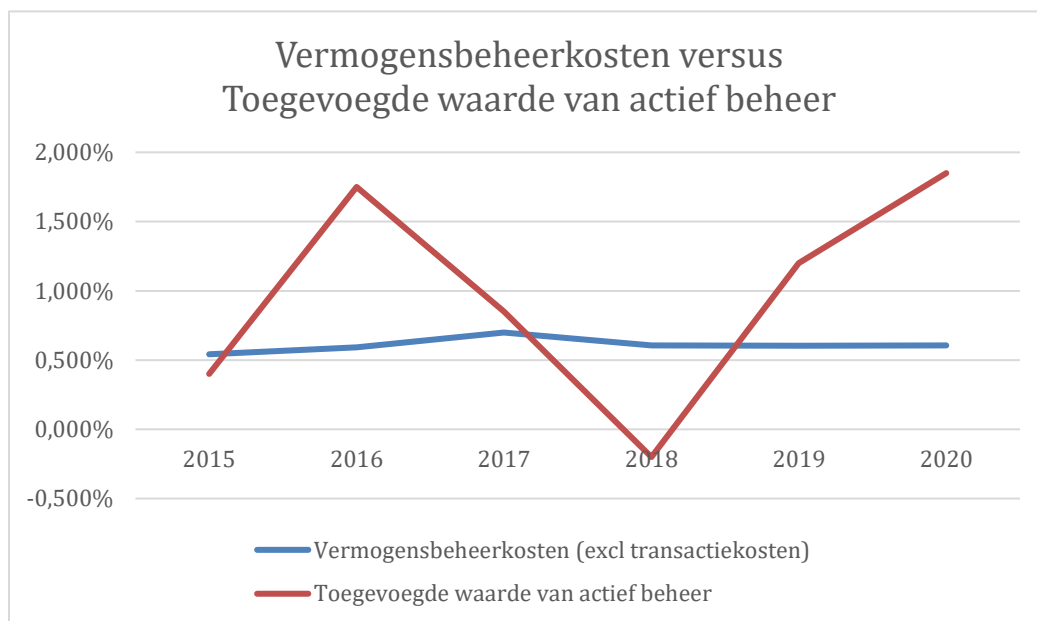
2.2.4. Toeslagverlening versus loon- en prijsontwikkeling

2.2.5. Kostentransparantie

	2020	2019
Pensioenbeheerkosten	€ 211 per deelnemer	€ 192 per deelnemer
Vermogensbeheerkosten	0,601% van het belegd vermogen	0,603% van het belegd vermogen
Transactiekosten	0,298% van het belegd vermogen	0,198% van het belegd vermogen

Bij de keuzes tussen liquide en illiquide beleggingen, tussen actief en passief beheer en tussen directe en indirecte beleggingen accepteert het fonds een hoger kostenniveau wanneer het verwachte extra rendement de hogere kosten en het (beperkt) hogere risico meer dan compenseert. Continu wordt bewaakt of dit uitgangspunt wordt gerealiseerd. Tot nog toe heeft de gekozen vermogensbeheerstructuur geleid tot een hoger extra rendement dan de hiermee gemoeide hogere kosten.

De outperformance exclusief overlays bedraagt 1,1% respectievelijk 0,8% per jaar over een periode van 5 jaar respectievelijk 10 jaar.

3. Profiel van het pensioenfonds

3.1. Over het pensioenfonds

SBZ Pensioen (hierna: het fonds) is opgericht op 19 december 1961 en statutair gevestigd in Zeist. Het fonds is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel in Utrecht onder nummer 41178751. De laatste statutenwijziging vond plaats op 29 mei 2020. Het fonds is een vrijwillig bedrijfstakpensioenfonds voor financiële instellingen, verzekeringsbedrijven en zakelijke dienstverleners. Dit betekent dat werkgevers, die onder de in de statuten omschreven werkingssfeer vallen, kunnen aansluiten. Zij zijn hiertoe niet verplicht.

In de statuten van het fonds is het doel beschreven als het verlenen van pensioenen aan de deelnemers, gewezen deelnemers en hun nabestaanden. Het fonds int de premies bij de aangesloten organisaties, belegt en beheert de gelden en doet daaruit uitkeringen bij ouderdom, overlijden en arbeidsongeschiktheid.

Het beleid hierover is vastgelegd in beleidsdocumenten, waarvan de Actuariële en Bedrijfstechnische Nota (abtn) de belangrijkste is. In de abtn zijn de opzet van het fonds, de risicoanalyse en wijze van uitvoering gedocumenteerd. De abtn is voor het laatst geactualiseerd per 1 maart 2021. De abtn is opgenomen op de website van het fonds.

3.2. Missie, visie en strategie

3.2.1. Onze missie (wie zijn we?)

SBZ Pensioen is hét pensioenfonds voor werkgevers, (ex-)werknemers en gepensioneerden in de sector van financiële instellingen, verzekeringsbedrijven en zakelijke dienstverleners. Het fonds voert de pensioenregeling voor de toekomst uit en verzekert werknemers en hun familieleden daarmee van een goed inkomen voor later. Onze klanten ervaren ons als vertrouwd, flexibel en persoonlijk.

3.2.2. Onze visie (waar willen we naartoe?)

We voelen ons nauw verwant met onze sector. Als vrijwillig fonds kennen we de tucht van de markt. We zijn ervan overtuigd dat we ons kunnen blijven onderscheiden met sectorspecifiek maatwerk, hoge kwaliteit in producten en service en lage kosten. Onze omvang en gezonde financiële basis helpen ons in efficiency en wendbaarheid, maar ook in innovatie. Bij nieuwe ontwikkelingen voelen we ons thuis in de voorhoede. Zowel bij doorontwikkeling van pensioenregelingen als met een verantwoord en duurzaam beleggingsbeleid. Mede daarom zien we onze toeslagambitie als een realistisch doel voor onze deelnemers.

3.2.3. Onze strategie (hoe bereiken we dat?)

Ons doel is duidelijk en onze ambitie fors. Dat vereist een gedegen aanpak en een uitgekiende route. De 'knooppunten' op die route zijn:

- Door de vrijwillige aansluiting zijn we als geen ander gewend om echt naar onze klanten te luisteren en voortdurend te werken aan verdere verbetering.
- Daarom laten we niets aan het toeval over en stellen we ook hoge eisen aan onze partners in de keten. - We zien een beheerste groei als voorwaarde voor behoud van onze vertrouwde positie, toename van onze slagkracht en wendbaarheid, en verdere beheersing van onze kosten.
- Door permanente innovatie zijn we met een breed productaanbod klaar voor het nieuwe stelsel. Maar de ontwikkeling gaat door, elke dag. Het houdt ons en onze partners scherp.
- Onze nu al state-of-the-art digitale dienstverlening blijft onderwerp van constante verbetering. Digitale communicatie brengt onze deelnemers laagdrempelig en persoonlijk inzicht en overzicht.
- Wij zetten in op maximale flexibiliteit en maatwerk voor werkgevers, uiteraard binnen solide kaders en randvoorwaarden zoals een volledig geautomatiseerde en daardoor zeer kostenefficiënte procesverwerking.

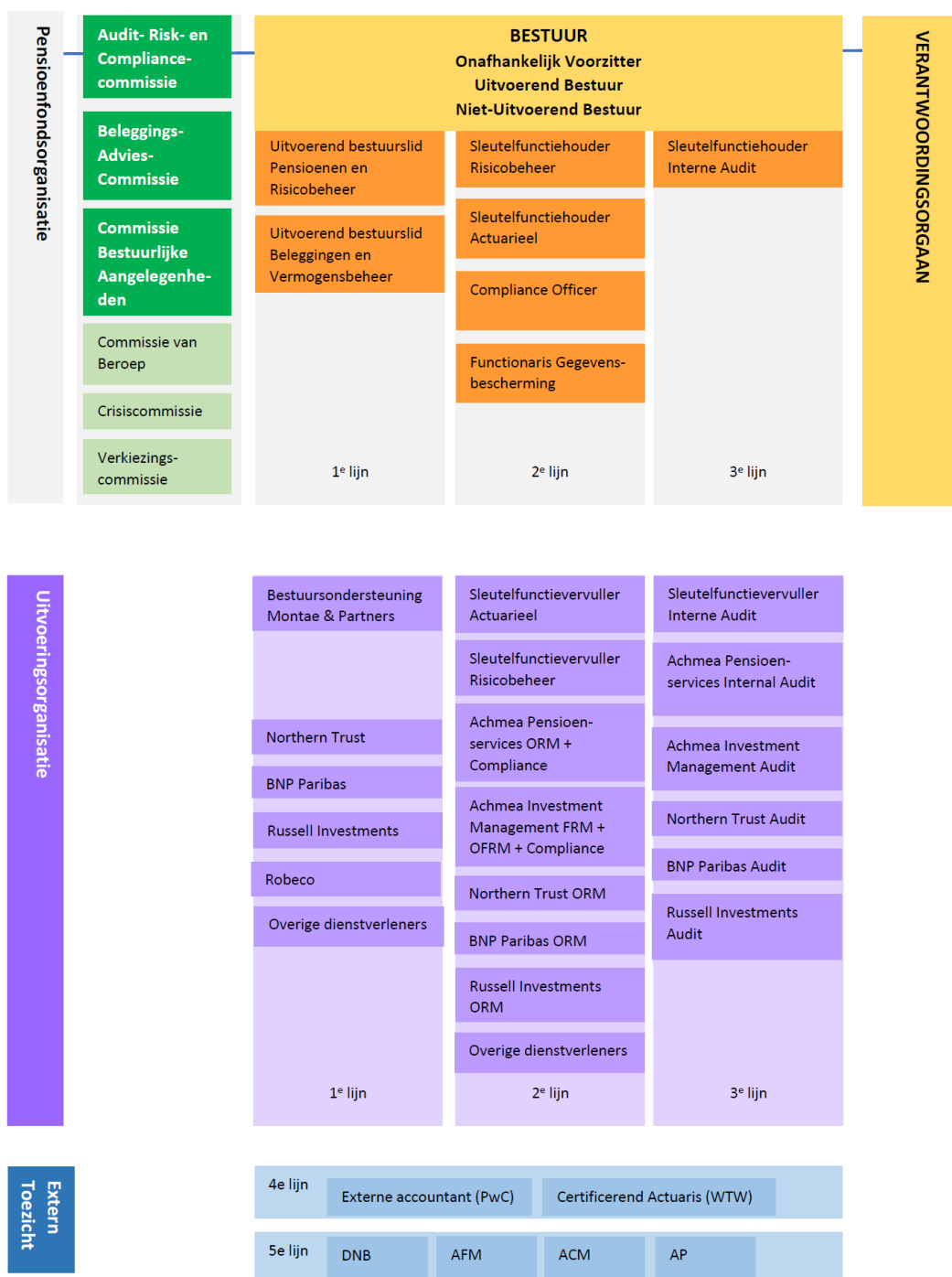
- Ons beleid van duurzaam en verantwoord beleggen leverde ons een solide financiële positie op. Daar gaan we dus vol overtuiging mee door.
- We geloven in het ontzorgen van onze werkgevers, en in een hechte samenwerking. Die unieke combinatie zorgt ervoor dat medewerkers (onze deelnemers) zich meer en meer bewust zijn van het belang van een inkomen voor later.

3.3. Governance en compliance

3.3.1. Organogram

De governancestructuur van SBZ Pensioen wordt in het onderstaande organogram weergegeven.

SBZ Pensioen

3.3.2.

Het bestuur

Samenstelling

SBZ Pensioen is georganiseerd volgens het omgekeerd gemengd model en wordt bestuurd door een Bestuur, bestaande uit negen leden:

- Het aantal Uitvoerende Bestuurders is vastgesteld op twee onafhankelijke Bestuurders.
- Het aantal Niet-Uitvoerende Bestuurders bedraagt zeven. Van de zeven Niet-Uitvoerende Bestuurders:
 - worden drie leden voorgedragen door Zorgverzekeraars Nederland;
 - worden twee leden voorgedragen door de bij de cao zorgverzekeraars betrokken vakorganisaties (FNV, CNV, De Unie);
 - wordt één lid voorgedragen door de vertegenwoordigers van de pensioengerechtigden in het Verantwoordingsorgaan.
 - wordt één onafhankelijke voorzitter benoemd.

De samenstelling van het bestuur en verdere gegevens van de bestuursleden (inclusief nevenactiviteiten) zijn opgenomen in bijlage 2.

Algemeen Bestuur

De verantwoordelijkheid voor het fonds berust bij het Bestuur als geheel, ook voor de taken die uitgevoerd worden door de Uitvoerende respectievelijk de Niet-Uitvoerende Bestuurders.

Het Algemeen Bestuur bepaalt het beleid, met name

- de strategische onderwerpen, zoals strategisch meerjarenbeleidsplan en meerjarenbegroting, missie, visie en strategie, risicomanagement, investment beliefs;
- kernbesluiten: Beleggingsplan, jaarplannen en bijbehorende begrotingen, toezichtthema's, kernzaken van pensioen-, vermogens- en risicobeheer en de financiële opzet; en
- onderwerpen van institutionele aard: Statuten, reglementen en structuur van de governance.

Het Bestuur stelt zich bij het uitoefenen van haar taak onafhankelijk op en zorgt dat het fonds uitsluitend handelt ten behoeve van al zijn belanghebbenden. Het bestuur vergadert in de regel tien keer per jaar, aangevuld met een jaarlijkse actualiteitendag. Indien hiertoe aanleiding is, kan het bestuur besluiten tot het inlassen van extra vergaderingen.

Uitvoerend Bestuur

SBZ Pensioen heeft een Uitvoerend Bestuurslid Pensioenen en Risicobeheer en een Uitvoerend Bestuurslid Beleggingen en Vermogensbeheer. De laatste heeft ook als aandachtsgebied deelnemerscommunicatie. Dit Uitvoerend Bestuur is verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid ten aanzien van de hun toegewezen aandachtsgebieden. In dit kader bewaken zij de uitbestede werkzaamheden en handelen zij operationele zaken af. Daarnaast zijn de Uitvoerende Bestuurders verantwoordelijk voor de beleidsvoorbereiding op alle aandachtsgebieden binnen het fonds.

De Uitvoerende Bestuurders leggen verantwoording af aan de Niet-Uitvoerende Bestuurders.

Niet-Uitvoerend Bestuur

Het intern toezicht is belegd bij het Niet-Uitvoerend Bestuur. De Niet-Uitvoerende Bestuursleden houden toezicht op:

- de uitvoering van het beleid door de Uitvoerende Bestuursleden;
- de algemene gang van zaken in het fonds;
- adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging;
- de financiële informatieverschaffing.

Daarnaast staan zij de Uitvoerende Bestuurders met raad ter zijde.

De Niet-Uitvoerende Bestuurders leggen over hun toezichtstaken verantwoording af aan het Verantwoordingsorgaan.

Benoeming, ontslag en schorsing

De procedures rondom benoeming, ontslag en schorsing van bestuursleden en leden van het verantwoordingsorgaan zijn vastgelegd in de statuten en het reglement van het betreffende orgaan. Deze statuten en het reglement zijn opgenomen op de website van het fonds.

In 2020 is mevrouw H.D. Wareman benoemd tot Niet-uitvoerend bestuurslid, ter vervanging van de tussentijds aftredende H. Kemper. De heer H. Limberger is regulier aftredend per 1 januari 2021.

Vergaderingen

In 2020 vergaderde het Bestuur negen keer op reguliere basis en tweemaal op ad hoc basis. Zeven van de negen reguliere vergaderingen vonden als gevolg van de geldende coronamaatregelen plaats via videobellen. De belangrijkste onderwerpen waarbij het Bestuur stil stond in haar vergaderingen in 2020 waren de herijking van de risicoanalyses, compliance en integriteit, evaluatie van de uitbestedingspartijen, de inrichting van de werkzaamheden van de sleutelfunctiehouders en het Pensioenakkoord. Daarnaast waren er zes vergaderingen van de Niet-uitvoerend bestuurders, waarvan één de zelfevaluatie betrof.

Ook vergaderde het bestuur éénmaal samen met het Verantwoordingsorgaan. Deze vergadering ging met name over de toezichtagenda van 2020, de wijziging van het reglement van het Vertegenwoordigingsorgaan en de voortgang van het marketingplan. Daarnaast was bij de overige vijf vergaderingen van het verantwoordingsorgaan een afvaardiging van het bestuur aanwezig.

3.3.3. Bestuurlijke commissies

Om effectief te besturen heeft het fonds een aantal bestuurlijke commissies en kunnen ad hoc commissies worden ingesteld. Het Niet-Uitvoerend Bestuur heeft de volgende commissies ingesteld:

Audit-, Risk- en Compliancecommissie (ARC)

De Audit- Risk- en Compliancecommissie adviseert het bestuur met over de monitoring van de pensioenuitvoering en jaarverslaglegging, compliance en risicobeheersing en het intern toezicht. Deze commissie bestaat in beginsel uit drie Niet-Uitvoerende Bestuursleden. De taken en bevoegdheden van deze commissie zijn vastgelegd in het Reglement Audit- Risk- en Compliancecommissie.

De ARC heeft in 2020 negenmaal vergaderd. In deze vergaderingen werd onder andere gesproken over verschillende risicorapportages, de Systematische Integriteits Risico Analyse (SIRA) en de Eigen Risico Beoordeling (ERB). De samenstelling van de ARC is opgenomen in bijlage 2.

Beleggingsadviescommissie (BAC)

De BeleggingsAdviescommissie adviseert het bestuur met name over (de uitvoering en monitoring van) het beleggingsbeleid. Deze commissie bestaat in beginsel uit drie Niet-Uitvoerende Bestuursleden aangevuld met Externe adviseurs. De taken en bevoegdheden van deze commissie zijn opgenomen in het Reglement BeleggingsAdviescommissie, evenals in het Strategisch Beleggingsbeleid.

In 2020 vergaderde de BeleggingsAdviescommissie zes keer op reguliere basis, en tweemaal op ad hoc basis. Daarnaast kwam de commissie in de zomer van 2020 tweemaal bijeen voor brainstormsessies met betrekking tot a. verantwoord beleggen en b. de wereldorde en wereldeconomie.

Enkele voorbeelden van onderwerpen die in 2020 op de agenda hebben gestaan, naast bespreking van de reguliere, monitorende rapportages zijn het DNB-onderzoek Vermogensbeheer, het Beleggingsplan 2020, het MVB-beleid, diverse evaluaties, het strategisch beleggingsbeleid en de Brexit.

De samenstelling van de BAC is opgenomen in bijlage 2.

Commissie Bestuurlijke aangelegenheden (CBA)

De Commissie Bestuurlijke Aangelegenheden adviseert over een adequate personele bezetting van de Bestuurlijke gremia, waaronder begrepen ook de opvolging, de beloning en de rol van de Niet-Uitvoerende Bestuursleden als intern toezichthouder. Ook hebben ze voorbereidende taken voor de vergadering van het Niet-

Uitvoerende deel van het Bestuur. Deze commissie bestaat uit de voorzitter van de Audit- Risk- en Compliancecommissie, de voorzitter van de BeleggingsAdviescommissie en een Niet-Uitvoerend Bestuurslid dat de voorzitter van de Commissie Bestuurlijke Aangelegenheden wordt. De taken en bevoegdheden van deze commissie zijn vastgelegd in het Reglement Commissie Bestuurlijke Aangelegenheden.

De CBA heeft in 2020 vijfmaal vergaderd. In deze vergaderingen werd onder andere gesproken over het beloningsbeleid, het geschiktheidsplan en de invulling van de verschillende taken, rollen en gremia binnen het fonds. De samenstelling van de CBA is opgenomen in bijlage 2.

Commissie van Beroep

Het Bestuur heeft daarnaast een onafhankelijke Commissie van Beroep aangewezen. Deze commissie bestaat uit vier onafhankelijke leden. De leden van de Commissie van Beroep hebben persoonlijk noch organisatorisch enige binding met één van de bij het fonds betrokken partijen. De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de Commissie van Beroep zijn vastgelegd in het Reglement Commissie van Beroep in aanvulling op het Reglement klachten- en geschillenprocedure van SBZ Pensioen. De samenstelling van de Commissie van Beroep is opgenomen in bijlage 2.

De Commissie van Beroep is in 2020 niet bijeengekomen.

Ad hoc commissies

Naast de vaste commissies kan het Bestuur ook ad hoc commissies instellen. Eén daarvan is een Crisiscommissie. Wanneer sprake is van een crisis is vastgelegd in een Financieel crisisplan. De wijze waarop in geval van een crisis wordt gehandeld is vastgelegd in het Reglement Crisiscommissie. Tevens kent SBZ Pensioen een Verkiezingscommissie die op ad hoc basis wordt ingesteld, en wordt belast met de organisatie van de verkiezingen voor pensioengerechtigden in het Verantwoordingsorgaan. De Crisiscommissie is in 2020 zesmaal bijeen gekomen in het kader van de coronacrisis.

3.3.4. Het verantwoordingsorgaan

Samenstelling

Het verantwoordingsorgaan bestaat uit acht leden: twee namens werkgevers, vier namens deelnemers en twee namens pensioengerechtigden. De samenstelling van het verantwoordingsorgaan is opgenomen in bijlage 2.

Taken en bevoegdheden

Het bestuur legt verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan over het beleid en de wijze waarop het beleid is uitgevoerd. Het verantwoordingsorgaan heeft de bevoegdheid een oordeel te geven over het handelen van het bestuur, over het door het bestuur uitgevoerde beleid, en over beleidskeuzes voor de toekomst. Ook heeft het verantwoordingsorgaan adviesrecht over wettelijk en reglementair vastgelegde onderwerpen.

Het verantwoordingsorgaan heeft in 2020 advies uitgebracht over de volgende onderwerpen:

- het bestuursverslag 2019, inclusief de jaarrekening;
- de vaststelling van de feitelijke en de gedempte kostendekkende premie;
- de actuariële grondslagen voor het vaststellen de technische voorziening vanaf 31 december 2020;
- de premiestelling 2021 voor de Middelloonregeling;
- de 'automatische' aanpassing van de overlijdensrisicopremie voor de Beschikbarepremieregeling;
- de voorgestelde communicatie-aanpak;
- het communicatieplan 2021;
- het samenvoegen van beleidsuitgangspunten 2021-2023 en de jaarplannen van die periode en daarmee het laten vervallen van een separaat communicatiebeleidsplan.
- aanpassing van de Klachtenregeling en de Geschillenregeling;
- de model uitvoeringsovereenkomsten Beschikbarepremieregeling, Middelloonregeling en Nettopensioenregeling;
- aanpassing van het beloningsbeleid.

Vergaderingen

Het verantwoordingsorgaan heeft in 2020 zesmaal vergaderd. Bij deze vergaderingen was een afvaardiging van het bestuur aanwezig alsmede de onafhankelijk voorzitter. Daarnaast was er één gezamenlijke vergadering van het verantwoordingsorgaan met het voltallig bestuur.

Het verantwoordingsorgaan doet in hoofdstuk 5 verslag van zijn bevindingen over 2020.

3.3.5. Uitbesteding, controle, ondersteuning en advies

Het fonds heeft de dagelijkse uitvoering van de werkzaamheden uitbesteed aan uitvoeringsorganisaties. Deze werkzaamheden betreffen pensioenadministratie, bestuursondersteuning pensioenen, communicatie, vermogensbeheer en bestuursondersteuning vermogensbeheer. Uitgangspunt is dat het bestuur, overeenkomstig de eisen van de Pensioenwet, verantwoordelijk blijft voor de juiste uitvoering van de uitbestede taken. Het hierbij gehanteerde is in de abtn opgenomen.

Afspraken over kwaliteit van de dienstverlening zijn vastgelegd in aparte dienstverleningsovereenkomsten voor pensioenbeheer, vermogensbeheer en bestuursondersteuning. Alle overeenkomsten bieden de mogelijkheid om de bestaande dienstverlening tussentijds aan te passen of nieuwe diensten toe te voegen. Het fonds en de uitvoerder leggen eventuele nieuwe afspraken altijd contractueel vast.

Met de pensioenuitvoeringsorganisatie en de vermogensbeheerders zijn concrete afspraken rondom vergoedingen gemaakt. De prestatiebeloningen in de contracten zijn zodanig dat ze de partijen niet aanmoedigen om meer risico te nemen dan het bestuur aanvaardbaar acht. In paragraaf 6.4 doet het bestuur verslag van de kosten van uitbesteding.

De Audit-, Risk- en Compliancecommissie beoordeelt periodiek de kwaliteit van de uitvoering door de pensioenuitvoeringsorganisatie en vermogensbeheerder(s) en voert zonodig overleg. De uitvoerders verstrekken jaarlijks een interne-beheersingsrapportage (ISAE 3402/SSAE16) die de Audit-, Risk- en Compliancecommissie jaarlijks analyseert en zo nodig met de organisaties bespreekt.

Het fonds is aangesloten bij de Pensioenfederatie, de Vereniging van Effectenbezitters (VEB) en Eumedion. Daarnaast zijn bestuursleden lid van de VITP.

Het fonds werkt samen met de volgende primaire externe partijen:

Activiteit	Partij	Omschrijving activiteit
Pensioenadministratie	Achmea Pensioenservices	Achmea Pensioenservices voert onder meer de volgende werkzaamheden uit voor het fonds: het aansluiten van nieuwe werkgevers, het afhandelen van individuele werkgeverdossiers, invorderen van de relevante pensioenpremie, vaststellen en uitbetalen van de pensioenuitkeringen, communiceren richting (gewezen) deelnemers, et cetera.
Actuariaat, risicobeheersing, communicatie en juridisch advies	Achmea Pensioenservices	Adviseren en ondersteunen het fonds met betrekking tot respectievelijk het actuariaat, risicobeheersing, communicatie aan deelnemers en werkgevers en (pensioen)juridische zaken ten aanzien van individuele werkgevers- en werknemersdossiers.
Advisering IT-risicobeheersing	KoutersVanderMeer	Advisering en ondersteuning van het bestuur met betrekking tot het beheersen van IT-risico's
Bestuursondersteuning pensioenen	Montae & Partners	Ondersteuning van het (dagelijks) bestuur bij voorbereiding en uitvoering beleid en het

		opstellen en onderhouden van fondsdocumenten.
Vermogensbeheer	BNP Paribas is de Lead Overlay Manager	Verzorgen strategisch en dynamisch portefeuillebeleid en het (financieel) risicomanagement.
	Russell Investments is de Manager of Managers	Russell is een beleggingsonderneming die namens SBZ Pensioen uitvoerende asset managers aanstelt, controleert en vervangt voor het beheer van de verschillende onderdelen van de beleggingsportefeuille.
	Robeco	Uitvoering van het aan het beleggingsbeleid gerelateerde engagement- en stembeleid.
	Northern Trust	Custodian/bewaarbank.
	Achmea Investment Management	Uitvoering van het beleggingsbeleid van de Nettopensioenregeling
Bestuursondersteuning vermogensbeheer*	Montae & Partners	Ondersteuning van het (dagelijks) bestuur bij voorbereiding en uitvoering beleid. Dit bestaat onder andere uit de monitoring van de bij het vermogensbeheer betrokken externe uitvoerders.
Beleggingsadvies	H.A.A. Rademaker H. Kemper	Beleggingsadvies en deelnemen aan de vergaderingen van de beleggingscommissie.
ALM-advies	Ortec	Adviseren over ALM en haalbaarheidstoets.
Externe compliance officer	F. Planting van het Nederlands Compliance Instituut	Adviseert en ondersteunt het bestuur bij de uitvoering van een aantal taken, benoemd in het complianceprogram, en adviseert over voor het bestuur relevante compliancethema's.
Vertrouwenspersoon	A. Pierik van het Nederlands Compliance Instituut	Behandelt de op basis van de Regeling melden vermoeden misstand gemelde onregelmatigheden.
Certificerend actuaaris	R.T. Schilder van Willis Towers Watson	Is verantwoordelijk voor het verstrekken van een actuariële verklaring op basis van de artikelen 126 t/m 140 PW.
Sleutelfunctiehouder Actuarieel	R. Schilder van Willis Towers Watson	Ziet toe op de berekeningen van de technische voorzieningen en premiestelling van het pensioenfonds.
Sleutelfunctiehouder Interne audit	W. van Duijn	Ziet toe op de interne controlemechanismen en andere procedures en maatregelen ter waarborging van de integere en beheerste bedrijfsvoering van het pensioenfonds.
Sleutelfunctiehouder Risicobeheer	J.A.W. Winterink	Ziet toe op (de inrichting van) het risicobeheersysteem van het pensioenfonds.
Externe accountant	H. van der Rijst van PricewaterhouseCoopers	Is verantwoordelijk voor de certificering van de jaarrekening door middel van een controleverklaring.
Externe functionaris gegevensbescherming	M. Vente van het Nederlands Compliance Instituut	Informeert, adviseert en ondersteunt het fonds over onderwerpen met betrekking tot de Algemene Verordening Gegevensbescherming.

3.3.6. Diversiteitsbeleid

Ten behoeve van een samenstelling van de fondsorganen die recht doet aan de diversiteitsvereisten vanuit de Code Pensioenfondsen streeft het fonds ernaar om ervoor te zorgen dat de organen van het pensioenfonds complementair zijn samengesteld en een redelijke afspiegeling vormen van de belanghebbenden. Bij de benoeming houdt het bestuur zo veel mogelijk rekening met de volgende diversiteitsdoelstellingen:

Bestuur	minimaal 1 man, minimaal 1 vrouw minimaal 1 lid boven en 1 lid onder de 40 jaar
Verantwoordingsorgaan	minimaal 1 man, minimaal 1 vrouw minimaal 1 lid boven en 1 lid onder de 40 jaar

Om deze doelstellingen te kunnen vervullen, benadert het fonds actief potentiële personen die voldoen aan de door het fonds gestelde diversiteitscriteria, en organiseert het fonds periodiek bijeenkomsten met jongeren om ze voor te bereiden op de vervulling van een zetel in een van de fondsorganen. Het fonds stelt jaarlijks vast op welke wijze in het betreffende kalenderjaar nadere invulling wordt gegeven aan het diversiteitsbeleid.

In het verslagjaar werd niet voldaan aan de diversiteitsdoelstellingen voor wat betreft leeftijd. In het bestuur zitten drie vrouwen en in het verantwoordingsorgaan één. Het fonds streeft naar een evenwichtige verdeling, streeft daarom naar evenveel vrouwen als mannen op de kandidatenshortlist en geeft bij iedere vacature aan dat bij voldoende geschiktheid de voorkeur naar een vrouw uitgaat. Daarnaast besteedt het fonds aandacht aan diversiteit in persoonlijkheden o.b.v de kleurenindeling van Insights.

3.3.7. Geschiktheid en deskundigheidsbevordering

De deskundigheden, competenties en professioneel gedrag waarover het bestuur dient te beschikken, worden bepaald aan de hand van het profiel van het pensioenfonds. De complexiteit van het pensioenfonds heeft zijn weerslag op de eisen die aan het bestuur worden gesteld. Het bestuur heeft die complexiteit en de daarbij behorende eisen neergelegd in een algemeen functieprofiel. Dit algemene functieprofiel wordt gebruikt bij het opstellen van een profiel van individuele bestuursleden. De kandidaten voor een bestuursfunctie worden getoetst aan dit functieprofiel en de eventuele aanvullende toelichting.

Het Bestuur beschikt over een geschiktheidsplan. Het geschiktheidsplan is in mei 2020 geactualiseerd naar aanleiding van de wijziging van de Beleidsregel geschiktheid 2012.

De geschiktheidseisen voor leden van het verantwoordingsorgaan zijn vastgelegd in een competentievisie. Kandidaten voor een zetel in het verantwoordingsorgaan worden aan deze visie getoetst.

Zelfevaluatie

Het bestuur heeft vastgesteld jaarlijks een zelfevaluatie te doen en wordt hierdoor tenminste één keer in de twee jaar begeleid door een externe partij. Tijdens de zelfevaluatie wordt in ieder geval gesproken over de geschiktheid, competenties en diversiteit. Op 26 oktober 2020 kwamen de Niet-uitvoerend bestuurders hiervoor bijeen.

De Uitvoerend bestuursleden en de onafhankelijke voorzitter worden jaarlijks geëvalueerd. Hiertoe worden resultaatafspraken en doelen opgesteld.

Ook het verantwoordingsorgaan evalueert periodiek het eigen functioneren. Het verantwoordingsorgaan kwam op 2 november 2020 bijeen voor een zelfevaluatie onder begeleiding van een extern deskundige. De uitkomsten van deze zelfevaluatie zullen gebruikt worden om de competentievisie te evalueren en zo nodig aan te passen. Ook is op basis van de zelfevaluatie een actielijst met aandachtspunten opgesteld die in 2021 worden opgepakt.

3.3.8. Beloningsbeleid

Het fonds heeft een beloningsbeleid vastgesteld, waarbij de uitgangspunten van de Pensioenfederatie zijn gevolgd. Het betreft een beheerst en duurzaam beloningsbeleid dat in redelijke verhouding staat tot de verantwoordelijkheid, functie-eisen en het tijdsbeslag van de bestuursleden. Er is geen sprake van een prestatie-gerelateerde beloning voor leden van fondsorganen en er is rekening gehouden met het feit dat een kritische opstelling van deze personen niet mag worden belemmerd. Bij ontslag wordt geen ontslagvergoeding verstrekt. Het beloningsbeleid is van toepassing op de bestuursleden, de sleutelfunctiehouders en de leden van het verantwoordingsorgaan.

Er zijn geen leningen verstrekt aan, noch is er sprake van vorderingen op (voormalige) bestuursleden.

3.3.9. Compliance

Onder compliance wordt het geheel van maatregelen verstaan dat zich richt op de implementatie, handhaving en naleving van wet- en regelgeving, en op interne procedures en gedragsregels om te voorkomen dat de reputatie en integriteit van het fonds wordt aangetast. De uitgangspunten voor de inrichting van compliance heeft het pensioenfonds vastgelegd in een Compliance Charter, de werkwijze en de bijbehorende structuur in het Compliance Program.

Bestuursleden, leden van het verantwoordingsorgaan en externe leden van de bestuurscommissies tekenen bij aantreden de door het pensioenfonds opgestelde gedragscode. Bij het aangaan van contracten met externe uitvoerders toetst het pensioenfonds of deze uitvoerders beschikken over een compliancebeleid en een gedragscode. Externe uitvoerders moeten jaarlijks een compliance rapportage aanleveren, die wordt besproken door de Audit-, Risk- en Compliancecommissie.

In de Regeling Melden Vermoeden Integriteitsincidenten van het fonds zijn de contactgegevens van de vertrouwenspersoon opgenomen.

In het integriteitsbeleid van SBZ Pensioen is de naleving van de Sanctiewet- en regelgeving verduidelijkt en meer prominent beschreven.

3.3.10. Code Pensioenfondsen

De Pensioenfederatie en de Stichting van de Arbeid ontwikkelden, op uitnodiging van de minister van SZW, gezamenlijk een Code Pensioenfondsen. Deze Code is in het najaar van 2018 gewijzigd. Pensioenfondsen leven de code na op basis van het pas toe of leg uit-beginsel. Elk pensioenfonds past de normen van de Code toe of zet in het bestuursverslag gemotiveerd uiteen waarom een norm niet (volledig) is toegepast.

Het Bestuur van SBZ Pensioen beoordeelt jaarlijks met het vaststellen van het jaarwerk of het fonds voldoet aan de vereisten uit de code. Het bestuur voldoet aan alle in de Code opgenomen normen, met uitzondering van norm 33. Volgens die norm dient in zowel het bestuur als in het VO minimaal één lid onder de 40 en één lid boven de 40 te zitten. Dit is voor het Verantwoordingsorgaan wel het geval, maar niet voor het Bestuur. Daarnaast dient het Bestuur een stappenplan op te stellen om diversiteit in het bestuur te bevorderen. Dit is onderwerp van gesprek in de Commissie Bestuurlijke Aangelegenheden en zal nader worden uitgewerkt.

3.3.11. Toezichthouders

AFM

De Autoriteit Financiële Markten (AFM) is als toezichthouder belast met het bewaken van de informatie die pensioenfondsen verschaffen ten aanzien van juistheid en begrijpelijkheid. In 2020 heeft het fonds een informatieverzoek gehad van AFM inzake de toezichtrapportage 'inzicht tweedepijlerpensioenmarkt'. Daarnaast zijn geen onderzoeken of overleggen geweest met AFM. Wel heeft het fonds de AFM geïnformeerd over de genomen maatregelen tegen het niet tijdig versturen van startbrieven. De startbrieven worden nu tijdig verstuurd.

In maart 2021 heeft de AFM pensioenfondsen geïnformeerd over de uitkomsten van hun onderzoek naar transparantie en verantwoording van de uitvoeringskosten in het jaarverslag van pensioenfondsen. SBZ Pensioen heeft naar aanleiding hiervan de rapportage over de uitvoeringskosten kritisch bekeken en geconcludeerd dat voldaan wordt aan de vereisten en aanbevelingen van AFM.

De Nederlandsche Bank (DNB)

DNB is als toezichthouder belast met het toezicht vanuit de Pensioenwet en kijkt daarbij vooral naar de financiële opzet van het fonds en de deskundigheid en integriteit van de bestuurders van de fondsen.

Het fonds heeft in 2020 meegewerkt aan de uitvraag 'woninghypotheken Nederland', de uitvraag 'niet-financiële risico's', de vragenlijst 'sleutelfunctiehouders' en de vragenlijst 'beheersing liquiditeitsrisico'. Daarnaast heeft het fonds overleg gehad met DNB over de opvolging van de bevindingen van het beleggingsonderzoek van 2019.

3.3.12. Klachten, geschillen en incidenten

Wanneer een (gewezen) deelnemer, een pensioengerechtigde of een werkgever het niet eens is met de uitvoering van de pensioenregeling of de behandeling door of dienstverlening van de medewerkers van de uitvoeringsorganisatie en dit kenbaar maakt, is er sprake van een klacht. Alle klachten worden door de uitvoeringsorganisatie geregistreerd en met het bestuur gedeeld.

In eerste instantie handelt de uitvoeringsorganisatie klachten of geschillen, die ontstaan naar aanleiding van de pensioenreglementen of de uitvoering daarvan, af. Wanneer er verschil van inzicht blijft bestaan tussen de betrokkene en de uitvoeringsorganisatie kan de betrokkene de klacht of het geschil voorleggen aan het bestuur. Als ook daarna een verschil van inzicht blijft bestaan kan betrokkene zich in geval van een klacht wenden tot de Ombudsman Pensioenen of in geval van een geschil tot de Commissie van Beroep. Het reglement klachten- en geschillenprocedure is op 23 november 2020 gewijzigd en gesplitst in een Klachtenregeling en een Geschillenregeling.

Het fonds heeft een klokkenluidersregeling (deze klokkenluidersregeling maakt samen met de incidentenregeling onderdeel uit van de Regeling melden vermoeden misstanden). Op grond hiervan kunnen betrokkenen door hen signaleerde onregelmatigheden binnen het fonds, de organen of bij de partijen aan wie taken zijn uitbesteed, rapporteren bij de compliance officer. Ook bij de pensioenuitvoeringsorganisatie en de vermogensbeheerders zijn klokkenluidersregelingen geïmplementeerd.

In 2020 is 26 maal een beroep gedaan op de klachten- of geschillenregeling. Hiervan zijn 11 klachten gegrond verklaard. Alle klachten zijn afgehandeld binnen de daarvoor geldende termijn van 10 werkdagen. Er zijn 3 klachten voorgelegd aan het bestuur. Deze klachten hadden betrekking op:

- de aanmelding van een partner voor het partnerpensioen. Na afwijzing van de klacht door het bestuur heeft de belanghebbende zich tot de Commissie van Beroep gewend, die de klacht heeft toegewezen.
- de hoogte van de premievrije voortzetting bij arbeidsongeschiktheid en het arbeidsongeschiktheidspensioen bij verhoging van de arbeidsongeschiktheid na einde dienstverband. Op basis van de hardheidsclausule heeft het bestuur besloten alsnog premievrije voortzetting en arbeidsongeschiktheid toe te kennen op basis van een hoger arbeidsongeschiktheidspercentage.
- de uitbetaling van het prepensioen met terugwerkende kracht. Het bestuur heeft het verzoek van belanghebbende om af te zien van uitbetaling van het prepensioen afgewezen, omdat dit strijdig was met wet- en regelgeving.

In 2020 hebben zich in totaal 12 incidenten voorgedaan, welke betrekking hadden op:

- het in de bevestigingsbrief niet correct weergeven van het bedrag dat is aangewend voor de Collectief Variabel Pensioen (CVP) regeling. De oorzaak hiervoor lag in een onjuiste systeeminstelling waardoor in de bevestigingsbrief niet het juiste bedrag uit de bronadministratie is overgenomen. De betreffende deelnemers hebben een e-mail met excuses ontvangen alsmede een

nieuwe bevestigingsbrief met het juiste bedrag. Interne procedures en systemen zijn aangepast om herhaling te voorkomen;

- verzending van een incorrecte premiefactuur voor de maand februari. Als gevolg van een wijziging in de bronadministratie waren rekenregels voor het vaststellen van de premie onjuist ingesteld. Met behulp van de softwareleverancier zijn de rekenregels hersteld en is bepaald hoeveel premie er per werkgever te weinig in rekening is gebracht. De te weinig in rekening gebrachte premie is verrekend met de premiefactuur voor maart;
- het hanteren van een onjuiste datum voor het beëindigen van lopende uitkeringen wegens overlijden. Hierdoor zijn de bestaande uitkeringen één maand te lang uitgekeerd. Aan de betrokken nabestaanden zijn brieven verzonden waarin deze situatie wordt uitgelegd en wordt aangegeven dat het teveel uitgekeerde pensioen dient te worden gerestitueerd. Hierbij wordt coulant omgegaan met de terugbetalingstermijnen. Om herhaling te voorkomen zijn de werkinstructies aangescherpt;
- te veel in rekening gebracht invaliditeitspremie. De teveel betaalde premie is gerestitueerd aan de betrokken werkgever;
- het onterecht niet administreren van een werkgever als deelnemer aan de regeling voor tijdelijk partnerpensioen. De regeling is vervolgens met terugwerkende kracht alsnog opgevoerd in de administratie en de niet geïncasseerde premie is alsnog geïncasseerd bij de werkgever;
- het versturen van een onvolledige notaspecificatie aan 12 werkgevers. Herstelwerkzaamheden zijn uitgevoerd waardoor de betreffende werkgevers de juist specificaties hebben ontvangen;
- uitkering naar een verkeerd rekeningnummer. Het toevoegen van een rekeningnummer is een handmatige actie waarbij een vier ogen controle wordt uitgevoerd. Hierbij heeft een menselijke fout plaatsgevonden waardoor het ouderdomspensioen is overgemaakt naar een andere deelnemer van SBZ. Vervolgens zijn er herstelacties uitgevoerd om het bedrag naar de juiste deelnemer over te maken;
- het ten onterechte incasseren van een bedrag aan premie ten laste van SBZ bij een collectieve waardeoverdracht. De onterecht ontvangen premie wordt teruggevorderd bij de werkgever. Om een dergelijk incident in de toekomst te voorkomen zal de gehele keten beter geïnformeerd worden zodat er gerichter controles kunnen plaats vinden op in- en uitgaande posten op de betreffende tussenrekeningen;
- het niet in rekening brengen van administratiekosten bij een drietal werkgevers ondanks dat de UPA over januari wel is verwerkt. Dit is ontstaan doordat deze werkgevers gebruik van maken van een salarisadministrateur die andere regelingskenmerken meegEEft dan andere salarisadministrateurs. Inmiddels is in de administratie vastgelegd dat ook voor deze drie werkgevers administratiekosten in rekening worden gebracht. De nog niet in rekening gebrachte kosten zijn afgestemd met de werkgevers en alsnog in rekening gebracht. Om dergelijke incidenten in het vervolg te voorkomen zullen tijdens de UPA aanlevering meer controles plaats vinden op de aangeleverde regelingskenmerken;
- niet correcte berekening van aanspraken bij inkomende waardeoverdracht. De betreffende polissen zijn gecorrigeerd. In brieven richting deelnemers zijn geen incorrecte aanspraken gecommuniceerd.

Naar aanleiding van deze incidenten zijn door de pensioenuitvoerder aanvullende beheersmaatregelen genomen, naar tevredenheid van het bestuur.

4. Toezicht en verantwoording

4.1. Intern toezicht

De Niet-Uitvoerende Bestuursleden voeren het intern toezicht uit. Het intern toezichtorgaan heeft als taak toezicht te houden op het beleid van het Bestuur en op de algemene gang van zaken in het pensioenfonds. Het orgaan onderhoudt een actieve dialoog met het Bestuur. Het is belast met het toezien op een adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging door het Bestuur. Het interne toezicht betreft in zijn toezicht de naleving door het fonds van normen in de Code Pensioenfonds.

De Niet-Uitvoerende Bestuursleden zijn lid van de Vereniging Interne Toezichthouders Pensioenfonds (VITP). Aanvullend op wet- en regelgeving en de Code Pensioenfonds is door de VITP een specifieke code voor het intern toezicht bij pensioenfonds ontwikkeld: de Toezichtcode. Deze Toezichtcode biedt een normatief kader voor intern toezichthouders in de pensioensector. Daarmee laten de intern toezichthouders zien wat op dit moment binnen de sector wordt verstaan onder goed toezicht. De Niet-uitvoerend Bestuursleden passen de Toezichtcode toe bij hun toezichtswerkzaamheden.

Het orgaan doet in dit hoofdstuk verslag van zijn bevindingen.

4.1.1. Oordeel intern toezicht

Inleiding

Het bestuur van SBZ Pensioen is ingericht volgens het omgekeerd gemengd model met een professioneel, onafhankelijk Uitvoerende Bestuur (UB), een paritair Niet-Uitvoerende Bestuur (NUB) en een onafhankelijke voorzitter. Van de NUB-leden zijn er drie voorgedragen door de werkgevers, twee door de werknemersorganisaties en één lid is afkomstig uit de kring van de gepensioneerden. Het NUB, waar de voorzitter deel van uitmaakt, vervult in een dergelijk model de functie van het Intern Toezicht. Het bestuur is gezamenlijk verantwoordelijk voor de strategie, het beleid en de uitvoering van het pensioenfonds. De UB-leden zijn belast met de aansturing van de dagelijkse gang van zaken. Het Uitvoerend Bestuur is bevoegd zelfstandig operationele besluiten te nemen binnen een afgesproken mandaat. Dat wil zeggen dat zaken die binnen het afgesproken beleid en budget vallen en die geen gevolgen hebben voor de strategie en de reputatie van SBZ Pensioen door het UB worden uitgevoerd. Elke uitvoerende bestuurder heeft een eigen aandachtsgebied onderscheiden in pensioen- en risicobeheer en vermogensbeheer. In hun lijnverantwoordelijkheid zien de UB-leden toe op de uitvoering van de werkzaamheden door derden door of namens het pensioenfonds.

In dit document legt het NUB verantwoording af aan het Verantwoordingsorgaan (VO) over het uitgeoefende Intern Toezicht in 2020.

Opdracht

De NUB-leden houden toezicht op het beleid en strategie en de algemene gang van zaken in het pensioenfonds. Het toezicht richt zich vooral op een adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging zoals bepaald in artikel 104 lid 2 PW. Daarnaast vervult het paritaire deel van het NUB de rol van opdrachtgever en sparringpartner voor de professionele uitvoerende bestuurders. Het NUB geeft zich in haar functioneren rekenschap van de Code pensioenfonds en de vier principes van de Code VITP. Bij deze laatste Code is de zorg voor het pensioen van de deelnemer leidend. Zijn de toezichthouders zich bewust van hun verantwoordelijkheid als toezichthouder en dragen zij zorg voor hun geschiktheid en de effectiviteit van hun werkzaamheden en leggen zij verantwoording af over het gehouden toezicht. In het verslagjaar is er expliciet stilgestaan bij de inrichting van de governance. De ontwikkelingen in wet- en regelgeving en de strategische ambities van SBZ Pensioen gaven daar aanleiding toe.

Manieren waarop Intern Toezicht is gehouden

Het NUB heeft op verschillende manieren vorm gegeven aan het Intern Toezicht. Elk van die manieren heeft betrekking op een deel van de activiteiten binnen het fonds.

1. Alle beleidsbeslissingen worden, voorbereid door de UB-leden, gezamenlijk als bestuur genomen. Het bestuur vergaderde daartoe in 2020 elf maal: acht reguliere vergaderingen en één extra vergadering, aangevuld met een call inzake een beleggingsbeslissing en een schriftelijke afstemming inzake een project. Elk beleidsvoorstel wordt standaard voorzien van een risico-inventarisatie en van een beoordeling of het besluit voldoende evenwichtig is. Daarmee wordt de rol van het NUB in het toezicht op de risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging ondersteund. In de agenda van de bestuursvergaderingen wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen de onderwerpen ter besluitvorming, vaststelling en verantwoording, gevolgd door de onderwerpen ter bespreking en ter informatie. Ook bij deze onderwerpen is door NUB-leden kritisch gevraagd naar nadere details over de uitvoering en de dagelijkse gang van zaken. Dit blijkt ook uit de vastlegging van de besluiten. Hiermee wordt de countervailing power binnen het bestuur aantoonbaar gemaakt.

In het omgekeerd gemengd model heeft de voorzitter enkele expliciete taken. De voorzitter ziet toe op een goede samenstelling van en het adequaat functioneren van het bestuur. In overleg met het UB bepaalt de voorzitter de bestuurlijke agenda en betreft daarin in zijn coördinerende rol de relevante stakeholders en gremia van het fonds. Namens het bestuur is de voorzitter ook het eerste aanspreekpunt voor het VO over het functioneren van het bestuur. Het NUB betreft deze taken in de jaarlijkse evaluatie van het functioneren van de voorzitter.

De uitvoerende bestuursleden stellen jaarlijks een jaarplan op met daarin opgenomen, gemeten aan de hand van kritische succesfactoren de voortgang in de strategische ambities en doelstellingen van SBZ Pensioen. Op kwartaalbasis rapporteren zij in het bestuur over de realisatie ervan en leggen zo verantwoording af over hun werkzaamheden.

2. Het NUB laat zich in de uitvoering van haar advies- en toezichtstaken bijstaan door een drietal commissies, namelijk : de Audit- Risk- en Compliance Commissie (ARC), de Beleggings Advies Commissie (BAC) en de Commissie Bestuurlijke Aangelegenheden (CBA). Alle commissies zijn samengesteld uit en voorgezeten door leden van het paritaire deel van het NUB. Voor de ARC en de BAC geldt dat het verantwoordelijk UB lid deelneemt aan de vergadering. De CBA zelf bestaat uit de voorzitter van de ARC, de voorzitter van de BAC en een ander niet-uitvoerend bestuurslid dat optreedt als voorzitter. Van de CBA neemt de onafhankelijk voorzitter als adviseur deel aan de vergadering. Voor de ARC en de BAC geldt dat geen enkel niet-uitvoerend bestuurslid in beide commissies zit. In 2020 is de ARC negen keer bijeen geweest. De BAC kwam acht maal bijeen en de CBA vergaderde in 2020 driemaal regulier aangevuld met enkele telefonische overleggen.

De voorzitters van de commissies koppelen tijdens de bestuursvergaderingen terug aan het plenaire bestuur over de zaken die in hun commissie spelen of gespeeld hebben.

3. De ARC ondersteunt in voorbereidende zin het toezicht op het functioneren van het totale risico beheersingsraamwerk in opzet, bestaan en werking. De BAC adviseert het bestuur over het totale spectrum van het vermogensbeheer. De commissies staan met raad en daad de verantwoordelijke uitvoerend bestuurder bij in de totstandkoming en uitvoering van het door het bestuur vastgestelde beleid. Beide commissies houden zo goed zicht op het wel en wee van het fonds, op het functioneren van de beide leden van het UB en op de kwesties die spelen in de uitvoeringsketens. De behandeling in het bestuur van de periodieke voortgangsrapportages over het rechtenbeheer, het vermogensbeheer en de gerelateerde risico's wordt voorbereid in de commissies. De ARC bespreekt jaarlijks uitgebreid de bevindingen uit de oordeelsvorming van de externe accountant en de externe actuaris en vooraf de door de externe accountant en actuaris ingebrachte controle programma's. Voor de behandeling in het bestuur bespreekt de ARC ook de periodieke voortgangsrapportage van het UB. Aan de hand van deze rapportage wordt in toenemende mate integraal de status van de beheersing van alle,

strategische en operationele risico's verantwoord.

De voorzitters van de ARC en de BAC hebben geconstateerd dat de UB-leden in het verslagjaar goed inhoudelijk werk geleverd hebben, open stonden voor advies en inbreng vanuit de commissies en opvolging gegeven hebben aan de verzoeken om informatie en verantwoording. Bovendien hebben ze kunnen constateren dat de UB-leden duidelijk hun opdrachtgeversrol naar de uitvoeringsketens van zowel vermogensbeheer als pensioen- en risicobeheer conform het vastgestelde bestuursbeleid hebben ingevuld. 4. Het NUB vergadert tenminste tweemaal per jaar in afwezigheid van het UB. Het onderwerp voor deze vergaderingen is de kwaliteit van de besturing van het fonds; zowel het functioneren van het UB als de inbreng en het toezicht vanuit het NUB. In de uitoefening van haar toezicht hanteert het NUB een toezichtsplan en de VITP-Toezichtcode "Normenkader voor goed intern toezicht bij Pensioenfondsen". Het NUB is in 2020 twee keer bijeen geweest aangevuld met een call inzake de evaluatie van het NUB. Daarnaast heeft het NUB een self assessment gedaan waarin het toezichtsplan nader is vormgegeven en is stilgestaan bij de taak-en rolverdeling tussen uitvoerende en niet-uitvoerende bestuurders in het omgekeerd gemengd bestuursmodel. Gedurende het gehele jaar bereidde de CBA de invulling en werking van de nieuwe sleutelfuncties Actuarieel, Risicobeheer en Interne Audit, de invulling van de vacatures in de BAC en UB pensioen en risicobeheer voor. Inmiddels blijkt dat de aangetrokken sleutelfunctiehouders efficiënt en effectief bijdragen aan het intern toezicht. Er zijn stappen gezet op het gebied van governance. een verdere aanscherping op het gebied van opzet versus werking zal nog plaatsvinden. Eind 2020 is een vacature in de BAC vervuld en is een selectietraject voor een nieuwe uitvoerend bestuurder pensioen en risicobeheer opgestart.

5. Het bestuur evalueert jaarlijks het eigen functioneren. Eén maal per twee jaar doet zij dit met externe begeleiding. In 2020 is de evaluatie van het NUB collectief zonder externe begeleiding uitgevoerd. Het functioneren van de voorzitter en de UB-leden wordt jaarlijks geëvalueerd. Het NUB bereidt de evaluaties voor en koppelt de bevindingen terug in de individuele functioneringsgesprekken. Vanaf 2021 worden met de NUB-leden jaarlijks individuele evaluatiegesprekken gehouden.

Bevindingen (observaties) en aanbevelingen

Opvolging eerdere aanbevelingen (2019).

In het Rapport Intern Toezicht 2019 deed het NUB de onderstaande aanbevelingen voor 2020. Hieronder wordt ingegaan op de opvolging van deze aanbevelingen

- Voortvloeiend vanuit governance:

De ARC werkt haar wensen omtrent rapportage en verantwoording over alle risico's verder uit. Zij doet dat in samenspraak met het UB en de sleutelfunctiehouder risicomangement. Betrek in de totstandkoming van de werkplannen van de sleutelfunctiehouders vooraf het gehele bestuur vanuit het perspectief van ieders verantwoordelijkheid voor uitvoering en toezicht.

- Voortvloeiend vanuit functioneren bestuur:

Het NUB neemt in haar werkplan op hoe zij het toezicht voor dat jaar wil vormgeven, bijvoorbeeld door het benoemen van vooraf bepaalde (aanvullende) toezicht thema's. Leg in het werkplan zoveel mogelijk vast wat er aan bijdrage van het UB verwacht wordt. Betrek in het werkplan de uitkomsten van de externe evaluatie van competenties.

Kom tot een spoedige, eventuele uitbreiding van het UB.

- Voortvloeiend uit het beleid van het bestuur:

Leg de nieuw geformuleerde missie statement en elevator pitch voor aan een geselecteerde groep prospects, adviseurs en bestaande klanten/werkgevers. Bewaak de gemaakte afspraken over de marktwerking.

- Voortvloeiend uit risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging:

Kom tot een verdere specificatie van het beleid over het ondersteunen (informer en adviseren) van deelnemers in te maken keuzes en inzicht in de pensioenregelingen waar zij deel aan nemen en op welke wijze SBZ Pensioen wil voldoen aan haar zorgplicht jegens deelnemers.

Oordeel: het NUB is van mening dat er voldoende opvolging gegeven is aan de aanbevelingen op het vlak van functioneren van het bestuur, het bestuursbeleid, risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging over het verslagjaar 2019 gedane aanbevelingen. Specifiek is aandacht besteed aan het verhogen van het pensioenbewustzijn van de deelnemer door hem of haar te informeren over de pensioenregeling en wettelijke wijzigingen. De aanbeveling om tot een spoedige uitbreiding van het UB te komen is besproken en afgewogen in het kader van de uitbreidingsstrategie van SBZ Pensioen. Met het vacant komen van de positie van de UB Pensioen en Risicobeheer in 2021 is in het laatste kwartaal 2020 besloten dat met de opvolger de tijdsbesteding wordt uitgebreid naar vier dagen. Een derde UB-er zal in de toekomst bij een mogelijke uitbreiding van het pensioenfonds worden ingevuld. De aandachtspunten in de governance zijn in de ARC besproken en de contouren van de aangescherpte governance zijn met de sleutelfunctiehouders Risicobeheer en Interne Audit nader verkend. Met de komst van de nieuwe UB Pensioen en Risicobeheer zal dit zo spoedig mogelijk worden ingevuld en vastgesteld.

Hieronder beschrijft het NUB de toezichtsgebieden van het bestuur en doet het per gebied aanbevelingen voor 2021.

Functioneren van de governance

In de opvolging van de wet versterking bestuur pensioenfonds heeft SBZ Pensioen in 2014 gekozen voor het omgekeerd gemengd bestuursmodel. Voor het bestuur destijds gold deze keuze als het combineren van het “best of two worlds”. Met het aantrekken van twee professionele uitvoerende bestuurders is in de gewenste professionalisering een belangrijke stap gezet mét behoud van de beschikbare competenties en deskundigheid uit de kring van de werkgevers, werknemers en gepensioneerden uit de (zorg)verzekerings-bedrijfstak. Daarmee zou ook een “lean en mean” ingerichte ondersteuningsorganisatie mogelijk blijven. Inmiddels zijn er belangrijke stappen gezet naar de gewenste meer robuuste inrichting van bestuur en toezicht. De deskundige sleutelfunctiehouders oefenen hun rol uit en voorzien het bestuur van hun oordeel en deskundig advies. De sleutelfunctiehouder risicobeheer heeft een werkplan 2020 opgesteld en ook de sleutelfunctiehouder Interne Audit een intern audit (jaar)plan. Dit brengt de gewenste verdere professionalisering van het toezicht met zich mee. In het verlengde daarvan is de ondersteuning van de verantwoordelijkheid van het NUB voor het totale risicobeheer van de financiële én niet- financiële risico's belegd bij de ARC. De ARC heeft een verdere integratie van de rapportage en verantwoording over alle risico's besproken. In het kader van aanscherping van zijn rol als toezichthouder heeft het NUB voor de periode 2020/2021 een toezichtplan opgesteld met negen toezichtthema's.

Aanbeveling

De ARC werkt verder aan de integratie van de rapportage en verantwoording over alle risico's waarbij aandacht is voor de nieuwe taxonomie van DNB. De ARC doet dat in samenspraak met het UB en de sleutelfunctiehouder Risicobeheer.

Functioneren van het bestuur

De invulling van de strategische ambities van SBZ Pensioen heeft de afgelopen jaren energie en tijd van alle bestuursleden gevraagd. In 2020 is de marktwerking gericht op het versterken van het draagvlak intensief behandeld. Het bestuur heeft met ondersteuning van een communicatieadviseur zijn missie statement en elevator pitch vastgesteld. De uitbreidingsstrategie van SBZ Pensioen beheerste de marktstrategie en met een stuurgroep is uitvoerig verkend of een potentiële fusie met een pensioenfonds van gelijke grootte een mogelijkheid kan zijn. De toegenomen werkdruk die dit met zich meenam, vertaalde zich in de lengte en frequentie van de vergaderingen, maar ook in extra tijdsbeslag van de uitvoerende

bestuurders. Het project is naar tevredenheid afgerond. Mogelijke follow up zal op zijn vroegst eind 2021 plaatsvinden.

Op het vlak van uitbesteding is onze pensioenuitvoeringsorganisatie een nieuw contract aangegaan voor een nieuwe pensioenadministratiesysteem en het bestuur volgt de ontwikkelingen in dit implementatieproject nauwgezet.

Daarnaast heeft het bestuur een aanvang gemaakt met de voorbereiding van het Nieuwe Pensioenakkoord. Het bestuur van SBZ Pensioen meent dat het met het Collectief Variabel Pensioen product goed gepositioneerd is voor dit nieuwe pensioenstelsel. Het uitvoerend bestuur ontwikkelt een roadmap met mijlpalen om dit traject voor SBZ Pensioen en al zijn belanghebbenden in goede banen te leiden.

Verder heeft het bestuur ten aanzien van het beleggingsbeleid de aanbevelingen van het DNB beleggingsonderzoek in 2020 in zijn beleid opgenomen en heeft hiermee naar tevredenheid van DNB het onderzoek afgerond. Wat betreft de matching van de verplichtingen zijn de risico's van de categorie credits in het bestuur diepgaand afgewogen tegen de voordelen en zullen ook komend jaar de aandacht van het bestuur hebben. Bovendien heeft het bestuur wat betreft de rentehedge vastgehouden aan het bestaande beleid ongeacht de daling van de rente en een daling als gevolg van de COVID-19 crisis. In 2021 wordt de hoogte van de renteafdekking nauwlettend gevolgd.

Aanbeveling

Het bestuur werkt aan versteviging van zijn relaties in het kader van de marktpositie van het fonds en draagt zorg voor transparante informatievoorziening en zorgvuldige afstemming met belanghebbenden voor het Nieuwe Pensioenakkoord.

Beleid van het bestuur

De sociale partners zijn tijdig geïnformeerd en uitgenodigd tot het meedenken over nieuwe ontwikkelingen. Dit betreft allereerst de introductie van het Nieuwe Pensioenakkoord. De uitwerking van het pensioenakkoord zal in de opvolging nog veel overleg en afstemming met diverse stakeholders met zich meebrengen.

Het communicatiebeleid zette onder andere in op het positioneren van Collectief Variabel Pensioen. Met dit pensioenproduct heeft SBZ Pensioen prijzen gewonnen op het gebied van innovatie en positieve pers ontvangen.

Het bestuur heeft besproken om het MVB-beleid verder vorm te geven en onderzoek te doen naar een landenbeleid.

Aanbeveling

Het bestuur van het fonds draagt zorg voor transparante informatievoorziening en zorgvuldige afstemming met alle belanghebbenden voor het Nieuwe Pensioenakkoord. In zijn voorbereiding voor het nieuwe pensioenakkoord houdt het bestuur de evenwichtige belangenafweging van de deelnemers, slapers en gepensioneerden goed in het oog.

Risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging

Jaarlijks wordt een vooraf bepaald aantal risicocategorieën uit de FIRM classificatie herzien. De in het integraal risicomanagement jaarplan 2020 opgenomen risico's zijn voorbereid door de ARC en BAC herzien en opnieuw vastgesteld. Daarnaast is elk voorgelegd bestuursbesluit voorzien van een risicoparagraaf met een inschatting van mogelijke risico's. De inhoud van deze risicoparagrafen kan verder worden verdiept. Ter ondersteuning van het toezicht op de evenwichtige belangenafweging wordt voor zover relevant door het UB voor elk besluit inzichtelijk gemaakt welke afweging er gemaakt is. Een evenwichtige belangenafweging veronderstelt ook een goede en toereikende communicatie over het beleid en de individuele

pensioensituatie naar de deelnemers. Dit zal met het Nieuwe Pensioenakkoord ook een belangrijk aandachtspunt zijn.

Het bestuur heeft voorbereid door het UB een Eigen Risico Beoordeling (ERB) opgestart. Hierin zijn de twee belangrijkste strategische risico's van het fonds in 2020 opgenomen, namelijk de Coronacrisis en het nieuwe Pensioenakkoord.

Het bestuur heeft in 2020 een crisissituatie uitgeroepen in het kader van het COVID-19 virus. Het bestuur is door middel van extra calls herhaaldelijk bijeen gekomen om het beleggingsbeleid en de te nemen veiligheidsmaatregelen te bespreken.

Naast het monitoren van de risico's in het kader van het IT beleid, heeft het bestuur een adviseur aangesteld die toeziet op opvolging aanbevelingen IT risico's bij vermogensbeheerders maar tevens ook ondersteunt bij sturing op het nieuwe pensioenadministratiesysteem.

Aanbeveling

Evalueer op jaarlijkse basis of Eigen Risico Beoordeling (ERB) de materiële risico's van het fonds bevat en of er zich nieuwe risico's hebben aangediend. Neem ook klimaatrisico's in de ERB op.

Algeheel oordeel

In 2020 is de uitbreidingsstrategie intensief behandeld en wordt in 2021 meer duidelijkheid verwacht ten aanzien van een mogelijke uitbreiding van het fonds. Daarmee wil SBZ Pensioen zijn strategische ambities voor de deelnemers realiseren. De marktwerking voor de verdere gewenste uitbouw van de positie van het fonds is een belangrijk risico en hiermee aandachtspunt. Het hele bestuur heeft daar besluitvaardig en betrokken met veel energie aan gewerkt. Maar in de eerste plaats is dit het resultaat van de duw- en trekkracht van het Uitvoerend Bestuur ondersteund door de onafhankelijk voorzitter. In het besluit tot een éénmalige financiële compensatie van de extra inzet van het UB is dit op verantwoorde wijze tot uitdrukking gebracht.

4.1.2. Reactie Uitvoerend Bestuur op oordeel intern toezicht

Het UB bedankt het NUB voor de wijze waarop ze opnieuw invulling hebben gegeven aan het intern toezicht. Door op belangrijke thema's de diepte in te gaan en te klankborden, houden ze ons als UB scherp. Het UB sluit zich aan bij de bevindingen en neemt de aanbevelingen over. Het draagt eraan bij dat we met elkaar voor een goed pensioen voor onze deelnemers kunnen zorgen. Voor het UB speelt een aantal belangrijke thema's om voorbereid te zijn op de toekomst. Zo verwacht het UB de komende jaren veel aandacht te moeten geven aan het Pensioenakkoord en aan de wijzigingen in de IT-organisatie van onze pensioenuitvoerder. Daarnaast is een belangrijk speerpunt de uitbreiding van ons pensioenfonds zodat we onze strategische doelstelling van groei en daarmee kostenverlaging voor de deelnemers kunnen bewerkstelligen. We zijn blij dat het NUB ons hier met raad en daad kan bijstaan.

4.2. Verantwoording

Het Bestuur legt verantwoording af aan het Verantwoordingsorgaan over het beleid en de wijze waarop het beleid is uitgevoerd. Het Verantwoordingsorgaan heeft de bevoegdheid een oordeel te geven over het handelen van het Bestuur, over het door het Bestuur uitgevoerde beleid, en over beleidskeuzes voor de toekomst.

Het Verantwoordingsorgaan baseert het oordeel op:

- Het bestuursverslag;
- De jaarrekening;
- Overige verstrekte informatie aangaande bestuursbesluiten, eventueel op verzoek van het Verantwoordingsorgaan.

Voor het invullen van zijn taak heeft het Verantwoordingsorgaan recht op overleg met het Bestuur en het recht om de Externe Accountant, de Externe Actuaris, de Compliance Officer en de Sleutelfunctiehouders te raadplegen over diens bevindingen. Daarnaast heeft het Verantwoordingsorgaan adviesrecht over een aantal wettelijk en reglementair vastgelegde onderwerpen.

In 2021 is het Verantwoordingsorgaan op 1 maart en 15 juni bij elkaar gekomen waarbij vanuit het Bestuur de Onafhankelijke Voorzitter en (een van de) de Niet-Uitvoerende Bestuursleden aanwezig waren. Daarbij zijn beleidskeuzes in 2020 en verwachtingen voor 2021 besproken aan de hand van de concepttekst van het bestuursverslag 2020 (inclusief rapportage van het intern toezicht), de jaarrekening 2020 en de bevindingen van de Certificerend Actuaris en de Externe Accountant naar aanleiding van de controles over 2020.

Op 8 juni 2021 is het Verantwoordingsorgaan bijeen geweest om te overleggen met de Externe Accountant en de Certificerend Actuaris over het bestuursverslag 2020. Er is geen gebruik gemaakt van het recht op overleg met de Compliance Officer.

Het Verantwoordingsorgaan doet in dit hoofdstuk verslag van zijn bevindingen.

4.2.1. Oordeel Verantwoordingsorgaan

Taakuitoefening

Het Verantwoordingsorgaan baseert het oordeel op:

- Het bestuursverslag;
- De jaarrekening;
- Overige verstrekte informatie aangaande bestuursbesluiten, eventueel op verzoek van het Verantwoordingsorgaan.

Voor het invullen van zijn taak heeft het Verantwoordingsorgaan recht op overleg met het Bestuur en het recht om de externe accountant, de externe actuaris, de compliance officer en de Sleutelfunctiehouders te raadplegen over hun bevindingen. Daarnaast heeft het Verantwoordingsorgaan adviesrecht over een aantal wettelijk en reglementair vastgelegde onderwerpen.

Vergaderingen

In 2020 is het Verantwoordingsorgaan achtmaal bijeengekomen, waarbij slechts eenmaal fysiek en de rest digitaal via video. Er is 1 keer met het gehele Bestuur en 4 keer met de Onafhankelijke Voorzitter en een afvaardiging van het Bestuur vergaderd. Daarnaast is een keer met de actuaris en externe accountant vergaderd. Voorafgaande aan elke vergadering met het bestuur heeft het Verantwoordingsorgaan een vooroverleg om de te bespreken zaken goed voor te bereiden. Voorts heeft het Verantwoordingsorgaan deelgenomen aan de actualiteitenmiddag georganiseerd door het bestuur. Tot slot heeft het Verantwoordingsorgaan in het najaar van 2020 onder leiding van Paulien Siegman van GPSS een zelfevaluatie gehouden.

In 2021 is het Verantwoordingsorgaan op 6 april en 15 juni bij elkaar gekomen waarbij vanuit het Bestuur de Onafhankelijke Voorzitter en (een van de) de Niet-Uitvoerende Bestuurders aanwezig waren. Daarbij zijn beleidskeuzes in 2020 en verwachtingen voor 2021 besproken aan de hand van de concepttekst van het bestuursverslag 2020 (inclusief rapportage van het intern toezicht), de jaarrekening 2020 en de bevindingen van de certificerend actuaris en de externe accountant naar aanleiding van de controles over 2020.

Op 8 juni 2021 is het Verantwoordingsorgaan bijeen geweest om te overleggen met de externe accountant en de certificerend actuaris over het bestuursverslag 2020. Er is geen gebruik gemaakt van het recht op overleg met de compliance officer.

Bevindingen

Het Verantwoordingsorgaan heeft, op grond van de gesprekken met het Bestuur, de externe accountant en de certificerend actuaris en op grond van de jaarstukken, het volgende oordeel over beleid en uitvoering over het verslagjaar 2020.

Oordeel

Beleidsgericht oordeel

Governance en Deskundigheid

In 2020 is, net als in 2019 en eerder, in iedere vergadering van het Verantwoordingsorgaan een vertegenwoordiging van het Niet-Uitvoerend Bestuur aanwezig geweest. Dit is een goede manier om de 'toezichtslinje' van Uitvoerend Bestuur - volledig Bestuur - Niet-Uitvoerend Bestuur - Verantwoordingsorgaan te laten functioneren. In de vergaderingen, waaronder de vergadering waarin het jaarverslag, de jaarrekening en de rapporten van accountant en actuaris werden besproken is in 2020 – in lijn met de wens van het Verantwoordingsorgaan - een Uitvoerend Bestuurslid aanwezig geweest.

Vergaderstukken zoals die door het bestuur worden aangeleverd zijn naar het oordeel van het Verantwoordingsorgaan van goede kwaliteit. Voor een betere spreiding en actualiteit zijn onlangs nadere afspraken gemaakt. Zo zullen notulen en notities die gereed en definitief zijn eerder aan het Verantwoordingsorgaan ter beschikking worden gesteld. Het Verantwoordingsorgaan heeft begrip voor de situaties waarin – onder andere in verband met actualiteit van informatie – een nazending plaatsvindt.

Het Verantwoordingsorgaan heeft haar zelfevaluatie laten ondersteunen door Paulien Siegman van GPSS. De keuze is op GPSS gevallen nadat daarvoor een drietal partijen werden uitgenodigd. Ook werden tijdens de actualiteitsmiddag door externe deskundigen van Achmea Pensioen Services het Pensioenakkoord en de gevolgen daarvan nader toegelicht.

Aanpassing reglement Verantwoordingsorgaan

Het Verantwoordingsorgaan adviseerde hierover positief. De aanpassing van het reglement Verantwoordingsorgaan is mede tot stand gekomen op basis van verzoeken van het Verantwoordingsorgaan zelf. Hiermee wordt de onduidelijkheid weggenomen tussen Statuten en het reglement Verantwoordingsorgaan over herbenoeming van een VO-lid dat gewezen deelnemer wordt. Door aanpassing zijn nu de volgende situaties verduidelijkt: bij afwezigheid van geschikte kandidaten onder actieve deelnemers kan het VO-lid dat aftreedt, tijdens de zittingsperiode uit dienst treedt of met pensioen gaat, actief blijven dan wel worden herbenoemd. Hierbij dient uiteraard wel de maximale zittingsduur in acht genomen te worden. Hiermee wordt de continuïteit van het Verantwoordingsorgaan gewaarborgd.

Premiebeleid en actuariële grondslagen

De adviserend actuaris adviseerde om vanaf 2021:

1. de gedempte kostendekkende premie te blijven bepalen op basis van verwacht rendement;
2. de feitelijke premie te berekenen als het maximum van deze gedempte kostendekkende premie en de premie op basis van een 'dekkingsgraad neutrale pensioeninkoop' op basis van de feitelijke situatie op 30 september van het voorgaande boekjaar. De premiedekkingsgraad is gelijk aan de actuele dekkingsgraad, waarbij een minimum geldt gelijk aan het MVEV-niveau en een maximum gelijk aan het VEV-niveau. Dit betekent dat de premie die voor de pensioenregeling in 2021 gevraagd moet worden aanzienlijk gaat stijgen. Dit is mede het gevolg van de lage rentestand. Het Verantwoordingsorgaan had in eerder jaren al haar zorgen uitgesproken over de lage premiedekkingsgraad. Door verhoging van de premie gelijk aan de actuele dekkingsgraad is naar haar mening nu sprake van een evenwichtiger belangenafweging.
3. de actuariële grondslagen voor het vaststellen van de technische voorziening vanaf 31 december 2020 en de premiestelling 2021 voor de Middelloonregeling aan te passen. En de 'automatische' aanpassing van de overlijdensrisicopremie voor de Beschikbare premieregeling.

Het Verantwoordingsorgaan adviseerde positief over deze aanpassingen.

Tijdsbesteding Uitvoerend Bestuur en beloning Uitvoerend Bestuur

Het Verantwoordingsorgaan heeft op verzoek van het bestuur in mei schriftelijk geadviseerd over de tijdsbesteding en beloning van het Uitvoerend Bestuur. Daarbij is zij uitvoerig ingegaan op zowel de gevraagde urenuitbreiding als de gevraagde aanpassing van de beloning. Ten aanzien van de urenuitbreiding heeft het Verantwoordingsorgaan wat aan- en opmerkingen. Het Verantwoordingsorgaan was verdeeld over de aanpassing van de beloning. Echter, een overall negatief advies wat betreft het Verantwoordingsorgaan was op dat moment

niet aan de orde. Het Verantwoordingsorgaan was positief over het idee van urenbuitbreiding, maar vindt het proces geen schoonheidsprijs verdienen en zou dat in de toekomst graag anders zien.

Tijdens de vergadering in juni is door de voorzitter van het Bestuur de gang van zaken nader toegelicht aan de hand van de door het Verantwoordingsorgaan meegegeven aandachtspunten. De opmerkingen van het Verantwoordingsorgaan zijn betrokken bij de evaluatie van het beloningsbeleid en de gevraagde vaststelling van het beloningsbeleid 2021 in het najaar.

In de vergadering van december heeft het bestuur een notitie van TEN en het persbericht van TPRA toegevoegd aan het verzoek te adviseren over het beloningsbeleid 2021. Het Bestuur en de Commissie Bestuurlijke Aangelegenheden (CBA) concluderen op grond van die notitie van TEN en een persbericht van TPRA dat er geen signalen zijn dat SBZ Pensioen een bovenmatige beloning kent. De beloning voor de Uitvoerend Bestuurders wordt volgens het Bestuur verder beïnvloed door het feit dat SBZ Pensioen probeert een groeifonds te zijn, wat uiteindelijk meer van bestuurders vraagt. Naar mening van het Bestuur moet SBZ Pensioen de beloning goed kunnen uitleggen en toetsen aan de markt, maar de belangrijkste vraag is of het uitlegbaar is naar buiten toe. Dat is het volgens haar; SBZ Pensioen heeft een marktconforme beloning.

Het Verantwoordingsorgaan adviseert positief over de aanpassing van het Beloningsbeleid:

- in verband met de actualisatie van vacatiegelden en reiskostenvergoeding;
- in verband met het tijdsbeslag van de onafhankelijke Uitvoerende bestuurders.

Het Verantwoordingsorgaan adviseert het Bestuur het rapport van TPRA op te vragen, te bestuderen en aan het Verantwoordingsorgaan toe te zenden, hetgeen inmiddels heeft plaatsgevonden.

Communicatie jaarplan 2021

Het Verantwoordingsorgaan heeft tweemaal gesproken over de beschreven voorgestelde communicatie-aanpak in het communicatiejaarplan 2021. In eerste aanleg heeft ze enkele opmerkingen gemaakt waaronder meer aandacht voor de doelgroep gepensioneerden. In de definitieve versie van het plan is de door haar gevraagde aandacht voor de doelgroep gepensioneerden opgenomen. Het Verantwoordingsorgaan is verder positief het samenvoegen van beleidsuitgangspunten 2021-2023 en de jaarplannen van die periode en daarmee het laten vervallen van een separaat communicatiebeleidsplan.

Bestuur

Het Verantwoordingsorgaan is schriftelijk gevraagd een oordeel uit te brengen over de procedure voor de benoeming van mevr. Wareman als Niet-Uitvoerend Bestuurder. Ook is schriftelijk gevraagd een oordeel uit te brengen over de procedure voor benoeming van een nieuw Uitvoerend Bestuurder Pensioenen en Risicobeheer. Tenslotte is schriftelijk gevraagd een oordeel uit te brengen over de procedure voor de functiewijzigingen binnen het Niet-Uitvoerend Bestuur.

Het Verantwoordingsorgaan geeft een positief oordeel over de functiewijzigingen binnen het Niet-Uitvoerend bestuur en over de procedure voor de benoeming van mevr. Wareman als Niet-Uitvoerend Bestuurder.

Hoewel het Verantwoordingsorgaan positief is over de procedure tot benoeming van een nieuw Uitvoerend Bestuurder Pensioenen en Risicobeheer werden daarbij enkele kanttekeningen geplaatst:

- Voor de continuïteit en de afhankelijkheid van individuele personen lijkt het de meeste leden van het Verantwoordingsorgaan beter om met drie Uitvoerend Bestuurders te werken. Overigens werd dit niet als halszaak gezien.
- Voorts wordt ten aanzien van de voorstellen inzake beloning aansluiting gezocht bij de eerder gemaakte opmerkingen. Het Verantwoordingsorgaan vindt dat er uitgegaan moet worden van een goede en onafhankelijke toetsing naar een marktconforme en maatschappelijk uitlegbare beloning.

Beleggingsbeleid en Risicomanagement

In 2019 is door DNB onderzoek gedaan naar (de totstandkoming en uitvoering van) het Strategisch Beleggingsbeleid in de Middelloonregeling (beleggingen voor risico van het fonds). Het Verantwoordingsorgaan is door het Bestuur in de diverse vergaderingen op de hoogte gehouden van de voortgang van de opvolging van de in het kader van dit onderzoek gedane aanbevelingen. Het Verantwoordingsorgaan is van mening dat het Bestuur de opvolging van de bevindingen goed heeft opgepakt.

Tevens is in de diverse vergaderingen van het Verantwoordingsorgaan door de vertegenwoordigers van het Bestuur inhoudelijk ingegaan op de (risico-)afwegingen die gedurende het jaar worden gemaakt.

Toeslagbeleid

Het Bestuur heeft in 2020 vastgesteld dat de opgebouwde en ingegane pensioenen van (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden per 1 januari 2021 niet verhoogd kunnen worden. Dit is in lijn met de uitgangspunten van een bestendig toeslagbeleid.

Overig

Naast bovengenoemde onderwerpen heeft het Verantwoordingsorgaan advies uitgebracht in verband met de aansluiting van een kleine werkgever gedurende het jaar 2020, de aanpassing van de model uitvoeringsovereenkomsten voor de Middelloonregeling, Nettopensioenregeling en de Beschikbarepremieregeling, de uitsplitsing en aanpassing van de Klachten- en Geschillenreglementen, alsmede de uitsluiting arctic drilling en teerzanden in het kader van Maatschappelijk Verantwoord beleggen.

Pensioenuitvoering

Het Verantwoordingsorgaan is door het Bestuur op de hoogte gehouden en geïnformeerd over de afstemming en problemen op uitvoerend niveau. Het betreft hierbij vooral de werkgeversincasso en de inregeling van het Collectief Variabel Pensioen (CVP)

Oordeel

Het Verantwoordingsorgaan is positief over het gevoerde beleid en de uitvoering daarvan en de toelichting en terugkoppeling daarop door het Bestuur. Bij de bestuursbesluiten is naar het oordeel van het Verantwoordingsorgaan evenwichtig rekening gehouden met de belangen van alle betrokkenen.

Het Verantwoordingsorgaan geeft aan het Bestuur de volgende aanbevelingen mee:

- Houd goed zicht op de kosten en baten wat betreft communicatie. Zorg dat de middelen zo efficiënt mogelijk worden ingezet en kijk naar wat echt nodig is.
- Sta stil bij de tijdsbesteding aan het MVB-beleid, en dan vooral wat betreft impact beleggen. Dit kost naar verhouding erg veel energie en kosten en levert slechts een geringe bijdrage aan het MVB-beleid. De vraag is of de betreffende fondsen ook echt hun MVB-impact door reporting kunnen aantonen.
- Denk na over de gevolgen van het uitblijven van voldoende aansluitingen van werkgevers met voldoende omvang, vooral van actieve deelnemers. Een aanbeveling van gelijke strekking heeft het Verantwoordingsorgaan in het vorige verslagjaar ook al meegegeven aan het Bestuur. We zien dat het bestuur hieraan werkt, maar het Verantwoordingsorgaan is van mening dat dit, zeker gezien de verwachte aanpassingen in het pensioenlandschap, een blijvend punt van aandacht is.
- Denk na over de situatie die ontstaat als aangesloten ondernemingen besluiten over te stappen naar het nieuwe contract uit het pensioenakkoord.
- Blijf strak sturen op de pensioenuitvoering van APS en check steekproefsgewijs bij werkgevers of de uitvoering naar hen voldoet aan de gestelde eisen.
- Hou bij toekomstige aanpassing van het beloningsbeleid rekening met marktconformiteit en een tijdige adviesaanvraag.
- Het Verantwoordingsorgaan vraagt aandacht voor de omvang en hoogte van de beleggingskosten. Het bestuur kan op dit moment de hoogte van de kosten op basis van rendement rechtvaardigen, echter naar buiten toe kunnen deze kosten vragen oproepen.

Daarnaast onderschrijft het Verantwoordingsorgaan de aanbevelingen van de accountant en actuaris.

Utrecht, 15 juni 2021

4.2.2. Reactie Bestuur op oordeel Verantwoordingsorgaan

Het bestuur bedankt het Verantwoordingsorgaan voor het positieve oordeel en hun inspanningen van het afgelopen jaar. Met hun kritische blik dagen zij het Bestuur uit de uitvoering van de pensioenregeling en de dienstverlening aan deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers verder te verbeteren. Het bestuur waardeert het werk van het verantwoordingsorgaan en de door het Verantwoordingsorgaan gegeven input en adviezen en hoopt de constructieve samenwerking tussen Bestuur en Verantwoordingsorgaan in de toekomst te continueren.

De door het Verantwoordingsorgaan benoemde aanbevelingen voor 2021 en verder zullen door het Bestuur worden meegenomen in haar besluitvorming. Daarbij blijven communicatie, kostenbesparing, MVB-beleid, pensioenakkoord en performance belangrijke dossiers. Het Bestuur zal het Verantwoordingsorgaan informeren over de opvolging daarvan.

4.3. Opvolging aanbevelingen vorig boekjaar

Intern toezicht

De Niet-Uitvoerend Bestuurders adviseerden de ARC haar wensen omtrent rapportage en verantwoording over alle risico's verder uit te werken in samenspraak met het Uitvoerend Bestuur en de sleutelhouder risicomangement. Dit is in 2020 door de ARC opgepakt.

Met betrekking tot het functioneren van het bestuur beveelt het NUB aan het Uitvoerend Bestuur op korte termijn, eventueel tijdelijk, uit te breiden. Hieraan is inmiddels invulling gegeven door de beschikbaarheid van één van de Uitvoerend Bestuurders uit te breiden. In de toekomst zal worden gezien of verdere uitbreiding noodzakelijk is.

De aanbeveling om de nieuw geformuleerde missie statement en elevator pitch voor te leggen aan een geselecteerd groep prospects, adviseurs en bestaande klanten/werkgevers en de gemaakte afspraken over de marktwerking te bewaken wordt meegenomen in de eerstvolgende evaluatie van de missie, visie en strategie van SBZ Pensioen.

Tenslotte bevelen de Niet-Uitvoerend Bestuurders aan het beleid inzake communicatie met en informatie voor deelnemers met betrekking tot de pensioenregelingen waaraan zij deelnemen en de keuzes die zij daarin kunnen maken, nader te specificeren. Dit is meegenomen in de jaarplannen en begroting 2021.

Accountant

De accountant en de actuaris kwamen in 2020 tot een aantal gezamenlijke aanbevelingen:

Ten aanzien van de nieuwe prognosetafel AG wordt aanbevolen de huidige fondsspecifieke ervaringssterfte te toetsen en zonodig aan te passen, dit ook mede in het licht van het structurele positieve resultaat op langere termijn. Uiterlijk in 2022 zal een onderzoek worden gedaan naar de ervaringssterfte en overige grondslagen.

Naar de mening van accountant en actuaris zou het verloop en de actuariële analyses van de regelingen voor risico fonds (de Middelloonregeling) en van de regeling voor risico deelnemers (de Nettopensioenregeling) over het volgende boekjaar separaat gerapporteerd moeten worden in plaats van als één geheel. Dit is verwerkt in de huidige jaarrekening.

De abtn en de reserveringswijze zouden met elkaar in lijn gebracht moeten worden voor wat betreft de inconsistentie voor de eindleeftijden van uitkerend arbeidsongeschiktheidspensioen en tijdelijk partnerpensioen. Het bestuur heeft de abtn hier in 2021 op aangepast.

Actuaris

De actuaris had daarnaast nog een aantal aanvullende aanbevelingen op de volgende onderwerpen:

Ontheffing ondergrens toeslagverlening

De beschrijving van de methodiek voor het verlenen van toeslag zou in de pensioenreglementen en de uitvoeringsovereenkomsten van zowel de middelloonregeling als de beschikbarepremieregeling aangepast moeten worden, conform de gehanteerde methodiek. Dit is inmiddels gerealiseerd; de gewijzigde pensioenreglementen en uitvoeringsovereenkomsten zijn vastgesteld in de bestuursvergadering van december 2020.

Toeslagreserve

Het beleid inzake de afwikkeling van de toeslagreserve dient ook in de abtn vastgelegd te worden. De abtn is hierop aangepast en in maart 2021 vastgesteld door het bestuur.

Maatstaf toeslagverlening

De toelichting welke prijsindex gehanteerd wordt in de uitvoeringsovereenkomsten, het Pensioen 1-2-3 en de UPO's zou volledig gemaakt moeten worden. Dit is gerealiseerd in de uitvoeringsovereenkomst, het Pensioen 1-2-3 en het UPO.

Verantwoordingsorgaan

Het Verantwoordingsorgaan heeft in 2020 een aantal aanbevelingen gedaan, die als volgt zijn ingevuld door het fonds:

- Houd goed zicht op de kosten en baten wat betreft communicatie. Zorg dat de middelen zo efficiënt mogelijk worden ingezet en kijk naar wat echt nodig is.
- Sta stil bij de tijdsbesteding aan het MVB-beleid, en dan vooral wat betreft impact beleggen. Dit kost naar verhouding erg veel energie en kosten en levert slechts een geringe bijdrage aan het MVB-beleid.

Deze punten worden meegenomen in de beoordeling van de begroting versus de realisatie.

- Denk na over de gevolgen van het uitblijven van voldoende aansluitingen van werkgevers met voldoende omvang vooral van actieve deelnemers. Dit is een blijvend punt van aandacht. SBZ heeft de ambitie te groeien, maar houdt ook rekening met andere scenario's. Dit maakt onderdeel uit van de overwegingen bij verscheidene projecten van het fonds.
- Blijf strak sturen op de pensioenuitvoering van APS en check steekproefsgewijs bij werkgevers of de uitvoering naar hen voldoet aan de gestelde eisen.

Om de dienstverlening aan werkgevers, deelnemers en pensioengerechtigden te optimaliseren wordt samen met APS gewerkt aan verdere verbetering van de pensioenadministratie. Hier wordt ook aandacht aan besteed in het Auditplan van de Sleutelfunctiehouder interne audit. Eenmaal per jaar vindt er een werkgeversonderzoek plaats.

- Beloningsbeleid: Zorg voor een marktconform Beloningsbeleid, eventueel door externe toetsing, wat past bij de inzet en verantwoordelijkheid van met name het Uitvoerend Bestuur.

Inmiddels is een evaluatie van het beloningsbeleid uitgevoerd, waarbij is geconstateerd dat SBZ Pensioen een marktconform beloningsbeleid heeft.

5. Pensioenparagraaf

5.1. Kenmerken pensioenregeling

De inhoud van de door het fonds uitgevoerde regelingen is vastgelegd in de van toepassing zijnde pensioenreglementen. Deelnemers en gewezen deelnemers kunnen in beginsel aanspraken doen gelden op basis van

- het Pensioenreglement Middelloonregeling
- het Pensioenreglement Beschikbarepremieregeling;

- en, indien van toepassing, het Pensioenreglement Nettopensioenregeling.

Daarnaast kunnen specifieke (gewezen) deelnemersgroepen aanspraak doen gelden op het Pensioenreglement Achmea I (zoals van toepassing was op 31 december 2013 en het daarbij behorende addendum).

De belangrijkste kenmerken van de drie pensioenregelingen in 2020 zijn hierna opgenomen. Op een aantal punten kunnen werkgevers keuzes maken. De door de werkgever gemaakte keuzes zijn vastgelegd in de werkgeversbijlage, welke als bijlage wordt toegevoegd aan het Pensioenreglement en de Uitvoeringsovereenkomst. In onderstaande tabel worden de standaardkeuzes weergegeven.

Kenmerk	Beschikbarepremieregeling	Middelloodregeling	Nettopensioenregeling
<i>Pensioensysteem</i>	Premieovereenkomst in de vorm van een bruto beschikbarepremieregeling met Collectief Variabel Pensioen	Uitkeringsovereenkomst in de vorm van een middelloodregeling	Premieovereenkomst in de vorm van een netto beschikbarepremieregeling met Collectief Variabel Pensioen
<i>Standaard pensioenleeftijd</i>	68 jaar	68 jaar	68 jaar
<i>Opbouwpercentage OP</i>	Geen, er is sprake van een werkgeverspecifieke premiestaffel (staffel II)	1,875% (zorgverz.) 1,75% (verzekeraars)	Geen, er is sprake van een werkgeverspecifieke premiestaffel
<i>Partnerpensioen</i>	Ja, verzekerd op risicobasis	70% van het OP, op opbouwbasis	Vrijwillig, op risicobasis te verzekeren
<i>Wezenpensioen</i>	Ja, verzekerd op risicobasis	20% van het PP	Vrijwillig, op risicobasis te verzekeren
<i>Tijdelijk partnerpensioen</i>	Vrijwillig, aanvulling tot maximaal de ongekorte Anw	Vrijwillig, aanvulling tot maximaal de ongekorte Anw	Nee
<i>Premievrije pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid</i>	Ja, verzekerd op risicobasis	Ja, vast onderdeel van de regeling	Vrijwillig, op risicobasis te verzekeren
<i>Arbidsongeschiktheids pensioen</i>	Vrijwillig, op risicobasis te verzekeren Vast percentage van het salaris als aanvulling op de WIA-uitkering van de overheid, maximaal 4 jaar	Vrijwillig, op risicobasis te verzekeren Vast percentage van het salaris als aanvulling op de WIA-uitkering van de overheid, maximaal 4 jaar	Nee
<i>Pensioengevend salaris</i>	Maximaal € 110.111	Maximaal € 110.111	Geen maximum
<i>Franchise</i>	Cao Zorgverz.: € 14.199 Cao Verzekeraars: € 14.400	Cao Zorgverz.: € 14.199 Cao Verzekeraars: € 14.400	€ 110.111
<i>Toeslagverlening</i>	Nee, alleen bij ingegane uitkeringen van partner- en wezenpensioen	Voorwaardelijk, op basis van de algemene prijsontwikkeling	Nee
<i>Bijdrage werknemer</i>	Vastgelegd in (collectieve) arbeidsovereenkomst	Vastgelegd in (collectieve) arbeidsovereenkomst	Vastgelegd in (collectieve) arbeidsovereenkomst

Deelnemers aan de Beschikbarepremieregeling en de Nettopensioenregeling kunnen in de uitkeringsfase kiezen voor een Collectief Variabel Pensioen (CVP). SBZ Pensioen ontving in 2020 voor dit CVP de IPE-award, samen met het pensioenfonds van Shell in Nederland. Het CVP werd daarbij door de jury aangeduid als een innovatief pensioen en de pensioenregeling van de toekomst. Eerder eindigde SBZ Pensioen met CVP als 2e bij de wereldwijd georganiseerde Innovation Awards van het Amerikaanse vakblad Pensions & Investments, ook weer samen met Shell en APS en was het CVP genomineerd voor de PensioenPro Innovatie Award.

5.2. Aanpassingen pensioenreglement en uitvoeringsovereenkomst

Het pensioenreglement Beschikbarepremieregeling is per 1 januari 2020 aangepast op de volgende onderdelen:

- de definitie van deeltijdpercentage, deeltijdwerknemer en tijdelijk partnerpensioen zijn gewijzigd;
- het einde van de uitvoeringsovereenkomst tussen werkgever en SBZ Pensioen is toegevoegd als grond van het einde van het deelnemerschap;
- er is verduidelijkt dat alle waardeoverdrachten worden meegeteld als grondslag voor de berekening van het pensioen;
- er is verduidelijkt welke pensioengrondslag wordt gehanteerd voor oproepkrachten;
- als de deelnemer niet tot het einde van de maand deelnemer blijft vindt een pro rata berekening van de premie plaats, zoals wettelijk voorgeschreven;
- er is verduidelijkt dat de deelnemer op 58-jarige leeftijd een voorlopige keuze maakt voor de aanwending van zijn pensioenkapitaal. Deze keuze kan niet tussentijds worden herzien, anders dan bij ingang van het pensioen als de definitieve keuze wordt gemaakt;
- flexibiliseringskeuzes moeten minimaal zes maanden voor pensioeningang worden doorgegeven;
- bij continuering van de opbouw tijdens verlof voldaan moet zijn aan de fiscale eisen;
- er is vastgelegd dat het arbeidsongeschiktheidspensioen (AOP) altijd 4 jaar duurt (althans als niet eerder de AOW-datum wordt bereikt of de arbeidsongeschiktheid ophoudt te bestaan);
- de werkgever kan bij zwaarwichtig belang de pensioenovereenkomst eenzijdig aanpassen. Deze (wettelijke) mogelijkheid ontbrak tot nu toe;
- de parameters zijn geactualiseerd;
- het reglement is op een aantal punten tekstueel verduidelijkt, zonder dat dit een inhoudelijke wijziging betrof.

Het pensioenreglement Middelloodregeling is per 1 januari 2020 aangepast op de volgende onderdelen:

- de definitie van deeltijdwerknemer is gewijzigd;
- het einde van de uitvoeringsovereenkomst tussen werkgever en SBZ Pensioen is toegevoegd als grond van het einde van het deelnemerschap;
- er is verduidelijkt welke pensioengrondslag wordt gehanteerd voor oproepkrachten;
- er is vastgelegd dat het arbeidsongeschiktheidspensioen (AOP) altijd 4 jaar duurt (althans als niet eerder de AOW-datum wordt bereikt of de arbeidsongeschiktheid ophoudt te bestaan);
- de bepalingen met betrekking tot informatie aan (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en gewezen partners zijn aangepast aan de gewijzigde wetgeving;
- de werkgever kan bij zwaarwichtig belang de pensioenovereenkomst eenzijdig aanpassen. Deze (wettelijke) mogelijkheid ontbrak tot nu toe;
- de parameters zijn geactualiseerd;
- het reglement is op een aantal punten tekstueel verduidelijkt, zonder dat dit een inhoudelijke wijziging betrof.

Het pensioenreglement Nettopensioenregeling is per 1 januari 2020 aangepast op de volgende onderdelen:

- de definitie van deeltijdwerknemer is gewijzigd en een definitie van deeltijdpercentage toegevoegd;
- het einde van de uitvoeringsovereenkomst tussen werkgever en SBZ Pensioen is toegevoegd als grond van het einde van het deelnemerschap;
- er is verduidelijkt dat alle waardeoverdrachten worden meegeteld als grondslag voor de berekening van het pensioen;
- als de deelnemer niet tot het einde van de maand deelnemer blijft vindt een pro rata berekening van de premie plaats, zoals wettelijk voorgeschreven;

- er is verduidelijkt dat de uitbetaling van pensioen wordt opgeschort als de pensioengerechtigde op de standaard pensioendatum onvindbaar is;
- er is verduidelijkt welke pensioengrondslag wordt gehanteerd voor oproepkrachten;
- er is verduidelijkt dat de deelnemer op 58-jarige leeftijd een voorlopige keuze maakt voor de aanwending van zijn pensioenkapitaal. Deze keuze kan niet tussentijds worden herzien, anders dan bij ingang van het pensioen als de definitieve keuze wordt gemaakt
- er is toegevoegd dat bij continuering van de opbouw tijdens verlof voldaan moet zijn aan de fiscale eisen;
- de bepalingen met betrekking tot informatie aan (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en gewezen partners zijn aangepast aan de gewijzigde wetgeving;
- de werkgever kan bij zwaarwichtig belang de pensioenovereenkomst eenzijdig aanpassen. Deze (wettelijke) mogelijkheid ontbrak tot nu toe;
- de parameters zijn geactualiseerd;
- het reglement is op een aantal punten tekstueel verduidelijkt, zonder dat dit een inhoudelijke wijziging betrof.

5.3. Toeslagverlening

Onder het FTK worden strengere voorwaarden gesteld aan toeslagverlening. Toeslagverlening kan alleen als de toeslag toekomstbestendig is. Het toeslagbeleid van het pensioenfonds staat toeslagverlening op de pensioenen van alle deelnemers, pensioengerechtigden en gewezen deelnemers toe indien de nominale (reële) beleidsdekkingsgraad (rekening houdend met inflatie bij de waardering van pensioenverplichtingen) meer dan 110% bedraagt. Deze toeslagverlening is gerelateerd aan een prijsindex (CPI alle bestedingen afgeleid). Er bestaat geen recht op toeslagverlening en er is dus geen zekerheid of en in hoeverre het fonds in de toekomst een toeslag zal verlenen. Het fonds reserveert namelijk geen gelden voor toekomstige toeslagen en er wordt eveneens geen premie voor in rekening gebracht.

Voor actieve deelnemers was het mogelijk een aanvullende toeslag te krijgen als zij werkzaam zijn bij de werkgevers die een bijdrage leveren aan de toeslagreserve. De rekenregels voor de berekening van de hoogte van deze aanvullende toeslag vanuit de toeslagreserve zijn vastgelegd in de abtn. In 2020 hebben sociale partners besloten de toeslagreserve per 2021 af te schaffen. Het bestuur heeft besloten om de toeslagreserve van € 156.000 per einde 2020 vrij te laten vallen in de vrije reserves van het pensioenfonds. De vrijval van de toeslagreserve ten gunste van het resultaat van het pensioenfonds is naar de mening van het bestuur evenwichtig omdat het eerdere verliezen bij de inkoop van aanvullende toeslagen compenseert. Als de vrijval zou worden gebruikt voor een extra aanvullende toeslag zou dat leiden tot een niet-materiele aanvulling.

SBZ Pensioen heeft een toeslagbeleid waarbij vanaf een beleidsdekkingsgraad van 110% een (gedeeltelijke) toeslag verleend kan worden. Vanaf 1 januari 2019 kent SBZ Pensioen naast een uitkeringsovereenkomst ook een premieovereenkomst. De beleidsdekkingsgraad wordt vastgesteld inclusief dat deel van de voorziening (Beschikbarepremieregeling en Nettopensioenregeling) waar geen toeslag over verleend wordt. Dit heeft een negatief effect op de toeslagverlening. Voor de ondergrens van 110% heeft SBZ Pensioen ontheffing van DNB gekregen. SBZ Pensioen mag voor de ondergrens uitgaan van een gewogen gemiddelde ondergrens. Deze gewogen gemiddelde ondergrens wordt bepaald door voor het deel in eigen beheer (risico fonds) de 110%-grens te hanteren en voor de zuivere premieovereenkomsten (risico deelnemers) de grens van de technische voorzieningen (TV) plus het minimaal vereist eigen vermogen (MVEV) te hanteren.

Toeslagverlening in 2020

Op grond van wet- en regelgeving mag alleen een toeslag worden toegekend als de beleidsdekkingsgraad hoger is dan 110%. De beleidsdekkingsgraad per 31 oktober 2019 was lager. Daarom heeft het bestuur in december 2019 besloten per 1 januari 2020 geen toeslag te verlenen op de lopende pensioenen en de tot en met 31 december 2019 opgebouwde pensioenaanspraken van de actieve deelnemers, pensioengerechtigden en gewezen deelnemers in de Middelloonregeling.

In 2014 hebben sociale partners in de cao Zorgverzekeraars Nederland besloten tot de vorming van een toeslagreserve, te financieren door middel van een jaarlijkse premie. Deze toeslagreserve wordt aangewend voor de financiering van een aanvullende toeslagverlening aan actieve deelnemers in de sector tot maximaal de loonindex. Per 1 januari 2020 bedroeg de toeslag uit de toeslagreserve 0,32%. Deelnemers in dienst van VGZ ontvingen een aanvullende toeslag van 0,27%. Deze aanvullende toeslag is gefinancierd door middel van een door hen extra betaalde premie.

Indexatie-achterstand

SBZ Pensioen heeft het beleid om eventueel in het verleden niet toegekende toeslagen niet alsnog toe te kennen. Het pensioenfonds biedt wel de mogelijkheid tot extra toeslagen indien de financiële positie van het fonds dit toelaat. Deze extra toeslagen kunnen indirect zorgen voor het herstel van gemiste toeslagen.

In het verslagjaar bedraagt de indexatieachterstand ten opzichte van de prijsindex 6,05% voor de niet-actieven en 3,35% voor de actieven.

Communicatie over toeslagverlening

Pensioenfondsen moeten correct, duidelijk en evenwichtig informeren over wat de komende jaren verwacht mag worden aan verhoging en verlaging van pensioenen. SBZ Pensioen heeft beleid opgesteld hoe en op welke momenten over toeslagverlening wordt gecommuniceerd.

SBZ Pensioen communiceert over verhogingen van pensioen aan deelnemers dat de prijzen de afgelopen jaren harder zijn gestegen dan het pensioen. Daardoor kunnen deelnemers minder kopen met hun pensioen dan in het verleden. Ook is het de verwachting van SBZ Pensioen dat de komende jaren het pensioen waarschijnlijk minder verhoogd wordt dan de prijzen. Ten aanzien van verlagingen geeft SBZ Pensioen aan de deelnemers aan dat de afgelopen jaren de pensioenen niet zijn verlaagd, maar dat het fonds misschien de komende jaren het pensioen moet verlagen.

5.4. Communicatie

Onze ambitie, vastgelegd in het communicatiebeleidsplan 2018-2020, vormde het vertrekpunt. De 3 pijlers die in dit beleidsplan zijn geformuleerd vormen de basis voor het communicatiejaarplan 2020:

- Pensioenbewustzijn deelnemers verhogen
- Digitale service en ondersteuning werkgevers
- Inzicht in financiële situatie van het fonds

De verschillende campagnes en onderliggende communicatiemiddelen, beschreven in het jaarplan, zijn ingericht langs deze pijlers. Daarbij keken we ook naar de impact vanuit wettelijke ontwikkelingen en maatschappelijke trends, zoals Pensioenakkoord, digitalisering en duurzaamheid.

We meten continu de effecten van de communicatie-inspanningen

Kern is het verkrijgen van inzicht in wat deelnemers verwachten en analyseren of de communicatie hier succesvol op inspeelt. Voor de start van elke campagne maken we een campagneplan waarin doelstellingen, middelen, budget en campagne-kpi's vooraf worden vastgelegd. Vanuit de uitvoeringsorganisatie wordt gericht gerapporteerd en geadviseerd over het behalen van de gestelde kpi's. 2 keer per jaar geeft een overall halfjaarrapportage in 1 oogopslag een beeld van hoe SBZ Pensioen ervoor staat. In het communicatiejaarplan 2020 zijn de learnings vanuit 2019 meegenomen.

We ondersteunen zoveel mogelijk met digitale middelen

Daarom lag er in 2020 een focus op zoveel mogelijk (privé) e-mailadressen van deelnemers (zowel direct als via werkgevers) te verzamelen. Digitaal communiceren draagt ook bij aan het doel om de uitvoeringskosten verder omlaag te brengen. Naast de bestaande middelen werden hiervoor in 2020 ook nieuwe methodieken, zoals een video-experiment, ingezet.

Het tijdig en adequaat informeren van deelnemers en werkgevers via basismiddelen als de website, het portaal, Pensioen 1-2-3 en het Uniform Pensioenoverzicht (UPO) blijft uitermate belangrijk. Samen met de

eerdergenoemde meetbaarheid van communicatieactiviteiten denkt SBZ Pensioen effectiever én efficiënter te kunnen communiceren.

5.4.1. Campagnes en terugblik op 2020

Het jaar 2020 werd erg bepaald door Corona. Naast het gebruikelijk jaarwerk (update cijfers, wettelijke uitingen en jaarverslag) hebben we hier uiteraard richting de deelnemers ook aandacht aan gegeven, onder andere door uitingen op de website en in PensioenActueel. Ondanks Corona hebben we voortgang kunnen laten zien in de campagnes onder de gedefinieerde pijlers.

Pensioenbewustzijn deelnemers verhogen

- **Campagne: Informeren over de pensioenregeling**
We geven de deelnemers informatie over de pensioenregelingen en inzicht in wat dit voor hen persoonlijk betekent. We willen dat deelnemers zich eerder bewust worden van hun financiële situatie en welke keuzes ze kunnen maken binnen de regeling. In 2020 heeft SBZ dit op de volgende wijze gedaan:
 - **Mailing Bijna met pensioen**
Doel was om deelnemers in de doelgroep 62+ eerder wakker te maken. Eind juli is een e-mailing verzonden waarin we deelnemers bewust maakten van de keuzes die ze hebben en de mogelijkheden om hun pensioen aan te vullen.
Deze mailing had een hoge open rate (81%) en doorklik (51%) ten opzichte van gemiddelde pensioenmailings (23%).
 - **Welkomstactie Nieuw bij SBZ Pensioen**
De Welkomstactie was nieuw in 2020. Het betrof een mailing met informatie over de regeling, en bevatte artikelen met verwijzing naar de website ('nieuw-bij-sbz-pensioen') en portaal. Op deze manier wilden we nieuwe deelnemers, naast de wettelijk verplichte startbrief, meer aan de hand nemen. De mailing is verzonden in oktober en werd goed geopend (69%). 35% klikte door.
 - **Valentijnsactie**
De Valentijnsactie had als doel deelnemers in de leeftijd 30-45 jaar bewust te maken van mogelijkheid nabestaandenpensioen, door middel van een digitale kaart met link naar meer informatie. Onder andere door de gevoeligheid rondom Corona is besloten deze mailing niet te verzenden. Wel hebben we in PensioenActueel aandacht besteed aan nabestaandenpensioen.
 - **PensioenActueel**
Het deelnemersmagazine PensioenActueel verscheen in 2020 in juni en wordt alleen nog als digitale nieuwsbrief verzonden. Hiermee speelt SBZ Pensioen in op de verdere digitalisering van de communicatie. De artikelen verwezen vaker en nadrukkelijker naar content op de website, zodat informatie blijvend beschikbaar is. In deze versie gaven we ook specifiek aandacht aan het UPO. Dit artikel was het 2e best gelezen artikel. PensioenActueel werd goed geopend: de open rate was 66% en 23% van de mensen klikte door op een artikel. Wel was het aantal artikelen hoog; in 2021 maken we de nieuwsbrief compacter en versturen we frequenter zodat we mensen meer kunnen sturen in dat wat ze echt tot zich moeten nemen.
 - **Actie MijnPensioen ex-partners en nabestaanden**
Ex-partners en nabestaanden kregen in 2020 ook toegang tot MijnPensioen. Om hen hierop te attenderen is een mailing verzonden in september. Dit betrof een mailing via reguliere post.
 - **Deelnemerspanel**
In november hebben we een oproep gedaan om het deelnemerspanel uit te breiden. Hieraan is goed gehoor gegeven. Het deelnemerspanel bestaat inmiddels uit 17 leden met een goede diversiteit in levensfase en achtergrond. De eerste bijeenkomst in de nieuwe samenstelling vond begin januari 2021 plaats. Belangrijk onderdeel was bespreking van het communicatiejaarplan 2021. De learnings hieruit nemen we mee in de geplande activiteiten.
- **Campagne: wettelijke wijzigingen verwachtingen managen**
We helpen deelnemers met inzicht in de (mogelijke) consequenties van het Pensioenakkoord en andere wettelijke wijzigingen, indien de situatie daarom vraagt.

De Special rondom PensioenAkkoord is uitgesteld in afwachting van meer duidelijkheden en wordt verzonden in februari 2021.

Digitale service en ondersteuning werkgevers

- *Campagne: Service werkgevers*
SBZ Pensioen wil de werkgevers zelf in staat stellen hun personeel (deelnemers) te informeren. Pensioen is immers een belangrijk onderdeel van het totale pakket aan arbeidsvoorwaarden. Pensioen is niet sexy. Via de werkgever hopen wij meer deelnemers te bereiken dan rechtstreeks vanuit het pensioenfonds. Door Corona kon de geplande fysieke werkgeversbijeenkomst niet doorgaan. Wel heeft op 23 juni 2020 een online werkgeversbijeenkomst plaatsgevonden over de Uniforme Pensioenaangifte (UPA). Ook hebben we in het eerste halfjaar met een klein groepje werkgevers gesproken over kruisbestuiving in communicatie. In juli is de werkgeversnieuwsbrief verzonden naar 87 contacten. Deze nieuwsbrief had een opening rate van 63%. Op 27 oktober vond de tweede werkgeversbijeenkomst online plaats. Hierna is aan de werkgevers een tweede werkgeversnieuwsbrief verzonden. Daarnaast verzonden we in oktober een mailing aan adviseurs, waarin we hen meenemen in de mogelijkheden die SBZ Pensioen biedt, zoals onze Beschikbarepremieregeling en CVP. Deze mailing is verzonden aan 134 contacten en had een opening rate van 61%.
- *Digitale service / verzamelen e-mailadressen*
We ondersteunen zoveel mogelijk met digitale middelen. Daarom is het van groot belang zoveel mogelijk e-mailadressen van deelnemers (zowel direct als via werkgevers) te verzamelen. In al onze uitingen (zoals PensioenActueel) richten we ons op aandacht voor het verkrijgen van het privé e-mailadres. Daarnaast hebben we hier via de interne communicatiemiddelen van de werkgever aandacht voor gevraagd.
Begin februari 2020 hebben we een mailing verzonden naar 660 zakelijke e-mailadressen in 2 varianten: een interactieve mailing waar de deelnemer direct het privé e-mailadres kon opgeven, en een gewone digitale mailing. De video-variant werd meer geopend en had ook een hogere doorklik. De interactieve video is wel effectief, maar een erg dure vorm van verzamelen adressen. Gezien de ook goede resultaten met de gewone mailing is besloten in een vervolg een gewone mailing in te zetten.

Aantal verkregen e-mailadressen per 31 december 2020

E-MAILADRESSEN STAND T/M 31 DECEMBER 2020					
	2020			2019	
Deelnemersgroep	mailadres bekend	totaal	%	mailadres bekend	%
Actief	5.312	8.894	60%	6.157	56%
AO	465	705	66%		
Gepensioneerd	4.912	8.433	58%	3.490	44%
Slaper	9.014	29.883	30%	5.894	22%
TOTAAL	19.703	47.915	41%	15.541	34%
Ex-partner	811	5.455	15%	186	3%

Inzicht in financiële situatie van het fonds

We informeren deelnemers en werkgevers over de financiële situatie van het fonds. In PensioenActueel van juni informeerden we alle deelnemers over de financiële situatie met aandacht voor het jaarverslag. Hier is een aparte landingspagina voor ingericht op sbzpensioen.nl met een infographic met toelichting. We informeerden daarnaast op regelmatige basis over de dekkingsgraad via nieuwsberichten op de website. Onder deze pijler geven we ook aandacht aan maatschappelijk verantwoord beleggen (MVB). De pagina MVB is aangepast en verbeterd.

Statistieken bezoekersaantallen website en portaal in 2020

Eindstand aantal unieke bezoekers website per 31 december 2020

83.186

Eindstand aantal unieke bezoekers portaal per 31 december 2020	30.968
Eindstand aantal unieke bezoekers website per 31 december 2019	73.104
Eindstand aantal unieke bezoekers portaal per 31 december 2019	20.286 (*)
<i>(*) nieuwe deelnemersportaal in gebruik genomen op 12 maart 2019</i>	

5.4.2. Vooruitblik naar 2021

In 2021 zetten we verder in op de 3 gedefinieerde pijlers. We werken aan het verhogen van het pensioenbewustzijn. Specifiek voor de werkgevers die overstappen van de Middeloonregeling naar de Beschikbarepremieregeling laten we de betrokken deelnemers weten wat dit voor hen betekent. Ook geven we specifieke aandacht aan de doelgroep 45-60 en jongeren. Daarnaast geven we aandacht aan starters met de mailing Welkom bij SBZ Pensioen en aan de doelgroep 55+ met de mailing Bijna met Pensioen. We spelen in op de actualiteit door aandacht te geven aan het nieuwe Pensioenakkoord en wettelijke wijzigingen. Daarbij geven we aandacht aan wat dit specifiek betekent voor de verschillende groepen deelnemers zoals jongeren en gepensioneerden. We optimaliseren de homepage met als doel deze intuïtiever te maken voor deelnemers. We verzenden PensioenActueel 4 keer.

Ook in 2021 blijven we richten op het servicen van werkgevers, met onze werkgeversbijeenkomsten en werkgeversnieuwsbrief. We zetten verder in op het positioneren SBZ Pensioen als innovatieve pensioenaanbieder, met onze Middeloonregeling, Beschikbarepremieregeling en Nettopensioenregeling, inclusief Collectief Variabel Pensioen (CVP). Hiervoor gebruiken we ook onze LinkedIn bedrijfspagina. We informeren deelnemers en werkgevers over de financiële situatie van het fonds. We gebruiken het jaarverslag als belangrijk moment om hierover te informeren. We informeren daarnaast maandelijks over de dekkingsgraad op de website. Maatschappelijk verantwoord beleggen krijgt ook in 2021 specifieke aandacht. We informeren deelnemers en werkgevers over de uitgangspunten van ons beleggingsbeleid via PensioenActueel.

6. Financiële paragraaf

6.1. Financiële positie

6.1.1. Kerncijfers

Samenvatting financiële positie van het fonds en ontwikkelingen gedurende het jaar (met dekkingsgraad per 31 december 2020)

Bedragen x € 1.000	Pensioenvermogen	Technische voorziening	Dekkingsgraad (%)
Stand per 1 januari 2020	6.282.041	5.930.837	105,9%
Premiebijdragen	109.586	147.648	-0,8%
Pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten	-112.164	-108.839	0,1%
Toeslagen	5.159	5.344	0,0%
Wijziging rentetermijnstructuur marktrente	-	885.753	-13,8%
Wijziging actuariële uitgangspunten	-	-151.711	3,0%
Beleggingsresultaten	851.254	-19.232	14,7%
Overige, waaronder mutaties in verzekerd bestand	2.736	-11.441	-2,2%
Stand per 31 december 2020	7.138.612	6.678.359	106,9%

Het pensioenvermogen is gelijk aan het belegd vermogen plus 'het saldo van overige vorderingen en overlopende activa' minus 'overige schulden en overlopende passiva' en 'toeslagreserve'. De technische voorziening is gelijk aan de voorziening die nodig is om de pensioenaanspraken van de deelnemers op het fonds te dekken. De technische voorziening per 31 december 2020 is daarbij gebaseerd op de door De Nederlandsche Bank gepubliceerde rentetermijnstructuur. De verschillende deelresultaten hebben zowel invloed op het pensioenvermogen als op de technische voorziening en daarmee op de dekkingsgraad.

Beleidsdekkingsgraad ultimo jaar (op basis van jaarrekening)

	2020	2019
Beleidsdekkingsgraden ultimo	101,7%	106,0%
Vereiste dekkingsgraad ultimo	114,8%	116,2%
Minimaal vereiste dekkingsgraad ultimo	104,4%	104,4%
Gemiddelde interest van verplichtingen	0,2%	0,8%

Saldo baten en lasten over de afgelopen jaren

Bedragen x 1.000 Euro	2020	2019
	EUR	EUR
Premieresultaat	-39.848	-25.061
Interestresultaat	-15.267	-20.096
Overig resultaat	163.501	-14.306
Saldo van baten en lasten	108.386	-59.463

De feitelijke premie minus opslag voor directe kosten, is lager dan het actuariële benodigd bedrag voor coming service aanspraken, risicokoopsommen overlijden en arbeidsongeschiktheid, inclusief excassokosten. Dit komt terug in een premiedekkingsgraad lager dan 100% (namelijk 73%).

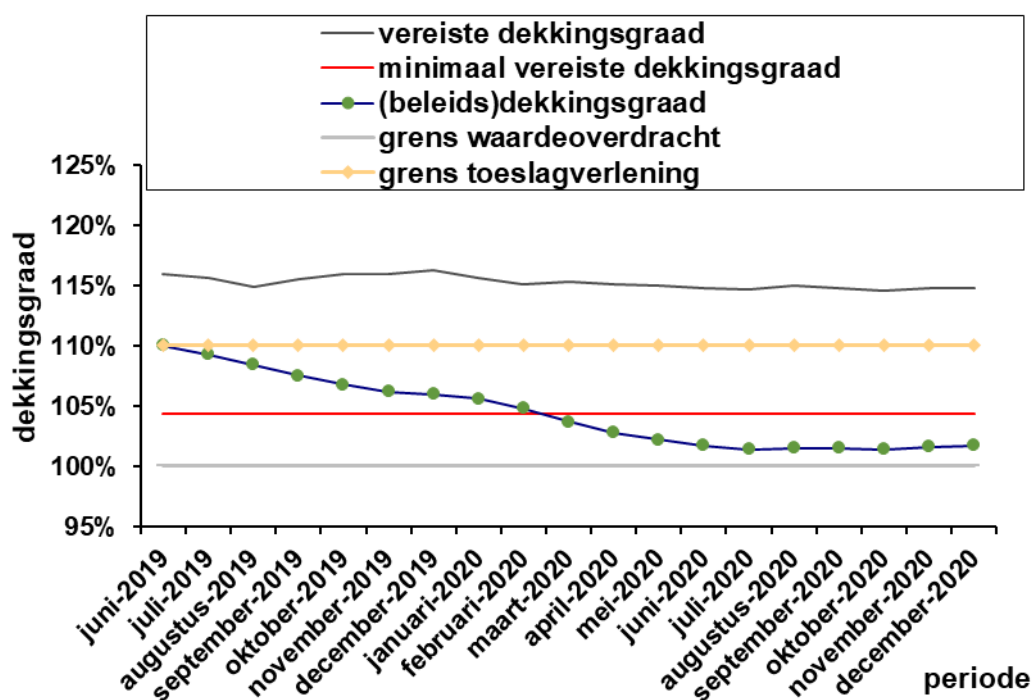
6.1.2. Solvabiliteit

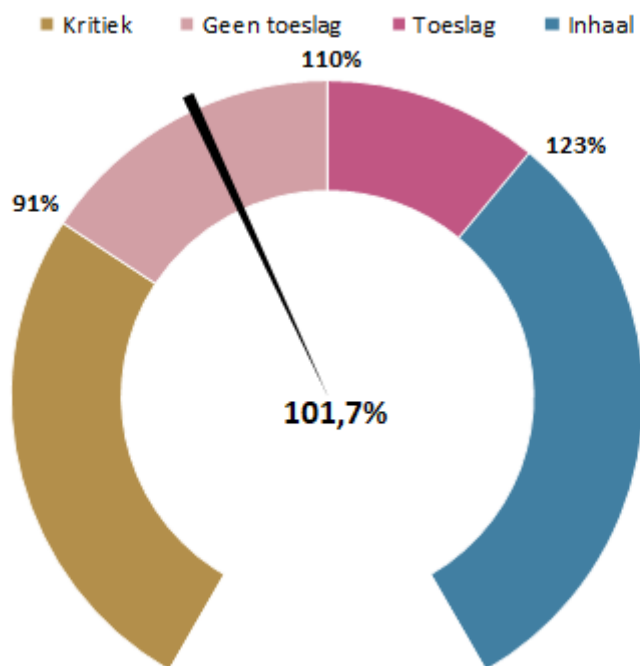
De dekkingsgraad is in 2020, ondanks de Coronacrisis, per saldo gestegen van 105,9% naar 106,9%. Het gerealiseerde beleggingsresultaat leverde een positieve bijdrage aan de dekkingsgraad. De wijziging van de rentetermijnstructuur leverde een negatieve bijdrage aan de dekkingsgraad.

De beleidsdekkingsgraad is sinds 1 januari 2015 leidend voor alle beleidsmaatregelen. De beleidsdekkingsgraad is de uitkomst van het gemiddelde van de (UFR-)dekkingsgraden over de laatste 12 maanden. Per 1 januari 2020 bedroeg deze 106,0%, en per 31 december 2020 101,7%.

De reële dekkingsgraad bedraagt ultimo 2020 83,2% (2019: 85,0%).

Onderstaande grafiek geeft de maand-op-maand-ontwikkeling aan van de beleidsdekkingsgraad, de vereiste dekkingsgraad en de (minimaal) vereiste dekkingsgraad over het jaar:

6.2. Herstelplan

De beleidsdekkingsgraad van het fonds was eind december 2020 (101,7%) lager dan de vereiste dekkingsgraad per eind december 2020 van 114,8%. Dit betekent dat het herstelplan geactualiseerd moet worden naar de stand van 31 december 2020.

Uit deze actualisatie van het herstelplan blijkt dat, op basis van de voorgeschreven regels voor het opstellen van een herstelplan, de financiële positie van het fonds naar verwachting in 2023 is hersteld. Herstel wordt, zonder aanvullende maatregelen, verwacht ruim binnen de gestelde hersteltermijn van 10 jaar. Aan het einde van de gestelde hersteltermijn van 10 jaar bedraagt de beleidsdekkingsgraad naar verwachting 128,7%. Het herstel vindt voornamelijk plaats door verwachte beleggingsopbrengsten (maxima conform Commissie Parameters) en vrijval solvabiliteit bij verleende uitkeringen.

In het herstelplan staat dat - als herstel conform de uitgangspunten van het herstelplan zal worden gerealiseerd - toeslagverlening naar verwachting de komende jaren deels mogelijk is. De kans op volledige toeslagverlening is in de komende 5 jaar klein.

In het geactualiseerde herstelplan is geen rekening gehouden met de effecten van de per 1 januari 2021 door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur gebaseerd op een nieuwe UFR-methodiek.

In de uitgangspunten van het herstelplan 2020 en 2021 is geen rekening gehouden met de (mogelijke) effecten van Covid.

Het geactualiseerde herstelplan is door DNB op 19 mei 2021 goedgekeurd.

In 2020 bleef de actuele dekkingsgraad achter bij de prognose in het herstelplan. Het herstelplan gaat uit van een dekkingsgraad ultimo 2020 van 108,2%. De dekkingsgraad per 31 december 2020 bedraagt 106,9%. Dit betekent dat het fonds achterloopt op het herstelplan. Uit de evaluatie van het herstelplan, zoals begin 2021 ingediend bij DNB, blijkt dat het pensioenfonds naar verwachting tijdig uit herstel zal zijn.

6.3. Premiebeleid

6.3.1. Feitelijke premie

De feitelijke premie die door de aangesloten organisaties jaarlijks verschuldigd is voor de deelname aan de Middelloodregeling wordt per deelnemer berekend en is in beginsel gelijk aan de actuariële premie, zijnde de koopsom voor de pensioenopbouw van de actieve deelnemers inclusief de benodigde opslagen voor kosten en premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid (coming service). De feitelijke premie wordt vastgesteld op basis van de in de ABTN vermelde actuariële grondslagen.

De voorwaardelijke toeslagen aan deelnemers zijn gebaseerd op de algemene prijsontwikkeling, indien de financiële positie van SBZ Pensioen dit toelaat. Hiervoor wordt niet gereserveerd en hiervoor wordt geen premie in rekening gebracht. Een eventuele verhoging wordt jaarlijks door het Bestuur vastgesteld. Voor deelnemers waarvan de werkgever deelneemt aan de toeslagreserve geldt dat indien mogelijk de verhoging wordt aangevuld tot de algemene loonontwikkeling conform de cao vanuit de toeslagreserve.

De risicopremie voor het aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen en tijdelijk partnerpensioen wordt separaat vastgesteld. Deze wordt periodiek herijkt op grond van de opgedane ervaringen. Het Bestuur stelt jaarlijks de premie voor het arbeidsongeschiktheidspensioen zodanig vast, dat het toekomstig uit te keren arbeidsongeschiktheidspensioen wordt gedekt.

Als de feitelijke premie hoger is dan voor de bij de cao betrokken sociale partners acceptabel, kunnen de bij de cao betrokken sociale partners de pensioenovereenkomst aanpassen door de hoogte van de op te bouwen aanspraken in de toekomst naar beneden bij te stellen.

Het verwacht rendement is gebaseerd op de beleggingsmix van het fonds behorende bij de Middelloodregeling en de bijbehorende rendementen, waarbij de rendementen per beleggingscategorie gelijk zijn gesteld aan de maximale rendementen zoals voorgeschreven door de Commissie Parameters. Daarnaast wordt er een correctie toegepast in verband met toekomstbestendige toeslagverlening door middel van een toeslagcurve. Deze toeslagcurve is gebaseerd op de prijsinflatie en kent een ingroeipad voor de eerste vijf jaar. Bij het ingroeipad worden de minimale groeivoeten voor het prijs- en loonindexcijfer voor het eerste jaar gelijkgesteld aan de CPB-ramingen zoals gepubliceerd door DNB.

Bovenstaande resulteert in een verwachte rendementscurve (voor en na correctie), die wordt gehanteerd voor de berekening van de gedempte kostendeckende premie. Voor de vaststelling van het verwacht rendement voor de periode 2016 tot 2020 is de door DNB gepubliceerde RTS per 30 september 2015 gehanteerd. De rendementscurve kan jaarlijks wijzigen als gevolg van wijzigingen in het beleggingsbeleid of het ingroeipad. Voor het ingroeipad dient jaarlijks te worden uitgegaan van het door DNB gepubliceerde ingroeipad per 1 oktober van het voorgaande jaar. Daarbij betreft het ingroeipad forward rates.

Het Bestuur kan op advies van de Adviserend Actuaris het gehanteerde verwachte rendement aanpassen indien marktomstandigheden dit noodzakelijk maken. Op 6 juni 2019 heeft de Commissie Parameters 2019 haar adviesrapport gepubliceerd, welke minister Koolmees (SZW) heeft overgenomen. Voor 2020 heeft het Bestuur besloten om van deze (lagere) maximale rendementen uit te gaan.

In geval van een crisissituatie kan besloten worden de feitelijke premie tijdelijk te verhogen naar een niveau waarbij de actuariële inkoop van aanspraken (ten minste) kostendeckend is.

Feitelijke premie over 2020 (Bedragen x € 1.000):

Premie 2020	92.889 ¹
Uitvoeringskosten	1.649
Solvabiliteitsopslag	15.048
Totaal	109.586

¹ Deze premie is inclusief de premie voor risico van de deelnemers in de Nettopensioenregeling ad € 522.000

De feitelijke premie is hier gepresenteerd exclusief de premie voor de toeslagreserve (€ 5.159). In de jaarrekening is de feitelijke premie inclusief dit bedrag opgenomen (€ 114.745).

6.3.2. (Gedempte) kostendekkende premie

De gedempte kostendekkende premie onderscheidt zich qua actuariële grondslagen van de feitelijke premie op het volgende onderdeel:

- opslag voor kosten: de opslag voor kosten bestaat uit de gemaakte kosten in het betreffende boekjaar minus de vrijgevallen excassokosten door het doen van uitkeringen.

De kostendekkende premie onderscheidt zich qua actuariële grondslagen van de feitelijke premie op de volgende onderdelen:

- opslag voor kosten: de opslag voor kosten bestaat uit de gemaakte kosten in het betreffende boekjaar minus de vrijgevallen excassokosten door het doen van uitkeringen.
- interest: de primo boekjaar geldende door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur.
- Solvabiliteitsopslag: voor de kostendekkende premie wordt een solvabiliteitsopslag gehanteerd ter grootte van de opslag benodigd voor de vereiste dekkingsgraad (voor risico fonds) primo boekjaar op basis van de strategische mix.

Kostendekkende premie over 2020 (Bedragen x € 1.000):

Premie 2020 (incl. risicokoopsom overlijden, premievrijstelling en arbeidsongeschiktheid)	147.619 ²
Uitvoeringskosten	1.800
Solvabiliteitsopslag (16,2% ³)	23.849
Totaal	173.268

De kostendekkende premie is hier gepresenteerd exclusief de premie voor de toeslagreserve (€ 5.159). In de jaarrekening is de kostendekkende premie inclusief dit bedrag opgenomen (€ 178.427).

Gedempte kostendekkende premie over 2020 (Bedragen x € 1.000):

Premie 2020 (incl. risicokoopsom overlijden, premievrijstelling en arbeidsongeschiktheid)	62.925 ⁴
Uitvoeringskosten	1.800
Solvabiliteitsopslag (16,2% ⁵)	10.129
Voorwaardelijke toeslagverlening	34.554
Totaal	109.398

De gedempte kostendekkende premie is hier gepresenteerd exclusief de premie voor de toeslagreserve (€ 5.159). Bij de bepaling van de gedempte kostendekkende premie is rekening gehouden met de toeslagambitie op basis van verwachte prijsinflatie (CPI, alle bestedingen) (€ 34.554). Er is daarom sprake van een opslag voor voorwaardelijke toeslagverlening. In de jaarrekening is de gedempte kostendekkende premie inclusief dit bedrag opgenomen (€ 114.557).

De hierboven vermelde premies zijn ex-post vastgesteld, in het boekjaar was de feitelijke premie hoger dan de gedempte kostendekkende premie. De gedempte kostendekkende en feitelijke premie over 2020 ex ante bedroegen € 108.680, Daarmee voldoet de feitelijke premie aan artikel 128 van de Pensioenwet. Er is in het boekjaar geen sprake geweest van een premie-korting of terugstorting omdat de premie ex-ante wel

² Deze premie is inclusief de premie voor risico van de deelnemers in de Nettopensioenregeling ad € 522.000

³ De procentuele opslag bij de zuivere kostendekkende premie is gelijk aan het percentage vereist eigen vermogen per 31 december 2019, overeenkomstig wat hieromtrent in de ABTN is opgenomen.

⁴ Deze premie is inclusief de premie voor risico van de deelnemers in de Nettopensioenregeling ad € 522.000

⁵ De procentuele opslag bij de kostendekkende premie is gelijk aan het percentage vereist eigen vermogen per 31 december 2019, overeenkomstig wat hierover in de ABTN is opgenomen.

kostendekkend was en de kostencomponent die daarin is opgenomen naar verwachting (en ook in de realisatie, blijkens de positieve resultaten op kosten in voorgaande jaren) toereikend was.

6.3.3. Bijdrage toeslagreserve

De werkgevers die deelnemen aan de toeslagreserve betalen jaarlijks per 1 januari een percentage van de loonsom (niet gemaximeerd op het maximum pensioengevend salaris). Deze bijdrage maakt geen onderdeel uit van de kostendekkende premie. Het bestuur wendt, indien mogelijk, de toeslagreserve aan voor aanvulling van de toeslagverlening. Dit kan maximaal tot de loonindex uit de cao voor de zorgverzekeraars, indien de reguliere toeslagverlening aan betreffende deelnemers (gefinancierd vanuit beleggingsrendementen) lager is dan de volledige toeslag op basis van de loonontwikkeling. Per 1 januari 2019 bedroeg dit percentage 2,85%. Voor het jaar 2020 hebben sociale partners afgesproken dat dit percentage 1% bedraagt.

Deze bijdrage is in paragraaf 6.3.1 en 6.3.2 niet als premie gepresenteerd. Dit wijkt af van de presentatie in de jaarrekening.

6.3.4. Premie arbeidsongeschiktheidspensioen

Premie

Het bestuur stelt de premie voor het aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen separaat vast. Periodiek herijkt het bestuur deze premie op grond van de opgedane ervaringen.

Premie arbeidsongeschiktheidsverzekering 2020 (met tussen haakjes de cijfers over 2019):

	85% resp. 80% aanvulling gedurende derde tot en met zesde ziektejaar; 75% resp. 70% daarna	85% resp. 80% aanvulling tot de pensioendatum
Van het salaris tot maximum dagloon	0,1% (0,1%)	0,4% (0,4%)
Van het salarisdeel boven maximumdagloon	2,0% (2,0%)	2,2% (2,2%)

De premie voor de premievrije voortzetting van de pensioenopbouw gedurende arbeidsongeschiktheid bedraagt voor 2020 4,0% (2019: 4,0%) van de premie, die verschuldigd is voor de pensioenopbouw in het boekjaar.

IBNR

SBZ Pensioen houdt rekening met een voorziening voor actieve deelnemers die ziek zijn geworden, maar nog niet als zodanig bij SBZ Pensioen zijn aangemeld, omdat ze korter dan twee jaar ziek zijn. Dit is de zogenoemde incurred but not reported (IBNR) voorziening. Voor de vaststelling van die voorziening wordt uitgegaan van de risicopremies die in de laatste twee jaar zijn betaald. Er wordt verondersteld dat de risicopremie een goede inschatting geeft van de schadelast die uit het te verzekeren risico voortvloeit. De termijn van twee jaar sluit aan bij de wachttijd voor de WIA (Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen).

Vanaf 1 januari 2019 kent SBZ Pensioen voor het arbeidsongeschiktheidspensioen ook een technische voorziening IBNR. Deze is gelijk aan de risicopremies van de laatste twee jaar.

6.4. Kosten

6.4.1. Kosten uitvoering pensioenbeheer

Het fonds maakt voor de uitvoering van de regeling diverse kosten. De kosten van pensioenbeheer bedroegen voor 2020 € 4 miljoen (2019 € 3,7 miljoen). Omgerekend is dit € 211 per deelnemer en pensioengerechtigde (2019 € 192).

	2020	2019
Pensioenbeheerkosten in euro per deelnemer	211	192

De stijging van de kosten per deelnemer is zowel gevolg van de stijging van de kosten als de daling van het aantal deelnemers/pensioengerechtigden.

Als de koepelvrijstelling voor de BTW niet per 1 januari 2015 zou zijn vervallen, zouden de kosten per deelnemer in 2020 € 192 (2019: € 174) hebben bedragen.

De kosten voor de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden hebben betrekking op alle werkzaamheden die direct aan het fonds in rekening worden gebracht onder aftrek van de toerekening aan het vermogensbeheer. Het bedrag aan uitvoeringskosten voor het pensioenbeheer bestaat uit:

Uitvoeringskosten pensioenbeheer (x € 1.000)	2020	2019
Kosten (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden	1.959	1.942
Kosten werkgevers	305	303
Kosten bestuur	520	488
Kosten financieel beheer	1.179	950
Totaal exclusief projectkosten	3.963	3.683
Projectkosten	0	13
Totaal	3.963	3.696

De verdeling kosten deelnemers en kosten werkgevers zijn verdeeld op basis van vaste percentages (86,5% deelnemer, 13,5% werkgever).

Kosten (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden

De kosten voor de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden hebben betrekking op alle werkzaamheden die in de pensioenadministratie moeten worden verricht om de aanspraken te administreren en betrokkenen volledig te informeren. Dit zijn bijvoorbeeld werkzaamheden in het kader van de verwerking van werknemersgegevens, pensioentoekenningen, het verwerken van waardeoverdrachten en afkoop, het doen van uitkeringen en de communicatie hierover. Bij communicatie kan gedacht worden aan het beantwoorden van vragen, het verzorgen van de verplichte uitingen zoals het uniform pensioenoverzicht (UPO) en de start- en stopbrief en het communiceren via het deelnemersportaal.

Kosten werkgevers

De kosten voor werkgevers hebben betrekking op alle werkzaamheden die in de pensioenadministratie moeten worden verricht als gevolg van contacten met werkgevers. Dit zijn op werkzaamheden in het kader van de verwerking van werknemers- en werkgeversgegevens, de incasso van premienota's en de communicatie hierover. Bij communicatie kan gedacht worden aan het beantwoorden van vragen, het verzorgen van werkgeversbijeenkomsten dan wel presentaties op de werkvloer aan werknemers van aangesloten organisaties en digitale nieuwsbrieven aan werkgevers.

Kosten bestuur en financieel beheer

De kosten van bestuur en financieel beheer hebben betrekking op kosten die verbonden zijn met het besturen van het fonds, het bestuurssecretariaat en -advisering. Ook kosten verbonden aan het toezicht van DNB, de AFM, de certificerend actuaire, de externe accountant, het financieel beheer en juridische kosten maken hier onderdeel van uit.

Oordeel bestuur

Het bestuur heeft de kosten voor pensioenbeheer begin 2021 onderworpen aan een benchmarkonderzoek door IBI. Dit betreft wel de kosten over 2019.

De kosten per deelnemer zijn lager dan bij vergelijkbare pensioenfondsen. Wel zijn de pensioenbeheerkosten over de afgelopen 5 jaar minder afgenomen dan bij vergelijkbare pensioenfondsen. De oorzaak ligt met name in 2018, het jaar waarin SBZ Pensioen investeerde in verdergaande digitalisering.

6.4.2. Kosten uitvoering vermogensbeheer en transactiekosten

Het fonds maakt voor het vermogensbeheer diverse kosten. De kosten van vermogensbeheer bedroegen in 2020 0,601% (2019: 0,603% en 2018: 0,606%) van het gemiddeld belegd vermogen ter grootte van € 6.134.081.415.

Totale uitvoeringskosten vermogensbeheer en transactiekosten

De totale uitvoeringskosten van vermogensbeheer en de transactiekosten beliepen voor 2020 € 55,2 miljoen (2019: € 48,0 miljoen). Dit bedrag bestaat uit:

Totale uitvoeringskosten vermogensbeheer en transactiekosten	2020 (x € 1.000)	%	2019 (x € 1.000)	%
Vermogensbeheerkosten				
- kosten bestuur en ondersteuning bestuur en governance of controle	970	0,016	912	0,015
- fiduciair beheer (vast)	7.673	0,125	7.526	0,126
- fiduciair beheer (variabel)	2.350	0,038	695	0,012
- kosten onderliggende uitvoerende managers	24.299	0,396	25.615	0,427
- bewaarloon	864	0,014	747	0,012
- advieskosten	442	0,007	665	0,011
- overige (beleggings)kosten	279	0,005	0	0,000
Subtotaal	36.877	0,601	36.160	0,603
Transactiekosten	18.292	0,298	11.848	0,198

De kosten onderliggende uitvoerende managers zijn als volgt uit te splitsen:

(bedragen x € 1.000)	2020				2019			
	Vast	Variabel	Totaal	%	Vast	Variabel	Totaal	%
vastrentend	6.975	0	6.975	0,114	6.789	0	6.789	0,113
aandelen	4.190	0	4.190	0,068	4.184	0	4.184	0,070
core portefeuille								0,183
private equity & infra	4.844	3.074	7.918	0,129	7.607	1.561	9.168	0,153
vastgoed	4.886	326	5.212	0,085	4.146	1.321	5.467	0,091
overige beleggingen	4	0	4	0,000	7	0	7	0,000
overlays/transitie	0	0	0	0,000	0	0	0	0,000
	20.899	3.400	24.299	0,396	22.733	2.882	25.615	0,427

Toelichting uitvoeringskosten vermogensbeheer

In de paragraaf 9.12 (jaarrekening) worden de kosten vermogensbeheer verder gespecificeerd. Overeenkomstig de Richtlijnen voor de jaarverslaglegging 610 worden bepaalde kosten verrekend met aan het vermogensbeheer verbonden opbrengsten. Onderstaand worden de kosten van de uitvoering van het vermogensbeheer en de transactiekosten verder toegelicht. In tegenstelling tot de jaarrekening wordt hier uitgegaan van het principe: 'waar je kosten en opbrengsten hebt, saldeer je niet'. Hierdoor sluiten de kosten in dit bestuursverslag niet direct aan op de jaarrekening. De jaarrekening en toelichting verantwoordt out-of-pocket kosten. Dit bestuursverslag verantwoordt alle kosten, ook als deze onderdeel van de koers of opbrengst zijn. Over 2020 is, rekening houdend met de beleggingsprestaties over 2018, 2019 en 2020, door de manager of managers (Russell) een prestatievergoeding aan het fonds in rekening gebracht.

De in de jaarrekening gepresenteerde vermogensbeheerkosten ad € 7.518 duizend betreffen de 'out-of-pocket-kosten' aan de fiduciair managers, de engagementmanager, de custodian en de aan vermogensbeheer toegerekende administratiekosten, bestuurskosten en financieel beheer.

De vermogensbeheerkosten bestaan daarnaast uit de kosten van transitie management, de kosten van onderliggende uitvoerende managers (inclusief die van beleggingsfondsen en fund of funds) en overige beleggingskosten.

De kosten onderliggende uitvoerende managers zijn in 2020 met circa 3 basispunten (0,03%) gedaald. Dit is vooral het gevolg van lagere kosten in de categorieën private equity en infrastructuur. Dit is het gevolg van lagere nog te storten commitments in deze categorieën en de overgang van vergoeding over commitments naar vergoeding over geïnvesteerd vermogen, waardoor de kosten minder drukken op de geïnvesteerde bedragen alsmede door lagere variabele beloningen aan uitvoerende managers in de alternatieve portefeuille (inclusief vastgoed).

Toelichting transactiekosten

De transactiekosten zijn de kosten die gemaakt worden om de effectentransacties tot stand te brengen en uit te voeren. De vaststelling van transactiekosten wordt bemoeilijkt doordat ze veelal onderdeel zijn van de koers- of prijsvorming. Hierdoor zijn deze kosten niet direct herkenbaar als kosten. Van deze kosten is, voor zover de werkelijke kosten niet bekend zijn, een inschatting gemaakt op basis van geldende transactiekosten per soort belegging en de omzet in de betreffende beleggingscategorie.

De transactiekosten zijn in 2020 toegenomen van € 11,8 miljoen naar € 18,3 miljoen ofwel een stijging van € 6,5 miljoen (of 0,11 basispunten / 0,11%). De transactiekosten betreffen impliciete en expliciete transactiekosten, waaronder (prijs-)verschillen tussen de executieprijs en de mid-prijs op moment van handelen).

De transactiekosten waren relatief hoog in 2020. In 2020 hebben we een van onze aandelenbeheerders vervangen. De nieuwe manager is goedkoper en we verwachten ook een beter rendement. We schatten in dat we de transactiekosten binnen een jaar terugverdienen.

Bij de beoordeling van de (relatieve) performance van de vermogensbeheerders hoeft hiermee geen rekening te worden gehouden, omdat deze kosten onderdeel vormen van het beleggingsresultaat.

Beïnvloedingsaspecten kosten vermogensbeheer

De kosten die zijn verbonden aan het vermogensbeheer moeten worden gezien in relatie tot het gekozen uitvoeringsmodel alsmede de gekozen beleggingsmix, de bijbehorende benchmarkkosten, het meerjarig rendement en het risico. De omvang van deze kosten wordt door een (combinatie van een) zestal aspecten beïnvloed:

1. De governance: de wijze waarop de beleidsvorming en de uitvoering van het vermogensbeheer is vormgegeven. Het fonds werkt met twee fiduciair beheerders, zijnde een lead overlay manager en een manager of managers. Daarnaast is een engagement & voting manager actief en een custodian die diverse value add services (performance meting, compliance monitoring, tax reclaim et cetera) uitvoert. Deze dienstverlener voert ook het collateral management en securities lending uit. Het fonds heeft bestuursondersteuning die een coördinerende en controlerende functie vervult.
2. Beleggingsmix: het fonds maakt keuzes tussen liquide en illiquide beleggingen, waarbij nadrukkelijk rekening wordt gehouden met de daaraan verbonden risico's en kosten. De beheerkosten van alternatieve illiquide beleggingen zijn een veelvoud van de beheerkosten van liquide beleggingen.
3. De mate van actief of passief beheer: het fonds maakt per onderdeel van de beleggingsportefeuille op zorgvuldige wijze een keuze voor de mate van actief of passief beheer. Actief beheer is duurder dan passief management.
4. Directe of indirecte beleggingen: het fonds maakt bij de samenstelling van de beleggingsportefeuille per categorie een keuze voor direct of indirect beleggen (participaties in beleggingsfondsen).
5. Schaalgrootte: het fonds heeft een vermogen van circa € 7 miljard en vormt daarmee qua vermogen een middelgroot pensioenfonds. Voor de inkoopkracht maakt het fonds gebruik van de externe (fiduciair) managers.
6. De met de externe managers gemaakte fee-afspraken, die naast de vaste vergoedingen op basis van over meer jaren behaalde rendementen kunnen leiden tot een additionele variabele vergoeding.

Outperformance

Bij de keuzes tussen liquide en illiquide beleggingen, tussen actief en passief beheer en tussen directe en indirecte beleggingen accepteert het fonds een hoger kostenniveau wanneer het verwachte extra rendement de hogere kosten en het (beperkt) hogere risico meer dan compenseert. Continu wordt bewaakt of dit uitgangspunt wordt gerealiseerd. Tot nog toe heeft de gekozen vermogensbeheerstructuur geleid tot een hoger extra rendement dan de hiermee gemoeide hogere kosten. Het extra rendement (vóór kosten) door actief beheer was over de afgelopen jaren als volgt:

2020:	+1,85% (core portefeuille +2,00%)	2017:	+0,85%
2019:	+1,20% (core portefeuille +0,55%)	2016:	+1,75%
2018:	-/-0,20% (core portefeuille -/-0,00%)	2015:	+0,40%

De managerkosten van de core portefeuille (aandelen en vastrentende waarden) bedragen 0,190% (2019: 0,183%).

Performance

De meeropbrengst (ten opzichte van de benchmark) van de core portefeuille in absolute bedragen belooft over de jaren 2018, 2019 en 2020 respectievelijk - € 3.254.000 en + € 26.671.000 + € 106.399.000. Totaal is derhalve met de core portefeuille (aandelen en vastrentende waarden) ruim € 129,8 miljoen aan meeropbrengsten gerealiseerd. Over genoemde jaren is circa € 4,9 miljoen aan variabele vergoeding over deze meeropbrengst aan de vermogensbeheerder(s) betaald, waarbij de meeropbrengst vooral in de jaren 2019 en 2020 is behaald.

Oordeel bestuur

Het bestuur heeft de kosten voor vermogensbeheer en de transactiekosten begin 2021 onderworpen aan een benchmarkonderzoek door IBI. Dit betreft wel de kosten over 2019.

Als gekeken wordt naar pensioenfondsen met vergelijkbare vereiste dekkingsgraad, dan liggen de vermogensbeheerkosten van SBZ Pensioen relatief hoog. Echter als we rekening houden met het feit dat het fonds kiest voor een actief beleggingsbeleid, waarmee de laatste jaren bewezen een hogere performance (positieve relatieve performance) werd behaald en het fonds kiest voor beleggingen in alternatieve beleggingscategorieën (private equity, infrastructuur, vastgoed en impact beleggingen), dan acht het bestuur de kosten acceptabel in de huidige omstandigheden. Het bestuur realiseert zich tegelijkertijd dat met de invoering van het nieuwe Pensioenstelsel, en het nieuwe concurrentievelde van SBZ als aanbieder van WVP+-regelingen, de focus van klanten meer op het terugdringen van absolute kosten komt te liggen (hoezeer extra kosten ook leiden tot hogere rendementen).

Het bestuur van het fonds monitort nauwgezet of blijvend sprake is van een positieve relatieve performance van de beleggingsportefeuille. Waar mogelijk worden acties ingezet om de kosten te verlagen. In 2021 wil het bestuur het werken met een kostenbudget aftasten.

Kosten vermogensbeheer Beschikbarepremieregeling en Nettopensioenregeling

De kosten voor het portefeuillebeheer voor risico deelnemers zijn sterk afhankelijk van de gekozen beleggingsmix. Deelnemers hebben namelijk de keuze uit drie lifecycles (die naarmate de leeftijd hoger wordt minder in zakelijke waarden en meer in vastrentende waarden beleggen) en kunnen eventueel ook zelf hun eigen portefeuille samenstellen. Eind 2020 en 2019 was dit de verdeling:

(x € 1.000)	Managementfee		Op- en afslagen		Tansactiekosten		Totaal	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Module Rente	1,3	0,7	0,3	2,3	1,7	1,2	3,3	4,2
Module Rendement	3,5	2,5	2,1	5,2	2,8	3,5	8,4	11,2
Module Matching	0,5	0,4	0,1	0,4	0,2	0,3	0,8	1,1
Sub-totaal	5,3	3,6	2,5	7,9	4,7	5,0	12,5	16,5
Bankkosten	1,2	1,1	0	0	0	0	1,2	1,1
Totaal	6,5	4,7	2,5	7,9	4,7	5,0	13,7	17,6

Het gemiddeld belegd vermogen over 2020 beloopt een bedrag van € 2.702.257.

Er zijn geen deelnemers die gekozen hebben voor vrij beleggen (opt out). Daarvoor zijn dus geen kosten te rapporteren. De managementfee beloopt 0,20% van het gemiddeld belegd vermogen over 2020 (2019: 0,21%). De bankkosten bedragen 0,04% (2019: 0,07%), de op- en afslagen bij toe- en uittrading 0,09% (2019: 0,47%) en de feitelijke transactiekosten belopen 0,17% (2019: 0,30%).

Doordat de omvang van het belegd vermogen relatief klein is drukken vaste kosten ook relatief zwaar op de uitvoering en het resultaat.

In 2019 is via een waardeoverdracht in april 2019 geld vanuit de regeling bij ABNAMRO ingestroomd in de beleggingsfondsen bij Achmea IM. Van de totale transactiekosten over 2019 is circa € 3 duizend het gevolg van deze waardeoverdracht. Voor de op- en afslagen is dit een bedrag van afgerond € 5 duizend. Door de berekeningswijze (kosten als percentage van startbedrag) vertekende dit in 2019 de transactiekosten uitgedrukt als percentage.

Oordeel Bestuur

Het Bestuur heeft de kosten voor vermogensbeheer en de transactiekosten niet onderworpen aan een benchmarkonderzoek premieregelingen. Het kapitaal in de modules zal de komende jaren significant groeien. Dit zal naar verwachting leiden tot lagere vaste kosten als percentage van het vermogen.

7. Beleggingsparagraaf

7.1. Risicohouding

De risicohouding is de mate waarin een groep deelnemers, gewezen deelnemers of pensioengerechtigden (hierna 'de deelnemers') beleggingsrisico's wil nemen om de doelstellingen te realiseren en de mate waarin deze groep beleggingsrisico's kan lopen. De uitvoerder legt de risicohouding vast waarop het beleggingsbeleid is gebaseerd.

De risicohouding van SBZ Pensioen wordt als volgt omschreven.

Middelloonregeling

Uitgangspunt is een nominaal pensioen en een reële ambitie conform arbeidsvoorwaardelijke afspraken.

Sociale partners van alle aangesloten organisaties wensen de pensioenen zo veel mogelijk waardevast en toekomstbestendig te houden. Hiervoor zijn zij bereid risico te nemen in de beleggingen. Zij accepteren dat dit leidt tot een kans op korten van de aanspraken en rechten. Sociale partners wensen echter wel het risico op een tegenvallend pensioenresultaat te beperken.

Sociale partners van alle aangesloten organisaties spreken de wens uit om de premie te dempen om deze zo stabiel mogelijk te houden. Voornaamste overwegingen hierbij zijn het lage premiestuur en de verwachting dat verdere verhoging ondermijnend is voor de bereidheid tot (vrijwillige) deelname aan SBZ Pensioen.

Uit hoofde van evenwichtigheid is een voor alle verzekerden gelijke toeslagmaatstaf gekozen (prijsinflatie).

Sociale partners, verantwoordelijk voor de cao, zijn overeengekomen jaarlijks een extra premie in te brengen ter financiering van een additionele toeslag voor hun actieve deelnemers tot maximaal de looninflatie. Voor deze deelnemers wordt, als gevolg van de aanvullende toeslagverlening, een hoger pensioenresultaat verwacht dan het in het in deze risicohouding aangehaalde pensioenresultaat.

Bij financiële tegenvallers hebben sociale partners de voorkeur voor de volgende volgorde van maatregelen:

- wijzigen risicoprofiel;
- verhogen van de premie;
- versoberen regeling (lagere opbouw);

Het Bestuur werkt deze maatregelen nader uit in het Financieel crisisplan.

Indien er gekort moet worden, hebben de sociale partners voorkeur voor een zo laag mogelijke korting om de pensioenuitkeringen van de gepensioneerden niet te veel te laten fluctueren. Derhalve wordt voor korten de maximaal toegestane spreiding gehanteerd.

Voor de lange termijn (de ondergrenzen)

De aanvangshaalbaarheidstoets, uitgevoerd in 2015, geeft de volgende uitkomsten:

- A. De mediaan van het verwacht pensioenresultaat op fondsniveau startend vanuit een dekkingsgraad die gelijk is aan de vereiste dekkingsgraad bedraagt 97%. Dit ligt hoger dan de vastgestelde ondergrens van 90%.
- B. Het verwacht pensioenresultaat op fondsniveau startend vanuit de feitelijke dekkingsgraad bedraagt 94%. Dit ligt hoger dan de vastgestelde ondergrens van 90%.
- C. Het verwacht pensioenresultaat op fondsniveau startend vanuit de feitelijke dekkingsgraad bedraagt in slecht weer (5% percentiel) 64%. De afwijking van de mediaan zou daarmee 32% bedragen en is kleiner dan de maximaal toegestane afwijking van 35%.

De afgesproken ondergrenzen hebben uitdrukkelijk een signaalfunctie. Worden de ondergrenzen overschreden dan geeft dit aanleiding tot nieuw overleg tussen Bestuur en sociale partners.

Voor de korte termijn (bandbreedte VEV)

Het vereist eigen vermogen bedraagt op basis van strategische uitgangspunten 14,8% (per 31 december 2020). De bandbreedte rondom het vereist eigen vermogen is bedoeld om uitvoering te geven aan het feitelijke beleggingsbeleid binnen de toegestane bandbreedtes rondom het strategische beleid. De toegestane bandbreedte rondom het VEV bedraagt 4%-punt naar boven en 4%-punt naar beneden.

Beschikbarepremieregeling en Nettopensioenregeling

Voor een premieregeling of een variabele uitkering komt de risicohouding van het fonds tot uitdrukking in de door het fonds gekozen maximaal aanvaardbare afwijking van het pensioen in een pessimistisch scenario ten opzichte van het

verwachte pensioen in een verwacht scenario. In de opbouwfase gaat het hierbij om het verwachte pensioen op pensioendatum; in de uitkeringsfase om afwijking van het pensioen van jaar op jaar.

SBZ Pensioen heeft de volgende uitgangspunten gehanteerd voor de Beschikbarepremieregeling en voor de Nettopensioenregeling.

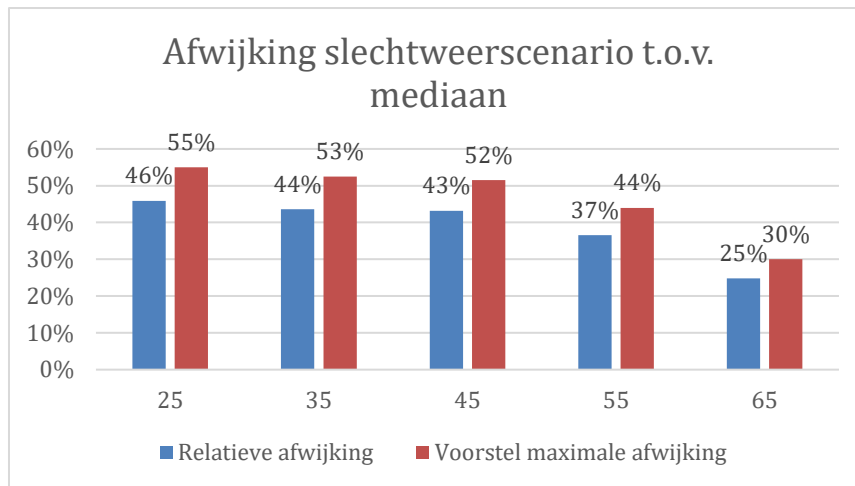
- De regelingen zijn eenvoudig van opzet en de keuzemogelijkheden zijn helder te communiceren met de deelnemers.
- De pensioenregelingen zijn goed te administreren tegen marktconforme kosten.
- De hoogte van de uitkeringen is door de jaren heen stabiel en naar verwachting stijgend, zodat er zicht is op aanpassingen aan de koopkrachtontwikkeling. De ingegane uitkeringen kunnen in enig jaar dalen, maar deze dalingen dienen beperkt te zijn.
- De beleggingsrisico's en biometrische risico's dienen in de uitkeringsfase collectief gedeeld te worden.
- Er dient een geleidelijke overgang te zijn van de opbouwfase naar de uitkeringsfase.
- De deelnemer dient de opt-out mogelijkheid te krijgen om de uitkeringen elders onder te brengen.
- Tijdens de opbouwfase dienen de deelnemers een individuele keuze te kunnen te maken voor leeftijdsafhankelijke beleggingsmixen ("life-cycles"). De doelstelling is om de default lifecycle zodanig in te richten dat minimaal een zelfde pensioen wordt behaald als volgens de vaste mix van de middelloonregeling, ook in een slecht scenario.
- Daarnaast dient er voor deelnemers die veel kennis en ervaring hebben met zelf beleggen de mogelijkheid te zijn voor vrij beleggen.
- De premiestaffels zijn gebaseerd op 3% rekenrente of een marktrente staffel.

Voor de vaststelling van de risicohouding heeft SBZ Pensioen in 2020 gekozen hier potentiële werkgevers, inclusief vakbonden bij te betrekken, omdat zij het belangrijk vinden gezamenlijk een goede standaard neer te zetten voor de toekomst. Hiertoe heeft in november 2020 een sessie met het bestuur van SBZ, potentiële werkgevers, inclusief vakbonden en het VO plaatsgevonden waarin het eerder vastgelegde beleid en de hierbij gehanteerde uitgangspunten zijn besproken en getoetst. In deze sessie is het volgende aangegeven:

Opbouwfase

- De aanwezigen konden zich vinden in het besluit van het bestuur om geleidelijke inkoop in het uitkeringscollectief over een periode van 10 jaar voorafgaand aan pensioendatum mogelijk te maken.
- De aanwezigen gaven aan zich te kunnen vinden in de uitgangspunten voor de vormgeving van de lifecycles en het hieruit volgende resultaat.

De partijen kunnen zich vinden in de voorgestelde maximale afwijkingen, op basis van 20% opslag op de huidige afwijkingen.

Uitkeringsfase

- De partijen kunnen zich vinden de gehanteerde uitgangspunten voor enerzijds koopkrachtbehoud en anderzijds stabiliteit en een gemiddeld dalend uitgavenpatroon.
- Zij konden daarmee instemmen met de gekozen beleggingsmix van 30% rendementsportefeuille en 70% matchingportefeuille.
- De partijen kunnen zich vinden in de gemaakte keuze om default geen stijging of daling in te kopen, omdat in combinatie met de gekozen beleggingsmix nu wordt voldaan aan de wens ten dele koopkrachtbehoud te bereiken en tegelijk ook aan te sluiten bij het gemiddelde uitgavenpatroon van een gepensioneerde.
- Meerdere personen geven aan de wens tot spreiding van beleggingsschokken en overige schokken bij de gepensioneerden zelf te willen (laten) toetsen. Zonder deze uitvraag onder gepensioneerden, neigden een aantal aanwezigen naar een iets langere spreidingsperiode (4-5) jaar.

Het bestuur zal gehoor geven aan de wens om de spreiding van de beleggingsschokken en overige schokken de gepensioneerden zelf te toetsen.

7.2. Beleggingsbeleid

SBZ Pensioen wil een goed en betaalbaar pensioen regelen voor haar deelnemers. Om dit waar te kunnen maken zijn de pensioenpremies alleen niet genoeg. Daarom wordt belegd en neemt het fonds beleggingsrisico's. Maar SBZ Pensioen wil geen te grote risico's nemen. Want dat zou de financiële gezondheid van het fonds in gevaar kunnen brengen. Het Bestuur doet daarom normaliter om het jaar onderzoek naar de beste combinatie van rendement en risico (ALM-studie). Hieruit volgt de strategische portefeuille. Binnen bandbreedtes kan het fonds dynamisch beleid voeren. Hierbij wordt op grond van diverse kwantitatieve en fundamentele beslisriteria risico toegevoegd of afgebouwd.

Op grond van de Pensioenwet houdt het fonds hierbij rekening met het volgende. De middelen worden belegd in het belang van aanspraak- en pensioengerechtigden. Hierbij geldt het volgende:

- Het beleggingsbeleid is vastgesteld door middel van een gedegen onderzoek en sluit aan op de doelstellingen en beleidsuitgangspunten, waaronder de risicohouding van het fonds.
- Bij het hiervoor genoemde onderzoek worden realistische en haalbare aannames gehanteerd en gevoeligheidsanalyses uitgevoerd.
- In het onderzoek naar het beleggingsbeleid is expliciet rekening gehouden met de verplichtingenstructuur, inclusief het toeslagbeleid.

Herstelsituatie

- Er is sprake van een herstelplan en het fonds heeft het risicoprofiel niet doelbewust vergroot ten opzichte van het beleid c.q. de strategie vóór het ontstaan van het reservetekort.

De uitgangspunten voor de uitvoering van het beleggingsbeleid zijn verwoord in de ABTN en het Strategisch Beleggingsbeleid. SBZ Pensioen opereert in een maatschappelijke context. Maatschappelijk verantwoord beleggen (MVB) speelt uit dien hoofde ook een grote rol. Hierover leest u meer in de volgende paragraaf.

Het fonds zorgt ervoor dat het beleggingsbeleid voldoet aan de prudent person regel (artikel 135 Pensioenwet). Wij verwijzen hierbij ook naar het hoofdstuk inzake Risicobeoordeling. Gehanteerde uitgangspunten zijn:

Governance

- Het bestuur heeft de opzet en uitvoering van de gemaakte keuzes in het beleggingsbeleid voldoende beargumenteerd en vastgelegd.
- Het fonds heeft een beleggingsplan, waarin staat beschreven hoe zal worden belegd.
- Het fonds beschikt over een verklaring inzake de beleggingsbeginselen.
- Er is een duidelijk mandaat, waarin de doelstellingen en beleggingsrestricties staan beschreven.
- De beleggingen over de hoofdcategorieën en subcategorieën zijn conform het beleggingsplan. Het fonds monitort de implementatie op basis van periodieke rapportages.
- De besluitvorming over een eventuele afwijking van het beleggingsplan en/of mandaat komt zorgvuldig tot stand.

Transparantie beleggingsfondsen

- De beleggingsfondsen beschikken eveneens over vastgestelde beleggingsrichtlijnen op basis waarvan de risico's in de fondsen worden beheerst. De rapportages zijn tijdig beschikbaar.
- Het behaalde beleggingsrendement is controleerbaar en het gelopen risico past binnen het beleggingsbeleid.

Het fonds belegt (in principe) niet in bij het pensioenfonds aangesloten ondernemingen.

7.2.1. Portefeuillesamenstelling Middelloonregeling

In 2020 is nieuw ALM-onderzoek uitgevoerd (zie paragraaf 9.1). Het bestuur heeft met name gekeken naar de invloed de nieuwe UFR-structuur, mogelijke voorbereiding op de invoering van het Pensioenakkoord, waarbij de beheersing van de dekkingsgraad (mogelijkheden voor beschermingsconstructies) in relatie met het matching-/renterisico werd onderzocht. Verder is, mede naar aanleiding van de uitkomsten van het onderzoek naar de toegevoegde waarde van kleine allocaties, gekeken naar de invloed van aanpassingen in de strategische asset allocatie alsmede naar aanpassingen in de benchmarking van bepaalde assetcategorieën. In het strategisch beleid voor 2021-2022 zullen, als uitkomst van de studie naar de toegevoegde waarde van daarvan, kleinere allocaties vervallen of worden samengevoegd.

In onderstaande tabel vindt u de marktwaarde van de portefeuille en de verdeling van het vermogen over de verschillende deelportefeuilles. In de jaarrekening worden de beleggingen weergegeven naar beleggingscategorie inclusief cash, vorderingen en schulden per beleggingscategorie.

Bedragen (x € 1.000):	Marktwaaarde per 31 december 2020			Marktwaaarde per 31 december 2019		
	Bedrag	Percentage	Norm-%	Bedrag	Percentage	Norm-%
Aandelen	1.592.978	22,4	22,0	1.516.886	24,2	22,0
Vastrentende waarden	4.576.005	64,3	65,5	4.266.426	68,2	65,5
Core portefeuille	6.168.983	86,7	87,5	5.783.312	92,4	87,5
Vastgoed	362.337	5,1	6,0	330.676	5,3	6,0
Infrastructuur	61.038	0,9	1,5	73.251	1,2	1,5
Impact beleggen	36.041	0,5	2,0	21.453	0,3	2,0
Private Equity	103.925	1,5	2,0	100.047	1,6	2,0
Sub-totaal	6.732.324	94,7	99,0	6.308.739	100,8	99,0
Overlays	353.876	5,0	0,0	-62.094	-1,0	0,0
Liquide middelen	26.300	0,3	1,0	12.574	0,2	1,0
Totaal portefeuilles	7.112.500	100,0	100,0	6.259.219	100,0	100,0

De werkelijke portefeuille wijkt geregeld, binnen bandbreedtes, af van de strategische normportefeuille. Dit komt door verschillen in waardeontwikkeling, verminderde liquiditeit of toegankelijkheid van de betreffende beleggingstitels (zoals vastgoed, infrastructuur en private equity), of door dynamisch beleid.

Aandelen

De wereldwijde aandelenportefeuille is ondergebracht bij een aantal vermogensbeheerders middels discretionaire mandaten. Daarnaast is er een specifieke allocatie naar aandelen van bedrijven uit opkomende landen. De belegging in deze categorie vindt plaats via deelname in beleggingsfondsen. De aandelenportefeuille kent sinds 2013 een separate allocatie naar defensieve aandelen. Deze aandelen kenmerken zich door een lager risico bij een op langere termijn (verondersteld) gelijkblijvend rendement.

In het beleid 2021-2022 wordt in dit deel van de portefeuille een wijziging doorgevoerd van de benchmark en de invulling van de portefeuille.

Vastrentende waarden

In de eurostaatsobligatie-portefeuille wordt in overheden en met naam genoemde supranationals uit verschillende Europese en niet-Europese landen belegd in verschillende valuta. De valuta worden allemaal voor 100% naar euro's afgedekt. Naast de portefeuille met marktconforme duratie is een deel van deze portefeuille belegd in obligaties met lange looptijden van Nederland, Duitsland en Frankrijk. Voor deze portefeuille wordt een "buy and hold"-strategie gevoerd.

Binnen vastrentende waarden wordt ook belegd in hypotheek, credits, leveraged loans (bankleningen) en emerging markets. Deze allocaties worden ingevuld door participatie in beleggingsfondsen. In dit deel van de portefeuille zullen in 2021 ook de nodige wijzigingen worden doorgevoerd. Zo is in 2020 besloten om de credits onder te brengen in een discretionair beheerde portefeuille. Daarnaast is besloten leveraged loans en EMD Hard Currency beleggingen te schrappen en onder te brengen in EMD Local Currency. Bij deze laatste titel zal een overstap worden gemaakt van actief naar passief management (wel rekeninghoudend met ons landenbeleid).

Alternatieve beleggingen

De portefeuille alternatieve beleggingen bestaat uit vastgoed, infrastructuur, private equity en impactbeleggen. De opbouw van deze portefeuille is goed op weg, maar nog niet geheel afgerond. Van de strategische weging van 11,5%-punt van het totaal is inmiddels 8,0%-punt ingevuld. De feitelijke toezeggingen (commitments) aan de beheerders van deze portefeuilles lopen in lijn met de gewenste allocaties. In 2020 zijn nieuwe commitments gedaan voor vastgoed en impactbeleggen. De invulling van deze allocatie loopt procentueel ook achter door de groei van het totaal belegd vermogen.

In 2020 is besloten de strategische allocatie voor infrastructuur als private equity samen te voegen met impact investeringen. De kosten van deze categorieën zijn hoog en worden daarom ten dienste gesteld van het bereiken van een hoger doel, namelijk maatschappelijk verantwoord beleggen (bereiken van impact in de samenleving).

Overlays

Rentehedge

De strategische afdekking varieert tussen 52,5% en 67,5% van de waarde van de verplichtingen op marktrente. Hierbij geldt een operationele bandbreedte van +/- 2,5%-punt.

In 2020 is een neutrale positie (60% hedge op basis van marktrente) nagestreefd. In de periode dat de dekkingsgraad daalde als gevolg van de Corona-crisis (vooral maart 2020) is bediscussieerd of de rentehedge omhoog moest worden gebracht. De rente daalde echter sterk door ingrepen van de monetaire autoriteiten. Verhogen van de rentehedge werd onder de omstandigheden als ongunstig gekenmerkt en uiteindelijk is besloten vast te houden aan het bestaande beleid.

Aandelenhedge

Het fonds heeft in 2020 geen bescherming op de aandelenportefeuille gehad. Ook hiernaar is onderzoek gedaan in het kader van crisisbeheersing (Corona). De kosten van een afdekking werden te hoog bevonden.

Valutahedge

Binnen verschillende mandaten wordt in vreemde valuta belegd. De resultaten van deze managers zijn dus afhankelijk van valutaschommelingen. Het valutarisico in de matchingportefeuille wordt voor 100% afgedekt. In de rendementsportefeuille dekt de Lead Overlay Manager de belangrijkste valuta's (US dollar, Japanse Yen en Britse pond) deels af (2020: resp. circa 70% voor de USD, 0% voor de Yen en 50% voor het Britse pond). De overige valuta's van ontwikkelde landen worden geheel afgedekt. Het valutarisico in lokale valuta's van emerging markets wordt niet afgedekt. De redenen hiervoor zijn de kosten en de (op langere termijn) veronderstelde appreciatie van deze valuta's als gevolg van de hogere groei in deze landen. Hierbij wordt het renteverskil van deze valuta ten opzichte van ontwikkelde valuta meegenomen. Voor alle door de Lead Overlay Manager uitgevoerde valutahedges wordt onderpand aangehouden.

Liquide middelen

We houden een bedrag in liquiditeiten aan in verband met de opbouw van de portefeuille alternatieve beleggingen en voor de cash flow-verplichtingen uit de hedgeportefeuilles (rente en valuta's).

Dynamisch beleid

In 2020 was geen sprake van een dynamisch beleid.

Covid-19

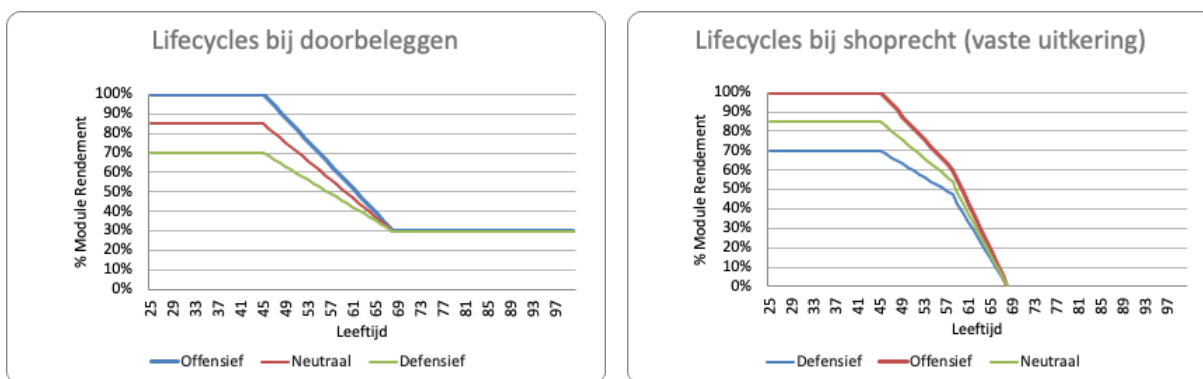
Als gevolg van het Corona-virus is een heuse financiële crisis ontstaan. De financiële markten reageerden heftig op alle gebeurtenissen. In de tweede week van maart 2020 zette de rente dieptepunten neer. De rente daalde met ruim een half procent om rond half april 2020 weer op het niveau aan het begin van het jaar terug te keren. Medio maart 2020 waren de aandelenmarkten met circa 30-35% gedaald. De UFR-dekkingsgraad daalde in de tweede helft van maart 2020 naar 94,5% en de dekkingsgraad op basis van marktrente daalde zelfs tot een niveau van 86,0%. Vanaf eind maart 2020 is in de dekkingsgraad weer herstel zichtbaar. Voor de actuele stand verwijzen wij u naar onze website.

De beleidsdekkingsgraad is gedaald naar 101,7% per 31 december 2020. Overheden en centrale banken hebben grootscheepse maatregelen aangekondigd om het bedrijfsleven maar ook de kredietverlening en daarmee de economie en de werkgelegenheid te ondersteunen. In maart 2020 is uitdrukkelijk stilgestaan bij de vraag of het beleid, waaronder het beleggingsbeleid, aangepast diende te worden. De uitkomst van dit overleg was, dat dit niet aan de orde is en dat het staande beleid wordt gecontinueerd, waarbij wel het uitdrukkelijke uitgangspunt is, dat de rentehedge op niveau blijft. Dit heeft door de gedaalde rente geleid tot een beperkte bijsturing van de rentehedge. Ook is besloten, dat de asset-allocatie binnen de geldende bandbreedte gehouden wordt. Door de gestegen koersen van vastrentende waarden en gedaalde koersen van aandelen zijn tussentijds obligaties verkocht en aandelen gekocht. Hoewel de markten weer hersteld zijn en ook de dekkingsgraad herstelde is op dit moment niet te overzien welke (structurele) impact de Corona-crisis op de financiële gezondheid van het pensioenfonds zal hebben. Dit zal mede afhankelijk zijn van de impact van de verschillende golven van de pandemie op de reële economie en de maatregelen die overheden daarop nemen. In paragraaf 7.4 zal nader in worden gegaan op de gevolgen van de Corona-crisis.

7.2.1.1. Portefeuillesamenstelling Beschikbarepremieregeling en Nettopensioenregeling

De lifecycles van deze premieregelingen zijn niet gewijzigd in 2020. De lifecycleportefeuilles worden per leeftijdscategorie en risicoprofiel samengesteld uit modules. En de modules uit beleggingsfondsen. De verdeling over deze beleggingsfondsen komt tot stand door de matching- en rendementsportefeuilles van de Middelloonregeling zo goed mogelijk te vertalen (mapping).

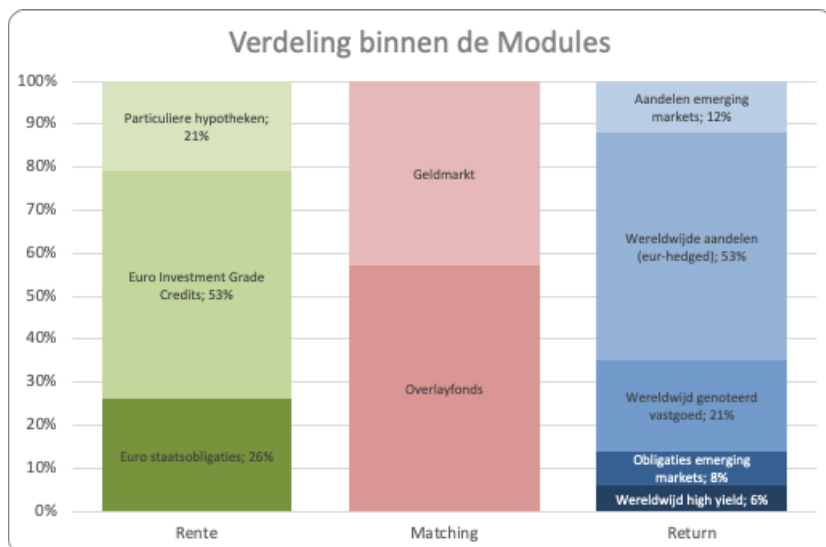
Hieronder ziet u de profielen bij doorbeleggen en voorsortierend op een vaste uitkering. Bij variabel pensioen vindt inkoop in Collectief Variabel Pensioen geleidelijk plaats tussen 58 en 68 jaar. Dan hebben deelnemers dus 10 jaar lang zowel een kapitaal als aanspraken in het Collectief. De grafiek laat de doorkijk zien van beide vermogensverdelingen.

De lifecycles en het Collectief zijn samengesteld uit drie modules, Module Rendement, Rente en Matching.

	Omvang x € 1.000
Module Rendement	1.809
Module Rente	1.035
Module Matching	316
Liquide middelen	3
Totale portefeuille	3.163

De modules zijn samengesteld uit beleggingsfondsen. De strategische weging was eind 2020 als volgt.

De feitelijke beleggingen wijken op een punt significant af. Gezien de nog kleine omvang van het kapitaal in de premieregelingen versus een minimale instapgrootte in het hypotheekfonds, is de allocatie naar Nederlandse woninghypotheken nu nog belegd in staatsobligaties. Per eind januari 2021 is de allocatie naar high yield obligaties verkocht ten gunste van obligaties van opkomende landen.

7.2.2. Verantwoord beleggen

SBZ Pensioen beheert veel geld. Het belangrijkste doel daarbij is een goed pensioen realiseren voor onze deelnemers. Daarbij vinden we dat we als beheerder van al dat geld een grote maatschappelijke verantwoordelijkheid hebben. We zijn ervan overtuigd dat financieel rendement en maatschappelijke verantwoordelijkheid samengaan.

Bij het beleggen kijken we naar de winst van een bedrijf, maar ook naar het functioneren van een bedrijf. Ondernemingen die minder goed presteren in hun maatschappelijke context lopen het risico dat zij voor belegging worden uitgesloten. Dit maakt een beroep van deze ondernemingen op de kapitaalmarkten onmogelijk of moeilijker en daarmee duurder, en staat daarmee de groei en de winstgevendheid van de onderneming in de weg. Daarom kiezen we er bewust voor verantwoord te beleggen. Ondernemingen worden beoordeeld op hun "license to operate". In dit bestuursverslag gaan we hier dieper op in. Hiermee wordt mede voldaan aan artikel 135 lid 4 van de Pensioenwet, waarin is voorgeschreven dat in ons jaarverslag melding wordt gemaakt van de wijze waarop in het beleggingsbeleid rekening wordt gehouden met milieu en klimaat, mensenrechten en sociale verhoudingen.

Jaarlijks onderzoekt de Vereniging van Beleggers voor Duurzame Ontwikkeling (VBDO) wat de prestaties zijn van de (50) grootste pensioenfondsen op het gebied van verantwoord beleggen. In 2020 is SBZ Pensioen uitgekomen op een 9^e plek in de ranglijst, met een totaalscore van 2,8 en twee sterren (2019: een 11^e plaats met een score van 3,3 en twee sterren). SBZ Pensioen kreeg de 2^e plek in zijn omvangscategorie.

Wilt u meer weten over ons MVB-beleid? Kijk dan op onze website (link: <https://www.sbzpensioen.nl/het-pensioenfonds/verantwoord-beleggen>)

Doorontwikkeling beleid Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (MVB)

In 2018 is na diverse discussies in de BeleggingsAdviesCommissie en het bestuur besloten via een top down-benadering tot vernieuwd beleid te komen. Dit beleid is medio 2019 door het Bestuur vastgesteld. Dit betekent dat we vanuit de missie, visie en strategie van het fonds en de prioriteiten die SBZ Pensioen stelt aan haar maatschappelijke betrokkenheid ons beleid formuleren. Hierbij spelen we tevens in op ontwikkelingen in de markt en de maatschappij. Zo is binnen de gemeenschap van Nederlandse pensioenfondsen een IMVB-convenant gesloten, dat ook door SBZ Pensioen is ondertekend. Daarnaast zal in het vernieuwde beleid uitwerking worden gegeven aan een keuze voor en integratie van duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties (UN-SDG's). Het vernieuwde beleid wordt in 2020 en 2021 verder doorontwikkeld.

ESG-integratie

In de beleggingsprocessen van SBZ Pensioen – met name bij de selectie en monitoring van vermogensbeheerders – wordt het effect van ESG-factoren op de beleggingsrisico's en het rendement expliciet meegewogen. Het pensioenfonds verwacht van haar vermogensbeheerders dat zij een MVB-beleid hebben dat aansluit bij (inter)nationaal geaccepteerde normen en dat niet leidt tot te hoge risico's. Daarnaast brengt SBZ Pensioen in kaart hoe de portefeuille is verdeeld over ESG-scores en deze scoort op CO₂-uitstoot (t.o.v. de benchmark). De ESG beoordeling is een vast onderdeel van de due diligence die wordt uitgevoerd bij de selectie van een beheerder en tevens is dit onderdeel van de monitoring per kwartaal. Alleen asset-managers die een hoge ESG-score kennen worden geselecteerd. Het beleid en de organisatie van deze managers kenmerken zich door integratie van maatschappelijke betrokkenheid in de ondernemings- en beleggingsprocessen.

Er is in 2020 meer aandacht besteed aan de meting van CO₂-uitstoot in de portefeuille, de energietransitie en de kolensector. Voorts zal meer nadruk worden gelegd op ESG-integratie in de portefeuille en de manager-selectie. CO₂-metingen worden uitgevoerd, maar de kwaliteit en interpretatie daarvan zijn nog voor verbetering vatbaar.

Actief aandeelhouderschap

Bij het beleggen kijken we naar de winst van een bedrijf, maar ook naar het functioneren van een bedrijf. Robeco of de onderliggende fondsbeheerder gaat namens SBZ Pensioen actief in gesprek met bedrijven over goed ondernemingsbestuur, sociale omstandigheden en milieubeleid. We noemen dat 'engagement'. Het doel is bij de bedrijven verbeteringen op deze gebieden te realiseren. Per kwartaal maken we hiervan een rapportage. Die is te vinden op onze website.

De nieuwe engagementthema's van Robeco voor dit jaar en de komende jaren zijn, waar het SBZ Pensioen betreft, gericht op het oplossen van milieuvraagstukken en het leveren van een bijdrage aan het behoud van biodiversiteit. Het verlies aan biodiversiteit, dat naar verwachting de komende decennia een steeds grotere impact zal hebben op de samenleving, is een grote uitdaging. Dit nieuwe thema richt zich op ondernemingen met toeleveringsketens die zijn blootgesteld aan grondstoffen met een hoog risico zoals cacao, rubber, soja, rundvlees en tropisch hout en pulp. Een ander nieuw engagement-traject richt zich op de groeiende noodzaak voor het decarboniseren van ondernemingen – en daarmee portefeuilles – om te voldoen aan de toezeggingen uit het Klimaat Akkoord van Parijs.

Beperken klimaatverandering

Volgens het World Energy Outlook-rapport van het Internationaal Energieagentschap moet de totale CO₂-uitstoot in 2030 met ongeveer 45% zijn gedaald ten opzichte van het niveau van 2010 om in 2050 CO₂-neutraal te zijn. Het Intergovernmental Panel on Climate Change bevestigt deze vooruitzichten en stelt dat de wereld, als deze reductie van 45% is gerealiseerd, de uitstoot vervolgens moet blijven verminderen om in 2050 een netto CO₂-uitstoot van nul te bereiken.

De relevantie voor beleggers van dit engagementprogramma hangt af van de systeemrisico's die de klimaatverandering met zich meebrengt voor de wereldeconomie en het financiële systeem. Ondernemingen hebben te maken met aanzienlijke transitierisico's, waaronder juridische kwesties, technologische ontwikkelingen en veranderingen in de markt. Ondernemingen worden ook geconfronteerd met fysieke risico's als gevolg van extreme weersomstandigheden, zoals orkanen en overstromingen, en de langetermijnkwestie van een stijgende zeespiegel. Dit kan leiden tot schade aan activa of een stijging van de kosten door versterking van de toeleveringsketen. Naast deze risico's zijn er ook kansen voor ondernemingen. Ondernemingen kunnen groei stimuleren door zich in te zetten om klimaatverandering tegen te gaan of zich daaraan aan te passen. Op die manier kunnen ze profiteren van de gevolgen van de transitie, bijvoorbeeld door kansen te benutten voor efficiënt gebruik van hulpbronnen en kostenbesparingen, over te schakelen op energiebronnen met een lagere uitstoot, vergelijkbare ontwikkelingen op het gebied van producten en diensten na te streven en nieuwe markten met een lagere CO₂-uitstoot aan te boren.

Behoud van biodiversiteit

Onze wereld is sterk afhankelijk van biodiversiteit, omdat die noodzakelijk is voor veel aspecten van ons leven, zoals voedselvoorziening en medicijnen. Ongeveer EUR 36 biljoen van de economische waarde die ieder jaar wordt gegenereerd, is deels of sterk afhankelijk van de natuur. Dat komt neer op 50% van het wereldwijde bbp.

Het verlies aan biodiversiteit brengt risico's en kansen met zich mee voor ondernemingen en beleggers. Als er geen grondstoffen meer beschikbaar zijn, met de kwaliteit en in de hoeveelheid die nodig is voor optimale productie, kan verlies aan biodiversiteit directe gevolgen hebben voor de bedrijfsvoering. Zo kan de prijs van grondstoffen stijgen, wat mogelijk effect heeft op de winst van ondernemingen, hetgeen een risico kan vormen voor de toekomstige kasstroom. Ondernemingen moeten strategieën ontwikkelen om hun afhankelijkheid van biodiversiteit aan te pakken, zodat ze hun bestaansrecht (license to operate) kunnen behouden en hun toeleveringsketens veilig kunnen stellen. Ondernemingen kunnen forse verliezen lijden door een beperking van de markttoegang, financiële schade of hogere belastingen als gevolg van hun negatieve impact op de biodiversiteit. Beleggers kunnen een cruciale rol spelen in het beperken van het verlies aan biodiversiteit door beter te begrijpen welke impact dit heeft op ondernemingen in verschillende sectoren en door een dialoog over dit onderwerp aan te gaan met de ondernemingen waarin ze beleggen.

Risico's van overmatig gebruik van suiker

In juli 2017 zijn we een engagementprogramma gestart met ondernemingen uit de levensmiddelensector om ze aan te moedigen minder suiker te gebruiken in hun producten. Met ons engagementprogramma sporen we ondernemingen aan hun producten sneller te verbeteren en te innoveren, zodat hun ondernemingsmodel ook in de toekomst succesvol blijft. Ook hebben we met deze ondernemingen besproken hoe ze hun lobbyactiviteiten transparanter kunnen maken en hoe ze kunnen zorgen voor verantwoorde marketing.

Na drie jaar engagement zijn nog niet alle doelen behaald. Het baart zorgen dat maar weinig ondernemingen kiezen voor productvernieuwingen of innovaties voor gezondere voeding. We zien nog steeds dat ondernemingen te sterk afhankelijk zijn van producten met een hoog suikergehalte, producten die aanzienlijk kunnen bijdragen aan obesitas. De inspanningen op het gebied van marketing zijn iets verbeterd, maar zijn nog steeds gericht op het maximaliseren van de consumptie van alle producten, ook die met veel suiker. De ondernemingen stimuleren consumenten dus nog niet voldoende om over te stappen op gezonde voedingsmiddelen.

Uiteindelijk willen we dat ondernemingen een positieve bijdrage leveren aan een goede gezondheid en aan welzijn. De voedingsmiddelensector zal verantwoordelijk worden gehouden voor zijn rol in marketingcampagnes voor producten met een hoog suikergehalte gericht op kwetsbare consumenten. Het risico op obesitas blijft daarom op de lange termijn een negatieve factor voor deze sector.

Stemmen op aandeelhoudersvergaderingen

Namens SBZ Pensioen stemt Robeco op aandeelhoudersvergaderingen van bedrijven waarin we aandelen hebben. Dit betekent dat we bij bedrijven waarvan we aandelen hebben, voor of tegen voorstellen kunnen stemmen. Het gaat dan om voorstellen op het gebied van milieubeleid, sociale omstandigheden of ondernemingsbestuur. U vindt de stemrapportages op onze website.

Op de bijna 500 jaarvergaderingen waarop het pensioenfonds gestemd heeft in 2020 is op circa 60% van die vergaderingen tegen één of meer door de beursgenoteerde onderneming ingebrachte agendapunten gestemd. Door het stemrecht te gebruiken motiveren we bedrijven om onze MVB-oogmerken mee te wegen in hun besluitvorming.

Landen en bedrijven uitsluiten

Bovenal bezit SBZ Pensioen nooit beleggingen die volgens de wet verboden zijn. Robeco houdt voor ons een lijst bij met een beperkt aantal landen en bedrijven waarin per definitie niet wordt belegd. Het gaat dan bijvoorbeeld om landen die sancties zijn opgelegd door de EU, de VN of de VS. Of om bedrijven die zich bezighouden met controversiële wapens. Daarnaast kunnen bedrijven of landen op de lijst komen omdat ze op andere manieren de regels schenden op het gebied van milieu en klimaat, sociale omstandigheden, waarbij uitdrukkelijke aandacht aan mensenrechten wordt besteed, of goed ondernemingsbestuur. In principe sluit SBZ Pensioen bedrijven uit die zich schuldig maken aan grove schendingen van de Global Compact ("in principe" is hier opgenomen omdat in de beleggingsfondsen mogelijk anderszins ondernemingen zijn opgenomen die in rechtstreekse mandaten uitgesloten zouden worden door SBZ Pensioen). Daarnaast heeft SBZ Pensioen al langer geleden besloten niet te beleggen in tabaksfabrikanten.

In 2019 is besloten tot een voorwaardelijke uitsluiting van bedrijven, die meer dan 25% van hun omzet halen uit de opwekking van energie met thermische steenkool. Dit criterium is in 2020 worden aangescherpt. Naast bedrijven die gebruik maken van thermische steenkool is in 2020 besloten ook bedrijven uit te sluiten die actief zijn in oliewinning uit teerzanden en bedrijven die actief zijn in arctic drilling (fossiele brandstof uit de poolgebieden). Behalve de toevoeging van teerzanden en arctic drilling is ook de materialiteitsgrens voor de omzet van deze ondernemingen (ook voor thermische steenkool) verlaagd van 25% naar 10%.

Ook in 2020 is in grote lijnen het uitsluitingenbeleid van Robeco gevolgd (maar nog niet de door Robeco toegepaste palmolie-uitsluiting). Diverse ondernemingen zijn in 2020 voor belegging uitgesloten. Ook de lijst met uitgesloten landen werd op grond van getroffen sanctiemaatregelen geactualiseerd. We werken momenteel aan de aanscherping van ons landenbeleid bij beleggen in staatsobligaties.

Positieve impact (voorlopig alleen in de Middelloonregeling)

Voorts doet SBZ Pensioen aan *impact beleggen*. Daarmee richten wij ons naast financieel resultaat extra op (impact hebben op) maatschappelijk resultaat. Het gaat dan om het verbeteren van de gezondheidszorg, de financiële zekerheid voor individuen of het milieu (klimaat). De uitvoering hiervan ligt bij Russell Investments.

De eerste middelen zijn in het verleden aan Gilde Healthcare Services II toevertrouwd. Dit fonds richt zich op zorgbedrijven die zich richten op het leveren van betere zorg tegen lagere kosten. Ook worden gelden belegd in het Evercare Health Fund. Dit fonds investeert in lokale zorgvoorzieningen (vooral exploitatie van ziekenhuizen)

in opkomende markten. In 2017 is besloten tot een belegging in een “renewable energy”-fonds van Impax (windmolen-, waterkracht- en zonne-energie). Deze belegging is in 2018 geëffectueerd. Voorts werd in 2018 geïnvesteerd in het LeapFrog Emerging Consumer Fund (met name financiële zekerheid in opkomende markten). In 2020 werden beleggingen in Clean Growth Energy, Stonepeak en Brookfield aangegaan ter vergroting van de renewable energy-portefeuille. Een belangrijk deel van de investeringen zal zien op projecten welke de klimaatverandering beperken. Een voordeel van deze investeringen is, dat de door SBZ Pensioen beschikbaar gestelde gelden relatief snel worden belegd (geïnvesteerd). Een ander belangrijk deel zal aangewend worden ten behoeve van de gezondheidszorg en tenslotte zal een kleiner deel van de portefeuille worden belegd in projecten ter stimulering van financial inclusion (financiële zekerheid).

De invulling van de impactportefeuille is niet eenvoudig. De opbouw gaat daarom langzaam.

IMVB

Het IMVB-convenant is een uitvloeisel van afspraken tussen de (Europese en nationale) overheid en (onder andere) de financiële sector met betrekking tot de te vervullen rol op het gebied van duurzaam ondernemen en beleggen. Het IMVB-convenant vraagt van pensioenfondsen onder andere dat zij:

- De OESO-richtlijnen en de UN Guiding Principles onderschrijven,
- Beleggen met de doelstelling op lange termijn waarde te creëren; hierbij dient een vertaling plaats te vinden in de uitbestedingsketen en het beloningsbeleid,
- Waar mogelijk engagement en stemmen integreren in het beleid,
- Als uitvloeisel van het engagement aandacht besteden aan herstel en verhaal,
- Verantwoording afleggen over het gevoerde beleid en de uitkomsten daarvan.

Als uitvloeisel van de ondertekening van het convenant is na een nulmeting door de SER in 2019 in augustus 2020 een voortgangsmeting gedaan, ook SBZ Pensioen heeft deze metingen ingevuld. De uitkomst is dat veel aspecten van het instrumentarium nog verdere uitwerking behoeven, maar dat de nodige stappen zijn gezet om dit te verwezenlijken.

SRD

Voorts zal uitvoering worden gegeven aan de verplichtingen van de Shareholders Rights Directive (betrokken aandeelhouderschap) die sinds 1 december 2019 in Nederland van kracht is geworden.

- SRD schrijft voor dat (de wijze van beheren van) de aandelenbeleggingen in overeenstemming moeten zijn met het profiel en de looptijd van de verplichtingen en hoe deze bijdragen aan langere termijnprestatie van de portefeuille,
- Voorts moet aangegeven worden hoe de vergoeding voor de vermogensbeheerdiensten aansluit bij de looptijd van de verplichtingen en de lange termijn prestaties van de portefeuille,
- Tenslotte dient aangegeven te worden hoe de overeenkomsten met de vermogensbeheerders aanzetten tot de beslissingen op basis van financiële en niet-financiële prestaties van de vennootschap waarin wordt belegd.

SFDR

De Sustainable Finance Disclosure Regulation verplicht financiële marktpartijen (waaronder pensioenfondsen) transparantie te betrachten met betrekking tot de wijze waarop zij omgaan met duurzaamheidsrisico's en de ongunstige effecten daarvan. Per 10 maart 2021 moeten financiële marktpartijen voldoen aan level 1 van deze regelgeving. Dit betreft vooral de genoemde transparantie. SBZ Pensioen voldoet bij het schrijven van dit verslag aan deze vereisten.

Vanaf 1 januari 2022 moet naar verwachting ook worden voldaan aan level 2 van deze regelgeving. Level 2 voorziet in een taxonomie voor groene of duurzame beleggingen (environmental objectives) en waarborgen voor minimale sociale en governance standaarden. Deze taxonomie is nog in ontwikkeling.

7.3. Performance

De totale beleggingsportefeuille inclusief illiquide alternatieve beleggingen bracht 4,75% op. Het (gedeeltelijk) afdekken van rente-, en valuta-risico leverde 9,25% rendement. Onderaan de streep nam het vermogen (met effect van de premie-inkomsten en pensioenbetalingen) toe met 13,77%.

De verplichtingen op basis van marktrente stegen in 2020 per saldo met 14,0% (12,5% op basis van UFR).

De ontwikkelingen in het deelnemersbestand hadden een verhogend effect. De rente in het lange segment liet een daling zien. Dit heeft een verhogend effect op de verplichtingen. Uiteindelijk was per saldo sprake van circa 0,5%-punt daling van de dekkingsgraad op basis van de marktrente (van 100,1% naar 99,6%) en een stijging van 1,1%-punt op basis van UFR (van 105,8% naar 106,9%).

Onderstaande tabel geeft de bruto-performance (voor aftrek van kosten) weer uitgesplitst naar de verschillende categorieën waarin voor het fonds wordt belegd:

	2020	2020	2019	2019
	Portefeuille	Benchmark	Portefeuille	Benchmark
Aandelen	7,95%	4,95%	28,40%	27,05%
Vastrentende waarden	3,50%	2,40%	9,20%	8,80%
Core portefeuille	5,30%	3,30%	13,80%	13,25%
Alternatieve beleggingen	-0,85%	-0,20%	7,60%	3,60%
Totaal (excl. Overlays)	4,75%	2,90%	13,25%	12,00%
Overlays	9,25%	n.a.	3,00%	n.a.
Totaal inclusief overlays	14,00%	n.a.	16,25%	n.a.

De outperformance op aandelen (3,00%) is te danken aan wereldwijde aandelen (2,35% positief ten opzichte van de benchmark) en defensieve aandelen (13,45% positief ten opzichte van de benchmark). Managers van aandelen in emerging markets (2,95% negatieve relatieve performance) presteerden minder dan de benchmark. Door de weging van wereldwijde aandelen ten opzichte van defensieve en emerging market aandelen resteert een positieve relatieve performance van 3,00%. In de performance van aandelen en dat van de betreffende benchmark is ook valutaresultaat begrepen. De valuta-afdekking geschiedt via een overlay met derivaten en de resultaten daarvan wordt weergegeven in het resultaat op overlays.

Voor de beleggingen in vastrentende waarden geldt dat het portefeuilleresultaat 1,10% hoger was dan dat van de benchmark. De portefeuille staatsleningen droeg positief bij aan het relatieve rendement (+0,25%). Credits scoorden in relatieve zin ook een positief resultaat (+2,45%) en tenslotte scoorden ook emerging markets obligaties boven de meetlat (+2,05%). Voor long duration bonds, leveraged loans en hypotheekleningen is bepaald dat het portefeuillerendement als benchmark geldt. De vastgoedportefeuille presteerde (een performance van -2,50%) net onder de benchmark (-2,40%); een relatieve performance van -0,10%. De private equity portefeuille profiteerde van distributies. De performance was goed (+4,10% ten opzichte van de benchmark). Binnen de portefeuille infrastructuur vonden herwaarderingen plaats, het relatieve rendement in deze categorie is slecht (een min van 7,00% ten opzichte van de benchmark). Het absolute rendement van de private beleggingen over 2020 is negatief en blijft achter bij de verwachting (-0,85% versus -0,20% ofwel een min van 0,65%). Opgemerkt moet worden dat voor private equity en infrastructuur (voor valutaresultaat gecorrigeerde) absolute return benchmarks gelden.

Om (aandelen-,) rente- en valutarisico af te dekken gebruikt het fonds derivatenoverlays. De rentehedge-overlay heeft (6,85%) positief bijgedragen omdat over heel 2020 de rente per saldo daalde; het fonds heeft niet het gehele renterisico afgedekt (60% strategische afdekking).

Met name de Amerikaanse dollar heeft in 2020 ten opzichte van de euro aan waarde verloren. De afdekking van onder meer de dollar levert daardoor een positief resultaat (+2,40%) op, dat bovenop het rendement in de fysieke beleggingsportefeuille komt.

Op de waardering van de beleggingen in alternatieve beleggingscategorieën is in de loop van het tweede kwartaal 2021 een backtest uitgevoerd. Uit deze backtest bleek een (beperkt) hogere waarde. Het verschil beloopt circa 14,9 miljoen euro. In de performance-meting zou dit leiden tot een uitkomst van het rendement over het totaal belegd vermogen, die circa 0,20% hoger is dan in vorenstaande tabel is weergegeven. Uit prudentie-overwegingen heeft het bestuur afgezien van verantwoording van de hogere waarde in de balans van het pensioenfonds.

Meerjarig rendementsoverzicht

Het bruto rendement over de afgelopen jaren kan als volgt worden weergegeven:

Jaar	Inclusief overlays	Exclusief overlays	Exclusief overlays benchmark
2020	+ 14,0%	+ 4,7%	+ 2,9%
2019	+ 16,2%	+ 13,2%	+ 12,0%
2018	- 0,3%	+ 1,5%	+ 1,7%
2017	+ 4,2%	+ 2,4%	+ 1,5%
2016	+ 11,4%	+ 8,7%	+ 7,0%
Vijfjaarsgemiddeld rendement	8,9%	6,1%	5,0%
Tienjaarsgemiddeld rendement	9,1%	7,6%	6,8%

De cumulatieve relatieve performance is positief. Dit is met name te danken aan goede managersselectie. En de afdekkingsstrategieën leveren een belangrijke bijdrage aan de financiële positie van het fonds.

Performance modules Beschikbarepremieregeling en Nettopensioenregeling

De performance over 2020 van de beleggingen in de modules van de premieregelingen geeft het volgende beeld:

	Rendement Portefeuille (%)	Rendement Benchmark (%)
Module Rendement	2,43%	3,85%
Module Rente	3,90%	3,46%
Module Matching	25,95%	26,04%
Liquide middelen		
Totale portefeuille	4,35%	

Het rendement van de totale portefeuille betreft het rendement inclusief (transactie)kosten over 2020. Dit in tegenstelling tot de modules waar de rendementen tegen net asset value (NAV) zijn weergegeven.

De weergegeven rendementen zijn op totaalniveau van de modules. Per individuele deelnemer kan de performance hiervan verschillen door de leeftijd van de deelnemer en het gekozen risicoprofiel.

In de module Rente deden zowel staatsobligaties als bedrijfsleningen (credits) het beter dan de benchmark.

De performance in de module Rendement werd met name negatief beïnvloed door de relatieve rendementen die werden behaald met de wereldwijde (factor) aandelenportefeuille (de benchmark-keuze speelt hierbij een rol) en de performance op de portefeuille hardcurrency obligaties van opkomende landen. Ook aandelen uit opkomende markten presteerden onder de benchmark. Global High Yield presteerde in tegenstelling tot 2019, waarin de relatieve performance tegenviel, in 2020 juist beter dan de meetlat. Het hoge absolute rendement van de module Matching heeft te maken met de hoge rentegevoeligheid van deze module i.c.m. een dalende rente. Deze module heeft als doel om te beschermen tegen een dalende rente, dus deze performance is conform verwachting.

7.4. Beleggingsbeleid 2021

Voortgezet beleid

De beleggingen deden het in 2020 ondanks de Corona- en Brexit-perikelen redelijk goed. In het eerste kwartaal van 2020 trad als gevolg van de Corona-uitbraak een flinke dip op in de beleggingsrendementen. Vooral aandelen- en vastgoedbeleggingen hadden het zwaar. In de kwartalen daarna trad herstel op.

Als gevolg van de Corona-crisis stond de (beleids)dekkingsgraad van het fonds weer onder druk. Er werd een Crisiscommissie gevormd en de BeleggingsAdviesCommissie heeft in deze periode meermaals overleg gevoerd

met de fiduciair beheerders om te bezien of maatregelen aan de orde waren. Uiteindelijk is besloten het beleid onveranderd te laten.

Het beleggingsbeleid in 2021 betreft in belangrijke mate een voortzetting van het beleggingsbeleid 2020. Maar in de asset allocatie worden als uitkomst van de studie naar de toegevoegde waarde van kleine allocaties wel wijzigingen doorgevoerd. Zo worden de allocaties naar EMD Hard Currency en leveraged loans opgeheven en samengevoegd met de allocatie naar EMD Local Currency.

De allocatie naar defensieve aandelen wordt ook geschrapt. Deze wordt toegevoegd aan de allocatie naar global equity, waarvan de benchmark eveneens wordt aangepast naar een all country benchmark. De separate allocatie naar emerging markets wordt in weging teruggebracht omdat in de all country portefeuille al emerging markets zijn opgenomen.

Doordat SBZ Pensioen ervoor kiest om een deel van de portefeuille (5%) in lange staatsobligaties aan te houden, behoeven bij de afdekking van het renterisico minder derivaten (swaps) ingezet te worden. Dit is gunstig in het licht van centrale clearing onder EMIR (in de zin, dat een lagere cash-behoefte uit margin-verplichtingen resulteert). In 2021 zal SBZ Pensioen klaar zijn voor centrale clearing onder EMIR. BNP Paribas zal het cash management verzorgen. Hiertoe zal BNP Paribas, naast Russell Investments, ook op het long bond mandaat kunnen instrueren om cash te kunnen genereren. BNP Paribas (variation margin in geld) zal in samenwerking met Northern Trust (initial margin in obligaties) voor onderpand zorgen in centraal geclearde (OTC) derivatentransacties. Deze faciliteit is begin 2018 voor het fonds beschikbaar gekomen, maar de operationalisering van deze faciliteit is begin 2021 afgerond.

Ook in 2020 zal voor de matching-portefeuille en de return-portefeuille de valutahedge separaat worden ingeregeld waarbij het uitgangspunt is, dat de matching-portefeuille volledig voor valutarisico is afgedekt. In de return-portefeuille worden op grond van waarderingsmethodieken de US-dollar voor 70% en het Britse pond voor 50% afgedekt. De Japanse yen wordt niet afgedekt (0%). De overige valuta in ontwikkelde markten blijven volledig afgedekt terwijl de valuta in de ontwikkelende economieën onafgedekt blijven.

De beleggingsportefeuille heeft een risicoprofiel dat past bij de huidige financiële positie. Opgemerkt wordt, dat strategisch ruimte bestaat om de rentehedge, op grond van sturingsvariabelen, te variëren tussen 67,5% en 52,5%. Rekening houdend met de economische situatie en de financiële positie van het fonds acht het Bestuur een neutrale afdekking passend. Voor 2021 is de uitgangspositie een rente-afdekking van 60%. Overigens wordt in de jaren 2021-2024 een overgang gemaakt naar een nieuwe UFR-curve voor de waardering van de kasstromen van de verplichtingen. Deze nieuwe UFR-curve ligt dicht bij de marktcurve waardoor in aanvang een daling van de dekkingsgraad optreedt.

De beleggingen in private equity en infrastructuur zullen, mede om reden van het hoge kostenniveau van deze categorieën, langzaam worden afgebouwd ten gunste van impactbeleggingen. De hogere kosten komen daarmee ten goede aan het bereiken van een hogere (MVB-)doelstelling. Daarnaast heeft in het kader van de voorbereiding op de invoering van het nieuwe pensioenakkoord het niveau van de renteafdekking bijzondere aandacht van het bestuur en wordt van tijd tot tijd gekeken naar beschermingsconstructies met als doel stabilisatie van de dekkingsgraad in aanloop naar de overgang op het nieuwe pensioensysteem. Tot nu toe is daar niet toe besloten.

Binnen de gehele portefeuille worden bij aanvang van het boekjaar dezelfde categorieën ingezet als in 2020. Begin 2021 zal een beperkte bijstelling van de portefeuille zal volgen, zoals bovenstaand besproken. Via mapping zal deze aanpassing ook worden doorgevoerd in de module rendement van de portefeuilles van de Beschikbarepremieregeling en de Nettopensioenregeling.

Van IBOR naar €ster

Euribor en Eonia zijn beide in 2016 door de Europese Commissie aangemerkt als kritieke benchmark. Euribor is buitengewoon belangrijk voor de financiële industrie geworden en wordt inmiddels gebruikt voor meer dan EUR 100 biljoen aan financiële producten. Door nieuwe regelgeving mogen non-compliant benchmarks (als Eonia en Euribor) niet meer gebruikt worden in nieuwe producten vanaf januari 2020 (een verlenging van 2 jaar is toegekend). DNB heeft besloten om de verandering omtrent Eonia en Euribor eerst te analyseren en pas op basis

van deze analyse met eventuele wijzigingen te komen. Pas op dat moment zal er meer duidelijkheid komen op basis van welke rentecurve en instrumenten pensioenfondsen hun verplichtingen zullen gaan verdisconteren. De vervangende benchmark zal vermoedelijk €ster worden. Een ISDA werkgroep werkt aan een protocol om de complexe en tevens omvangrijke overstap van EONIA naar €ster voor de markt zo efficiënt mogelijk te laten verlopen. De ontwikkelingen worden op de voet gevolgd.

8. Risicoparagraaf

8.1. Risicobeleid

SBZ Pensioen beschikt over een risicomanagementbeleid. Hierin is op hoofdlijnen beschreven hoe SBZ Pensioen risico's beheerst en welke kaders hiervoor bij SBZ Pensioen en bij alle uitbestedingspartners gehanteerd worden. In het beleid zijn de uitgangspunten opgenomen en wordt beschreven op welke wijze SBZ Pensioen invulling geeft aan de risico-governance en aan het risicomanagementraamwerk.

8.2. Governance

De governancestructuur van SBZ Pensioen is zodanig ingericht dat de onafhankelijkheid van het tweedelijns respectievelijk derdelijns risicomanagement ten opzichte van de eerste respectievelijk eerste en tweede lijn van SBZ Pensioen is gewaarborgd.

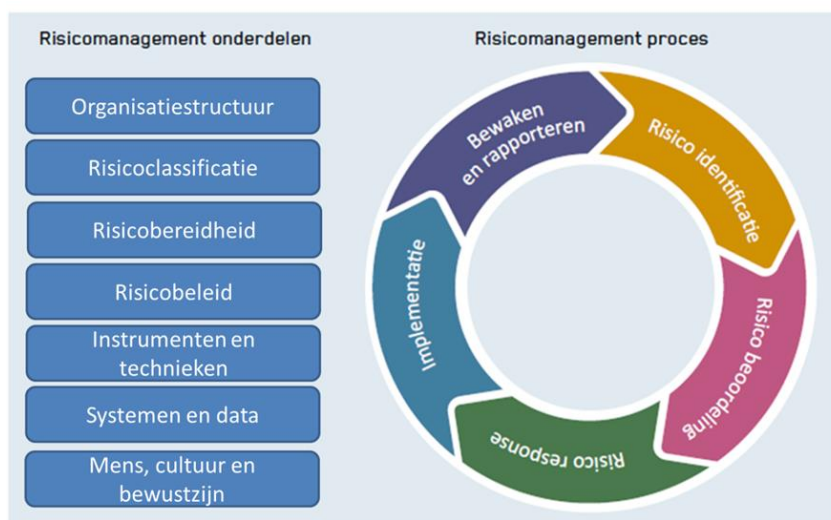
In de risico-governance is het Uitvoerend Bestuur eerste lijn verantwoordelijk.

De Sleutelfunctiehouder Risicobeheer is tweede lijn verantwoordelijk en ondersteunt het bestuur bij de vaststelling of alle risico's afdoende worden beheerst. Andere tweede lijn functies zijn de Sleutelfunctiehouder Actuarieel, de Compliance Officer en de Functionaris Gegevensbescherming.

De Sleutelfunctiehouder Interne Audit is derde lijn verantwoordelijk. Hij/zij ondersteunt en adviseert de eerste en tweede lijn en bewaakt of de eerste en tweede lijn hun verantwoordelijkheden ook daadwerkelijk nemen.

8.3. Risicomanagementraamwerk

Het raamwerk bestaat uit zeven risicomanagementonderdelen. Voor een eenduidige benadering van de beheersing van risico's binnen SBZ Pensioen is daartoe een risicomanagementproces gedefinieerd. De onderdelen en het proces zijn in onderstaande figuur beschreven.

Eigenrisicobeoordeling

Een wezenlijk onderdeel van het risicomanagementraamwerk is de eigenrisicobeoordeling (ERB). De ERB is een instrument voor SBZ Pensioen om inzicht te krijgen in de samenhang tussen de strategie, de materiële risico's die SBZ Pensioen kunnen bedreigen, de mogelijke gevolgen hiervan voor de financiële positie van SBZ Pensioen en de pensioenaanspraken en pensioenrechten. De ERB geeft inzicht in de effectiviteit van het risicobeheer inclusief de (feitelijke) beheersmaatregelen. Dit inzicht is van essentieel belang voor de vormgeving van het risicobeheer van SBZ Pensioen. SBZ Pensioen voert tenminste driejaarlijks een reguliere ERB uit. Deze frequentie is geënt op

de (strategische) beleidscyclus van het fonds, zodat de ERB een onderbouwing is voor strategische beleidsbesluiten. Daarnaast zijn er twee soorten omstandigheden die om een tussentijdse actualisatie van (een deel van) de ERB vragen:

- a. Een significante wijziging in het risicoprofiel (bijvoorbeeld een significante wijziging in de risicohouding).
- b. Een strategisch besluit met een materiële impact op het risicoprofiel.

Eind 2020 heeft het bestuur aan de hand van een SWOT-analyse gediscussieerd over de strategie voor de komende jaren. Vanuit de resultaten uit deze discussie wordt in 2021 de reguliere driejaarlijkse ERB opgesteld.

Risicobereidheid

Vanuit de kernelementen van de strategie heeft het bestuur zestien strategische doelstellingen geformuleerd. Voor de strategische doelstellingen zijn meetbare en genormeerde Key Performance Indicators (KPI) en Key Risk Indicators (KRI) geformuleerd. Deze KPI en KRI zijn uitgedrukt in risicolimieten of andere meetbare indicatoren c.q. normen. Sturing op deze indicatoren geeft het bestuur handvatten in de sturing op de strategische doelstellingen en de sturing naar de uitbestedingspartners. Het Uitvoerend Bestuur rapporteert op basis van deze indicatoren aan het Niet-Uitvoerend Bestuur van SBZ Pensioen.

IRM jaarplan

In het IRM jaarplan worden de thema's vastgelegd en ingepland, waarbij expliciet aandacht zal worden besteed aan de daarmee gepaard gaande risico's. De belangrijkste risico-gerelateerde thema's in 2020 waren:

- afronding van de deelprojecten en het assessment op de IT beheersing volgend uit het project Dienstverlening Achmea 2019;
- herverzekering binnen de beschikbarepremieregeling;
- oriëntatie op mogelijke fusie met qua omvang en bestaande/toekomstige regeling vergelijkbare pensioenfondsen;
- samenwerking met de sleutelfunctiehouders;
- begeleiding van de aangesloten werkgevers en de betrokken ondernemingsraden en vakbonden bij de door hen te maken keuzes voor de inhoud van de pensioenregeling vanaf 2021;
- het vaststellen van de risicohouding voor de het CVP;
- het starten van een pilot met Northern Trust met betrekking tot de verdere beheersing van het IT-risico bij de uitbestedingspartners vermogensbeheer;
- het aanstellen van Russell als coördinator van het MVB-beleid en rapportage.

De risicoanalyses in 2020 betroffen herijkingen van het matching-/renterisico, het marktrisico, het kredietrisico en het uitbestedingsrisico vermogensbeheer. Hierbij is expliciet gekeken naar de risico's gekoppeld aan de beschikbarepremieregeling en de nettopensioenregeling.

In 2021 zal het bestuur nadere risicogerelateerde aandacht geven aan het project Accelerate bij Achmea Pensioenservices, de voorbereiding op een nieuwe contractperiode met Achmea Pensioenservices (waaronder toetsing op marktconformiteit), het opstellen van een projectplan voor de overgang op een premieregeling, het in kaart brengen van de risico's in het kader van het pensioenakkoord en de daarbij behorende nieuwe vermogensbeheeropzet in de premieregelingen (CVP) en hoe de transitie vorm te geven, de (periodieke) uitgebreide evaluatie van de Lead Overlay Manager (BNP), de wijziging van bestuursondersteuning op het gebied van vermogensbeheer, de verdere aanscherping IT-beheersing vermogensbeheer, de doorontwikkeling van het MVB-beleid (waaronder integrale MVB-rapportage (intern en aan de deelnemers), het verder nader in kaart brengen van klimaatrisico's en het blijven voldoen aan (steeds verder ontwikkelende) wet- en regelgeving en aan de doelstellingen in het IMVB-convenant) en het opstellen van een eigen risicobeoordeling waarin de nadruk ligt op het relatiemanagement met bestaande aangesloten werkgevers en qua omvang en bestaande/toekomstige regeling vergelijkbare pensioenfondsen.

8.4. Risicobeoordeling

Voor het identificeren van risico's zijn de door DNB gedefinieerde FIRM-risicocategorieën als uitgangspunt gebruikt. Het fonds onderscheidt de volgende hoofd risico-categorieën:

- Matching-/renterisico;
- Marktrisico;
- Kredietrisico;
- Verzekeringstechnisch risico;
- Omgevingsrisico;
- Operationeel risico;
- Uitbestedingsrisico;
- IT-risico;
- Integriteitsrisico;
- Juridisch risico.

De eerste vier categorieën zijn financieel van aard, de overige zijn niet-financieel. De hoofdcategorieën zijn verder onder te verdelen naar deelrisico's.

Risico's worden kwantitatief en kwalitatief (aan de hand van vooraf in het risicomanagementbeleid vastgestelde referentieschalen) beoordeeld op basis van de waarschijnlijkheid van het optreden van het risico (kans) en de impact daarvan op het behalen van de doelstellingen.

De analyse van de financiële risico's is gemaakt op basis van UFR. Indien deze op basis van marktrente gemaakt wordt, zouden de risico's groter zijn. Bovendien zijn de analyses gemaakt op geïsoleerde risico's waarbij in samenhang het cumulatieve risico nog aanzienlijk is.

Bij de risicoanalyse wordt een onderscheid gemaakt tussen het bruto risico, het netto risico en de risicobereidheid (als weergave van de risicobereidheid).

Het bruto risico is het risico zonder rekening te houden met eventuele beheersmaatregelen die het bestuur treft om de waarschijnlijkheid en/of impact te beperken. Het bruto risico is afhankelijk van de context waarbinnen het fonds opereert en de doelstellingen.

Ten aanzien van het bruto risico zijn vanuit de risicobereidheid van het fonds vier mogelijke reacties:

- het risico accepteren;
- het risico reduceren door het nemen van aanvullende beheersmaatregelen;
- het risico vermijden door de activiteiten die geraakt worden door het risico te staken;
- het risico overdragen door de activiteiten die door het risico geraakt worden (deels) uit te besteden.

Het netto risico is het risico dat overblijft nadat is gereageerd op de bruto risico's. Indien het netto risico vanuit de risicobereidheid (nog) niet acceptabel is, worden aanvullende acties gedefinieerd om tot de risicobereidheid te komen.

De belangrijkste deelrisico's per 31 december 2020 zijn:

Hoofdrisico # deelrisico # subrisico	Bruto (kans x impact) (4 = hoog; 3 = aanzienlijk; 2 = beperkt; 1 = laag)			Netto (kans x impact)			Tolerantie (kans x impact)		
<i>Matching-/renterisico # Rente # Looptijdverschil</i>	4	x	4	4	x	2	4	x	2
<i>Matching-/renterisico # Rente # Gevoeligheid yield</i>	3	x	3	3	x	2	3	x	2
<i>Matching-/renterisico # Rente # Voorspelbaarheid</i>	4	x	4	4	x	2	4	x	2
<i>Marktrisico # Prijsvolatiliteit # Volatiliteit</i>	4	x	4	3	x	3	3	x	3
<i>Omgevingsrisico # Ondernemingsklimaat</i>	3	x	3	2	x	3	2	x	2
<i>IT-risico # Pensioenbeheer # Aanpasbaarheid</i>	3	x	4	3	x	2	2	x	2

Matching-/renterisico

Het risico als gevolg van het niet gematcht zijn van activa en passiva (inclusief off-balanceposten) dan wel inkomsten en uitgaven in termen van rentevoet, rentetypische looptijden, basisvaluta, liquiditeit typische looptijden en gevoeligheid voor ontwikkeling in prijspeil.

Dit risico is nader onderverdeeld in rente (looptijdverschil, gevoeligheid yield, voorspelbaarheid), valuta, liquiditeit en inflatie. Deze risico's zijn met name extern gedreven.

Het fonds kiest bewust om een gedeelte van het renterisico niet af te dekken om herstelcapaciteit te behouden. Hierbij hanteert SBZ Pensioen een risicobeleid, waarbij binnen een risicokader op basis van maandelijke scorecards en discussie daarover bepaald wordt wat de gewenste allocatie naar de rendementsportefeuille is en wat de gewenste omvang van de renteafdekking is. Het valutarisico wordt vrijwel volledig afgedekt, waarbij de matching-portefeuille volledig voor valutarisico wordt afgedekt. Het inflatierisico wordt voor een klein deel afgedekt door middel van het beleggen in producten die een natuurlijke inflatiebescherming in zich herbergen (zoals vastgoed en infrastructuur). Het inflatierisico ligt voor een belangrijk deel bij de aangesloten werkgevers (ten behoeve van hun deelnemers) en bij pensioengerechtigden en gewezen deelnemers via het toeslagbeleid van het fonds. Het fonds houdt voortdurend in de gaten of er ontwikkelingen zijn die zouden kunnen leiden tot wijzigingen in de mate van afdekking van deze risico's. In de rapportages van de vermogensbeheerders wordt onder andere inzicht gegeven in looptijden, yield curve exposure, gevoeligheidsanalyse, stress tests, valuta exposure en liquiditeit.

Per 31 december 2020 bevinden alle netto risico's zich binnen de door het bestuur vastgestelde risicobereidheid.

Marktrisico

Het risico ten gevolge van het blootstaan aan wijzigingen in marktprijzen van verhandelbare financiële instrumenten binnen een handelsportefeuille. Voor pensioenfondsen geldt dat het marktrisico alleen betrekking heeft op de niet-rentedragende activa.

Dit risico is nader onderverdeeld in prijsvolatiliteit (volatiliteit, tracking error, voorspelbaarheid), marktliquiditeit (complexiteit, illiquiditeit, OTC) en concentratie en correlatie (diversificatie, grote posten), maatschappelijke opvattingen of ontwikkelingen. Deze risico's zijn met name extern gedreven.

Het fonds kiest voor spreiding in de beleggingsportefeuille qua risicoprofiel van de achterliggende beleggingen in relatie tot de verplichtingen van het fonds. Beleggen in risicovollere producten wordt bewust gedaan in de veronderstelling dat daar een hoger rendement tegenover staat. Hierbij hanteert SBZ Pensioen een risicobeleid, waarbij binnen een risicokader op basis van maandelijke scorecards en discussie daarover bepaald wordt wat de gewenste allocatie naar de rendementsportefeuille is en wat de gewenste omvang van de renteafdekking is. De strategische mix volgt uit een ALM-studie, die jaarlijks wordt uitgevoerd. De nadere tactische invulling vindt plaats in het jaarlijkse beleggingsplan, dat vervolgens gedurende het jaar continu wordt gemonitord. In de rapportages van de vermogensbeheerders wordt onder andere inzicht gegeven in bandbreedtes, tracking errors, performance, diversificatie, concentratie en correlatie. Ten aanzien van maatschappelijke opvattingen of ontwikkelingen vindt frequente analyse en actieve monitoring van wet- en regelgeving en marktontwikkelingen aangaande maatschappelijk ondernemen en de implicaties hiervan op de organisatie en het beleggingsbeleid plaats, voert SBZ Pensioen een uitsluitingenbeleid en is een externe engagement manager aangesteld.

Ten aanzien van het deelrisico "maatschappelijke opvattingen of ontwikkelingen" is het netto risico per 31 december 2020 nog niet op het geambieerde niveau. Om dat niveau te bereiken zijn verschillende acties uitgezet, waaronder verhoging van MVB-control in private markets, uitbreiding impactbeleggen, bepaling CO2-doelstelling, vormgeving van het eigen landenbeleid en stemuitgangspunten en verduidelijking van het eigen uitsluitingenbeleid, verder doorontwikkelen van de informatieverstrekking over MVB en het doorvoeren van de vereisten uit het IMVB-convenant.

Bij de beoordeling van het marktrisico houdt het Bestuur rekening met de waardering:

- de beleggingen zijn gewaardeerd op basis van marktwardering, zoals vastgelegd in het bestuursverslag van het fonds en de actuariële en bedrijfstechnische nota.
- indien geen marktwardering mogelijk is (voor bijvoorbeeld illiquide beleggingen), dan dient te zijn aangegeven welke alternatieve waarderingmethode is toegepast. Deze waarderingsmethodiek is controleerbaar.

Kredietrisico

Het risico dat een tegenpartij contractuele of andere overeengekomen verplichtingen (waaronder verstrekte kredieten, leningen, vorderingen, ontvangen garanties) niet nakomt, al dan niet als gevolg van het aan beperkingen onderhevig zijn van buitenlandse betalingen.

Dit risico is nader onderverdeeld in derivaten, geldmarktfondsen, hypotheeklen, vorderingen, herverzekering, transactieafwikkeling, verbruikleen, obligaties. Deze risico's zijn met name extern gedreven.

Het fonds let scherp op kredietwaardigheid en liquiditeit. Belangrijke aandachtspunten betreffen hierbij de door het fonds gehanteerde derivatenconstructies in het kader van de afdekking van het rente- en valutarisico. In de rapportages van de vermogensbeheerders wordt onder andere inzicht gegeven in ratings, concentraties, collateral en tegenpartijen.

Per 31 december 2020 bevinden alle netto risico's zich binnen de door het bestuur vastgestelde risicobereidheid.

In aanvulling op de drie genoemde financiële hoofd-risico's (matching, markt en krediet) houdt het Bestuur ook uitdrukkelijk rekening met:

- Concentratierisico
 - o Het bestuur zorgt voor inzicht op mandaats- of beleggingsfonds- en portefeuilleniveau naar spreiding over landen, regio's, bedrijven en ratingcategorieën.
- Debiteurenrisico
 - o Het bestuur zorgt voor adequate verdeling van de (bedrijfs)obligaties naar diverse ratingklassen.
 - o Het bestuur houdt rekening met de risico's, die verbonden zijn aan het uitlenen van activa.
 - o Er zijn richtlijnen opgesteld inzake collateral management en deze worden gevolgd.
- Tegenpartijrisico
 - o Tegenpartijrisico wordt zo mogelijk op basis van algemeen in de financiële wereld geaccepteerde standaard overeenkomsten en een onderpand (collateral) verkleind.
- Behoorlijke diversificatie
 - o De beleggingen in aandelen en obligaties naar regio of sector dan wel naar bedrijf of land zijn gebaseerd op een gedegen onderzoek. De feitelijke spreiding is in voldoende detail bekend.
 - o Het concentratierisico is tot een prudent niveau beperkt.
- Afdoende liquiditeit van de portefeuille als geheel
 - o Het bestuur heeft inzicht in de verwachte liquiditeitsbehoefte, zowel voor wat betreft de pensioenverplichtingen als voor wat betreft de beleggingsverplichtingen.
 - o De hoeveelheid beleggingen in illiquide beleggingscategorieën is tot een prudent niveau beperkt.
- Relatie tussen beleggingen en de verwachte pensioenuitkeringen
 - o Bij de vaststelling van het beleggingsbeleid is rekening gehouden met de verwachte kasstromen.
 - o Het bestuur heeft bewust gekozen voor het gedeeltelijk matchen van de nominale kasstromen.
- Financiële derivaten
 - o Derivatenposities worden alleen aangegaan om het risicoprofiel te verminderen of het portefeuillebeheer te vergemakkelijken.

Verzekeringstechnisch risico

Het verzekeringstechnisch risico is het risico dat uitkeringen (nu dan wel in de toekomst) niet gefinancierd kunnen worden vanuit premie- en/of beleggingsinkomsten als gevolg van onjuiste en/of onvolledige (technische) aannames en grondslagen bij de ontwikkeling en premiestelling van het product. De mate waarin het fonds gevoelig is voor het sterfte-/ langlevensrisico en het arbeidsongeschiktheidsrisico is hieronder weergegeven.

Langlevensrisico

Langlevensrisico is het risico dat deelnemers langer blijven leven dan gemiddeld verondersteld wordt bij de bepaling van de technische voorziening. Als gevolg hiervan volstaat de opbouw van het pensioenvermogen niet voor de uitkering van de pensioenverplichting. Door toepassing van Prognosetafel AG2020 met adequate

correcties voor ervaringssterfte is het langlevensrisico nagenoeg geheel verdisconteerd in de waardering van de pensioenverplichtingen. Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat de impact van Covid-19 niet is verwerkt in de Prognosetafel AG2020.

Overlijdensrisico

Het overlijdensrisico betekent dat het pensioenfonds in geval van overlijden mogelijk een nabestaandenpensioen moet toekennen waarvoor door het pensioenfonds geen voorzieningen zijn getroffen. Dit risico kan worden uitgedrukt in risicokapitalen.

Arbeidsongeschiktheidsrisico

Het arbeidsongeschiktheidsrisico betreft het risico dat het pensioenfonds voorzieningen moet treffen voor premievrijstelling bij invaliditeit en het toekennen van een arbeidsongeschiktheidspensioen (schadereserve). Voor dit risico wordt jaarlijks een risicopremie in rekening gebracht. Het verschil tussen de risicopremie en de werkelijke kosten wordt verwerkt via het resultaat. De actuariële uitgangspunten voor de risicopremie worden periodiek herzien. Het beleid van het pensioenfonds is om het overlijden- en arbeidsongeschiktheidsrisico niet te herverzekeren. Voor de nettopensioenregeling geldt dat het overlijdensrisico en arbeidsongeschiktheidsrisico wel is herverzekerd.

Omgevingsrisico

Het risico als gevolg van buiten het pensioenfonds komende veranderingen op het gebied van concurrentieverhoudingen, belanghebbenden, reputatie en ondernemingsklimaat.

Dit risico is nader onderverdeeld in concurrentie, afhankelijkheid, reputatie en ondernemingsklimaat. Deze risico's zijn met name extern gedreven.

Dit risico is voor het fonds zelf het minst direct te beïnvloeden. Om die reden volgt het fonds ontwikkelingen in de nabije omgeving van het fonds op de voet. Dit betreft met name ontwikkelingen bij aangesloten werkgevers, media-aandacht voor pensioen in algemene zin en media-aandacht voor het fonds in het bijzonder. Communicatie en engagement zijn belangrijke instrumenten voor het fonds in de beheersing van het omgevingsrisico. Tevens bewaakt het fonds haar onafhankelijkheid bij beleidsbeslissingen en ziet erop toe dat deze beleidsbeslissingen vrij van belangenverstrengeling worden genomen. Het fonds beschikt over een crisisplan, een reglement crisiscommissie en een persbeleid. SBZ Pensioen voert een proactief (communicatie)beleid omtrent de uitgebreide werkingssfeer van het fonds. Onderdeel hiervan is dat SBZ Pensioen meerdere pensioenregelingen uitvoert waarmee de potentiële aansluitende werkgevers keuzes over de inhoud van de regeling worden geboden.

Per 31 december 2020 is er sprake voor de deelrisico's "Afhankelijkheid" en "Ondernemingsklimaat" van een netto risico dat hoger is dan de risicobereidheid. Voor deze risico's zijn specifieke acties gedefinieerd om het netto risico verder te mitigeren. Deze acties zien op:

- bewaken tijdigheid, juistheid en volledigheid van de gegevensaanlevering door werkgevers via UPA;
- afronden inrichting beschikbarepremieregeling;
- beoordelen planner premie-regelingen.

Operationeel risico

Het risico dat samenhangt met ondoelmatige of onvoldoende doeltreffende procesinrichting of procesuitvoering.

Dit risico is nader onderverdeeld in (pre)acceptatie, verwerking, uitkeringen, informatie, productontwikkeling, kosten en personeel. Deze risico's zijn met name intern gedreven.

Het bestuur stelt hoge kwaliteitseisen op gebieden zoals interne organisatie, procedures, processen en controles, kwaliteit geautomatiseerde systemen, enzovoorts van zowel het pensioenfonds als de organisaties die bij de uitvoering betrokken zijn. De belangrijkste onderdelen van operationeel risico, die de bestuursorganen betreft zijn informatie (ter ondersteuning van adequate managementbeslissingen), kosten en geschiktheid (kennis, ervaring, competenties en gedrag). Het fonds werkt met een begroting en rapportages over de realisaties per kwartaal. Het

fonds beschikt over een geschiktheidsplan inclusief opleidingsplan. Jaarlijks evalueert het bestuur het eigen functioneren. Verantwoording over het gevoerde beleid wordt afgelegd aan het verantwoordingsorgaan. De kwaliteitseisen met betrekking tot de organisaties, waaraan werkzaamheden zijn uitbesteed, vallen onder uitbestedingsrisico. Het fonds beschikt over een uitbestedingsbeleid, waarin het proces rondom nieuwe en bestaande uitbestedingen is vastgelegd alsmede de eisen die daarbij aan een uitvoerder worden gesteld.

Per 31 december 2020 is er sprake voor het deelrisico "Personeel" van een netto risico dat hoger is dan de risicobereidheid. Om het netto risico verder te mitigeren is als actie het bewaken van de opvolgingsprocedures benoemd.

Uitbestedingsrisico

Het risico dat de continuïteit, integriteit en/of kwaliteit van de door het pensioenfonds aan derden uitbestede werkzaamheden worden geschaad. Onder dit risico vallen ook door derden aan het pensioenfonds ter beschikking gestelde apparatuur en personeel.

Dit risico is per uitbestedingspartner nader onderverdeeld in continuïteit, integriteit, kwaliteit. Deze risico's zijn met name extern gedreven.

Het uitbestedingsrisico vormt een zeer belangrijk aandachtsgebied voor het fonds. Zowel het pensioenbeheer als het vermogensbeheer is uitbesteed. Dit risico vormt als het ware de keerzijde van met name het operationeel risico en het integriteitsrisico van het fonds. Het fonds verwacht van de externe uitvoerders een minimaal aan dat van het pensioenfonds gelijkwaardig niveau van beheersing van integriteitsrisico's. Het fonds beheerst operationele risico's zoveel mogelijk door eisen te stellen aan zijn dienstverleners. Daarbij kan worden gedacht aan regels aangaande de continuïteit, integriteit en kwaliteit van de door de externe dienstverleners te leveren werkzaamheden en van de bij deze dienstverleners werkzame personen. SBZ Pensioen verlangt van de externe uitvoerders dat zij een integriteitbeleid hebben dat in lijn is met het dat van SBZ Pensioen. Het fonds laat zich regelmatig informeren over de wijze waarop de externe uitvoerders de risico's beheersen. Hiertoe wordt gebruik gemaakt van diverse maand-, kwartaal- en/of jaarrapportages van de externe uitvoerders, zoals DVO/SLA/SLR-rapportages, beleggingsrapportages, rapportages niet-financiële risico's, ISAE 3402- en SSAE 16-rapportages. Daarnaast voert het fonds jaarlijks evaluatiegesprekken met de externe uitvoerders.

Per 31 december 2020 bevinden alle netto risico's zich binnen de door het bestuur vastgestelde risicobereidheid.

IT-risico

Het risico dat bedrijfsprocessen en informatievoorziening onvoldoende integer, niet continu of onvoldoende beveiligd worden ondersteund door IT.

Dit risico is nader onderverdeeld in beschikbaarheid, integriteit, vertrouwelijkheid en aanpasbaarheid. De risico's zijn in kaart gebracht voor het bestuur en pensioenbeheer. Vermogensbeheer volgt in 2020. Deze risico's zijn zowel intern (met betrekking tot bestuur(organen)) als extern (met betrekking tot uitbestedingspartners) gedreven.

Door de volledige uitbesteding van het pensioen- en vermogensbeheer beschikt het fonds niet over een eigen IT-infrastructuur. Voor het fonds zelf beperkt dit risico zich tot de hardware en software die leden van het bestuur en van de bestuursorganen gebruiken voor het uitoefenen van hun functie. SBZ Pensioen verwacht dat deze leden dat de IT-middelen, die zij voor het uitoefenen van hun functie gebruiken, voldoen aan de normen die vandaag de dag aan de beschikbaarheid, integriteit, vertrouwelijkheid en aanpasbaarheid van IT worden gesteld. Deze normen zijn vastgelegd in de Mobile Device Management Policy van SBZ Pensioen. Daarnaast heeft SBZ Pensioen voor alle operationele processen de beschikbaarheidseisen, de vertrouwelijkheidseisen en de integriteitseisen vastgelegd. Vastgesteld is dat de eigen IT-infrastructuur van SBZ Pensioen eenvoudig zonder verlies van data gemigreerd kan worden indien noodzakelijk.

Ten aanzien van de IT-omgeving van de externe uitvoerders steunt het fonds op de beheersmaatregelen van de diverse dienstverleners. SBZ Pensioen stelt daarbij haar eigen eisen vast met betrekking tot beschikbaarheid,

vertrouwelijkheid, aanpasbaarheid en integriteits, stemt deze af met de externe uitvoerders en beoordeelt of de externe uitvoerder aan de door SBZ Pensioen geformuleerde eisen voldoet.

Voor wat betreft het bestuur bevinden alle netto risico's zich per 31 december 2020 binnen de door het bestuur vastgestelde risicobereidheid.

Ten aanzien van pensioenbeheer zijn per 31 december 2020 niet alle netto risico's op het geambieerde niveau. Om dat niveau te bereiken is Achmea Pensioenservices gevraagd:

- in het overzicht van KoB (Kritieke of Belangrijke) uitbestedingen ook op te nemen:
 - o De processen die door SBZ Pensioen zijn uitbesteed aan Achmea Pensioenservices.
 - o Wat de voor de dienstverlening aan SBZ Pensioen relevante applicaties in relatie tot die processen zijn.
 - o De BIV-classificatie van zowel de relevante processen als bijbehorende systemen/applicaties.
- in de niet-financiële risicorapportage de ('tussentijdse') werking van de ISAE3000-controles en/of status van de 58 controls van de DNB Good Practice Informatiebeveiliging & Cybersecurity te rapporteren.

Ten aanzien van vermogensbeheer is in 2020 een pilot tot verdere IT-beheersing met Northern Trust gestart. Deze pilot loopt door in 2021, waarna ook de andere partijen worden benaderd.

Integriteitsrisico

Het integriteitsrisico is het risico dat de integriteit van het pensioenfonds dan wel het financiële stelsel wordt beïnvloed als gevolg van niet integere, onethische gedragingen van het pensioenfonds in het kader van wet- en regelgeving en maatschappelijke en door het pensioenfonds opgestelde normen.

Dit risico is nader onderverdeeld in benadeling derden, voorwetenschap, witwassen, terrorismefinanciering, onoorbaar handelen, maatschappelijk verantwoord ondernemen, interne fraude, externe fraude, fiscale fraude, corruptie. Deze risico's zijn met name intern gedreven.

Integer handelen is binnen het fonds verankerd in de totale compliancestructuur. Alle betrokkenen bij het fonds, zowel intern als extern, worden geacht te voldoen aan het geheel van interne en externe wet- en regelgeving, dat op het fonds van toepassing is. Bij bestuursbesluiten wordt altijd in ogenschouw genomen of er voldoende rekening is gehouden met evenwichtige belangenbehartiging en of er sprake is van mogelijke integriteitsissues. Tijdens iedere bestuursvergadering worden als apart agendapunt ontvangen uitnodigingen en relatiegeschenken, mogelijke belangenverstrengeling en wijzigingen in nevenfuncties besproken. Het fonds beschikt onder andere over een Integriteitsbeleid, een Compliance Program, een Gedragscode, een Regeling melden vermoeden integriteitsincidenten, een Incidentenregeling, een Klachten- en geschillenprocedure en een onafhankelijke Commissie van Beroep. Een externe Compliance Officer ziet toe op naleving van de Gedragscode en brengt hierover verslag uit aan het Bestuur. Verder adviseert de externe Compliance Officer het Bestuur over compliance-gerelateerde onderdelen van het beleid. De bij de Gedragscode behorende nalevingsverklaring wordt jaarlijks door de bestuursleden ondertekend. Van de externe uitvoerders wordt jaarlijks een complianceverklaring vereist. Op het gebied van witwassen en terrorismefinanciering volgt het Bestuur de wet- en regelgeving en ziet er op toe dat de externe uitvoerders deze opvolgen. Ten aanzien van maatschappelijk verantwoord ondernemen vindt frequente analyse en actieve monitoring van wet- en regelgeving en marktontwikkelingen aangaande maatschappelijk verantwoord ondernemen en de implicaties hiervan op de organisatie en governance alsmede op het beleggingsbeleid plaats, voert SBZ Pensioen een uitsluitingenbeleid en is een externe engagement manager aangesteld. SBZ Pensioen rapporteert over maatschappelijk verantwoord ondernemen in het bestuursverslag, via de website en schenkt er aandacht aan in de nieuwsbrieven.

Ten aanzien van het deelrisico "maatschappelijk verantwoord ondernemen" is het netto risico per 31 december 2020 nog niet op het geambieerde niveau. Om dat niveau te bereiken zijn verschillende acties uitgezet, waaronder verhoging van MVB-control in private markets, uitbreiding impactbeleggen, bepaling CO2-doelstelling, vormgeving van het eigen landenbeleid en stemuitgangspunten en verduidelijking van het eigen uitsluitingenbeleid, verder doorontwikkelen van de informatieverstrekking over MVB en het doorvoeren van de vereisten uit het IMVB-convenant.

Juridisch risico

Het risico samenhangend met (veranderingen in en naleving van) wet- en regelgeving, het mogelijk bedreigd worden van de rechtspositie, met inbegrip van de mogelijkheid dat contractuele bepalingen niet afdwingbaar of niet correct gedocumenteerd zijn.

Dit risico is nader onderverdeeld in wet- en regelgeving, naleving, aansprakelijkheid, afdwingbaarheid contracten. Deze risico's zijn zowel intern als extern gedreven.

Het fonds maakt bij de opstelling van alle voor het fonds relevante juridische documenten gebruik van de diensten van daarin gespecialiseerde partijen. Veranderingen in wet- en regelgeving, op terreinen die direct dan wel indirect pensioenen raken, worden besproken en waar nodig wordt actie ondernomen. Het bestuur blijft op de hoogte van wijzigingen in wet- en regelgeving door het volgen van seminars en opleidingen en het lezen van vakliteratuur en nieuwsbrieven van gerenommeerde organisaties. Voorleggers bij bestuursbesluiten bevatten een paragraaf waarin wordt vastgelegd of het gevraagde besluit in overeenstemming is met het beleid van SBZ Pensioen. Juridisch risico wordt, indien aanwezig en onderkend, standaard in de bestuursnotities vermeld en wordt daardoor meegenomen in de afwegingen van het bestuur voorafgaand aan de besluitvorming. Voor de bestuursleden is een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering afgesloten. SBZ Pensioen kent een Klachten- en geschillenprocedure voor klachten en geschillen die ontstaan naar aanleiding van het pensioenreglement of de uitvoering daarvan. SBZ Pensioen beschikt tevens over een onafhankelijke Commissie van Beroep.

Per 31 december 2020 bevinden alle netto risico's zich binnen de door het bestuur vastgestelde risicobereidheid.

9. Verslag over het boekjaar

9.1. Belangrijkste ontwikkelingen binnen het pensioenfonds

In 2020 heeft het pensioenfonds aandacht besteed aan diverse onderwerpen. Hierna volgt een korte uiteenzetting van de belangrijkste onderwerpen die aan de bestuurstafel zijn besproken.

Pensioenbeheer

Nieuw platform pensioenadministratie

De pensioenuitvoeringsorganisatie, Achmea Pensioen Services (APS), is in 2020 gestart met de implementatie van een nieuw platform voor de pensioenadministratie. Daarmee verwachten zij schaalgroottes en kostenvoordelen te realiseren voor deelnemers, pensioenuitvoerders en pensioenfondsen. Het nieuwe platform maakt het bovendien mogelijk om flexibeler en sneller in te spelen op de grote veranderingen in het Nederlandse pensioenstelsel. Een robuuste voorbereiding naar de systeemovergang door APS – met daarbij nauwe betrokkenheid van SBZ Pensioen, was daarom een belangrijke prioriteit van het Bestuur in 2020 en zal dat in 2021 ook blijven.

Vernieuwing pensioenstelsel

Op 5 juni 2019 hebben de sociale partners en het kabinet een pensioenakkoord gesloten over een nieuw pensioenstelsel. Er is een drietal doelen geformuleerd waarlangs de uitwerking moest plaatsvinden om te komen tot een duurzaam houdbaar pensioenstelsel voor alle generaties. Die doelen zijn: eerder perspectief op een koopkrachtig pensioen, een transparanter en persoonlijker pensioen en een betere aansluiting op de ontwikkelingen in de maatschappij en de arbeidsmarkt.

In 2020 heeft het bestuur zich georiënteerd op het pensioenakkoord en de gevolgen hiervan voor SBZ Pensioen en de uitgevoerde pensioenregelingen. Er is door het uitvoerend bestuur een eerste aanzet gedaan tot een plan van aanpak, dat in 2021 verder uitgewerkt zal worden. Een van de aspecten waar veel aandacht naar uit zal gaan is de invaarproblematiek aan sich als wel de weg waarlangs dit plaats zou moeten vinden. De belangenafweging speelt daarin een belangrijke rol.

Beschikbarepremieregeling

In 2019 heeft SBZ Pensioen een bruto DC-regeling gedefinieerd en uitgewerkt, de Beschikbarepremieregeling. Deze regeling is in 2020 geïmplementeerd in de (basis)pensioenadministratie. Ook is het deelnemerportaal aangepast.

Premie 2021

In 2019 heeft SBZ de gedempte kostendekkende premie en daarmee ook de feitelijke premie voor 2020 vastgesteld op basis van de nieuwe maximale verwachte rendementen van de Commissie Parameters 2019. Daardoor verbeterde de premiedekkingsgraad 2020 iets ten opzichte van het (blijven) hanteren van de oude maximale parameters, maar de dekkingsgraad bleef laag vanwege de lage marktrente. Om een evenwichtige premie te bereiken en tegelijkertijd te blijven voldoen aan het huidige FTK-beleidskader heeft het bestuur besloten de gedempte kostendekkende premie te blijven bepalen op basis van verwacht rendement en de feitelijke premie te berekenen als het maximum van deze gedempte kostendekkende premie en de premie op basis van een 'dekkingsgraad neutrale pensioeninkoop' op basis van de feitelijke situatie op 30 september van het voorgaande boekjaar.

Evaluatie uitbestedingspartijen

In het uitbestedingsbeleid is vastgelegd dat het bestuur een periodieke evaluatie uitvoert van alle lopende uitbestedingen. Deze periodieke evaluatie vindt eenmaal per jaar plaats aan de hand van een evaluatieformulier. In 2020 zijn alle uitbestedingspartijen geëvalueerd, zowel op het gebied van pensioenbeheer als vermogensbeheer.

Collectief Variabel Pensioen

SBZ heeft een Collectief Variabel Pensioen product (CVP). Deelnemers aan de Beschikbarepremieregeling of de Nettopensioenregeling kunnen daarmee in de uitkeringsfase kiezen voor een variabel pensioen. De vormgeving van dit product is in 2018 vastgesteld, waarna in 2019 de implementatie heeft plaatsgevonden. Voor dit innovatieve product heeft SBZ Pensioen de IPE-award gewonnen.

In 2020 maakten er nog geen werkgevers gebruik van het CVP-product. Voor de vaststelling van de risicohouding heeft SBZ er echter wel voor gekozen hier potentiële werkgevers, inclusief vakbonden, bij te betrekken, omdat zij het belangrijk vinden gezamenlijk een goede standaard neer te zetten voor de toekomst. Hiertoe heeft in november 2020 een sessie met het bestuur van SBZ, potentiële werkgevers, inclusief vakbonden en het VO plaatsgevonden waarin het eerder vastgelegde beleid en de gehanteerde uitgangspunten hierbij zijn besproken en getoetst.

Per 1 januari 2021 zijn een tiental werkgevers overgestapt naar de Beschikbarepremieregeling. Hun werknemers kunnen daardoor gebruik maken van het CVP.

Automatische waardeoverdracht klein pensioen

SBZ Pensioen heeft in 2018 besloten om vanaf 1 januari 2019 kleine pensioenen automatisch over te dragen naar de nieuwe pensioenuitvoerder. Slapende pensioenen van € 2 of lager per jaar vervallen vanaf dan van rechtswege. Tot nu toe mochten kleine pensioenen worden afgekocht. Voordeel van overdragen is dat de pensioenbestemming behouden blijft, en dat daarnaast de uitvoeringskosten van het pensioenfonds omlaag gaan. Afskoop blijft mogelijk als het na 5 jaar niet gelukt is om over te dragen, omdat er geen nieuwe pensioenuitvoerder is. De wet geeft pensioenfondsen keuzemogelijkheden voor wat betreft uitgaande kleine pensioenen. Ook pensioenen ontstaan voor 2018 mogen overgedragen worden. SBZ Pensioen heeft begin 2020 besloten om deel nemen aan het opschonen van bestaande mini-pensioenen en overdracht van bestaande kleine pensioenen die zijn opgebouwd vóór 2018. Deze actie zal in 2021 worden opgepakt, en zal naar verwachting betrekking hebben op ongeveer 3.500 gevallen.

Vermogensbeheer

Herijking marktrisico's

SBZ Pensioen is gewoon periodiek analyses van de diverse risico's te herijken en actualiseren. In 2020 zijn er risicoanalyses gemaakt op het gebied van o.a. uitbesteding, integriteit, marktrisico en renterisico.

Strategisch beleggingsbeleid

DNB heeft bij SBZ Pensioen een onderzoek gedaan naar het strategisch beleggingsbeleid en heeft daaromtrent diverse opmerkingen gemaakt. Door de samenstelling van een nieuw beleidsdocument "Strategisch beleggingsbeleid" geeft SBZ Pensioen uitvoering aan het actieplan dat is opgesteld naar aanleiding van het rapport met betrekking tot het door DNB uitgevoerde onderzoek.

Lifecycles en CVP

Het beleggingsbeleid van de Beschikbarepremieregeling en de Nettopensioenregeling is gebaseerd op lifecycles, waarbij naarmate de leeftijd van deelnemers oploopt het risicoprofiel afneemt van hoger risico naar lager risico. Overigens bestaat voor de deelnemers een keuze uit meer offensieve, neutrale en meer defensieve portefeuilleverdelingen. De beleggingen worden vormgegeven in een drietal modules. Het betreft de modules: matching, rente en rendement.

De deelnemer kan ervoor kiezen om in een periode van 10 jaar voorafgaand aan de pensioendatum zijn opgebouwde kapitaal om te laten zetten naar het Collectief Variabel Pensioen (CVP). In het CVP wordt wel doorbelegd, maar met minder risico dan in de lifecycles. Afhankelijk van de startleeftijd van de deelnemer worden in de lifecycles in slechtweersscenario's vergelijkbare pensioenuitkomsten gerealiseerd als in de Middelloonregeling. Bij een verwacht (normaal) scenario worden naar verwachting hogere pensioenuitkomsten bereikt.

De lifecycles en het CVP zijn ontwikkeld in samenwerking met Ortec Finance. De feitelijke beleggingen vinden sinds begin 2019 binnen de drie modules plaats in beleggingsfondsen van Achmea Investment Management.

Vanaf 2020 wordt door het Bestuur gewerkt aan aanpassingen in deze regelingen teneinde deze aan te passen aan de uitgangspunten van het Pensioenakkoord.

Onderzoek naar Strategisch Beleggingsbeleid Middelloonregeling

In 2019 is door DNB onderzoek gedaan naar (de totstandkoming en uitvoering van) het Strategisch Beleggingsbeleid in de Middelloonregeling (beleggingen voor risico van het fonds).

DNB heeft opmerkingen gemaakt over de beheersing van risico's, de onderbouwing van de belegging in de diverse beleggingscategorieën, de toepassing van de dynamische strategie en de governance rond de totstandkoming van het beleggingsbeleid en de evaluatie en monitoring daarvan.

In 2019 is door het bestuur op voortvarende wijze uitvoering gegeven aan een verbeterplan voor de totstandkoming en uitvoering van het beleggingsbeleid. In 2020 is hierover uitgebreid gerapporteerd aan DNB en de afronding van het verbeterplan heeft medio 2020 plaatsgevonden. In oktober 2020 heeft DNB mondeling bevestigd dat het onderzoek is afgerond. De schriftelijke bevestiging is op 20 januari 2021 ontvangen.

Marktontwikkelingen en bijstelling van het beleid Middelloonregeling

In maart 2020 trad als gevolg van de Coronacrisis een enorme dip op in de financiële markten. De dekkingsgraad van het fonds kwam daarmee (verder) onder druk. Op wekelijkse basis heeft het Bestuur overlegd met de daartoe ingestelde Crisiscommissie. De markten en de ontwikkeling van het vermogen werd nauwgezet gevolgd. Uiteindelijk heeft het Bestuur besloten vast te houden aan het geldende beleid. In de loop van het tweede kwartaal 2020 volgde herstel op de financiële markten, dat met ups en downs uiteindelijk resulteerde in een positief resultaat aan het eind van 2020. De dekkingsgraad herstelde zich weer ondanks de veel lagere rentestand.

ALM-studie Middelloonregeling

In het najaar van 2020 is een ALM-studie uitgevoerd onder begeleiding van Ortec. Doelstelling van de ALM-studie is het toetsen van de risicohouding en het vaststellen van het strategisch beleggingsbeleid (inclusief rentehedge). In 2020 heeft het bestuur met name gekeken naar de invloed de nieuwe UFR-structuur, mogelijke voorbereiding op de invoering van het Pensioenakkoord, waarbij de beheersing van de dekkingsgraad (mogelijkheden voor beschermingsconstructies) in relatie met het matching-/renterisico werd onderzocht. Verder is gekeken naar de invloed van aanpassingen in de strategische asset allocatie en benchmarking.

In het strategisch beleid voor 2021-2022 zullen, als uitkomst van de studie naar de toegevoegde waarde van daarvan, kleinere allocaties vervallen of worden samengevoegd.

Risicobeheer

Coronacrisis

Sinds maart 2020 houdt de coronacrisis de wereld in zijn greep. Hoewel er in maart in termen van dekkingsgraad-daling voor SBZ nog geen sprake was van een crisis is direct een crisiscommissie ingesteld ter monitoring van de financiële, maar ook de organisatorische situatie. Dit heeft geleid tot vastlegging van een Corona-protocol. Ook van de externe dienstverleners is gevraagd aan te geven welke maatregelen partijen hebben genomen om de continuïteit van de dienstverlening te waarborgen. Daarnaast werd wekelijks de financiële situatie besproken. Het incassobeleid is iets versoepeld door de betalingstermijn te verruimen en waar nodig een betalingsregeling toe te staan, maar hier is nauwelijks gebruik van gemaakt. Het strategisch beleggingsbeleid is niet aangepast.

Governance

Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme

Vanaf 10 januari 2020 zijn vennootschappen en andere juridische entiteiten op grond van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) verplicht om hun uiteindelijk belanghebbenden (in het Engels ultimate beneficial owners, ofwel UBO's) te registreren in het handelsregister. Het gaat om personen die eigenaar zijn of zeggenschap hebben over de rechtspersoon. Pensioenfondsen moeten formeel hun bestuurders opnemen in het UBO-register. In de bestuursvergadering van 6 april 2020 heeft het bestuur besloten om het gehele bestuur te benoemen als pseudo-UBO.

IORP II

Per 13 januari 2019 is de IORP II-richtlijn geïmplementeerd in Nederlandse wet- en regelgeving en in werking getreden. Met IORP II wordt een strikter onderscheid tussen uitvoering en controletaken beoogd door middel van de introductie van drie sleutelfuncties: de risicobeheerfunctie, de interne auditfunctie en de actuariële functie. Het fonds heeft drie Sleutelfunctiehouders aangewezen. In 2020 is nader invulling gegeven aan de werkzaamheden van de Sleutelfunctiehouders en zijn afspraken gemaakt over rapportage en evaluatie.

Herstelplan

Het herstelplan dient jaarlijks geactualiseerd te worden zolang de beleidsdekkingsgraad onder de vereiste dekkingsgraad ligt. De beleidsdekkingsgraad van SBZ Pensioen was eind 2019 lager dan de vereiste dekkingsgraad. Het herstelplan is derhalve geactualiseerd per 1 januari 2020 en vastgesteld op 6 april 2020.

Wijzigingen statuten en reglementen

In 2020 zijn de statuten van het fonds aangepast in verband met aanpassingen in de procedure voor de voordracht en benoeming van bestuursleden en bij verhindering van een bestuurslid.

In 2020 zijn voorts de volgende reglementen aangepast:

Reglement BeleggingsAdviesCommissie

In lijn met een door DNB gemaakte opmerking ten aanzien van de rol van de BeleggingsAdviesCommissie is niet langer in het reglement opgenomen dat de commissie adviseert over de implementatie van het geformuleerde beleggingsbeleid.

Reglement Commissie Bestuurlijke Aangelegenheden

Het Reglement Commissie Bestuurlijke Aangelegenheden is aangepast voor wat betreft de procedure voor het versturen van de agendastukken en een aantal in het reglement opgenomen verwijzingen naar andere fondsdocumenten.

Reglement Verantwoordingsorgaan

In 2020 is het reglement van het verantwoordingsorgaan opgenomen dat, wanneer er geen kandidaten zijn vanuit de actieve deelnemers, een VO-lid dat inmiddels gewezen deelnemer is kan worden herbenoemd.

Klachten- en geschillenreglement

Om de leesbaarheid te vergroten heeft het bestuur in 2020 besloten het klachten- en geschillenreglement te splitsen in twee afzonderlijke documenten. Zo wordt duidelijk dat er twee verschillende procedures zijn. Zowel de klachtenregeling als de geschillenregeling is inhoudelijk niet gewijzigd ten opzichte van het huidige proces.

9.2. Belangrijke gebeurtenissen na balansdatum

Nieuwe UFR

Vanaf 2021 wordt de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur gebaseerd op een nieuwe UFR (ultimate forward rate). De nieuwe UFR parameters worden vanaf 1 januari 2021 in vier gelijke stappen ingevoerd. Met de stapsgewijze invoering zullen de nieuwe UFR parameters begin 2024 volledig zijn ingevoerd. DNB zal de rentetermijnstructuur in de periode tot 1 januari 2024 baseren op een gewogen gemiddelde van de rentetermijnstructuur op basis van de huidige en de nieuwe UFR-parameters, waarbij de gewichten jaarlijks op 1 januari met gelijke stappen aangepast worden. Deze stapsgewijze invoering zorgt ervoor dat het effect van de nieuwe UFR-methode op de dekkingsgraden van pensioenfondsen zich geleidelijk in de tijd materialiseert. De Technische voorziening voor risico pensioenfondsen ultimo 2020 is gebaseerd op de per 31 december 2020 door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur voor pensioenfondsen, gebaseerd op de huidige UFR parameters. Als de Technische voorziening voor risico pensioenfondsen ultimo 2020 reeds gebaseerd zou zijn op de nieuwe UFR parameters die van toepassing zijn in 2021 dan zou de Technische voorziening voor risico pensioenfondsen 6.773.719 bedragen. De actuele dekkingsgraad zou dan 105,3% bedragen.

Benoeming E. Schokker

Het bestuur heeft de heer E. Schokker per 20 mei 2021 benoemd tot Uitvoerend Bestuurder. Hij volgt daarmee de heer J. Koomans op.

10. Ondertekening bestuur

In de op de volgende pagina's opgenomen jaarrekening staan de financiële gegevens over het boekjaar 2020 vermeld. Namens het bestuur van SBZ Pensioen,

Utrecht, 21 juni 2021

De heer T.G. Tiessen
Onafhankelijk voorzitter

De heer E.W.J.M. Schokker
Uitvoerend Bestuurslid Pensioenen en Risicobeheer

Mevrouw R.F. van der Feltz – Doude van Troostwijk
Uitvoerend Bestuurslid Beleggingen en Vermogensbeheer

De heer R.M. van Hees
Niet-Uitvoerend Bestuurslid

Mevrouw H.D. Wareman
Niet-Uitvoerend Bestuurslid

De heer S.A. de Groot
Niet-Uitvoerend Bestuurslid

De heer F.A.G. Hol
Niet-Uitvoerend Bestuurslid

Mevrouw P.M.B. Wilson
Niet-Uitvoerend Bestuurslid

Jaarrekening

9.1 BALANS PER 31 DECEMBER

(na voorgestelde bestemming van het saldo van baten en lasten)

(x € 1.000)

		2020	2019
ACTIVA			
Beleggingen voor risico pensioenfonds (1)			
Vastgoedbeleggingen		362.337	330.676
Aandelen		1.786.287	1.707.139
Vastrentende waarden		4.575.764	4.266.111
Derivaten		379.195	74.560
Overige beleggingen		25.344	11.573
		<u>7.128.927</u>	<u>6.390.059</u>
Beleggingen voor risico deelnemers (2)		3.163	2.555
Langlopende vorderingen (3)		4.340	4.718
Vorderingen en overlopende activa (4)		9.733	10.159
Overige activa (5)		15.328	11.337
		<u>7.161.491</u>	<u>6.418.828</u>
PASSIVA			
Stichtingskapitaal en reserves (6)		460.253	351.867
Technische voorzieningen voor risico pensioenfonds (7)		6.675.196	5.928.282
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers (8)		3.163	2.555
Overige schulden en overlopende passiva (9)		22.879	136.124
		<u>7.161.491</u>	<u>6.418.828</u>
		<u>2020</u>	<u>2019</u>
Dekkingsgraad op basis van FTK (in %)			
Actuele dekkingsgraad		106,9	105,9
Beleidsdekkingsgraad		101,7	106,0

9.2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN

(x € 1.000)

		2020	2019
BATEN			
Premiebijdragen voor risico pensioenfonds (van werkgevers en werknemers)	(10)	114.223	103.984
Premiebijdragen voor risico deelnemers	(11)	522	543
Beleggingsresultaten voor risico pensioenfonds	(12)	851.095	863.770
Beleggingsresultaten voor risico deelnemers	(13)	159	153
Overige baten	(14)	650	757
		966.649	969.207
LASTEN			
Pensioenuitkeringen	(15)	108.201	104.445
Pensioenuitvoeringskosten	(16)	3.963	3.696
Mutatie technische voorzieningen voor risico pensioenfonds	(17)	746.914	917.601
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers	(18)	608	2.555
Saldo overdrachten van rechten voor risico pensioenfonds	(19)	-1.936	2.082
Saldo overdrachten van rechten voor risico deelnemers	(20)	-	-1.927
Overige lasten	(21)	513	218
		858.263	1.028.670
Saldo van baten en lasten		108.386	-59.463

(*) De nummering verwijst naar de toelichting

	2020	2019
Bestemming van het saldo van baten en lasten		
Mutatie vrij vermogen	85.022	-181.987
Mutatie reserve beleggingsrisico's	23.871	122.187
Mutatie toeslagreserve	-507	337
	<u>108.386</u>	<u>-59.463</u>

9.3 KASSTROOMOVERZICHT

(x € 1.000)

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de directe methode.

	2020	2019
Kasstroom uit pensioenactiviteiten		
Ontvangen premiebijdragen voor risico pensioenfonds	114.711	94.673
Ontvangen premiebijdragen voor risico deelnemers	522	543
Ontvangen waardeoverdrachten voor risico pensioenfonds	9.270	10.395
Ontvangen waardeoverdrachten voor risico deelnemers	-3.687	-4.409
Betaalde pensioenuitkeringen	-108.271	-104.323
Betaalde waardeoverdrachten voor risico pensioenfonds	-3.687	-6.336
Betaalde pensioenuitvoeringskosten	-4.258	-3.630
Diverse ontvangsten en uitgaven	429	714
	5.029	-12.373
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten		
Ontvangen inzake verkopen beleggingen	4.290.679	3.450.002
Betaald inzake aankopen beleggingen	-4.469.125	-3.419.766
Ontvangen directe beleggingsopbrengsten	136.636	100.609
Overige ontvangsten en uitgaven inzake beleggingen	46.694	-113.970
Betaalde kosten van vermogensbeheer	-5.922	-7.648
	-1.038	9.227
Mutatie liquide middelen	3.991	-3.146
Samenstelling geldmiddelen		
	2020	2019
Liquide middelen per 1 januari	11.337	14.483
Mutatie liquide middelen	3.991	-3.146
Liquide middelen per 31 december	15.328	11.337

9.4 ALGEMENE TOELICHTING

Inleiding

Per 1 januari 2007 is de Pensioenwet in werking getreden, onderdeel van de Pensioenwet is het FTK. In het FTK is de manier waarop DNB haar toezicht op pensioenfondsen uitoefent vastgelegd. Het FTK stelt daarbij de kaders waarbinnen een pensioenfonds moet opereren. Besloten is het FTK ook toe te passen voor de jaarverslaggeving, omdat dit aansluit bij het door het bestuur gehanteerde beleid.

De toeslagverlening op de aanspraken van deelnemers, van de ingegane pensioenen en de premievrije rechten per 1 januari van het volgend boekjaar, worden meegenomen in de vaststelling van de technische voorziening op balansdatum.

Stichting Bedrijfstakpensioenfonds Zorgverzekeraars is statutair gevestigd in Zeist.

Adresgegevens: Handelsweg 2, 3707 NH Zeist

KvK nummer: 41178751

Activiteiten

Stichting Bedrijfstakpensioenfonds Zorgverzekeraars (hierna: het fonds, het pensioenfonds of SBZ Pensioen). Het fonds stelt zich ten doel, overeenkomstig de voorwaarden als in de statuten en de desbetreffende pensioenreglementen nader is bepaald, aanspraken op te bouwen voor de deelnemers en rechten uit te keren aan de deelnemers, gewezen deelnemers en hun nabestaanden, ter zake van ouderdom, overlijden en arbeidsongeschiktheid. Het fonds werkt volgens een Actuariële en Bedrijfstechnische Nota (ABTN), waarbij de financiële opzet en de grondslagen waarop de stichting rust, gemotiveerd zijn omschreven.

Overeenstemmingsverklaring

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen zoals deze zijn opgenomen in Titel 9, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en met inachtneming van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving in het bijzonder Richtlijn 610.

De bedragen opgenomen in de jaarrekening zijn vermeld in duizenden euro's, tenzij anders is aangegeven.

Het bestuur heeft op 21 juni 2021 de jaarrekening opgemaakt.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand verslagjaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand verslagjaar, met uitzondering van de schattingswijzigingen zoals opgenomen in de paragraaf "Schattingswijzigingen".

Schattingswijzigingen

Prognosetafel

De actuariële grondslagen en/of methoden worden periodiek beoordeeld en mogelijk herzien ten behoeve van de berekening van de actuele waarde van de pensioenverplichtingen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van interne en externe actuariële deskundigheid.

Dit betreft onder meer de vergelijking van veronderstellingen ten aanzien van sterfte en langleven met werkelijke waarnemingen voor zowel de gehele bevolking als specifiek voor de populatie van het pensioenfonds. Vanaf boekjaar 2020 is de grondslag voor overlevingskansen gebaseerd op de Prognosetafel AG2020 met startjaar 2021 zoals gepubliceerd door het Koninklijk Actuarieel Genootschap (AG). Dit heeft geleid tot een verlaging van de voorziening pensioenverplichtingen van € 151,7 miljoen. De verlaging is bepaald per 31 december 2020. Dit resultaat is via de Staat van Baten en Lasten als "Wijzigingen actuariële uitgangspunten" in het verslagjaar verantwoord. Het effect op de dekkingsgraad per 31 december 2020 is 2,4 procentpunt positief. Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat de (mogelijke) impact van Covid-19 niet is verwerkt in de Prognosetafel AG2020.

Beschrijving Middelloonregeling

Onderstaand volgt een globale beschrijving van de in 2020 geldende pensioenregeling die door het fonds wordt uitgevoerd (Pensioenreglement Middelloonregeling). Aan deze beschrijving kunnen geen rechten worden ontleend.

Pensioensysteem

Het pensioensysteem is een middelloonregeling met een voorwaardelijk recht op toeslagen voor deelnemers pensioengerechtigden en gewezen deelnemers.

Pensioenleeftijd

De pensioenleeftijd voor deelnemers is 68 jaar.

Pensioengrondslag

De pensioengrondslag wordt bepaald door het jaarsalaris te verminderen met de franchise en wordt jaarlijks vastgesteld op 1 januari op grond van het per die datum geldende jaarsalaris en franchise. Onder jaarsalaris wordt verstaan het tussen de deelnemer en de werkgever contractueel overeengekomen vaste bruto salaris per jaar inclusief de vakantietoeslag, eindejaarsuitkering en andere vaste toeslagen. Vanaf 2015 is het salaris dat meetelt voor de pensioenopbouw gemaximeerd op het fiscale maximum. In 2020 is dat € 110.111. Onder het jaarsalaris worden ook andere beloningsbestanddelen begrepen, waarvan de deelnemer en de werkgever zijn overeengekomen dat deze onderdeel van bovengenoemd jaarsalaris zijn.

Franchise en opbouwpercentages worden vanaf 1 januari 2019 opgenomen in een aparte werkgeversbijlage bij het pensioenreglement Middelloonregeling; de werkgever kan zelf kiezen voor een bepaalde franchise en opbouwpercentage.

Wezenpensioen

Het halfwezenpensioen bedraagt 20% van het te bereiken partnerpensioen en wordt uitgekeerd tot 21 jaar of tot 27 jaar voor studerende kinderen. Als beide ouders zijn overleden, wordt het wezenpensioen verdubbeld.

Premie

De premie wordt per deelnemer berekend en is in beginsel gelijk aan de actuariële premie.

Arbeidsongeschiktheid

Bij ingang van een arbeidsongeschiktheidspensioen is sprake van een vast percentage van het salaris als aanvulling op de WIA-uitkering van het UWV. Dit houdt in (naar rato van de mate van arbeidsongeschiktheid, waarbij laatstgenoemde percentages gelden voor het derde tot en met het zesde ziektejaar):

* tot de WIA-dagloongrens: 0% en 10%.

* boven de WIA-dagloongrens: 70% en 80% (WGA) / 75% en 85% (IVA).

Beschrijving Nettopensioenregeling

Met ingang van 2019 biedt SBZ Pensioen de Nettopensioenregeling aan. Hierbij is het voor deelnemers met een salaris hoger dan € 110.111 op vrijwillige basis mogelijk om, indien de werkgever deelneemt aan de nettopensioenregeling, deel te nemen aan de nettopensioenregeling.

De deelnemers betalen maandelijks een premie vanuit het nettosalaris. Deze premies worden op een beleggingsrekening gestort en belegd in beleggingsfondsen. De Nettopensioenregeling kent hiervoor 3 risicoprofielen: Offensief, Neutraal (standaard) of Defensief. Bij elk risicoprofiel horen bepaalde lifecycles. In deze 3 lifecycles wordt het beleggingsrisico automatisch geleidelijk afgebouwd naarmate de pensioendatum nadert. Met de ingelegde premies en het rendement op de beleggingen wordt een individueel pensioenkapitaal gevormd.

In het jaar dat de deelnemer de 58-jarige leeftijd bereikt wordt gevraagd een keuze te maken tussen een vast pensioen of een variabel pensioen. Indien voor een vast pensioen wordt gekozen dan wordt het individuele pensioenkapitaal belegd tot ingang pensioen. De deelnemer koopt het vaste pensioen vervolgens aan bij een andere pensioenuitvoerder. Indien de deelnemer kiest voor een variabel pensioen dan wordt het individuele pensioenkapitaal vanaf die leeftijd, geleidelijk in 10 jaar, omgezet in Collectief Variabel Pensioen (CVP). In het CVP delen de deelnemers beleggings- en verzekeringsrisico's met alle andere deelnemers.

Premievaststelling, actuariële grondslagen en veronderstellingen

Ten behoeve van de pensioenopbouw voor ouderdomspensioen en partnerpensioen wordt jaarlijks de feitelijke premie vastgesteld, zodanig dat daarmee de tijdsevenredige aanspraak op het pensioen is gefinancierd. De tijdsevenredige aanspraak is gelijk aan de totale pensioenaanspraak (promoties e.d. daargelaten), verminderd met de aanspraak die betrekking heeft op de periode van de balansdatum tot de pensioendatum.

De feitelijke premie voor wezenpensioen is gelijk aan 2% van de feitelijke premie voor partnerpensioen. De financiering voor het arbeidsongeschiktheidspensioen vindt plaats door middel van een premie. Deze premie wordt jaarlijks door het bestuur vastgesteld, zodanig dat het toekomstig uit te keren arbeidsongeschiktheidspensioen wordt gedekt.

Aan de berekening van de feitelijke premie 2020 liggen de volgende actuariële grondslagen en veronderstellingen ten grondslag:

- **Interest:** Het verwacht rendement is gebaseerd op de beleggingsmix van het fonds behorende bij de Middelloodregeling en de bijbehorende rendementen, waarbij de rendementen per beleggingscategorie gelijk zijn gesteld aan de maximale rendementen zoals voorgeschreven door de Commissie Parameters. Daarnaast wordt er een correctie toegepast in verband met toekomstbestendige toeslagverlening door middel van een toeslagcurve. Deze toeslagcurve is gebaseerd op de prijsinflatie en kent een ingroeipad voor de eerste vijf jaar. Bij het ingroeipad worden de minimale groeivoeten voor het prijs- en loonindexcijfer voor het eerste jaar gelijkgesteld aan de CPB-ramingen zoals gepubliceerd door DNB. Bovenstaande resulteert in een verwachte rendementscurve (voor en na correctie), die wordt gehanteerd voor de berekening van de gedempte kostendekkende premie. Voor de vaststelling van het verwacht rendement voor de periode 2016 tot 2020 is de door DNB gepubliceerde RTS per 30 september 2015 gehanteerd. De rendementscurve kan jaarlijks wijzigen als gevolg van wijzigingen in het beleggingsbeleid of het ingroeipad. Voor het ingroeipad dient jaarlijks te worden uitgegaan van het door DNB gepubliceerde ingroeipad per 1 oktober van het voorgaande jaar. Daarbij betreft het ingroeipad forward rates.
Het bestuur kan op advies van de adviserend actuaire het gehanteerde verwachte rendement aanpassen indien marktomstandigheden dit noodzakelijk maken.
- **Sterftekansen:** voor mannen en vrouwen worden de sterftekansen ontleend aan de prognosetabel AG 2018 met startjaar 2020, gecorrigeerd voor fondsspecifieke ervaringssterfte. Voor kinderen worden de sterftekansen verwaarloosd.
- **Wezenpensioen:** De voorziening voor latent wezenpensioen is gelijk aan 2% van de voorziening voor latent partnerpensioen bij nog niet ingegane ouderdomspensioenen. Bij een ingegaan wezenpensioen wordt voor wezen jonger dan 21 jaar aangenomen dat het wezenpensioen voortduurt tot de 21-jarige leeftijd; voor wezen van 21 jaar of ouder wordt het wezenpensioen jaarlijks tot uiterlijk de 27-jarige leeftijd verlengd op basis van ontvangen studieverklaringen.
- **Partnerfrequentie:** Zolang nog geen pensioenuitkering is ingegaan, wordt voor de berekening van de voorziening voor partnerpensioen elke (gewezen) deelnemer verondersteld een partner te hebben (onbepaalde partnersysteem met een partnerfrequentie van 100% vanaf 60 jaar). Voor pensioengerechtigden wordt uitgegaan van de werkelijke burgerlijke staat.
- **Leeftijdverschil:** Voor het partnerpensioen wordt verondersteld dat de mannelijke deelnemer een 3 jaar jongere vrouwelijke partner heeft en dat de vrouwelijke deelnemer een 3 jaar oudere mannelijke partner heeft.

- Premievrijstelling invaliditeit: Aangenomen is dat de kosten, verbonden aan de in de toekomst te verlenen vrijstelling van premiebetaling (pvi) wegens arbeidsongeschiktheid, kunnen worden gedekt door een risicopremie ter grootte van 4,0% van de actuariële premie exclusief pvi en exclusief AOP premie.
- Opslag voor kosten: Bij de vaststelling van de feitelijke premie wordt rekening gehouden met een opslag voor toekomstige uitbetalingskosten van 2,0%. De kosten verbonden aan de administratie en het beheer zijn gesteld op 0,5% van de pensioengrondslag.
- Solvabiliteitsopslag: Er wordt geen solvabiliteitsopslag gehanteerd zolang de opslag in verband met toeslagverlening hoger is dan de opslag benodigd voor de vereiste dekkingsgraad primo boekjaar.
- Tijdelijk partnerpensioen: De feitelijke premie voor het tijdelijk partnerpensioen is gelijk aan 75% van de premie voor een volledig (niet gekort) tijdelijk partnerpensioen. Vanaf 1 januari 2019 heeft de werkgever de keuze tussen geen, verplicht of vrijwillige dekking van het tijdelijk partnerpensioen (ANW-hiaat). Bij een verplichte dekking wordt de risicopremie door de werkgever betaald. Bij een vrijwillige dekking wordt de risicopremie door de werkgever doorbelast aan de werknemer.
- Arbeidsongeschiktheidspensioen: De premie voor het arbeidsongeschiktheidspensioen bedraagt een percentage van de relevante loonsom:
 - In geval van 85% resp. 80% aanvulling in de eerste vier jaar van arbeidsongeschiktheid ziektejaar en 75% resp. 70% daarna: 0,1% van het parttime salaris tot maximum dagloon en 2,0% van het parttime salarisdeel boven maximum dagloon.
 - In geval van 85% resp. 80% aanvulling tot de pensioendatum: 0,4% van het parttime salaris tot maximum dagloon en 2,2% van het parttime salarisdeel boven maximum dagloon. Deze optie is voor nieuw toetredende werkgevers per 1 januari 2019 vervallen
- Toeslagreserve: Voor de toeslagreserve wordt door de werkgever jaarlijks per 1 januari een percentage van de loonsom (niet gemaximeerd op het maximum pensioengevend salaris) betaald. Voor het jaar 2020 is een percentage van 1% gehanteerd.
Voor het jaar 2021 hebben sociale partners afgesproken dit percentage te wijzigen naar 0%.

ALGEMENE GRONDSLAGEN

Opname in de balans en staat van baten en lasten

Een actief is in de balans opgenomen, als het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het pensioenfonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar is vastgesteld.

Een verplichting is in de balans opgenomen, als het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de waarde daarvan betrouwbaar is vastgesteld.

Een actief of verplichting is niet (meer) in de balans opgenomen:

- Als door een transactie (nagenoeg) alle toekomstige economische voordelen en (nagenoeg) alle risico's van een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen.
- Vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Dit betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkelingsdatum. Hierdoor kan sprake zijn van een post "nog af te wikkelen transacties", die zowel een actief als een passief kan zijn.

Baten zijn in de staat van baten en lasten opgenomen, als een vermeerdering van het economisch potentieel -samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting- heeft plaatsgevonden en de waarde daarvan betrouwbaar is vastgesteld.

Lasten zijn in de staat van baten en lasten opgenomen, als een vermindering van het economisch potentieel -samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting- heeft plaatsgevonden en de waarde daarvan betrouwbaar is vastgesteld.

Saldering van een actief en een verplichting

Een actief en een verplichting zijn gesaldeerd (netto) opgenomen, als er sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen én de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De hiermee samenhangende rentebaten en rentelasten zijn eveneens gesaldeerd opgenomen.

Reële waarde

Activa en verplichtingen zijn gewaardeerd tegen reële waarde, tenzij anders is aangegeven.

Schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de jaarrekening volgens Titel 9, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt, die van invloed zijn op de grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa, verplichtingen, baten en lasten.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren, die -gegeven de omstandigheden- als redelijk zijn beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van activa en verplichtingen, die niet op eenvoudige wijze uit andere bronnen blijkt. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen zijn opgenomen:

- in het verslagjaar waarin de schatting is herzien, als de herziening alleen voor dat verslagjaar gevolgen heeft, of
- in het verslagjaar van herziening en toekomstige verslagjaren, als de herziening gevolgen heeft voor zowel het verslagjaar als toekomstige verslagjaren.

Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen

Er is geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief transactiekosten, provisies, valutakoersverschillen, e.d., zijn als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen.

Vreemde valuta

De jaarrekening is opgesteld in euro's, zijnde de functionele en de presentatie valuta van het pensioenfonds.

Activa en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend naar euro's tegen de koers per balansdatum. Deze waardering is onderdeel van de waardering tegen reële waarde. Baten en lasten voortvloeiende uit transacties in vreemde valuta's worden omgerekend tegen de koers per transactiedatum. Alle valutakoersverschillen zijn verwerkt in de staat van baten en lasten.

	2020	2019
AUD	1,59	1,60
CHF	1,08	1,09
CAD	1,56	1,46
GBP	0,90	0,85
HKD	9,49	8,75
JPY	126,33	121,99
USD	1,22	1,12
SEK	10,05	10,51
SGD	1,62	1,51

SPECIFIEKE GRONDSLAGEN

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Beleggingen voor risico pensioenfonds

Algemeen

De beleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde, slechts indien de reële waarde van de beleggingen niet betrouwbaar kan worden vastgesteld, vindt waardering plaats op basis van geamortiseerde kostprijs. Overlopende activa en passiva worden tevens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De liquiditeiten vermogensbeheer worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Het verschil tussen reële waarde en nominale waarde is bij deze activa en passiva in het algemeen gering.

Participaties in beleggingspools en -instellingen die gespecialiseerd zijn in een bepaald soort beleggingen worden gerubriceerd en gewaardeerd volgens de grondslagen voor die onderliggende beleggingen (look-through benadering). Bij gemengde beleggingsfondsen wordt aangesloten bij de hoofdcategorie, bepaald op basis van reële waarde.

Vorderingen en schulden uit beleggingen welke samenhangen met een specifieke beleggingscategorie worden onder beleggingsdebiteuren dan wel -crediteuren opgenomen in de betreffende beleggingscategorie.

Financiële instrumenten worden gebruikt ter afdekking van beleggingsrisico's en het realiseren van het vastgelegde beleggingsbeleid. De derivatenposities zijn opgenomen als een afzonderlijke beleggingscategorie. Derivaten die deel uitmaken van een beleggingsfonds zijn opgenomen in de beleggingscategorie waarin dit beleggingsfonds is gerubriceerd.

(Reële) waardebepaling

De beleggingen van het pensioenfonds worden gewaardeerd tegen de reële waarde per balansdatum. Voor de meerderheid van de financiële instrumenten van het pensioenfonds kan gebruik worden gemaakt van genoteerde marktprijzen. Derivaten worden gewaardeerd door gebruik te maken van netto contante waardeberekeningen. Bepaalde instrumenten, zoals participaties in beleggingsfondsen worden gewaardeerd door gebruik te maken van de intrinsieke waarde. Het is gebruikelijk en mogelijk om de reële waarde binnen een aanvaardbare bandbreedte van schattingen vast te stellen. Slechts indien de reële waarde van een belegging niet betrouwbaar kan worden vastgesteld, vindt waardering plaats op basis van geamortiseerde kostprijs.

Voor financiële instrumenten zoals beleggingsvorderingen en -schulden geldt dat de boekwaarde de reële waarde benadert als gevolg van het korte termijn karakter van de vorderingen en schulden. De boekwaarde van alle activa en de financiële verplichtingen op balansdatum benadert de reële waarde.

Vastgoedbeleggingen

Beursgenoteerde vastgoedfondsen worden gewaardeerd tegen de reële waarde, zijnde de beurskoers per balansdatum. Niet-beursgenoteerde beleggingen in vastgoedfondsen worden gewaardeerd op het aandeel in de reële waarde van de onderliggende beleggingen. Indien de waarderingsgrondslagen van vastgoedfondsen afwijken, wordt de waardering zo mogelijk aangepast aan de waarderingsgrondslagen van het pensioenfonds.

Aandelen

Beursgenoteerde aandelen en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd op reële waarde. De reële waarde is de beursnotering per balansdatum. De reële waarde van niet-beursgenoteerde participaties is bepaald op basis van de laatst bekende intrinsieke waarde. Dit is het aandeel in het zichtbare eigen vermogen.

Private equity beleggingen worden gewaardeerd op marktwaarde, zijnde de intrinsieke waarde. Deze waarde wordt ontleend aan de meest recente rapportages van de fundmanagers en de fund-of-fund-managers, gecorrigeerd voor kasstromen in de periode tot balansdatum. Daarnaast wordt bij de waardering rekening gehouden met eventuele negatieve gevolgen van materiële gebeurtenissen in het verslagjaar na ontvangst van deze rapportages. De managers bepalen de intrinsieke waarde op basis van lokale wet- en regelgeving.

Niet-beursgenoteerde belangen in infrastructuur beleggingen worden gewaardeerd op het aandeel in de reële waarde van de onderliggende beleggingen, de overige onderliggende activa en de onderliggende verplichtingen.

Vastrentende waarden

Beursgenoteerde vastrentende waarden en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd op marktwaarde. De marktwaarde is de per balansdatum geldende beurskoers, onder toevoeging van opgelopen rente. De marktwaarde van leningen en hypotheekleningen betreft een berekende marktwaarde. Deze marktwaarde wordt, via een yield-curve methodiek onder gebruikmaking van zo te noemen spreads voor debiteurencategorieën, afgeleid van de marktwaarde van openbare leningen (obligaties). Ook bij deze vastrentende beleggingen wordt de opgelopen intrest in de marktwaarde meegenomen en aan de hiervoor beschreven koerswaarde toegevoegd. Deposito's en tegoeden bij banken worden gewaardeerd op nominale waarde.

Derivaten

Derivaten worden gewaardeerd op reële waarde, zijnde de marktwaarde van het contract. Voor beursgenoteerde contracten is dit de beurskoers per balansdatum. Voor niet-beursgenoteerde contracten is de waardering gebaseerd op beschikbare marktinformatie als input voor gehanteerde waarderingsmodellen of door de bepaling van de contante waarde van de kasstromen. Hierbij wordt onder andere gebruik gemaakt van Swap-curves. Creditposities (ongerealiseerde negatieve waarde) in derivaten worden separaat verantwoord onder de overige schulden.

In het kader van vermogensbeheer kan gebruik gemaakt worden van financiële instrumenten zoals valutatermijncontracten, putopties, futures en swaps met als doel het afdekken van risico's of efficiënt portefeuillebeheer.

Valutatermijncontracten worden per balansdatum gewaardeerd tegen de overeengekomen termijnkoersen onder aftrek van de aan- of verkoopkoers. Het resultaat op valutatermijncontracten wordt verantwoord onder de beleggingsopbrengsten.

Futurecontracten worden in eerste instantie in de balans opgenomen tegen de reële waarde op datum waarop een futurecontract wordt afgesloten en vervolgens iedere handelsdag gewaardeerd tegen de reële nieuwe waarde. Wijzigingen in de reële waarde worden direct afgerekend middels margin calls (marked-to-market) en worden verwerkt via de staat van baten en lasten. Na iedere afrekening komt de boekwaarde op nihil te staan. (Rente)swaps worden in de balans opgenomen tegen de reële waarde. De waarde van de (rente)swaps wordt periodiek aangepast naar aanleiding van renteontwikkelingen op de financiële markten.

Overige beleggingen

Geldmarktbeleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde, zijnde de contante waarde van de toekomstige kasstromen (rente en aflossing). Posities in rekening courantsaldi worden tegen nominale waarde gewaardeerd.

Beleggingen voor risico deelnemers

De waarderingsgrondslagen voor beleggingen voor risico deelnemers zijn gelijk aan die voor beleggingen voor risico pensioenfondsen.

Langlopende vorderingen

Hieronder worden vorderingen uit hoofde van pensioenverplichtingen verantwoord, waarvoor rechten op andere pensioenuitvoerders verhaald kunnen worden. Verwezen wordt naar de toelichting op de technische voorziening voor risico van het pensioenfonds.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen en overlopende activa zijn bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Daarna tegen de geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde als er geen sprake is van transactiekosten) onder aftrek van eventuele bijzondere waardeverminderingen, als er sprake is van oninbaarheid.

Overige activa

Onder overige activa zijn liquide middelen opgenomen, voor zover dit onmiddellijk opeisbare banktegoeden zijn. Liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen uit hoofde van beleggingstransacties zijn opgenomen onder beleggingen.

Stichtingskapitaal en reserves

Algemeen

Stichtingskapitaal en reserves worden bepaald door het bedrag dat resteert nadat alle actiefposten en posten van het vreemd vermogen, inclusief de voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds, volgens de van toepassing zijnde waarderingsgrondslagen in de balans zijn opgenomen.

In de toelichting wordt opgenomen het krachtens de Pensioenwet minimaal vereiste eigen vermogen volgens de in het Besluit financieel toetsingskader (FTK) voorgeschreven berekeningsmethodiek als het surplusvermogen.

Reserve beleggingsrisico's

Het doel van de reserve beleggingsrisico's is het opvangen van risico's met betrekking tot de beleggingen. De reserve beleggingsrisico's is gelijk aan het vereist eigen vermogen dat resulteert volgens het standaardmodel van DNB, gebruik makend van de op balansdatum geldende door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid vastgestelde parameters.

Er wordt rekening gehouden met:

- Het renterisico.
- Het aandelen- en vastgoedrisico.
- Het valutarisico.
- Het grondstoffenrisico.
- Het kredietrisico.
- Het verzekeringstechnisch risico.

Jaarlijks wordt overeenkomstig het standaardmodel van DNB een solvabiliteitstoets uitgevoerd om vast te stellen of de reserve beleggingsrisico's tot het niveau van het vereist eigen vermogen kan worden aangevuld. Aan het standaardmodel is een extra risicocomponent toegevoegd waarmee het met actief beheer verbonden extra risico wordt uitgedrukt. De reserve beleggingsrisico's kan niet negatief zijn.

Toeslagreserve

De toeslagreserve is bestemd voor toeslagverlening aan actieve deelnemers in de pensioenregeling op basis van de CAO voor de Zorgverzekeraars. De toeslagreserve wordt, indien mogelijk aangewend voor aanvulling van de toeslagverlening tot maximaal de algemene loonontwikkeling, indien de reguliere toeslagverlening aan betreffende deelnemers (gefinancierd vanuit beleggingsrendementen) niet volledig kan worden toegekend. De toeslagreserve staat niet ter vrije bestemming/beschikking van het bestuur van het fonds.

Het verloop van deze reserve is als volgt:

- aan de reserve is per 1 januari 1,00% (2019: 2,85%) van de loonsom, niet gemaximeerd op het maximum pensioengevend salaris, door werkgevers die deelnemen aan het fonds toegevoegd;
- aan de reserve wordt jaarlijks per 1 januari een bedrag onttrokken benodigd voor toekenning van een aanvulling op de toeslagverlening tot maximaal de loonindex uit de cao Zorgverzekeraars, indien de reguliere toeslagverlening aan betreffende deelnemers (gefinancierd vanuit beleggingsrendementen) lager is dan de volledige toeslag op basis van de loonontwikkeling;
- voor de bepaling van het te onttrekken bedrag wordt uitgegaan van de voor het fonds geldende actuariële grondslagen waarmee de technische voorziening wordt vastgesteld per 1 januari van dat betreffende jaar;
- over het te onttrekken bedrag wordt een opslag ter grootte van de dekkingsgraad, welk gebaseerd is op de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur, berekend met een minimum gelijk aan de minimaal vereiste dekkingsgraad en een maximum gelijk aan de dekkingsgraad waarbij volledig (toekomstbestendig) geïndexeerd kan worden;
- in geval de reserve in een bepaald jaar niet of niet geheel wordt gebruikt voor toeslagverlening, geldt dat deze resterende reserve niet wordt aangewend voor 'inhaalindexatie' ingeval in voorgaande jaren vanuit de toeslagreserve geen volledige toeslag kon worden bereikt ter hoogte van de loonindex. Het saldo blijft in dat geval achter als bestemmingsreserve voor toeslagen en wordt in een volgend jaar, tezamen met de jaarlijkse storting door werkgevers, aangewend voor toeslagverlening tot maximaal de geldende loonindex in dat jaar;
- ten aanzien van de aan de toeslagreserve toe te kennen rendementen wanneer er een waarde resteert nadat bedragen uit deze bestemmingsreserve zijn onttrokken:
het toe te kennen procentuele rendement over een boekjaar is gelijk aan het procentuele rendement (vanuit de fysieke portefeuille zonder eventuele rentehedge) op het totale vermogen van het fonds over dat boekjaar. Dit rendement kan zowel positief als negatief uitvallen;
- ten aanzien van de verhouding tussen het vermogen van de toeslagreserve tot het overige vermogen van het fonds bij bijvoorbeeld kortingen van de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten: het betreft een bestemmingsreserve die buiten beschouwing wordt gelaten bij het vaststellen van de dekkingsgraad van het pensioenfonds.

De toeslagreserve is naar aanleiding van uitkomsten CAO onderhandelingen ultimo boekjaar komen te vervallen.

Technische voorzieningen voor risico pensioenfonds

Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds

De voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds is gewaardeerd tegen reële waarde op basis van de contante waarde van de beste inschatting van toekomstige kasstromen die samenhangen met de op balansdatum onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen. Hierbij is het volgende van belang:

Bij de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds is uitgegaan van het op de balansdatum geldende ABTN en van de over de verstreken deelnemersjaren verworven aanspraken. Jaarlijks wordt door het bestuur besloten of op de opgebouwde pensioenaanspraken toeslagverlening kan worden toegepast. Alle per balansdatum bestaande toeslagbesluiten (ook voor toeslagbesluiten na balansdatum voor zover sprake is van ex ante condities) zijn in de berekening begrepen. Er wordt geen rekening gehouden met toekomstige salarisontwikkelingen.

Bij de berekening van de voorziening wordt rekening gehouden met premievrije pensioenopbouw in verband met invaliditeit op basis van de contante waarde van de toekomstige opbouw waarvoor vrijstelling is verleend wegens arbeidsongeschiktheid. Met ingang van ultimo 2019 wordt rekening gehouden met de jaarlijkse onvoorwaardelijke verhoging van de pensioengrondslag.

Naar aanleiding van uitkomsten CAO onderhandelingen is de jaarlijkse onvoorwaardelijke verhoging van de pensioengrondslag per 31 december 2020 komen te vervallen.

De berekeningen zijn uitgevoerd op basis van de volgende actuariële grondslagen en veronderstellingen per 31 december 2020:

Overlevingstafels

Prognosetafels AG2020 met startjaar 2021 (2019: prognosetafels AG2018 met startjaar 2020) waarbij de sterftekansen zijn vermenigvuldigd met een leeftijdsafhankelijke factor die is gebaseerd op de ervaringssterfte van het pensioenfonds.

Partnerfrequentie

Voor het nabestaandenpensioen tot de pensioendatum wordt het zogenaamde onbepaalde partnersysteem gehanteerd, waarbij de partnerfrequenties vanaf 60 jaar worden verondersteld gelijk te zijn aan 1. Voor de pensioentrekkenden wordt rekening gehouden met de werkelijke burgerlijke staat en gereserveerd volgens het bepaalde partner systeem.

Leeftijdsverschil man-vrouw

Voor partnerpensioen is aangenomen dat de partner 3 jaar jonger is dan de verzekerde man en 3 jaar ouder dan de verzekerde vrouw.

Voorziening voor uitgesteld wezenpensioen

De lasten van nog niet ingegaan wezenpensioen zijn gesteld op 2% van de lasten van het nog niet ingegaan partnerpensioen tot de feitelijke pensioendatum; bij de vaststelling van de lasten van ingegaan wezenpensioen wordt verondersteld dat het pensioen moet worden uitgekeerd tot 21 jaar of tot 27 jaar voor studerende kinderen, waarbij geen rekening wordt gehouden met sterftekansen.

Voorziening voor toekomstige administratie- en excassokosten

Kostenopslag ter grootte van 2,0% (2019: 2,0%) van de technische voorziening in verband met toekomstige administratie- en excassokosten.

Voorziening voor toekomstige pensioenopbouw arbeidsongeschikten

Bij de bepaling van de pensioenopbouw voor arbeidsongeschikte deelnemers is uitgegaan van een revalidatiekans van 4%. Voor ingegaan AOP is uitgegaan van een revalidatiekans van 0%.

IBNR-voorziening

Het fonds houdt rekening met een voorziening voor deelnemers die ziek zijn geworden, maar nog niet als zodanig bij het pensioenfonds zijn aangemeld, omdat ze korter dan twee jaar ziek zijn. De zogenaamde IBNR voorziening. Vanaf ultimo boekjaar 2018 wordt voor het arbeidsongeschiktheidspensioen ook een IBNR voorziening aangehouden.

De IBNR bedraagt per 31 december 2020 € 14,0 miljoen (2019: € 12,4 miljoen). De hoogte van de technische voorziening IBNR is met ingang van 2018 vastgesteld op basis van de risicopremies voor premievrijstelling en arbeidsongeschiktheidspensioen van de afgelopen twee boekjaren.

De IBNR voorziening kan niet negatief zijn.

Voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers

De waardering van de voorziening pensioenverplichting voor risico deelnemers is bepaald door de waardering van de tegenover deze voorziening aangehouden beleggingen.

Overige schulden en overlopende passiva

Overige schulden en overlopende passiva zijn bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Daarna tegen de geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde als er geen sprake is van transactiekosten).

Dekkingsgraad

De actuele dekkingsgraad voor risico pensioenfonds en risico deelnemers wordt berekend door op balansdatum het balanstotaal minus de kortlopende schulden minus de toeslagreserve te delen op de technische voorzieningen zoals opgenomen in de balans.

Onder het FTK is de beleidsdekkingsgraad leidend voor alle beleidsmaatregelen. De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de actuele dekkingsgraad van de afgelopen 12 maanden en is daarmee minder afhankelijk van dagkoersen.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Algemeen

Baten en lasten zijn toegerekend aan het verslagjaar waarop deze betrekking hebben. De in de staat van baten en lasten opgenomen posten zijn sterk gerelateerd aan de in de balans gehanteerde waarderingsgrondslagen. Zowel gerealiseerde als ongerealiseerde resultaten zijn opgenomen in het resultaat.

Premiebijdragen voor risico pensioenfonds (van werkgevers en werknemers)

Onder premiebijdragen wordt verstaan de aan derden in rekening gebrachte c.q. te brengen bedragen voor de in het verslagjaar verzekerde pensioenen onder aftrek van kortingen. Premies zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Premiebijdragen voor risico deelnemers

Dit zijn bijdragen van deelnemers in het kader van de nettopensioenregeling.

Beleggingsresultaten

Directe en indirecte beleggingsresultaten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Directe beleggingsopbrengsten

Directe beleggingsopbrengsten zijn rentebaten en -lasten, dividenden, huuropbrengsten, e.d. Dividend is verantwoord op het moment van betaalbaarstelling.

Indirecte beleggingsopbrengsten

Indirecte beleggingsopbrengsten zijn gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen en valutaresultaten:

- Er is geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen.
- Aankoopkosten zijn verwerkt in de reële waarde van de beleggingen.
- Verkoopkosten zijn verantwoord als onderdeel van de herwaarderingen.

Kosten van vermogensbeheer

Onder kosten van vermogensbeheer worden zowel de externe vermogensbeheerkosten als daaraan toegerekende pensioenuitvoeringskosten verstaan.

Verantwoording van kosten

De kosten uit hoofde van beheervergoeding alsmede bewaarkosten gerelateerd aan beleggingen en kosten van oversight zijn in mindering gebracht op de directe en indirecte beleggingsopbrengsten.

Overige baten

Overige baten zijn toegerekend aan het verslagjaar waarop deze betrekking hebben.

Pensioenuitkeringen

Pensioenuitkeringen zijn de aan deelnemers uitgekeerde bedragen inclusief afkopen. De pensioenuitkeringen zijn berekend op actuariële grondslagen en toegerekend aan het verslagjaar waarop deze betrekking hebben.

Pensioenuitvoeringskosten

Pensioenuitvoeringskosten zijn toegerekend aan het verslagjaar waarop deze betrekking hebben.

Mutatie technische voorzieningen voor risico pensioenfondsen

Pensioenopbouw

Pensioenopbouw is de contante waarde van de pensioenaanspraken toegekend in het verslagjaar.

Toeslagen

Voor alle (gewezen) deelnemers op basis van prijsinflatie, voor actieven op basis van de CAO voor Zorgverzekeraars aangevuld tot maximaal loonontwikkeling.

In 2020 heeft het bestuur besloten om per 1 januari 2021 de lopende pensioenen en de tot en met 31 december 2019 opgebouwde pensioenen van de actieven en gewezen deelnemers niet te verhogen (2019: 0,0%).

Het bestuur heeft in 2020 besloten om per 1 januari 2020 vanuit de toeslagreserve een toeslag van 0,32% (2019: 0,88%) toe te kennen aan de actieve deelnemers waarvan de werkgever deelneemt aan de toeslagreserve.

Voor actieve deelnemers van VGZ is een extra percentage van 0,27% verleend.

Rentetoevoeging

De pensioenverplichtingen worden contant gemaakt tegen de nominale marktrente op basis van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur. De interesttoevoeging wordt tegen de rekenrente primo boekjaar berekend over de beginstand en de mutaties gedurende het jaar.

Onttrekking voor pensioenuitkeringen

Verwachte toekomstige pensioenuitkeringen zijn vooraf actuarieel berekend en opgenomen in de technische voorzieningen. De afname van de voorzieningen is het bedrag dat vrijkomt voor de financiering van pensioenen in het verslagjaar.

Onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten

Jaarlijks valt een percentage van de uitkeringen vrij uit de technische voorziening ten behoeve van pensioenuitvoeringskosten (excassokosten). Daarnaast wordt een percentage van de pensioenopbouw en de inkomende waardeoverdrachten toegevoegd aan de technische voorzieningen ten behoeve van pensioenuitvoeringskosten.

Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten

Hieronder zijn opgenomen de aan het verslagjaar toe te rekenen overdrachtswaarde van de overgenomen respectievelijk overgedragen pensioenaanspraken met betrekking tot de actuariële waarde.

Wijziging marktrente

Jaarlijks wordt per 31 december de reële waarde van de technische voorzieningen herrekend door toepassing van de actuele rentetermijnstructuur.

Wijziging actuariële uitgangspunten

Mutatie technische voorzieningen uit hoofde van wijziging actuariële uitgangspunten heeft betrekking op de overgang in het verslagjaar op de Prognosetafel AG2020. Voor verdere toelichting wordt verwezen naar de toelichting in de grondslagen inzake schattingswijzigingen.

Overige wijzigingen

De onder deze post opgenomen mutaties van de voorziening hebben betrekking op de kanssystemen.

Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers

De mutatie voorzieningen pensioenverplichtingen voor risico van deelnemers is bepaald door de mutatie in de waardering van de tegenover deze voorzieningen aangehouden beleggingen.

Saldo overdrachten van rechten voor risico pensioenfonds en risico deelnemers

Dit is het saldo van overgenomen en overgedragen pensioenaanspraken.

Overige lasten

Overige lasten zijn toegerekend aan het verslagjaar waarop deze betrekking hebben.

GRONDSLAGEN KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de directe methode:

- Alle ontvangsten en uitgaven zijn hierbij als zodanig gepresenteerd.
- Er is onderscheid gemaakt tussen kasstromen uit pensioen- en beleggingsactiviteiten.

9.5 TOELICHTING OP DE BALANS

(x € 1.000)

ACTIVA

1. Beleggingen voor risico pensioenfonds

Verloopoverzicht per beleggingscategorie

	Vastgoed- beleggingen	Aandelen	Vastrentende waarden	Derivaten	Overige beleggingen	Totaal
Stand per 1 januari 2020	330.676	1.707.139	4.266.111	-56.280	11.573	6.259.219
Aankopen	62.623	1.638.195	2.766.047	1.153	-	4.468.018
Verkopen	-13.829	-1.676.210	-2.551.210	-48.770	-	-4.290.019
Overige mutaties	1.084	-21.822	51.886	620	13.771	45.539
Waardemutaties	-18.217	138.985	42.930	466.045	-	629.743
Stand per 31 december 2020	362.337	1.786.287	4.575.764	362.768	25.344	7.112.500

Bij: Derivaten met een negatieve waarde

	16.427
	<u>7.128.927</u>

	Vastgoed- beleggingen	Aandelen	Vastrentende waarden	Derivaten	Overige beleggingen	Totaal
Stand per 1 januari 2019	279.223	1.399.456	3.850.005	-136.799	16.886	5.408.771
Aankopen	74.845	934.951	2.386.658	20.830	-	3.417.284
Verkopen	-44.140	-959.121	-2.246.486	-200.174	-	-3.449.921
Overige mutaties	7.055	6.683	-33.325	14.247	119.311	113.971
Waardemutaties	13.693	325.170	309.259	245.616	-124.624	769.114
Stand per 31 december 2019	330.676	1.707.139	4.266.111	-56.280	11.573	6.259.219

Bij: Derivaten met een negatieve waarde

	130.840
	<u>6.390.059</u>

De waardemutaties bij de overige beleggingen (liquide middelen) zien op de valutaresultaten die worden geboekt op de valuta-overlay, zoals deze voor de gehele beleggingsportefeuille wordt toegepast.

De overige mutaties hebben o.a. betrekking op mutaties liquide middelen vallend onder beheer van de vermogensbeheerder, inclusief af te handelen beleggingstransacties.

Derivaten met een negatieve waarde zijn verantwoord onder de overige schulden en overlopende passiva.

Het fonds kent geen beleggingen in aangesloten organisaties of premiebijdragende ondernemingen.

Onderpand met betrekking tot derivaten

Binnen de beleggingsportefeuille wordt gebruik gemaakt van derivaten, hierbij is sprake van collateral management. Ultimo 2020 bedraagt het saldo van ontvangen en gesteld collateral € 362,4 miljoen. Ultimo 2019 was dit € -73,5 miljoen.

Het door SBZ Pensioen verstrekte onderpand staat ter vrije beschikking van het fonds in die zin, dat het de managers van het fonds vrij staat het onderpand te verhandelen en ander gelijkwaardig onderpand ten behoeve van de tegenpartij te stellen.

Securities lending

Binnen de beleggingsportefeuille worden beleggingen uitgeleend. De waarde van de uitgeleende beleggingen bedraagt ultimo 2020 € 886,4 miljoen (2019: € 422,4 miljoen). Hiervoor is onderpand ontvangen met een waarde ultimo 2020 van € 932,5 miljoen (2019: € 437,4 miljoen).

Reële waarde

Schattingen en oordelen

Afgezien van de beleggingsvorderingen en -schulden zijn de beleggingen van het fonds gewaardeerd tegen reële waarde per balansdatum. Het is over het algemeen mogelijk en gebruikelijk om de reële waarde binnen een aanvaardbare bandbreedte van schattingen vast te stellen. De boekwaarde van alle activa en de financiële verplichtingen op balansdatum benadert de reële waarde.

Voor de meerderheid van de beleggingen van het fonds kan gebruik worden gemaakt van marktnoteringen. Echter, bepaalde beleggingen zijn gewaardeerd door gebruikmaking van waarderingsmodellen en -technieken, inclusief verwijzing naar de huidige reële waarde van vergelijkbare instrumenten.

Op basis van deze indeling kan het volgende onderscheid worden gemaakt:

	Markt noteringen direct	Waarderings- modellen en technieken	Totaal
Per 31 december 2020			
Vastgoedbeleggingen	49.208	313.129	362.337
Aandelen	1.585.598	200.689	1.786.287
Vastrentende waarden	3.799.825	775.939	4.575.764
Derivaten	8.011	354.757	362.768
Overige beleggingen	25.344	-	25.344
Totaal	5.467.986	1.644.514	7.112.500

	Markt noteringen direct	Waarderings- modellen en technieken	Totaal
Per 31 december 2019			
Vastgoedbeleggingen	25.395	305.281	330.676
Aandelen	1.512.430	194.709	1.707.139
Vastrentende waarden	3.504.888	761.223	4.266.111
Derivaten	7.391	-63.671	-56.280
Overige beleggingen	11.573	-	11.573
Totaal	5.061.677	1.197.542	6.259.219

Opgemerkt wordt dat schattingen naar hun aard subjectief zijn en dat de geschatte actuele waarden van financiële instrumenten derhalve inherent onderhevig zijn aan onzekerheden en waardeoordelen ten aanzien van volatiliteit, rentestand en kasstromen. Deze schattingen zijn momentopnames, gebaseerd op de marktomstandigheden en de op dat moment beschikbare informatie.

Schatting van reële waarde

▮ Vastgoed

Het deel van de waarde aan vastgoedbeleggingen dat is opgenomen op basis van waarderingsmodellen en -technieken betreft voornamelijk niet-genoteerde vastgoedfondsen. Zoals bij de grondslagen staat vermeld is de waarde gebaseerd op de taxatiewaarde. Deze taxaties worden verricht door verscheidene externe erkende taxateurs. Iedere externe taxateur hanteert, binnen de algemene richtlijnen zoals binnen de branche gelden, eigen uitgangspunten. De richtlijnen binnen de branche geven aan dat voor de waardebepaling in dit geval moet worden uitgegaan van de verkoopwaarde van een object met als doelstelling om met het object huurinkomsten te genereren. Als basis wordt hiervoor een contante waardeberekening gebruikt van de toekomstige kasstromen.

▮ Aandelen

Van de belegde waarde in aandelen staat de waarde van private equity beleggingen, infrastructuur- en impactfondsen opgenomen als vastgesteld op basis van 'waarderingsmodellen en -technieken'.

Private equity, infrastructuur- en impactbeleggingen worden gewaardeerd op reële waarde, zijnde de intrinsieke waarde. Deze waarde wordt ontleend aan de meest recente rapportages van de fundmanagers en de fund-of-fund-managers, gecorrigeerd voor kasstromen in de periode tot balansdatum. Daarnaast wordt bij de waardering rekening gehouden met eventuele negatieve gevolgen van materiële gebeurtenissen in het verslagjaar na ontvangst van deze rapportages. De managers bepalen de intrinsieke waarde op basis van lokale wet- en regelgeving. Voor de waardering van deze beleggingen wordt uitgegaan van de waardebepaling die is opgesteld ten behoeve van deze externe fondsbeheerders. De waardering vindt plaats op basis van fair value. De wijze waarop de fair value wordt bepaald is afhankelijk van de externe fondsbeheerder en van de aard van de belegging. De volgende variabelen kunnen hierbij een rol spelen: de aanschafwaarde voor wat betreft recente investeringen, toekomstige kasstromen, waarde van de activa en waardering van vergelijkbare objecten.

▮ Vastrentende waarden

Het deel van de vastrentende waarden waarvan de reële waarde op basis van schatting wordt vastgesteld, betreft leningen op schuldbekentenis (waaronder bank loans) en hypotheekleningen. De berekeningsgrondslag staat vermeld in de algemene toelichting op de grondslagen.

▮ Derivaten

Bij de schatting van de reële waarde van derivaten wordt uitgegaan van verwachte toekomstige kasstromen. Deze kasstromen worden op basis van Eonia contant gemaakt.

Vastgoedbeleggingen

De vastgoedbeleggingen zijn als volgt gespecificeerd:

	2020	2019
Specificatie naar soort:		
Beursgenoteerde fondsen	48.022	25.293
Niet-beursgenoteerde fondsen	313.129	305.281
Liquide middelen	1.059	-
Beleggingsdebiteuren	127	102
	<u>362.337</u>	<u>330.676</u>

Aandelen

De aandelen zijn als volgt gespecificeerd:

	2020	2019
Specificatie naar soort:		
Beursgenoteerde aandelen	1.309.111	1.227.240
Niet-beursgenoteerde aandelen	256.176	243.057
Private equity aandelen en infrastructuur	200.689	194.709
Beleggingsdebiteuren	13.808	7.177
Liquide middelen	20.627	39.400
Beleggingscrediteuren	-14.124	-4.444
	<u>1.786.287</u>	<u>1.707.139</u>

Van de aandelenportefeuille is € 266,7 miljoen (2019: € 249,5 miljoen) belegd in euro.

Vastrentende waarden

De vastrentende waarden zijn als volgt gespecificeerd:

	2020	2019
Specificatie naar soort:		
Staatsobligaties (of gelijkwaardig)	1.742.934	1.647.561
Global Credit fondsen	1.759.775	1.621.666
Euro Secured Debt fondsen	164.995	162.798
Covered bonds (obligaties met onderpand)	12.861	12.968
Emerging Market Debt fondsen	212.071	201.293
Hypotheke	610.944	598.425
Beleggingsdebiteuren	646	582
Liquide middelen	72.811	20.818
Beleggingscrediteuren	-1.273	-
	<u>4.575.764</u>	<u>4.266.111</u>

De onder de vastrentende waarden opgenomen opgelopen interest bedraagt € 12.140 (2019: € 11.038).

Van de vastrentende portefeuille is € 2.625,8 miljoen (2019: € 2.492,2 miljoen) belegd in euro.

Derivaten

	2020	2019
Specificatie naar soort:		
Valutaderivaten	60.536	5.775
Rentederivaten / swaps	294.221	-69.446
Futures op vastrentende waarden	-16.427	-61.394
Tegenrekening futures	16.427	61.394
Liquide Middelen	8.011	7.391
	<u>362.768</u>	<u>-56.280</u>

Voor de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt gebruikgemaakt van financiële derivaten. Als hoofdregel geldt dat derivaten uitsluitend worden gebruikt voor zover dit passend is binnen het algemene beleggingsbeleid. De portefeuillestructuur en het risicoprofiel, berekend inclusief de economische effecten van derivaten, dienen zich binnen de door het bestuur vastgestelde grenzen (limieten) te bevinden.

Het pensioenfonds gebruikt derivaten voornamelijk om het valutarisico en het renterisico af te dekken. Eén van de belangrijkste risico's bij derivaten is het kredietrisico. Dit is het risico dat tegenpartijen niet aan hun betalingsverplichtingen kunnen voldoen. Dit risico wordt beperkt door alleen transacties aan te gaan met solvabele partijen. Bovendien geldt dat zoveel mogelijk wordt gewerkt met onderpand.

Gebruik wordt gemaakt van onder meer de volgende instrumenten:

- Valutatermijncontracten: dit zijn met individuele banken afgesloten contracten waarbij de verplichting wordt aangegaan tot het verkopen van een valuta en de aankoop van een andere valuta, tegen een vooraf vastgestelde prijs en op een vooraf vastgestelde datum. Door middel van valutatermijncontracten worden valutarisico's afgedekt.
- Renteswaps: dit betreft met individuele banken afgesloten contracten waarbij de verplichting wordt aangegaan tot het uitwisselen van rentebetalingen over een nominale hoofdsom. Door middel van swaps kan het pensioenfonds de rentegevoeligheid van de portefeuille beïnvloeden.
- Putopties op aandelen (indexen): met individuele banken afgesloten contracten waarmee het (staart) risico op aandelen wordt afgedekt (verkoop van aandelen tegen vooraf gestelde minimale verkoopprijs).
- Futures op vastrentende waarden: met deze contracten kan snel/efficiënt worden ingespeeld op (veranderende) verwachtingen met betrekking tot debiteuren en spread- en curve bewegingen.

Overige beleggingen

De overige beleggingen zijn als volgt gespecificeerd:

	2020	2019
Specificatie naar soort:		
Overige beleggingen (liquide middelen binnen vermogensbeheer)	<u>25.344</u>	<u>11.573</u>

Overige toelichting beleggingen

Beleid en risicobeheer

Voor risicobeheer heeft het bestuur de beschikking over de volgende beleidsinstrumenten:

- ▮ ALM-beleid en duration-matching.
- ▮ Premiebeleid.
- ▮ Indexatiebeleid.
- ▮ Herverzekeringsbeleid.
- ▮ Risicobeleid (alternatieve) beleggingen.
- ▮ Risicobeleid ten aanzien van uitbesteding.

Welke beleidsinstrumenten het bestuur op welke manier zal hanteren wordt bepaald op basis van uitvoerige analyses van de te verwachten toekomstige ontwikkelingen van de verplichtingen en de ontwikkelingen op de financiële markten. Voor deze analyses gebruikt men onder andere ALM-studies. Een ALM-studie analyseert de structuur van de pensioenverplichtingen en van verschillende beleggingsstrategieën en de ontwikkeling daarvan in diverse economische scenario's. Een nadere toelichting op de wijze waarop het bestuur omgaat met deze problematiek is opgenomen in de paragrafen die ingaan op risico en beheermaatregelen.

De duration van de verplichtingen van het fonds bedraagt 23,7% op basis van marktrente. De duration van de totale beleggingen bedraagt 4,8. Met IRS wordt de duration van beleggingen verlengd met 4,8 naar 14,3. Het renterisico van de verplichtingen is voor ruim 60% afgedekt. De hier vermelde duration van de verplichtingen (23,7) is vastgesteld op basis van de marktrente, omdat dit aansluit bij het beleggingsbeleid. De duration van de verplichtingen, die is vermeld in paragraaf 'Beleid en risicobeheer', is in aansluiting op DNB richtlijnen vastgesteld op basis van UFR (22,2%).

2. Beleggingen voor risico deelnemers

Verloopoverzicht per beleggingscategorie

	Vastrentende waarden	Derivaten	Overige beleggingen	Totaal
Stand per 1 januari 2020	715	210	1.630	2.555
Aankopen	473	142	492	1.107
Verkopen	-204	-88	-368	-660
Overige mutaties	-4	-9	15	2
Waardemutaties	31	55	73	159
Stand per 31 december 2020	1.011	310	1.842	3.163

	Vastrentende waarden	Derivaten	Overige beleggingen	Totaal
Stand per 1 januari 2019	-	-	-	-
Aankopen	734	207	1.541	2.482
Verkopen	-12	-37	-32	-81
Overige mutaties	-20	3	18	1
Waardemutaties	13	37	103	153
Stand per 31 december 2019	715	210	1.630	2.555

De overige beleggingen bestaan uit zogenaamde mix funds, dit zijn beleggingsfondsen die bestaan uit meerdere soorten beleggingen. Ultimo boekjaar is de samenstelling van de mix funds als volgt:

	2020	2019
Aandelen	1.051	954
Obligaties	280	264
Derivaten	32	-2
Overige	479	414
	1.842	1.630

3. Langlopende vorderingen

	2020	2019
Specificatie langlopende vordering		
Stand per 1 januari	4.718	4.810
Mutatie	-378	-92
Stand per 31 december	4.340	4.718

De langlopende vorderingen betreffen vorderingen uit hoofde van dat deel van de technische voorziening voor risico van het fonds, waarvoor rechten kunnen worden verhaald op andere pensioenuitvoerders (elders verzekerde bedragen).

4. Vorderingen en overlopende activa

	2020	2019
Vordering op werkgevers	9.656	10.076
Overige	77	83
	9.733	10.159

Bij de waardering van vorderingen wordt rekening gehouden met het risico van oninbaarheid door hiervoor een voorziening in aftrek te brengen op het saldo van de uitstaande vorderingen. Voor gelijksoortige posten met gelijksoortige risico's wordt gezamenlijk een schatting gemaakt van verliezen en risico's op balansdatum. Deze systematiek om de voorziening vast te stellen wordt gerekend tot de statische methode.

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

	2020	2019
Specificatie vorderingen / premiedebiteuren:		
Vordering op werkgevers	9.656	10.114
Voorziening dubieuze debiteuren	-	-38
	9.656	10.076

5. Overige activa

	2020	2019
ABN AMRO BANK	15.162	11.303
ING BANK	166	34
	15.328	11.337

Onder de liquide middelen worden opgenomen die kasmiddelen en tegoeden op bankrekeningen die onmiddellijk dan wel op korte termijn opeisbaar zijn. Bankrekeningen die beheerd worden door de vermogensbeheerder zijn onder de beleggingen opgenomen.

Er zijn geen kredietfaciliteiten van toepassing.

PASSIVA

6. Stichtingskapitaal en reserves

	2020	2019
Reserve beleggingsrisico's	982.646	958.775
Toeslagreserve	-	663
Vrij vermogen	-522.393	-607.571
	<u>460.253</u>	<u>351.867</u>

Mutatieoverzicht eigen vermogen

	Reserve beleggings- risico's	Toeslagreserve	Vrij vermogen	Totaal
Stand per 1 januari 2020	958.775	663	-607.571	351.867
Uit bestemming saldo van baten en lasten	23.871	-507	85.022	108.386
Overheveling Toeslagreserve naar Vrij vermogen	-	-156	156	-
Stand per 31 december 2020	<u>982.646</u>	<u>-</u>	<u>-522.393</u>	<u>460.253</u>

	Reserve beleggings- risico's	Toeslagreserve	Vrij vermogen	Totaal
Stand per 1 januari 2019	836.588	326	-425.584	411.330
Uit bestemming saldo van baten en lasten	122.187	337	-181.987	-59.463
Stand per 31 december 2019	<u>958.775</u>	<u>663</u>	<u>-607.571</u>	<u>351.867</u>

	31-12-2020		31-12-2019	
	In %		In %	
Solvabiliteit				
Pensioenvermogen (totaal activa - toeslagreserve - schulden)	7.138.612	106,9	6.282.041	105,9
Af: technische voorzieningen risico pensioenfonds en risico deelnemer	6.678.359	100,0	5.930.837	100,0
Eigen vermogen (exclusief toeslagreserve)	460.253	6,9	351.204	5,9
Af: vereist eigen vermogen	982.646	14,7	958.775	16,2
Vrij vermogen	-522.393	-7,8	-607.571	-10,3
Minimaal vereist eigen vermogen	290.531	4,4	261.310	4,4
Actuele dekkingsgraad		106,9		105,9
Beleidsdekkingsgraad		101,7		106,0

Voor het bepalen van het vereist eigen vermogen (de solvabiliteitstoets) maakt het fonds gebruik van het standaardmodel. Aan het standaardmodel is een extra risicocomponent toegevoegd waarmee het met actief beheer verbonden extra risico wordt uitgedrukt. De uitkomsten van de solvabiliteitstoets zijn opgenomen onder de toelichting in paragraaf 'Risicobeheer en derivaten'.

De actuele dekkingsgraad voor risico pensioenfondsen en risico deelnemers is als volgt berekend: $(\text{Totale activa} - \text{schulden} - \text{toeslagreserve}) / \text{Technische voorzieningen} \times 100\%$.

Als de beleidsdekkingsgraad lager is dan de dekkingsgraad die overeenkomt met het minimaal vereist eigen vermogen bevindt het fonds zich in een situatie van dekkingstekort. Indien de beleidsdekkingsgraad lager is dan de dekkingsgraad die overeenkomt met het vereist eigen vermogen, maar wel tenminste gelijk is aan de dekkingsgraad die overeenkomt met het minimaal vereist eigen vermogen, bevindt het fonds zich in een situatie van reservetekort.

De solvabiliteit van het pensioenfonds is niet toereikend. Er is sprake van een dekkingstekort.

Het verloop van de actuele dekkingsgraad is als volgt:

	2020	2019
	%	%
Dekkingsgraad per 1 januari	105,9	108,2
Premie	-0,8	-0,7
Uitkeringen	0,1	0,2
Toeslagverlening	-	-
Verandering rentetermijnstructuur	-13,8	-16,4
Rendement op beleggingen	14,7	17,5
Overige oorzaken en kruiseffecten	0,8	-2,9
Dekkingsgraad per 31 december	106,9	105,9

Herstelplan

De beleidsdekkingsgraad van het fonds was eind december 2020 (101,7%) lager dan de vereiste dekkingsgraad per eind december 2020 van 114,8%. Dit betekent dat het herstelplan geactualiseerd moet worden naar de stand van 31 december 2020.

Uit deze actualisatie van het herstelplan blijkt dat, op basis van de voorgeschreven regels voor het opstellen van een herstelplan, de financiële positie van het fonds naar verwachting in 2023 is hersteld. Herstel wordt, zonder aanvullende maatregelen, verwacht ruim binnen de gestelde hersteltermijn van 10 jaar. Aan het einde van de gestelde hersteltermijn van 10 jaar bedraagt de beleidsdekkingsgraad naar verwachting 128,7%. Het herstel vindt voornamelijk plaats door verwachte beleggingsopbrengsten (maxima conform Commissie Parameters) en vrijval solvabiliteit bij verleende uitkeringen.

In het herstelplan staat dat - als herstel conform de hiervoor vermelde uitgangspunten van het herstelplan zal worden gerealiseerd - toeslagverlening naar verwachting de komende jaren deels mogelijk is. De kans op volledige toeslagverlening is in de komende 5 jaar klein.

In het geactualiseerde herstelplan is geen rekening gehouden met de effecten van de per 1 januari 2021 door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur gebaseerd op een nieuwe UFR-methodiek.

In de uitgangspunten van het herstelplan 2020 en 2021 is geen rekening gehouden met de (mogelijke) effecten van Covid.

Het geactualiseerde herstelplan is door DNB op 19 mei 2021 goedgekeurd.

In 2020 heeft de dekkingsgraad zich ten opzichte van het sinds 2015 geldende herstelplan als volgt ontwikkeld:

	Werkelijk 2020	Herstelplan 2020
	%	%
Dekkingsgraad per 1 januari	105,9	105,9
Premie	-0,8	-0,8
Uitkeringen	0,1	0,1
Toeslagverlening	-	-0,1
Verandering rentetermijnstructuur	-13,8	-
Rendement op beleggingen	14,7	3,0
Overige oorzaken en kruiseffecten	0,8	0,1
Dekkingsgraad per 31 december	106,9	108,2

Uit de tabel blijkt dat de actuele dekkingsgraad achterblijft bij de prognose in het herstelplan. Het herstelplan gaat uit van een dekkingsgraad ultimo 2020 van 108,2%. De dekkingsgraad per 31 december 2020 bedraagt 106,9%. Dit betekent dat het fonds achterloopt op het herstelplan.

Uit de evaluatie van het herstelplan, zoals begin 2021 ingediend bij DNB, blijkt dat het pensioenfonds naar verwachting tijdig uit herstel zal zijn.

7. Technische voorzieningen voor risico pensioenfonds

	2020	2019
Specificatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds:		
Basisregeling	6.602.356	5.855.472
Premievrijstelling / IBNR	72.840	72.810
	6.675.196	5.928.282

Mutatieoverzicht technische voorzieningen

	2020	2019
Stand per 1 januari	5.928.282	5.010.681
Pensioenopbouw	144.478	113.500
Toeslagen	5.344	10.587
Rentetoevoeging	-19.399	-11.839
Onttrekking voor pensioenuitkeringen	-108.828	-104.846
Onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten	460	-36
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	1.532	-2.466
Wijziging marktrente	885.768	895.720
Wijziging actuariële uitgangspunten	-151.711	5.817
Overige wijzigingen	-10.730	11.164
Stand per 31 december	6.675.196	5.928.282

Specificatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds:

	31-12-2020		31-12-2019	
	Aantal		Aantal	
Actieve deelnemers	10.912	1.695.716	11.715	1.558.014
Gewezen deelnemers	26.386	3.114.005	25.172	2.659.121
Pensioentrekkenden	7.852	1.662.024	7.429	1.522.339
Overige	-	72.840	-	72.810
Netto pensioenverplichtingen	45.150	6.544.585	44.316	5.812.284
Toekomstige kosten uitvoering pensioenregeling	-	130.611	-	115.998
	45.150	6.675.196	44.316	5.928.282

Naar hun aard hebben de technische voorzieningen in het algemeen een langlopend karakter.

In de post "Overige" zijn onderstaande voorzieningen opgenomen:

- Schadereserve € 59,0 miljoen (2019: € 60,6 miljoen)
- IBNR € 14,0 miljoen (2019: € 12,4 miljoen)
- Additionele reservering € -0,2 miljoen (2019: € -0,2 miljoen)

8. Voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers

	2020	2019
Stand per 1 januari	2.555	-
Ontvangen premie	522	543
Collectieve waardeoverdracht	-	1.927
	3.077	2.470
Onttrekking (administratiekosten, vereist vermogen, risicopremie)	-73	-68
Rendement	159	153
Stand per 31 december	3.163	2.555

9. Overige schulden en overlopende passiva

	2020	2019
Derivaten met negatieve waarde	16.427	130.840
Netto-uitkeringen ouderdoms- en nabestaandenpensioen	-	152
Belastingen en premies sociale verzekeringen	2.594	2.511
Pensioenuitvoerders inzake waardeoverdrachten	234	274
Te betalen vermogensbeheerkosten	3.008	1.412
Te betalen administratiekosten	175	470
Voorfinanciering en bijdrage solvabiliteit nettopensioenregeling	95	130
Overige schulden	346	335
	22.879	136.124

Alle schulden hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

Risicobeheer en derivaten

Het fonds heeft een risicobeheerraamwerk ontwikkeld aan de hand waarvan de tien binnen FIRM onderscheiden risicogebieden worden gevolgd. In hoofdstuk 6 worden de ontwikkelingen in 2020 ten aanzien van de tien risicocategorieën besproken. De kwantificering van de diverse risicocategorieën in het kader van de solvabiliteitstoets per 31 december 2020 komt hieronder aan de orde. De hieronder genoemde financiële risico's kennen een indeling die op onderdelen afwijkt van de indeling die wordt gehanteerd in het totale risicobeheerraamwerk, zowel ten aanzien van de vier financiële risicocategorieën als de subcategorieën daarbinnen. Het betreft de volgende vier risicocategorieën:

1. Matching-/renterisico.
2. Marktrisico.
3. Kredietrisico.
4. Verzekeringstechnisch risico.

Enkele hieronder benoemde risico's raken meerdere risicocategorieën en worden daarom afzonderlijk benoemd (het solvabiliteits- en liquiditeitsrisico).

Solvabiliteitsrisico

Het pensioenfonds wordt bij het beheer van de pensioenverplichtingen en de financiering daarvan geconfronteerd met risico's. De belangrijkste doelstelling van het pensioenfonds is het nakomen van de pensioentoezeggingen. Voor het realiseren van deze doelstelling wordt gestreefd naar een toereikende solvabiliteit op basis van de reële waarde van de pensioenverplichtingen.

Het belangrijkste risico voor het pensioenfonds betreft het solvabiliteitsrisico, ofwel het risico dat het pensioenfonds niet beschikt over voldoende vermogen ter dekking van de pensioenverplichtingen. De solvabiliteit wordt gemeten zowel op basis van algemeen geldende normen als ook naar de specifieke normen welke door de toezichthouder worden opgelegd. Indien de solvabiliteit van het pensioenfonds zich negatief ontwikkelt, bestaat het risico dat het pensioenfonds de premie voor de ondernemingen moet verhogen en het risico dat er geen ruimte beschikbaar is voor een eventuele toeslag van opgebouwde pensioenrechten. In het uiterste geval kan het noodzakelijk zijn dat het pensioenfonds verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten moet verminderen.

	2020	2019
Het tekort op FTK-grondslagen is als volgt:		
Technische voorzieningen (UFR) voor risico pensioenfonds en risico deelnemers	6.678.359	5.930.837
Buffers:		
S1 Renterisico	65.671	119.147
S2 Risico zakelijke waarden	699.174	664.792
S3 Valutarisico	192.633	206.325
S4 Grondstoffenrisico	-	-
S5 Kredietrisico	309.707	286.119
S6 Verzekeringstechnisch risico	211.059	186.853
S7 Liquiditeitsrisico	-	-
S8 Concentratierisico	-	-
S9 Operationeel risico	-	-
S10 Actief beheerrisico	158.943	151.194
Diversificatie effect	-654.541	-655.655
Totaal S (vereiste buffers)	982.646	958.775
Vereist vermogen (artikel 132 Pensioenwet)	7.661.005	6.889.612
Pensioenvermogen (totaal activa - toeslagreserve - schulden)	7.138.612	6.282.041
Tekort/Tekort	-522.393	-607.571

Het pensioenfonds heeft ter afdekking van risico's derivatencontracten afgesloten. Hiermee is bij het bepalen van de vereiste buffers rekening gehouden. Bij de berekening van de buffers past het fonds het standaard model van DNB toe. Aan het standaardmodel is een extra risicocomponent toegevoegd waarmee het met actief beheer verbonden extra risico wordt uitgedrukt. Voor de samenstelling van de beleggingen wordt uitgegaan van de feitelijke asset mix. Daarbij wordt het vereist vermogen getoetst aan de strategische portefeuille.

Beleid en risicobeheer

Het bestuur beschikt over een aantal beleidsinstrumenten ten behoeve van het beheersen van deze risico's. Deze beleidsinstrumenten betreffen:

- beleggingsbeleid;
- premiebeleid;
- herverzekeringsbeleid;
- toeslagbeleid.

De keuze en toepassing van beleidsinstrumenten vindt plaats na uitvoerige analyses ten aanzien van te verwachten ontwikkelingen van de verplichtingen en de financiële markten. Daarbij wordt onder meer gebruikgemaakt van ALM-studies. Een ALM-studie is een analyse van de structuur van de pensioenverplichtingen en van verschillende beleggingsstrategieën en de ontwikkeling daarvan in diverse economische scenario's.

De uitkomsten van deze analyses vinden hun weerslag in jaarlijks door het bestuur vast te stellen beleggingsrichtlijnen als basis voor het uit te voeren beleggingsbeleid. De beleggingsrichtlijnen geven normen en limieten aan waarbinnen de uitvoering van het beleggingsbeleid moet plaatsvinden. Ze zijn gericht op het beheersen van de volgende belangrijkste (beleggings)risico's. Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt gebruik gemaakt van derivaten.

S1 Renterisico

Het renterisico is het risico dat de waarden van de vastrentende waarden en de pensioenverplichtingen wijzigen als gevolg van veranderingen in de marktrente.

De rentegevoeligheid kan worden gemeten door middel van de duration. De duration is de (met de contante waarde van de kasstromen) gewogen gemiddelde resterende looptijd in jaren. De duration geeft aan hoeveel procent bij benadering de reële waarde verandert bij een parallelle verschuiving van de rentecurve met 1 procentpunt. Een hoge duration geeft een hoge gevoeligheid voor veranderingen in de rente weer.

	2020		2019	
	Balanswaarde	Duration	Balanswaarde	Duration
Bijdrage vastrentende waarden (exclusief derivaten)	4.575.764	4,8	4.266.111	5,0
Technische voorzieningen (Marktrente)	7.168.467	23,7	6.265.185	23,0
Technische voorzieningen (UFR) voor risico pensioenfondsen en risico deelnemers	6.678.359	22,2	5.930.837	21,8

Op balansdatum is de duration van de beleggingen aanzienlijk korter dan de duration van de verplichtingen. Er is derhalve sprake van een zogenaamde "duration-mismatch". Dit betekent dat bij een rentestijging de waarde van de beleggingen minder snel daalt dan de waarde van de verplichtingen daalt en de dekkingsgraad zal stijgen. Bij een rentedaling zal de waarde van de beleggingen minder snel stijgen dan de waarde van de verplichtingen, waardoor de dekkingsgraad daalt.

Het beleid van het fonds is gericht op het verkleinen van de "duration-mismatch". Dit kan bijvoorbeeld gebeuren door het kopen van meer langlopende obligaties in plaats van aandelen (aandelen hebben per definitie een duration van nul), door binnen de portefeuille kortlopende obligaties te vervangen door langlopende obligaties of door middel van renteswaps. Bij een renteswap wordt een vaste lange rente geruild tegen een variabele korte rente. Het fonds ontvangt in dit geval een lange rente, vergelijkbaar met de kasstroom van een langlopende obligatie en betaalt daarvoor een variabele korte rente (Eonia). Hierdoor wordt de "duration-mismatch" verkleind, maar het fonds wordt wel afhankelijk van de ontwikkeling van de korte rente die het fonds aan de tegenpartij betaalt. Door de inzet van swaps is de mismatch tussen beleggingen en verplichtingen op basis van marktrente teruggebracht van 18,9 naar 9,4 (2019: van 18,0 naar 8,6).

S2 Risico zakelijke waarden

Prijrisico is het risico van waardewijzigingen door de ontwikkeling van marktprijzen, die wordt veroorzaakt door factoren gerelateerd aan een individuele belegging, de uitgevende instelling of generieke factoren. Omdat alle beleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde waarbij waardewijzigingen onmiddellijk in het saldo van baten en lasten worden verwerkt, zijn alle wijzigingen in marktomstandigheden direct zichtbaar in het beleggingsresultaat. Het prijsrisico of marktrisico wordt gemitigeerd door diversificatie.

	31-12-2020		31-12-2019	
	In %		In %	
Specificatie vastgoedbeleggingen naar aard:				
Participaties in vastgoedmaatschappijen	361.151	99,7	330.574	100,0
Liquide middelen	1.059	0,3	-	-
Beleggingsdebiteuren	127	-	102	-
	<u>362.337</u>	<u>100,0</u>	<u>330.676</u>	<u>100,0</u>
	31-12-2020		31-12-2019	
	In %		In %	
Specificatie vastgoedbeleggingen naar regio:				
Nederland	43.029	11,9	40.530	12,3
Buitenland binnen EU	142.070	39,2	131.550	39,8
Buitenland buiten EU	176.052	48,6	158.494	47,9
Liquide middelen	1.059	0,3	-	-
Beleggingsdebiteuren	127	-	102	-
	<u>362.337</u>	<u>100,0</u>	<u>330.676</u>	<u>100,0</u>
	31-12-2020		31-12-2019	
	In %		In %	
Specificatie aandelen naar sector:				
Consumenten cyclisch	150.395	8,4	142.277	8,3
Consumenten defensief	119.907	6,7	90.466	5,3
Energie	59.461	3,3	61.940	3,6
Financiële instellingen	189.426	10,5	209.628	12,4
Gezondheid	143.817	8,1	125.152	7,3
Industrie	129.238	7,2	164.383	9,6
Informatietechnologie	263.618	14,8	193.027	11,3
Materialen	106.814	6,0	76.408	4,5
Nutsbedrijven	32.733	1,8	45.755	2,7
Communicatie services	50.775	2,8	46.645	2,7
Emerging Market fondsen	326.206	18,3	316.745	18,6
Infrastructuur fondsen	68.382	3,8	73.208	4,3
Private Equity fondsen	117.004	6,6	112.637	6,6
Impact investeringen	8.200	0,5	6.734	0,4
Beleggingsdebiteuren	13.808	0,8	7.177	0,4
Liquide middelen	20.627	1,2	39.400	2,3
Beleggingscrediteuren	-14.124	-0,8	-4.443	-0,3
	<u>1.786.287</u>	<u>100,0</u>	<u>1.707.139</u>	<u>100,0</u>

	31-12-2020		31-12-2019	
	In %		In %	
Specificatie aandelen naar regio:				
Europa	395.589	22,2	421.899	24,7
Noord-Amerika	743.875	41,5	662.203	38,9
Pacific Rim	115.233	6,5	98.928	5,8
Emerging Markets	511.279	28,6	481.975	28,2
Beleggingsdebiteuren	13.808	0,8	7.177	0,4
Liquide middelen	20.627	1,2	39.400	2,3
Beleggingscrediteuren	-14.124	-0,8	-4.443	-0,3
	1.786.287	100,0	1.707.139	100,0

S3 Valutarisico

Het valutarisico betreft het risico als gevolg van onvoldoende afstemming tussen activa en passiva, dan wel inkomsten en uitgaven op het gebied van vreemde valuta's. Van de gehele beleggingsportefeuille is ultimo 2020 € 3.280,2 miljoen (2019: € 3.067,8 miljoen) buiten de euro belegd. Van dit bedrag is 68,8% (2019: 64,9%) afgedekt naar de euro. Het strategische beleid van het fonds is om alle grote OESO-valuta's (deels) af te dekken. Valuta's van Emerging Markets worden niet afgedekt vanwege de kosten en de impliciete veronderstelling dat deze valuta's door hoge economische groei zullen appreciëren.

De vreemde valutapositie voor en na afdekking door valutaderivaten is als volgt weer te geven:

	Positie voor afdekking	Valuta- derivaten	Nettopositie na afdekking 2020	Nettopositie na afdekking 2019
Amerikaanse Dollar	2.265.477	-1.819.835	445.642	565.326
Engelse Pond	160.782	-123.199	37.583	1.010
Japanse Yen	144.679	-11.662	133.017	113.812
Canadese Dollar	90.976	-89.111	1.865	359
Hong Kong Dollar	88.941	-81.910	7.031	5.655
Australische Dollar	54.419	-56.253	-1.834	-198
Zwitserse Frank	51.565	-51.033	532	436
Singapore Dollar	8.170	-7.731	439	96
Zweedse Kroon	17.412	-17.426	-14	464
Overige	397.752	-	397.752	390.812
Euro	3.771.791	2.318.696	6.090.487	5.181.447
	<u>7.051.964</u>	<u>60.536</u>	<u>7.112.500</u>	<u>6.259.219</u>

S5 Kredietrisico

Het kredietrisico is het risico van financiële verliezen voor het pensioenfonds als gevolg van faillissement of betalingsonmacht van tegenpartijen waarop het pensioenfonds (potentiële) vorderingen heeft. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan partijen die obligatieleningen uitgeven, banken waar deposito's worden geplaatst, marktpartijen waarmee "Over The Counter (OTC)"-derivatenposities worden aangegaan en aan bijvoorbeeld herverzekeraars.

Een voor beleggingsactiviteiten specifiek onderdeel van kredietrisico is het settlementrisico. Dit heeft betrekking op het risico dat partijen waarmee het pensioenfonds transacties is aangegaan niet meer in staat zijn hun tegenprestatie te verrichten, waardoor het pensioenfonds financiële verliezen lijdt.

Beheersing vindt plaats door overwegend te handelen op gereguleerde markten en/of door het stellen van limieten aan tegenpartijen op totaalniveau, dat wil zeggen met inachtneming van alle posities die een tegenpartij heeft jegens het pensioenfonds; het vragen van extra zekerheden zoals onderpand en dergelijke bij hypothecaire geldleningen en het uitlenen van effecten; het hanteren van prudente verstrekkingnormen bij hypothecaire geldleningen. Ter afdekking van het settlementrisico wordt door het pensioenfonds enkel belegd in markten waar een voldoende betrouwbaar clearing- en settlementstelsel functioneert. Voordat in nieuwe markten wordt belegd, wordt eerst onderzoek gedaan naar de waarborgen op dit gebied. Met betrekking tot OTC-derivaten wordt door het pensioenfonds enkel gewerkt met tegenpartijen waarmee ISDA/CSA-overeenkomsten zijn afgesloten zodat posities van het pensioenfonds adequaat worden afgedekt door onderpand. Er wordt gebruik gemaakt van dagelijkse waarderingen.

	31-12-2020		31-12-2019	
	In %		In %	
Specificatie vastrentende waarden naar sector:				
Staatsobligaties	1.742.934	38,1	1.647.561	38,6
Covered notes: genoteerde bankleningen met onderpand	12.861	0,3	12.968	0,3
Global Credit Fondsen	1.759.775	38,5	1.621.666	38,0
Euro Secured Debt fondsen	164.995	3,6	162.798	3,8
Emerging Markets Debt fondsen	212.071	4,6	201.293	4,7
Hypotheke	610.944	13,4	598.425	14,0
Beleggingsdebiteuren	646	-	582	-
Liquide middelen	72.811	1,5	20.818	0,6
Beleggingscrediteuren	-1.273	-	-	-
	<u>4.575.764</u>	<u>100,0</u>	<u>4.266.111</u>	<u>100,0</u>

	31-12-2020		31-12-2019	
	In %		In %	
Specificatie vastrentende waarden naar regio:				
Mondiaal	1.759.775	38,5	1.621.666	38,0
Europa	2.520.594	55,1	2.391.833	56,1
Australië	10.543	0,2	4.395	0,1
Emerging Markets	212.071	4,6	203.613	4,8
Noord-Amerika	597	-	23.204	0,5
Beleggingsdebiteuren	646	-	582	-
Liquide middelen	72.811	1,6	20.818	0,5
Beleggingscrediteuren	-1.273	-	-	-
	<u>4.575.764</u>	<u>100,0</u>	<u>4.266.111</u>	<u>100,0</u>

Ten aanzien van de kredietwaardigheid van de debiteuren van de vastrentende portefeuille kan het volgende overzicht worden gegeven:

	2020		2019	
		In %		In %
AAA	1.491.875	32,6	1.379.048	32,3
AA+ / AA / AA-	870.053	19,0	939.183	22,0
A+ / A / A-	105.336	2,3	115.332	2,7
Lagere rating	2.036.316	44,5	1.811.148	42,5
Beleggingsdebiteuren	646	-	582	-
Liquide middelen	72.811	1,6	20.818	0,5
Beleggingscrediteuren	-1.273	-	-	-
	<u>4.575.764</u>	<u>100,0</u>	<u>4.266.111</u>	<u>100,0</u>

De beleggingen met een "lagere rating" bestaan voornamelijk uit de debiteuren in de Global Credit fondsen (€ 1.759,8 miljoen) met gemiddeld een BBB-rating, de debiteuren in het Emerging Market Debt fonds (€ 109,4 miljoen) met gemiddeld een rating van BB en de debiteuren in het European Loan fonds (€ 165,0 miljoen) met gemiddeld een rating B+.

S6 Verzekeringstechnisch risico

Het verzekeringstechnisch risico is het risico dat uitkeringen (nu dan wel in de toekomst) niet gefinancierd kunnen worden vanuit premie- en/of beleggingsinkomsten als gevolg van onjuiste en/of onvolledige (technische) aannames en grondslagen bij de ontwikkeling en premiestelling van het product. De mate waarin het fonds gevoelig is voor het sterfte-/ langlevensrisico en het arbeidsongeschiktheidsrisico is hieronder weergegeven.

Langlevensrisico

Langlevensrisico is het risico dat deelnemers langer blijven leven dan gemiddeld verondersteld wordt bij de bepaling van de technische voorziening. Als gevolg hiervan volstaat de opbouw van het pensioenvermogen niet voor de uitkering van de pensioenverplichting.

Door toepassing van Prognosetafel AG2020 met adequate correcties voor ervaringssterfte is het langlevensrisico nagenoeg geheel verdisconteerd in de waardering van de pensioenverplichtingen. Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat de (mogelijke) impact van Covid-19 niet is verwerkt in de Prognosetafel AG2020.

Overlijdensrisico

Het overlijdensrisico betekent dat het pensioenfonds in geval van overlijden mogelijk een nabestaandenpensioen moet toekennen waarvoor door het pensioenfonds geen voorzieningen zijn getroffen. Dit risico kan worden uitgedrukt in risicokapitalen.

Arbeidsongeschiktheidsrisico

Het arbeidsongeschiktheidsrisico betreft het risico dat het pensioenfonds voorzieningen moet treffen voor premievrijstelling bij invaliditeit en het toekennen van een arbeidsongeschiktheidspensioen (schadereserve). Voor dit risico wordt jaarlijks een risicopremie in rekening gebracht. Het verschil tussen de risicopremie en de werkelijke kosten wordt verwerkt via het resultaat. De actuariële uitgangspunten voor de risicopremie worden periodiek herzien. Het beleid van het pensioenfonds is om het overlijden- en arbeidsongeschiktheidsrisico niet te herverzekeren.

Voor de nettopensioenregeling geldt dat het overlijdensrisico en arbeidsongeschiktheidsrisico wel is herverzekerd.

S7 Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico is een subcategorie binnen het matching-/renterisico. Het betreft het risico dat beleggingen niet tijdig en/of niet tegen een aanvaardbare prijs kunnen worden omgezet in liquide middelen. Hierdoor kan het pensioenfonds mogelijk op korte termijn niet aan zijn verplichtingen voldoen. Waar de overige risicocomponenten vooral de langere termijn betreffen (solvabiliteit), gaat het hierbij om de kortere termijn. Dit risico wordt beheerst door in het strategische en tactische beleggingsbeleid voldoende ruimte aan te houden voor de liquiditeitsposities. Er wordt eveneens rekening gehouden met de directe beleggingsopbrengsten en andere inkomsten zoals premies. Inzake het liquiditeitsrisico wordt vermeld dat het fonds in haar beleggingsportefeuille over voldoende obligaties beschikt die onmiddellijk zonder waardeverlies verkocht kunnen worden om eventuele onvoorziene uitstroom van geldmiddelen te financieren.

S8 Concentratierisico

Grote posten zijn aan te duiden als een vorm van concentratierisico. Om te bepalen welke posten hieronder vallen, moeten per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur worden gesommeerd. Als grote post wordt aangemerkt elke post die meer dan 2% van het balanstotaal uitmaakt. Concentratierisico is gemeten naar concentratie van een land.

Dit betreft per 31 december 2020 de volgende posten:

	2020	2019
Staatsobligaties Duitsland	604.012	402.229
Staatsobligaties Nederland	728.191	736.461
Staatsobligaties Frankrijk	370.908	272.235
Overige < 2%	5.409.389	4.848.294

Verbonden partijen

Identiteit van verbonden partijen

Er is sprake van een relatie tussen het pensioenfonds en de sponsors, de aangesloten ondernemingen en hun bestuurders.

Transacties met bestuurders

Inzake de beloning van bestuurders wordt verwezen naar Pensioenuitvoeringskosten. Er zijn geen leningen verstrekt aan, noch is er sprake van vorderingen op, (voormalige) bestuurders. Enkele bestuurders nemen deel aan de pensioenregeling van het fonds op basis van voorwaarden in de pensioenregeling en hun dienstverband met één van de aangesloten ondernemingen.

Overige transacties met verbonden partijen

Betreffende de uitvoering van de overeenkomst tussen het pensioenfonds en de werkgever met betrekking tot de financiering van de aanspraken en de uitvoering van de regeling wordt verwezen naar de uitvoeringsovereenkomst.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Langlopende contractuele verplichtingen

Het fonds heeft ingaande 1 januari 2018 een nieuwe uitbestedingovereenkomst afgesloten met Achmea Pensioenservices N.V. voor een periode van 5 jaar. De in 2020 in rekening gebrachte vergoeding bedraagt € 2,6 miljoen.

Investerings- en stortingsverplichtingen

Private Equity

Het fonds belegt sinds medio 2007 ook in durfkapitaal (private equity). Dit gebeurt via "fund of fundbeleggingen". In totaal zijn commitments (toezeggingen) gedaan tot een bedrag van € 243,5 miljoen ten behoeve van regio- en wereldwijde fondsen. Van deze commitments is eind 2020 een belangrijk deel (€ 176,4 miljoen) afgeroepen. Inmiddels vinden distributies plaats (beleggingen worden verkocht).

Infrastructuur

De commitments aan infrastructuur belopen een bedrag van € 166,0 miljoen. Van deze commitments is eind 2020 een aanzienlijk deel (€ 119,4 miljoen) afgeroepen. Inmiddels vinden distributies plaats.

Impact investeringen

De commitments aan impact beleggingen, beleggingen met naast een financiële doelstelling ook een maatschappelijke doelstelling, belopen een bedrag van € 98,1 miljoen. Van deze commitments is eind 2020 een deel (€ 43,5 miljoen) afgeroepen. Voor deze beleggingen is strategisch 2,0% van het belegd vermogen beschikbaar.

Vastgoed

De commitments aan vastgoed belopen een bedrag van € 599,4 miljoen. Van deze commitments is eind 2020 een aanzienlijk deel (€ 528,6 miljoen) afgeroepen. Inmiddels vinden distributies plaats.

Verstrekte zekerheden en garanties

Er zijn geen zekerheden verstrekt of garanties gesteld. Binnen de beleggingsportefeuille wordt gebruik gemaakt van derivaten en is sprake van collateral management. In toelichting 1. Beleggingen voor risico pensioenfondsen is dit nader toegelicht.

Belangrijke gebeurtenissen na balansdatum

Nieuwe UFR

Vanaf 2021 wordt de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur gebaseerd op een nieuwe UFR (ultimate forward rate). De nieuwe UFR parameters worden vanaf 1 januari 2021 in vier gelijke stappen ingevoerd. Met de stapsgewijze invoering zullen de nieuwe UFR parameters begin 2024 volledig zijn ingevoerd. DNB zal de rentetermijnstructuur in de periode tot 1 januari 2024 baseren op een gewogen gemiddelde van de rentetermijnstructuur op basis van de huidige en de nieuwe UFR-parameters, waarbij de gewichten jaarlijks op 1 januari met gelijke stappen aangepast worden. Deze stapsgewijze invoering zorgt ervoor dat het effect van de nieuwe UFR-methode op de dekkingsgraden van pensioenfondsen zich geleidelijk in de tijd materialiseert.

De Technische voorziening voor risico pensioenfondsen ultimo 2020 is gebaseerd op de per 31 december 2020 door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur voor pensioenfondsen, gebaseerd op de huidige UFR parameters. Als de Technische voorziening voor risico pensioenfondsen ultimo 2020 reeds gebaseerd zou zijn op de nieuwe UFR parameters die van toepassing zijn in 2021 dan zou de Technische voorziening voor risico pensioenfondsen 6.773.719 bedragen. De actuele dekkingsgraad zou dan 105,3% bedragen.

9.6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

(x € 1.000)

10. Premiebijdragen voor risico pensioenfonds (van werkgevers en werknemers)

	2020	2019
Premie ouderdoms- en nabestaandenpensioenverzekering	114.223	103.984

De premies worden bij de werkgevers (aangesloten organisaties) in rekening gebracht.

De kostendekkende, gedempte kostendekkende en feitelijke premie volgens artikel 130 van de Pensioenwet zijn als volgt:

	2020	2019
Kostendekkende premie	178.427	148.714
Gedempte kostendekkende premie	114.557	104.259
Feitelijke premie	114.745	104.527

De feitelijke premie is gelijk aan de som van de premiebijdragen voor risico pensioenfonds (€ 114.223) en de premiebijdragen voor risico deelnemer (€ 522).

De feitelijke premie ad € 114,7 miljoen (2019: € 104,5 miljoen) is € 63,7 miljoen lager (2019: € 44,2 miljoen lager) dan de kostendekkende premie ad € 178,4 miljoen (2019: € 148,7 miljoen).

De gedempte kostendekkende premie bedraagt € 114,5 miljoen (2019: € 104,3 miljoen) en is daarmee lager dan de feitelijke premie.

De kostendekkende premie is gebaseerd op de primo boekjaar geldende (door DNB gepubliceerde) rentetermijnstructuur. De gedempte kostendekkende premie is gebaseerd op het verwacht rendement en onderscheidt zich qua actuariële grondslagen niet van de feitelijke premie.

In het boekjaar was de feitelijke premie hoger dan de gedempte kostendekkende premie, daarmee voldoet de feitelijke premie aan artikel 128 van de Pensioenwet.

De samenstelling van de kostendekkende premie is als volgt:

	2020	2019
Kosten pensioenopbouw	147.619	115.917
Pensioenuitvoeringskosten	1.800	1.771
Solvabiliteitsopslag	23.849	19.287
Premie toeslagreserve	5.159	11.739
	178.427	148.714

De samenstelling van de gedempte kostendeekkende premie is als volgt:

	2020	2019
Kosten pensioenopbouw	62.925	53.049
Pensioenuitvoeringskosten	1.800	1.771
Solvabiliteitsopslag	10.129	8.789
Premie toeslagreserve	5.159	11.739
Voorwaardelijke delen	34.544	28.911
	<u>114.557</u>	<u>104.259</u>

De samenstelling van de feitelijke premie is als volgt:

	2020	2019
Kosten pensioenopbouw	92.889	77.880
Pensioenuitvoeringskosten	1.649	1.902
Solvabiliteitsopslag	15.048	13.006
Premie toeslagreserve	5.159	11.739
	<u>114.745</u>	<u>104.527</u>

11. Premiebijdragen voor risico deelnemers

	2020	2019
Premie nettopensioenregeling	<u>522</u>	<u>543</u>

12. Beleggingsresultaten voor risico pensioenfondsen

2020	Directe beleggings-opbrengsten	Indirecte beleggings-opbrengsten	Kosten van vermogens-beheer	Totaal
Vastgoedbeleggingen	6.680	-18.217	-	-11.537
Aandelen	78.494	138.985	-	217.479
Vastrentende waarden	39.674	42.930	-	82.604
Derivaten	11.198	466.045	-	477.243
Overige beleggingen	590	92.234	-7.518	85.306
	<u>136.636</u>	<u>721.977</u>	<u>-7.518</u>	<u>851.095</u>
2019	Directe beleggings-opbrengsten	Indirecte beleggings-opbrengsten	Kosten van vermogens-beheer	Totaal
Vastgoedbeleggingen	11.868	13.693	-	25.561
Aandelen	47.977	325.170	-	373.147
Vastrentende waarden	34.151	309.259	-	343.410
Derivaten	5.095	245.616	-	250.711
Overige beleggingen	1.518	-124.624	-5.953	-129.059
	<u>100.609</u>	<u>769.114</u>	<u>-5.953</u>	<u>863.770</u>

De kosten van vermogensbeheer omvatten de kosten die door de custodian en vermogensbeheerder(s) direct bij het fonds in rekening zijn gebracht. Deze kosten bestaan voor € 5.174 uit beheervergoedingen en overige vermogensbeheerkosten (2019: € 5.253) en voor € 2.344 uit performance-gerelateerde vergoedingen (2019: € 700).

De overige vermogensbeheerkosten omvatten de kosten voor bewaarloon € 864 (2019: € 736), advieskosten vermogensbeheer € 894 (2019: € 868) en overige kosten € 26 (2019: € 22).

Transactiekosten zijn onderdeel van de aan- en verkooptransacties van beleggingen. Deze zijn eveneens onderdeel van de indirecte beleggingsopbrengsten en bedragen over 2020 € 18.292 (2019: € 11.848).

Beheerkosten en performance gerelateerde kosten die niet direct aan het fonds in rekening zijn gebracht zijn onderdeel van de waardemutaties van beleggingen. Deze zijn eveneens onderdeel van de indirecte beleggingsopbrengsten en bedragen over 2020 € 29.359 (2019: € 30.207).

13. Beleggingsresultaten voor risico deelnemers

2020	Directe beleggings- opbrengsten	Indirecte beleggings- opbrengsten	Kosten van vermogens- beheer	Totaal
Beleggingsresultaten risico deelnemers	-	159	-	159

In de indirecte beleggingsopbrengsten zijn kosten van € 14 (2019: € 17) opgenomen.

2019	Directe beleggings- opbrengsten	Indirecte beleggings- opbrengsten	Kosten van vermogens- beheer	Totaal
Beleggingsresultaten risico deelnemers	-	153	-	153

14. Overige baten

	2020	2019
Baten uit elders verzekerde bedragen	538	585
Interest	1	2
Andere baten	111	170
	<u>650</u>	<u>757</u>

Onder de baten uit elders verzekerde bedragen worden de uitkeringen verantwoord die worden ontvangen van pensioenuitvoerders uit hoofde van polissen die aan het fonds zijn overgedragen. De uitkeringen belopen een bedrag van € 538 (2019: € 585).

15. Pensioenuitkeringen

	2020	2019
Ouderdomspensioen - netto dc	8	-
Ouderdomspensioen	84.172	80.590
Partnerpensioen	20.951	20.685
Arbeidsongeschiktheid	2.745	2.869
Afkopen	322	301
Afkopen - netto dc	3	-
	<u>108.201</u>	<u>104.445</u>

De post afkopen is de afkoop van pensioenen die lager zijn dan € 497,27 (2019: € 484,09) per jaar overeenkomstig de Pensioenwet (artikel 66).

16. Pensioenuitvoeringskosten

	2020	2019
Administratiekosten	2.627	2.520
Controle- en advieskosten (excl. accountantskosten)	259	153
Onafhankelijke accountant	108	107
Bestuurskosten inclusief bestuursondersteuning	1.112	1.029
Contributies en bijdragen	410	374
Projectkosten	-	13
In mindering op beleggingsopbrengsten	-553	-500
	<u>3.963</u>	<u>3.696</u>

Honoraria onafhankelijke accountant

	Onafhankelijke accountant	Overig netwerk	Totaal
2020			
Controle van de jaarrekening	108	-	108
Andere controlewerkzaamheden	-	-	-
Fiscale advisering	-	87	87
Andere niet-controle diensten	-	-	-
	<u>108</u>	<u>87</u>	<u>195</u>
	Onafhankelijke accountant	Overig netwerk	Totaal
2019			
Controle van de jaarrekening	107	-	107
Andere controlewerkzaamheden	-	-	-
Fiscale advisering	-	128	128
Andere niet-controle diensten	-	-	-
	<u>107</u>	<u>128</u>	<u>235</u>

Deze werkzaamheden zijn zowel in 2020 als in 2019 uitgevoerd door PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

In bovenstaande opstelling is de methode gehanteerd waarbij wordt opgegeven de in het boekjaar ten laste gebrachte totale honoraria voor onderzoek van de jaarrekening en verslagstaten en de totale honoraria voor andere controleopdrachten, uitgevoerd door de externe onafhankelijke accountant.

De kosten voor de fiscale advisering zijn opgenomen in het beleggingsresultaat.

Overeenkomstig artikel 96 van de Pensioenwet wordt vermeld dat:

- het pensioenfonds in het boekjaar 2020 geen dwangsommen en boetes zijn opgelegd;
- het pensioenfonds in het boekjaar 2020 geen aanwijzing als bedoeld in artikel 171 van de Pensioenwet is gegeven;
- in het boekjaar 2020 geen bewindvoerder als bedoeld in artikel 173 van de Pensioenwet is aangesteld;

Personeelsleden

Bij het fonds zijn geen werknemers in dienst. De pensioenuitvoering is volledig uitbesteed aan Achmea Pensioenservices N.V.

Bezoldiging bestuurders

De vergoedingen aan het statutair bestuur houden verband met werkzaamheden voor bestuurs- en commissievergaderingen. De hierna toegelichte vergoedingen zijn in hele euro's.

De vergoedingsregeling voor niet uitvoerende bestuursleden kent een vacatiegeld van € 28.536 per jaar gebaseerd op een inzet van 1 dag per week.

De vergoedingsregeling voor uitvoerende bestuursleden kent een vacatiegeld van € 68.488 per jaar gebaseerd op een inzet van 2 dagen per week.

De vergoedingsregeling voor onafhankelijke voorzitter kent een vacatiegeld van € 42.808 per jaar gebaseerd op een inzet van 1,5 dag per week.

De vergoedingsregeling voor leden van het verantwoordingsorgaan kent een vacatiegeld van € 2.284 per jaar (voorzitter € 3.424 per jaar).

17. Mutatie technische voorzieningen voor risico pensioenfonds

	2020	2019
Pensioenopbouw	144.478	113.500
Toeslagen	5.344	10.587
Rentetoevoeging	-19.399	-11.839
Onttrekking voor pensioenuitkeringen	-108.828	-104.846
Onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten	460	-36
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	1.532	-2.466
Wijziging markttrente	885.768	895.720
Wijziging actuariële uitgangspunten	-151.711	5.817
Overige wijzigingen	-10.730	11.164
	<u>746.914</u>	<u>917.601</u>

Pensioenopbouw

Onder pensioenopbouw is opgenomen het effect op de voorziening pensioenverplichtingen uit hoofde van de in het verslagjaar opgebouwde nominale pensioenrechten.

Toeslagen

In de staat van baten en lasten is de last uit hoofde van indexering en overige toeslagen welke aan het verslagjaar moet worden toegerekend verantwoord.

De toeslagreserve is bestemd voor toeslagverlening aan actieve deelnemers in de pensioenregeling op basis van de CAO voor de Zorgverzekeraars. De toeslagreserve wordt, indien mogelijk aangewend voor aanvulling van de toeslagverlening tot maximaal de algemene loonontwikkeling, indien de reguliere toeslagverlening aan betreffende deelnemers (gefinancierd vanuit beleggingsrendementen) niet volledig kan worden toegekend. De toeslagreserve staat niet ter vrije bestemming/beschikking van het bestuur van het fonds.

Rente toevoeging

De voorziening pensioenverplichtingen is in het boekjaar opgerent met -0,324% (2019: -0,235%). Dit is de éénjaarsrente uit de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur per 31 december 2019.

Onttrekking voor pensioenuitkeringen

Verwachte toekomstige pensioenuitkeringen worden vooraf actuarieel berekend en opgenomen in de voorziening pensioenverplichtingen. De onder dit hoofd opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de uitbetaling van pensioenen van de verslagperiode.

Onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten

Toekomstige pensioenuitvoeringskosten (in het bijzonder excassokosten) worden vooraf actuarieel berekend en opgenomen in de voorziening pensioenverplichtingen. De onder dit hoofd opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de verwachte uitvoeringskosten in de verslagperiode.

Wijziging markttrente

Jaarlijks wordt per 31 december de actuele waarde van de technische voorzieningen herrekend door toepassing van de actuele rentetermijnstructuur. Het effect van de verandering van de rentetermijnstructuur wordt verantwoord onder het hoofd wijziging markttrente.

Wijziging actuariële uitgangspunten

De mutatie "Wijziging actuariële uitgangspunten" betreft de overgang op de Prognosetafel AG2020 en heeft geleid tot een verlaging van de voorziening pensioenverplichtingen van € 151,7 miljoen en is bepaald per 31 december 2020. Het effect op de dekkingsgraad per 31 december 2020 is 2,4% positief.

Overige wijzigingen

	2020	2019
Resultaat op kanssystemen:		
Resultaat op sterfte	-5.821	3.174
Resultaat op arbeidsongeschiktheid	-7.545	7.847
Resultaat op mutaties	2.636	1.902
Overige mutaties	-	-1.759
	<u>-10.730</u>	<u>11.164</u>

Het resultaat op sterfte bestaat uit een positief resultaat op langlevens van 8,9 miljoen en negatief resultaat op kortlevens van 3,1 miljoen. Dit betekent dat de deelnemers in werkelijkheid minder lang leven dan volgens de fondsgrondslagen wordt verwacht.

Het positieve resultaat op arbeidsongeschiktheid ontstaat door de vrijval ultimo boekjaar van de stijging van de pensioengrondslag van de premievrijgestelde pensioenopbouw van 2,0% per jaar verminderd met de benodigde koopsom voor premievrijstelling.

De overige mutaties bestaan onder meer uit het resultaat op flexibilisering van 2,8 miljoen negatief.

18. Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers

	2020	2019
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers	<u>608</u>	<u>2.555</u>

19. Saldo overdrachten van rechten voor risico pensioenfonds

	2020	2019
Inkomende waardeoverdrachten	-3.729	-4.169
Inkomende waardeoverdrachten klein pensioen	-1.894	-85
Uitgaande waardeoverdrachten	2.808	5.911
Uitgaande waardeoverdrachten klein pensioen	879	425
	<u>-1.936</u>	<u>2.082</u>

Dit betreft de ontvangst van of betaling aan pensioenfonds of pensioenverzekeraar van respectievelijk de vorige of nieuwe werkgever van de contante waarde van premievrije pensioenaanspraken van deelnemers die tot de ontslagdatum zijn opgebouwd. De ontvangen koopsommen worden aangewend voor de inkoop van extra dienstjaren.

De toevoeging aan de technische voorziening uit hoofde van de overgenomen pensioenverplichtingen bedraagt € 6.658 (2019: € 4.946). Het resultaat op de overgenomen pensioenverplichtingen bedraagt in 2020 € -1.035 (2019: € -692).

De afname van de technische voorziening uit hoofde van de overgedragen pensioenverplichtingen bedraagt € 5.126 (2019: € 7.412). Het resultaat op de overgedragen pensioenverplichtingen bedraagt in 2020 € 1.439 (2019: € 1.076).

20. Saldo overdrachten van rechten voor risico deelnemers

	2020	2019
Inkomende collectieve waardeoverdrachten	-	1.927

21. Overige lasten

	2020	2019
Mutatie langlopende vorderingen uit hoofde van elders verzekerde bedragen	378	92
Interest	89	65
Andere lasten	17	16
Mutatie voorziening dubieuze debiteuren	4	5
Herverzekeringspremie (nettopensioenregeling)	25	40
	513	218

Belastingen

De activiteiten van het fonds zijn vrijgesteld van belastingheffing in het kader van de vennootschapsbelasting.

Bestemming saldo van baten en lasten

Het voorstel resultaatbestemming 2020 is opgenomen in de paragraaf van de staat van baten en lasten in de jaarrekening.

Vaststelling van de jaarrekening door het bestuur

Het bestuur van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds Zorgverzekeraars heeft de jaarrekening 2020 vastgesteld in de vergadering van 21 juni 2021.

de heer T.G. Tiessen

Onafhankelijk voorzitter

De heer E.W.J.M Schokker

Uitvoerend bestuurslid pensioenen en risicobeheer

Mevrouw R.F. van der Feltz – Doude van Troostwijk

Uitvoerend bestuurslid beleggingen en vermogensbeheer

De heer R.M. van Hees

Niet-uitvoerend bestuurslid

De heer S.A. de Groot

Niet-uitvoerend bestuurslid

De heer F.A.G. Hol

Niet-uitvoerend bestuurslid

Mevrouw P.M.B. Wilson

Niet-uitvoerend bestuurslid

Mevrouw H.D. Wareman

Niet uitvoerend bestuurslid

Overige gegevens

Actuariële verklaring

Door Stichting Bedrijfstakpensioenfonds Zorgverzekeraars te Zeist is aan Towers Watson Netherlands B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2020.

Onafhankelijkheid

Als waarmerkend actuaris ben ik onafhankelijk van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds Zorgverzekeraars, zoals vereist conform artikel 148 van de Pensioenwet. Ik verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds, anders dan de werkzaamheden uit hoofde van de actuariële functie.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

Afstemming accountant

Op basis van de door mij en de accountant gehanteerde Handreiking heeft afstemming plaatsgevonden over de werkzaamheden en de verwachtingen bij de controle van het boekjaar. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie als geheel heb ik de materialiteit bepaald op € 25.000.000. Met de accountant ben ik overeengekomen om geconstateerde afwijkingen boven € 1.668.000 te rapporteren. Deze afspraken zijn vastgelegd en de uitkomsten van mijn bevindingen zijn met de accountant besproken. Ik heb voorts gebruik gemaakt van de door de accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn beoordeling van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik, conform mijn wettelijke verantwoordelijkheid zoals beschreven in artikel 147 van de Pensioenwet, onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. De door het pensioenfonds verstrekte basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik onder meer onderzocht of:

- de technische voorzieningen, het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen toereikend zijn vastgesteld;
- de kostendekkende premie voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten;
- het beleggingsbeleid in overeenstemming is met de prudent-person regel.

Voorts heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds. Daarbij heb ik mij gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen en is mede het financieel beleid van het pensioenfonds in aanmerking genomen.

- Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuariel Genootschap geldende normen en gebruiken en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

De technische voorzieningen zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten, als geheel gezien, toereikend vastgesteld.

Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum lager dan het wettelijk vereist eigen vermogen, maar hoger dan het wettelijk minimaal vereist eigen vermogen.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet, met uitzondering van artikel 132 (vereist eigen vermogen).

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds op balansdatum is lager dan de dekkingsgraad bij het minimaal vereist eigen vermogen.

Mijn oordeel over de vermogenspositie van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds Zorgverzekeraars is gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen. De vermogenspositie is naar mijn mening niet voldoende, omdat het aanwezig eigen vermogen lager is dan het vereist eigen vermogen. Voor de volledigheid merk ik op dat, als op balansdatum rekening zou worden gehouden met de door DNB doorgevoerde wijziging van de rentetermijnstructuur per 1 januari 2021, mijn oordeel over de vermogenspositie niet zou wijzigen.

Amstelveen, 28 juni 2021

drs. R.T. Schilder AAG
Verbonden aan Towers Watson Netherlands B.V.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds Zorgverzekeraars

Verklaring over de jaarrekening 2020

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds Zorgverzekeraars ('de stichting') een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de stichting op 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek ('BW').

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020 van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds Zorgverzekeraars te Zeist gecontroleerd.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2020;
- de staat van baten en lasten over 2020; en
- de toelichting met de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is Titel 9 Boek 2 BW.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds Zorgverzekeraars zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens;
- de bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW; en voor
- een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van het genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze doelstellingen zijn een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten en een controleverklaring uit te brengen waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Amsterdam, 28 juni 2021

Origineel getekend door drs. H.C. van der Rijst RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2020 van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds Zorgverzekeraars

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Ook op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Bijlagen

Bijlage 1 Overzicht naleving Code pensioenfondsen

In deze bijlage geeft het Bestuur een toelichting op de naleving van de Code Pensioenfondsen, onderverdeeld naar de in de Code gehanteerde principes en onderliggende normen.

Principes/Normen Code	Status naleving door SBZ Pensioen
Thema 1: Vertrouwen waarmaken (norm 1 t/m 9)	SBZ Pensioen leeft alle geformuleerde normen na. Ten aanzien van norm 5 geldt dat het fonds in het bestuursverslag verantwoording over het beleid aflegt. Daarnaast overlegt het Bestuur met het Verantwoordingsorgaan. Er is een risicomanagement opgesteld en gepubliceerd op de website. Het uitgangspunt bij het risicomanagement is niet zozeer het uitsluitend voorkomen van risico's, maar het nemen van afgewogen besluiten over de te nemen risico's en de te nemen maatregelen bij het behalen van de strategische doelstelling van SBZ Pensioen. Het behelst de strategie en het beleid met betrekking tot risico's en de kaders van het van het integraal risicomanagementraamwerk van het fonds. Door het op structurele wijze en uniform in kaart brengen van de risico's en van de effectiviteit van de met het oog daarop getroffen beheersmaatregelen heeft het fonds inzicht in de mate waarin het zijn organisatie beheerst.
Thema 2: Verantwoordelijkheid nemen (norm 10 t/m 14)	SBZ Pensioen leeft alle geformuleerde normen na.
Thema 3: Integer handelen (norm 15 t/m 22)	SBZ Pensioen leeft alle geformuleerde normen na. Met betrekking tot normen 17 en 18 staan in bijlage 2 de nevenfuncties van de leden van het Bestuur en het Verantwoordingsorgaan vermeld.
Thema 4: Kwaliteit nastreven (norm 23 t/m 30)	SBZ Pensioen leeft alle geformuleerde normen na. Ter vervulling van, onder andere, de normen 27, 28 en 29 hebben zowel het Bestuur als het Verantwoordingsorgaan een jaarlijkse zelfevaluatie. Dit is ook opgenomen in paragraaf 3.3.7
Thema 5: Zorgvuldig benoemen (norm 31 t/m 40)	SBZ Pensioen leeft één geformuleerde norm niet na. Ten aanzien van norm 33 geldt dat SBZ Pensioen in bijlage 2 en paragraaf 3.3.6 rapporteert over de samenstelling van de fondsorganen en de geschiktheid van de leden en de stappen voor het bevorderen van diversiteit.
Thema 6: Gepast belonen (norm 41 t/m 45)	SBZ Pensioen leeft alle geformuleerde normen na.
Thema 7: Toezicht en inspraak (norm 46 t/m 57)	SBZ Pensioen leeft alle geformuleerde normen na.

Thema 8: Transitie bevorderen (norm 58 t/m 65)	SBZ Pensioen leeft alle geformuleerde normen na. Ten aanzien van norm 58 geldt dat de missie, visie en strategie van het pensioenfonds zijn opgenomen in paragraaf 3.2 en op de website van het pensioenfonds zijn gepubliceerd. Ten aanzien van norm 62 geldt dat in paragraaf 7.4 de overwegingen om maatschappelijk verantwoord te beleggen zijn opgenomen. Daarnaast wordt in de ABTN en het Beleggingsplan aandacht besteed aan verantwoord beleggen. Deze documenten zijn gepubliceerd op de website van het pensioenfonds. Ten aanzien van norm 63 wordt in paragraaf 5.4 verslag gedaan van het communicatiebeleid en -activiteiten. Ten aanzien van norm 65 geldt dat in paragraaf 3.3.12 verantwoording wordt afgelegd over de behandeling van klachten en geschillen in 2020.
---	---

Bijlage 2 Personalia

Het bestuur was op 31 december 2020 als volgt samengesteld:

Onafhankelijke voorzitter Ties Tiessen	Benoemd tot 17-06-2023	Jonger dan 40 Nee
---	---------------------------	----------------------

Uitvoerende Bestuursleden	Benoemd tot	Jonger dan 40
Jobert Koomans*	01-07-2021	Nee
Reiniera van der Feltz – Doude van Troostwijk	01-07-2022	Nee

* Jobert Koomans is per 20 mei 2021 afgetreden als bestuurslid en opgevolgd door Edwin Schokker

Niet-uitvoerende bestuursleden namens werkgevers	Benoemd tot	Jonger dan 40	Organisatie
Ronald van Hees	05-11-2021	Nee	Zorgverzekeraars Nederland
Hennie Limberger	01-01-2021	Nee	Zorgverzekeraars Nederland
Desiree Wareman	16-12-2024	Nee	Zorgverzekeraars Nederland
namens werknemers en pensioengerechtigden			
Sjirk. de Groot	01-07-2022	Nee	FNV, aangewezen door pensioengerechtigden van het verantwoordingsorgaan
Frans Hol	29-03-2023	Nee	De Unie
Peggy Wilson	01-01-2024	Nee	CNV Vakmensen

De samenstelling van het bestuur is in 2020 als volgt gewijzigd:

Desiree Wareman is aangetreden per 16 december 2020 als opvolger van Erik Kemper, die op 30 april 2020 tussentijds is afgetreden.

Hennie Limberger is per 1 januari 2021 afgetreden als Bestuurder wegens het eindigen van de statutaire zittingstermijn.

Jobert Koomans is per 20 mei 2021 afgetreden. Hij is per diezelfde datum opgevolgd door Edwin Schokker.

De Audit-, Risk- en Compliancecommissie was op 31 december 2020 als volgt samengesteld:

Leden
Frans Hol
Hennie Limberger (voorzitter)
Peggy Wilson

Vanaf 1 januari 2021 neemt Peggy Wilson het voorzitterschap over van Hennie Limberger. Ronald van Hees is per 1 januari 2021 toegetreden tot de ARC.

Jobert Koomans is als vaste genodigde aanwezig bij de vergaderingen van de Audit-, Risk- en Compliancecommissie.

De BeleggingsAdviesCommissie was op 31 december 2020 als volgt samengesteld:

Leden
Sjirk de Groot
Ronald van Hees (voorzitter)
Desiree Wareman
Erik Kemper

Vanaf 1 januari 2021 is Desiree Wareman voorzitter van de BeleggingsAdviesCommissie en is Ronald van Hees geen lid meer. Erik Kemper is per 30 april afgetreden als Bestuurder en lid van de BeleggingsAdviesCommissie en sindsdien als adviseur aan de commissie verbonden.

Reiniera van der Feltz- Doude van Troostwijk is als vaste genodigde aanwezig bij de vergaderingen van de BeleggingsAdviesCommissie.

De heer Hans Rademaker treedt op als extern adviseur van de BeleggingsAdviesCommissie. Ortec adviseert de BeleggingsAdviesCommissie ten aanzien van ALM-vraagstukken.

De Commissie Bestuurlijke Aangelegenheden was op 31 december 2020 als volgt samengesteld:

Leden
Ronald van Hees
Hennie Limberger
Peggy Wilson (voorzitter)

Vanaf 1 januari 2021 is Desiree Wareman lid van de Commissie Bestuurlijke Aangelegenheden in plaats van Hennie Limberger en heeft Ronald van Hees het voorzitterschap overgenomen van Peggy Wilson.

Ties Tiessen is als vaste genodigde aanwezig bij de vergaderingen van de Commissie Bestuurlijke Aangelegenheden.

De sleutelfuncties waren per 31 december 2020 als volgt ingevuld:

Sleutelfunctie Risicobeheer	Joop Winterink
Sleutelfunctie Interne Audit	Willem van Duijn
Sleutelfunctie Actuarieel	Bart Weijers ⁶

Gedurende het jaar 2020 kan onderstaand overzicht worden gegeven van de (neven)functies van leden van het bestuur:

Bestuur	(Neven)functie(s)	Organisatie
Reiniera van der Feltz– Doude van Troostwijk	Bestuurslid en voorzitter beleggingscommissie (tot en met juni 2020)	Pensioenfonds Van Lanschot
	Lid raad van toezicht	Robeco Pensioenfonds
	Lid raad van toezicht	Bedrijfstakpensioenfonds SAG (Schilders)
	Secretaris van het bestuur	Quiet Nederland
Sjirk de Groot	Kaderlid	FNV Bondgenoten
Ronald van Hees	Financieel directeur	CZ
Frans Hol	Voorzitter	Humanitas afdeling Parkstad
	Voorzitter	Stichting Gemeenschapshuis Welten-Benzenrade Heerlen
	Lid	Stichting Dr. Nolensfonds Sittard (verbonden aan CDA Limburg)

⁶ Is per 1 januari 2021 opgevolgd door Rob Schilder

	Penningmeester	Stichting Vrienden Leergeld Parkstad Limburg
	Lid Auditcommissie	Kredietbank Limburg
Jobert Koomans	Bestuurslid	VITP
	Strategie adviseur	Kaal & Koomans, Strategie in Pensioenen
Hennie Limberger	Voorzitter	Stichting VUMC Kinderstad
Ties Tiessen	Lid Raad van Commissarissen	NV Afvalzorg Holding
	Lid Raad van Commissarissen	Krasnapolsky Hotels & Restaurants NV (onderdeel NH Hotel Group)
	Lid Raad van Commissarissen	Stichting Trivire (woningcorporatie)
	Lid Raad van Toezicht	Stichting Spaarne Gasthuis (ziekenhuis)
	Voorzitter Investment Committee	Triodos Multi Impact Fund (beleggingsfonds)
Desiree Wareman	Manager Treasury & Vermogensbeheer	Menzis
Peggy Wilson	Bestuurslid, lid commissie Juridische zaken, voorzitter Pensioencommissie	Pensioenfonds voor de Grafische Bedrijven
	Uitvoerend bestuurder en lid BAC (tot 1 april 2020)	Spoorwegpensioenfonds
	Niet-uitvoerend bestuurder, voorzitter commissie balansbeheer en vermogensbeheer	Pensioenfonds Rail & OV
	Lid kascommissie	VvE De Fred Blok B Amsterdam
	Pensioenfondsbestuurder	CNV Vakmensen

Het verantwoordingsorgaan was op 31 december 2020 als volgt samengesteld:

Leden deelnemers	Benoemd tot	Jonger dan 40	Organisatie
Yvo Boon	29-10-2022	Nee	De Unie
Gerben Jager	01-01-2023	Nee	CNV Vakmensen
Changita Verveer	13-3-2025	Nee	CNV Vakmensen
Maurice de Wert (voorzitter)	01-01-2023	Nee	De Unie
Leden pensioengerechtigden	Benoemd tot	Jonger dan 40	Organisatie
Cees de Graaff	01-07-2022	Nee	CSO, gekozen door pensioengerechtigden
Willem Versloot	01-07-2022	Nee	gekozen door pensioengerechtigden
Leden werkgevers	Benoemd tot	Jonger dan 40	Organisatie
Benno Siegert (vice-voorzitter)	01-01-2024	Nee	Zorgverzekeraars Nederland
Roland Verbist	01-01-2025	Nee	Zorgverzekeraars Nederland

Een zetel ten aanzien van de leden van deelnemerszijde komt toe aan FNV. Deze zetel is, in overleg tussen FNV en De Unie, door laatstgenoemde partij gevuld met de (her)benoeming van Maurice de Wert.

Gedurende het jaar 2020 kan onderstaand overzicht worden gegeven van de (neven)functies van leden van het verantwoordingsorgaan:

Verantwoordingsorgaan	(Neven)functie(s)	Organisatie
Yvo Boon	Manager Vermogens- en Liquiditeitenbeheer Lid	CZ Visitatie Commissie Pensioenfondsen
Cees de Graaff	Voorzitter Voorzitter Vicevoorzitter Lid Lid Lid Vice-president Lid	KBO, afdeling Utrechtse Heuvelrug Stichting Zelfmanagement Antistollingspatiënten Nederland (Stizan) Lokale cliëntenraad P.G. Verpleeghuis Houttuinen-Haarlem Centrale cliëntenraad Zorgbalans-Haarlem Patiëntenpanel Antistolling Portavita Amsterdam Certex Best ISMAAP for Anticoagulated Patients Geneve College van Toezicht op de Onafhankelijkheid (CTO) TUV Nederland
Gerben Jager	Manager Finance & Control Bestuurslid/Penningmeester (vanaf december 2016)	Eno Zorgverzekeraar N.V. Stichting Ondersteuning Eerstelijnszorg
Benno Siegert	Directeur Human Resources en Facility Management Voorzitter	Coöperatie VGZ Afdeling Gelderland van de Nederlandse Vereniging van Personeelsmanagement & Organisatieontwikkeling (NVP)
Roland Verbist	Manager P&O Arbeidszaken en Beheer	Menzis
Willem Versloot	-	-
Changita Verveer	-	-
Maurice de Wert	Secretaris	Stichting Oriolus en Racing Beheer

De Commissie van Beroep was op 31 december 2020 als volgt samengesteld:

Leden	Benoemd tot
A.E.C. Pothuizen (voorzitter)	01-01-2022
A. van Amerongen	01-01-2022
C.J van Dolder	13-2-2022
J. van Veen	01-01-2022

De commissie wordt ondersteund door een secretaris (B. Bijl).

Bijlage 3 Aangesloten organisaties

Opzegging uitvoeringsovereenkomsten

In 2020 heeft het fonds vijf opzeggingen van de uitvoeringsovereenkomst ontvangen. Een deel van deze werkgevers koos voor een andere uitvoerder. Deze uitvoeringsovereenkomsten zijn per 1 januari 2021 beëindigd.

Er zijn in 2020 geen nieuwe werkgevers toegetreden tot het pensioenfonds.

Per 31 december 2020 kan van aangesloten organisaties onderstaand overzicht worden gegeven:

	2020	2019	2018	2017	2016
Zorgverzekeraars	8	8	8	8	8
Verzekeraars	25	27	21	21	3
Tandheelkundige instellingen	4	4	4	4	4
Koepel- / Holdingorganisaties	2	2	1	1	1
Informatica-instellingen	3	3	3	3	3
Trombosediensten / Artsenlaboratoria	2	2	2	2	2
Overige instellingen	12	12**	9	10	12
Totaal	56	58	48	49	33

* Medizorg en Scholten Medische Groep zitten nog in deze telling. Ultimo 2014 is de uitvoeringsovereenkomst met Univé Stad & Land en Univé Utrecht en vier daaraan gelieerde werkgevers beëindigd. Verder zijn vier aansluitingen van de Jeugdtandverzorging gestopt. Het betrof kleine werkgevers. Ook werd de aansluiting van Achmea en Agis beëindigd. Twee werkgevers waren opgedeeld in drie administratieve eenheden. Deze werkgevers wilden van deze administratieve eenheden af. Daarom is dit teruggebracht naar één administratieve eenheid. Hierdoor lijkt sprake van een afname van het aantal werkgevers, maar feitelijk is daar geen sprake van.

** Hiervan behoren twee aangesloten organisaties tot de financiële dienstverleners, en 10 tot de zakelijke dienstverleners.

Bijlage 4 Mutatieoverzicht van deelnemers

Mutatieoverzicht

	Deelnemers	Gewezen deelnemers	Arbeidsongeschikte deelnemers	Pensioen- gerechtigden	Totaal
Beginstand per 1 januari 2020	10.984	25.172	731	7.429	44.316
Toetreding / hertoetreding	1.542	-205	0	0	1.337
Pensionering	-32	-569	-24	625	0
Arbeidsongeschiktheid	0	0	0	0	0
Revalidering	0	11	-11	0	0
Overlijden	-14	-71	-10	-275	-370
Ingang nabestaandenpensioen	0	0	0	219	219
Premievrij gemaakt door uitdienst	-2.246	2.248	-2	0	0
Waardeoverdracht	0	-230	0	0	-230
Afkoop emigratie / klein pensioen	0	-11	0	-53	-64
Beëindiging wezenpensioen	0	0	0	-10	-10
Overige oorzaken	26	41	-32	-83	-48
Eindstand per 31 december 2020	10.260	26.386	652	7.852	45.150

Arbeidsongeschikte deelnemers worden hier apart getoond, maar maken in de verslaglegging deel uit van actieve deelnemers.

Bijlage 5 Begrippenlijst

abtn (Actuariële en bedrijfstechnische nota)

Pensioenfondsen dienen te werken volgens een abtn. Hierin zijn de financiële opzet van een pensioenfonds en de grondslagen waarop deze berust, gemotiveerd omschreven.

Actuariële grondslagen

Wanneer een contante waarde van een reeks toekomstige uitkeringen moet worden bepaald, maakt de actuaris gebruik van actuariële grondslagen, zoals: de rekenrente, de kansstelsels (sterftekansen, arbeidsongeschiktheids- en revalidatiekansen, frequenties van gehuwd zijn, toekomstige salarisontwikkeling of toeslagenbeleid et cetera), kostenopslagen (bijvoorbeeld voor administratiekosten en / of excassokosten) en solvabiliteitsopslagen.

ALM (Asset & Liability Management)

Een methode om modelmatig de samenstelling van de strategische beleggingsportefeuille te bepalen, rekening houdend met de pensioenverplichtingen.

Beleidsdekkingsgraad

Vanaf 2015 moet de pensioensector een andere berekeningssystematiek van de dekkingsgraad hanteren. Dit is de zogenaamde 'beleidsdekkingsgraad'. Deze is gebaseerd op de stand van de gemiddelde dekkingsgraad over de afgelopen twaalf maanden. Door deze middeling zal de beleidsdekkingsgraad met (enige) vertraging reageren op veranderde (markt-)omstandigheden. Deze beleidsdekkingsgraad is leidend in pensioen-gerelateerde vraagstukken als het premie- en toeslagbeleid.

Benchmark

Vergelijkingsmaatstaf. Representatieve herbeleggingsindex waartegen de prestaties van een beleggingsportefeuille worden afgezet.

Collateral

Het onderpand dat iemand die iets leent of huurt achterlaat bij de eigenaar om zo te waarborgen dat het geleende goed terugkomt.

CPI

Consumenten-prijsindex, vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Custodian

De bewaarbank van effecten. Waar op een bankrekening geldbedragen worden geadministreerd, worden door een effectenbewaarder (custodian) de fysieke stukken, zoals aandelen en obligaties bewaard.

Defined benefit regeling (DB)

De internationale aanduiding voor een pensioenregeling waarbij de pensioenuitkering vooraf al vastligt. In Nederland gaat het dan om eindloon- en middelloonregelingen. Daarin is de hoogte van het pensioen gekoppeld aan het salaris en aantal dienstjaren. De pensioenpremie staat niet van te voren vast.

Dekkingsgraad

De waarde van het pensioenvermogen uitgedrukt als percentage van de waarde van de pensioenverplichtingen. De dekkingsgraad wordt als graadmeter beschouwd voor de mate van zekerheid dat de toegezegde pensioenen ook daadwerkelijk kunnen worden uitbetaald.

Derivaat

Financieel contract waarvan de waarde is afgeleid van een andere (onderliggende) waarde, zoals een aandeel, obligatie of grondstof. Bijvoorbeeld: futures, swaps.

Duratie

Looptijd van een lening.

Engagement

Door middel van actief gebruik maken van de rechten van eigendom van bijvoorbeeld aandelen, invloed uitoefenen op bedrijven via dialoog. Vaak wordt hierbij gebruik gemaakt van het stemmen op aandeelhoudersvergaderingen.

Fiduciair (management)

Dienstverlening die bestaat uit onderliggende deelservices aangeboden door vermogensbeheerders. Aan fiduciair management wordt in de praktijk verschillende invulling gegeven. Hierbij kan gedacht worden aan de bundeling van strategische advisering, portefeuillemanagement, integrale rapportering, risicomanagement en client servicing. Het is een vorm van uitbesteding waarbij de fiduciaire manager handelt binnen een mandaat, waarbij het bestuur van het pensioenfonds verantwoordelijk blijft voor het beleid en de monitoring.

FIRM (Financiële Instellingen Risicoanalyse Methode)

FIRM is een geïntegreerde methode voor de analyse van risico's bij alle typen ondernemingen waarop DNB toezicht houdt. Risicoanalyse wordt door de toezichthouder gebruikt om inzicht te krijgen in de risico's die samenhangen met de activiteiten die een onderneming uitvoert en de mate waarin deze een potentiële bedreiging kunnen vormen voor de toezichtdoelstellingen. Door de risico's en de beheersing te scoren worden risico's, beheersing, activiteiten en instellingen onderling gerangschikt, waarmee input wordt geleverd voor een zo efficiënt mogelijke allocatie van schaarse toezichtcapaciteit.

Franchise

Vrijgesteld bedrag. Over dit deel van het pensioengevend loon worden geen aanspraken opgebouwd.

(n)FTK ((nieuw) Financieel Toetsingskader)

Stelsel van De Nederlandsche Bank voor in de toekomst te hanteren waarderingsmethoden.

Future

Een financieel contract tussen twee partijen die zich verbinden om in de toekomst een bepaalde hoeveelheid van een product of financieel instrument te verhandelen tegen een vooraf bepaalde prijs.

Hedge-fondsen

Beleggingsfondsen die een zeer actief beleid voeren op hun portefeuille, weinige beperkingen kennen in instrumenten en strategieën die hen ter beschikking staan en daardoor bepaalde risico's in hun portefeuille kunnen afdekken (hedgen).

Hypotheekbeleggingen

Beleggingen in leningen (aan particulieren), waarbij vastgoed (woonhuizen) via een notariële akte door de geldnemer aan de geldgever als onderpand wordt gegeven.

Impactbeleggen

Bij deze vorm van beleggen wordt naast een financieel rendement ook expliciet een (meetbaar) sociaal maatschappelijk rendement nagestreefd.

Infrastructuur

De systemen en fysieke structuren die nodig zijn voor de werking van een economie en haar organisaties.

Leveraged loans

Bankleningen met onderpand.

LOM (Lead Overlay Manager)

Fiduciair manager verantwoordelijk voor de inrichting en de bewaking van de strategische portefeuille en het risicobudget.

Matching

Het optimaal afstemmen van de looptijd van de activa met de looptijd van de passiva van een pensioenfonds. Wanneer een pensioenfonds aan zijn verplichtingen moet voldoen (pensioenen uitbetalen), dienen daarvoor op tijd de beschikbare middelen vrij te komen. Perfecte matching / afstemming is nauwelijks mogelijk. Een zo goed mogelijke benadering wordt bereikt met asset & liability management (ALM).

Minimaal vereiste dekkingsgraad

De minimaal vereiste dekkingsgraad geeft aan hoe hoog de beleidsdekkingsgraad moet zijn wanneer het minimumbedrag aan eigen vermogen wordt aangehouden. Is de beleidsdekkingsgraad lager dan de minimaal vereiste dekkingsgraad, dan is de buffer onvoldoende groot (en is sprake van een dekkingstekort).

MoM (Manager of Managers)

Financieel intermediair die onderliggende managers inhuurt, controleert en vervangt voor de uitvoering van de verschillende onderdelen van een beleggingsportefeuille.

OTC forwards

Een OTC forward is een niet door de beurs gereguleerd derivaat dat de gebruiker in staat stelt om op een goedkope en efficiënte manier een blootstelling naar het onderliggende instrument te verkrijgen.

Outperformance

Er wordt een beter resultaat behaald dan de benchmark.

Private equity

Investerings in ondernemingen die niet beursgenoteerd zijn.

Rating

De rating van een belegging of een onderneming geeft het 'credit risk' of debiteurenrisico van een bepaalde belegging weer. Vastrentende waarden hebben bijvoorbeeld pas voldoende kwaliteit vanaf een bepaalde kredietwaardigheid, voorzien van een rating BBB, A, AA of AAA. De ratings worden vastgesteld door gespecialiseerde bureaus.

Reële dekkingsgraad

De verhouding tussen het pensioenvermogen gemeten naar de beleidsdekkingsgraad en de pensioenverplichtingen rekening houdend met het volledig indexeren daarvan.

Rekenrente

Fictief rendementspercentage dat het belegde vermogen in de toekomst wordt geacht op te brengen.

Rentetermijnstructuur (RTS)

De rentetermijnstructuur is een grafiek die het verband weergeeft tussen de looptijd van een vastrentende belegging enerzijds en de daarop te ontvangen marktrente anderzijds.

Solvabiliteit

Het vermogen dat op langere termijn aanwezig moet zijn om de verplichtingen te kunnen nakomen.

Swap

Ruil van het rendement op een vastgestelde referentiewaarde tegen een variabele rente gedurende een vastgestelde looptijd.

Technische voorziening

De passiva van het pensioenfonds, gelijk aan de waarde van de pensioenverplichtingen.

Toeslagverlening

de aanpassingen van de pensioenen aan loonstijgingen (welvaartsvast) of het prijspeil (waardevast).

UFR (Ultimate Forward Rate)

Binnen het toetsingskader voor pensioenfondsen wordt voor de berekening van de (contante) waarde van de verplichtingen een door DNB te publiceren rentetermijnstructuur gehanteerd. Het officiële kader was tot 30 september 2012 gebaseerd op de marktrente. Vanaf 30 september 2012 is het officiële kader gebaseerd op de UFR.

De UFR is gedurende 20 jaar gelijk aan de marktrente, daarna convergeert deze rekenrente in 40 jaar naar een hoger niveau door een gewogen middeling van de marktrente en een vaste lange termijn rente. In de vaststelling van de UFR werd tot en met 2014 een driemaands middeling (van de marktrente) toegepast.

Vastrentende waarden

Beleggingssoort waarover in beginsel een vaste rentevergoeding en een vaste looptijd geldt, zoals obligaties, onderhandse leningen en hypotheekleningen.

Vereiste dekkingsgraad

De vereiste dekkingsgraad geeft aan hoe hoog de beleidsdekkingsgraad van een pensioenfonds wettelijk moet zijn. Is de beleidsdekkingsgraad hoger dan de vereiste dekkingsgraad, dan beschikt het pensioenfonds over een financiële buffer die voldoende is. Deze buffer dient om schommelingen in de waarde van de beleggingen en de verplichtingen op te vangen. Is de beleidsdekkingsgraad lager dan de vereiste dekkingsgraad, dan is de buffer onvoldoende groot (en is sprake van een reservetekort). De hoogte van de vereiste dekkingsgraad verschilt per pensioenfonds en is met name afhankelijk van het beleggingsbeleid. Hoe meer risico in het beleggingsbeleid wordt genomen, hoe hoger de vereiste dekkingsgraad.

Volatiliteit

Maatstaf voor de beweeglijkheid of het risico van een economische grootheid (bijvoorbeeld het rendement op aandelen) ten opzichte van het gemiddelde van deze grootheid.

Waardeoverdracht

Het naar een andere pensioenregeling overdragen van de waarde van een tot zeker moment opgebouwde pensioenaanspraak, in het geval de deelnemer verandert van werkgever of verzekeraar.

SBZ Pensioen (Stichting bedrijfstakpensioenfonds zorgverzekeraars)

Postbus 20005 • 7302 HA Apeldoorn

T (030) 245 30 01 • I sbzpensioen.nl • E info@sbz.nl

De uitvoering van de regelingen van dit fonds is opgedragen aan Achmea Pensioenservices.